

STORTINGET

Dokument 15:9

(2023–2024)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1201–1350
09.02.–24.02.2024

Innhold

1201. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. EØS-avtalen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	11
1202. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. Amatheia, besvart av helse- og omsorgsminister	12
1203. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. fremtidig konsesjonssøknad til vindkraftanlegg, besvart av energiminister	12
1204. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. flaskehalsinntekter fra handel i intradagmarkedet i og med Norge, besvart av næringsminister	13
1205. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. utviklingen av antall ansatte i Miljødirektoratet med ansvar for naturvern/naturforvaltning i perioden 2013-2024 , besvart av klima- og miljøminister	14
1206. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. energi mellom bygg med ulike bruks og gårdsnummer, besvart av energiminister	15
1207. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. rekrutteringen til yrket som rettsmedisiner, besvart av helse- og omsorgsminister	16
1208. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. dyrevelferd , besvart av landbruks- og matminister.....	16
1209. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. befolkningsutviklingen i Nord-Norge, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	17
1210. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. fastlandseksporten, besvart av næringsminister	18
1211. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. Riksvei 13, besvart av samferdselsminister	19
1212. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. barn som sendes ut av Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	20
1213. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. satsingen på NMBU SEARCH i Sandnes, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	21
1214. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. tilskuddsordning, besvart av kunnskapsminister.....	22
1215. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. familiejenforening, besvart av justis- og beredskapsminister	23
1216. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. kjernekraft, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	24
1217. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. datasenter i Skien, besvart av energiminister	25
1218. Fra stortingsrepresentant Marianne Sivertsen Næss, vedr. auksjonen for Sørliche Nordsjø II, besvart av energiminister	25
1219. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Valdresmodellen, besvart av samferdselsminister	26
1220. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. den varslede nasjonal helse- og samhandlingsplan, besvart av helse- og omsorgsminister	27
1221. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. rekrutteringen og bemanningskrisen for rettsmedisiner, besvart av helse- og omsorgsminister	28
1222. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. fordelingseffekten av å fjerne formueskatten på aksjer og driftsmidler, besvart av finansminister.....	29
1223. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. rettssikkerheten på Vestlandet i saker hvor det gjennomføres obduksjon, besvart av justis- og beredskapsminister	34
1224. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. likestillings- og diskrimineringsloven, besvart av justis- og beredskapsminister.....	35
1225. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. stenge Hunnedalsvegen, besvart av samferdselsminister.....	35
1226. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. oppfølgingstjenesten, besvart av kunnskapsminister.....	37
1227. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. gebyrøkning, besvart av justis- og beredskapsminister.....	38
1228. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. frikort for skatteytarar på Svalbard, besvart av finansminister	38
1229. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. fengelsplasser ved ungdomsenheten på Eidsvoll, besvart av justis- og beredskapsminister	40
1230. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. kommunale beslutninger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	41
1231. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. fedrekvotefellen, besvart av barne- og familieminister.....	42

1232. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. opplæringskontorenes i rolle i fag- og yrkesopplæringen, besvart av kunnskapsminister	42
1233. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. klima- og miljøkravet i anskaffelser, besvart av samferdselsminister.....	44
1234. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. foreldreansvar for ukrainske flyktninger ikke er løst, besvart av barne- og familieminister	44
1235. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. kompetansesenter for barn og unges medvirkning, besvart av barne- og familieminister	45
1236. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. hurtigspor for behandling av straffesaker mot unge lovbyggere, besvart av justis- og beredskapsminister	46
1237. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. «2 prosentmålet», besvart av forsvarsminister	47
1238. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. svært høye timepriser hos advokatfirmaet Schjødt, besvart av justis- og beredskapsminister	48
1239. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. Stortingets ambisiøse mål for kulturskolen, besvart av kunnskapsminister.....	49
1240. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. vedlikeholdsetterslepet på jernbanen, besvart av samferdselsminister.....	50
1241. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. vei, besvart av samferdselsminister	51
1242. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. nytt inntektssystem for kommunene, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	52
1243. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. forsendelser med reseptfrie legemidler, besvart av helse- og omsorgsminister.....	53
1244. Fra stortingsrepresentant Elise Waagen, vedr. re-estimere resultatene for nasjonale prøver i perioden 2014-2021, besvart av kunnskapsminister	54
1245. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. elektrifisering i det offentlige, besvart av samferdselsminister.....	55
1246. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. kjønnsdelt rusbehandling, besvart av helse- og omsorgsminister.....	56
1247. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. bygge ned mer natur, besvart av klima- og miljøminister	58
1248. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. utviklingen av tilskuddsordningene ved bosetting av flyktninger i norske kommuner, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	59
1249. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. hodeskader hos små barn, besvart av helse- og omsorgsminister.....	60
1250. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. tilskudd til bedriftsintern opplæring (BIO-midler), besvart av arbeids- og inkluderingsminister	61
1251. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. Eksfin, besvart av næringsminister	62
1252. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. Nav, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	63
1253. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. klimamål, besvart av næringsminister	64
1254. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. fossilprosjekter, besvart av næringsminister	65
1255. Fra stortingsrepresentant Cato Brunvand Ellingsen, vedr. primærhelseteam, besvart av helse- og omsorgsminister.....	66
1256. Fra stortingsrepresentant Cato Brunvand Ellingsen, vedr. rehabiliteringstjenester i Helse Sør-Øst, besvart av helse- og omsorgsminister	67
1257. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. oversikt over utgiftene til innvandring og integrering over statsbudsjettet fra 2004 til 2024, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	68
1258. Fra stortingsrepresentant Terje Kollbotn, vedr. regelverk ved alle statlege innkjøp og oppdrag der firma med landsdekkande norske tariffavtalar har fortrinn og at dette skal vere hovedregelen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	70
1259. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. Statkraft og kraftsalgsavtale med Google, besvart av næringsminister.....	71
1260. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. varmeenergi, besvart av energiminister.....	71
1261. Fra stortingsrepresentant Terje Kollbotn, vedr. ras- og flaumsikring av riksvegane, besvart av samferdselsminister.....	72

1262. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou, vedr. behandlingstilbud, besvart av helse- og omsorgsminister.....	73
1263. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. sanntidsdata, besvart av energiminister.....	74
1264. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. kostnadsutviklinga, besvart av justis- og beredskapsminister.....	75
1265. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Norges beredskap i tilfelle krig og konflikt, besvart av forsvarsminister.....	76
1266. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. god ivaretagelse av de barn og familier som rammes direkte av krigen i Gaza, besvart av kunnskapsminister.....	77
1267. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. regelverk for utslepp i verdensarvfjordane frå 2026, besvart av klima- og miljøminister.....	78
1268. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. det kommunale barnevernet, besvart av barne- og familieminister.....	79
1269. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. midlertidig kollektiv beskyttelse, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	79
1270. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. risikoen for skattetilpasning i petroleumsskattereglene, besvart av finansminister.....	80
1271. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. EUs havneforbud, besvart av utenriksminister.....	81
1272. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. innsyn i Aukra kommune sin utbetaling av 25 millioner kroner, besvart av samferdselsminister.....	82
1273. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. ordensreglementet i skoler, besvart av kunnskapsminister.....	83
1274. Fra stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde, vedr. lønnveksten per statlige virksomhet, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	84
1275. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. voksenvaksinasjonsprogram, besvart av helse- og omsorgsminister.....	85
1276. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. handel med Kina, besvart av utenriksminister.....	86
1277. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. humanitærretten, besvart av næringsminister.....	87
1278. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. F-35-komponenter til Israel, besvart av utenriksminister.....	88
1279. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. Nyboligsalget, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	89
1280. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. konkurs på grunn av skatte og avgiftskrav, besvart av justis- og beredskapsminister.....	90
1281. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. a-krim saker og saker om lønnstyveri, besvart av justis- og beredskapsminister.....	91
1282. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. sanksjoner og restriktive tiltak mot Russland, besvart av utenriksminister.....	92
1283. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. nye statlige arbeidsplasser, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	92
1284. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. nytt regjeringskvartal, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	93
1285. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. leiebilbransjens rammevilkår, besvart av finansminister.....	94
1286. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. arealbruk i kommunane, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	95
1287. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. hovedmål for den vidaregåande skulen (ny opplæringslov §15-2), besvart av kunnskapsminister.....	96
1288. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. bruk av vektere som følge av voldshendelser, besvart av kunnskapsminister.....	97
1289. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. barneekteskap, besvart av barne- og familieminister.....	98
1290. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. personer som lever på sperret adresse, besvart av justis- og beredskapsminister.....	99
1291. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. verve medlemmer ifm. besøk/stands på skoler, besvart av kunnskapsminister.....	100

1292. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. fagskuleplassar, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	100
1293. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. ammunisjon til Ukraina, besvart av forsvarsminister.....	101
1294. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. forholdsmessighetsvurderingen etter statsborgerloven § 26 fjerde ledd skal utøves, besvart av justis- og beredskapsminister	102
1295. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. oljeskattesystemet, besvart av finansminister.....	103
1296. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. brystkreft, besvart av helse- og omsorgsminister.....	103
1297. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. antall statlige arbeidsplasser som er flyttet til Trondheim, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	104
1298. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. budsjettøkning til politiet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	105
1299. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. årsverk i politiet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	106
1300. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. dødeligheten i havbruksnæringen, besvart av fiskeri- og havminister.....	106
1301. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou, vedr. vern av særlig myr, dyrkbar mark og skog, besvart av landbruks- og matminister	107
1302. Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. arbeidet med den nye alliansen for matsystem, besvart av utviklingsminister.....	108
1303. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. implementering av EUs tobakksdirektiv, besvart av helse- og omsorgsminister.....	109
1304. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. ny vurdering med utgangspunkt i beredskapsbehov, før «beredskapsarealet» ved Svinesund, besvart av justis- og beredskapsminister.....	110
1305. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. pengeoverføringer fra Israel til Palestina, besvart av utenriksminister	111
1306. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. landets tilfluktsromkapasitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	111
1307. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. tap av stillinger og i verste fall nedleggelse av en eller flere avdelinger ved NMBU Sandnes, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	113
1308. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. grunnskoletilskuddet, besvart av kommunal- og distriktsminister	114
1309. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. bevilgningen til Norske kveners forbund, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	122
1310. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. helsehjelp til utsatte barn, besvart av barne- og familieminister.....	123
1311. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. tildeling av trafikkpakkene Øst 1 og 2 til Vy og EØS-avtalen, besvart av samferdselsminister.....	124
1312. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. høy utvekslingskapasitet med andre land og ny kabel til Danmark, besvart av energiminister.....	125
1313. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. oversikt over kor mange studentar som har fått sine åndsverk ulovleg lasta opp i plagiatkontrollen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	126
1314. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. bustøtteordning for hushaldningar med lave inntekter og høge boutgifter, besvart av kommunal- og distriktsminister	127
1315. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. store kollektivprosjekter/tilskudd til byområder, besvart av samferdselsminister.....	128
1316. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. Nord-Norge-banen, besvart av samferdselsminister.....	128
1317. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. investeringer for å nå vårt nasjonale klimamål for 2030, besvart av finansminister.....	129
1318. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. ammunisjon til Ukraina, besvart av forsvarsminister.....	130
1319. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. endringen i provenyet fra formuesskatten, besvart av finansminister.....	130
1320. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. skjermingsrenta, besvart av finansminister.....	131
1321. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. konsesjonsloven, besvart av landbruks- og matminister	132

1322. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. rusavhengiges rettigheter og vern mot diskriminering, besvart av helse- og omsorgsminister	132
1323. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. tilleggsvekt for nullutslippskjøretøyer og vogntog, besvart av samferdselsminister	133
1324. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. nye innleieregler, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	134
1325. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. hvor mye flaskehalsinntekter Statnett totalt tok inn i 2023, besvart av energiminister	135
1326. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. at informasjon om flyvehistorikken til private jettfly ikke er tilgjengelig, besvart av samferdselsminister	136
1327. Fra stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde, vedr. å utarbeide en tabell over lønnveksten per virksomhet i staten, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	137
1328. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. å opprette en partnerdrapskommisjon, besvart av justis- og beredskapsminister.....	138
1329. Fra stortingsrepresentant Irene Heng Lauvsnes, vedr. lønnsveksten i politiet i 2023, besvart av justis- og beredskapsminister.....	139
1330. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. initiativ til at det kommunale barnevernet kan kjøpe plasser direkte når Bufetat bryter bistandsplikten, besvart av barne- og familieminister.....	139
1331. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vindkraftverk i samiske områder, besvart av energiminister	140
1332. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. rapporten fra Statens undersøkelseskommissjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom) om svakheter ved dagens legevaktordning, besvart av helse- og omsorgsminister.....	141
1333. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. uttalelser fra Statnett sjefen vedr. strømstøtte, besvart av energiminister	142
1334. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. formuesskatt, besvart av finansminister	143
1335. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. gjennomsnittlig sykemelding det første året etter foreldrepermisjon for kvinner og menn, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	144
1336. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. bruk av eksterne kommunikasjonsbyrå knyttet til ny Nasjonal transportplan i de statlige transportvirksomhetene i perioden oktober 2021 til dags dato, besvart av samferdselsminister	146
1337. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. reelle kostnader knyttet til bosetting av flyktninger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	146
1338. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. hvilerom for ansatte, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	147
1339. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. opplæring i relevant lovverk for nyvalgte medlemmer i forliksrådene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	148
1340. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. parkeringsbøter, besvart av samferdselsminister	148
1341. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. å utrede etablering av et hurtigspor i Oslo for lovbrytere under 18 år, besvart av justis- og beredskapsminister	150
1342. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. tilbud til pasienter på sykehuset i Flekkefjord, besvart av helse- og omsorgsminister	151
1343. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. regjeringens forslag til endringer i barnehageloven, besvart av kunnskapsminister	152
1344. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. elever med ulike sansetap, besvart av kunnskapsminister	153
1345. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. kvoter Myseprotein, besvart av landbruks- og matminister	154
1346. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. norske forsvarsindustri og norske forsvarsleveranser, besvart av forsvarsminister	154
1347. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. den pressede ressursituasjonen i flere norske kommuner ved mottak av flyktninger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	155
1348. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. skolefritidsordninger regi av idrettslag og andre frivillige organisasjoner, besvart av kunnskapsminister	157

1349. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. reguleringsplan for Stranda sentrum, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	158
1350. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. ansvaret ved ulykker i Stranda sentrum, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	159

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1201 – 1350) for sesjonen 2023–2024**

Partibetegnelser:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	1231, 1348
Amundsen, Per-Willy (FrP)	1223, 1290, 1339
Aydar, Seher (R)	1246, 1342
Bastholm, Une (MDG)	1206, 1247, 1322
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	1254, 1336, 1338
Bjørlo, Alfred Jens (V)	1208, 1286, 1287, 1324, 1334
Bjørnstad, Sivert (FrP)	1210, 1251, 1285, 1297
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	1202, 1307, 1335
Bøe, Erlend Svardal (H)	1346
Ellingsen, Cato Brunvand (SV)	1255, 1256
Elvenes, Hårek (H)	1282
Elvestuen, Ola (V)	1293, 1317
Eskeland, Liv Kari (H)	1264, 1267, 1323
Fagerås, Mona (SV)	1240, 1241, 1315, 1316
Fiskaa, Ingrid (SV)	1277
Foss, Ingunn (H)	1298, 1299
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1321
Gulati, Himanshu (FrP)	1288, 1291
Hagerup, Margret (H)	1232, 1250, 1273
Halleland, Terje (FrP)	1325
Haltbrekken, Lars (SV)	1205, 1331
Hansson, Rasmus (MDG)	1253, 1300, 1318
Helleland, Linda Hofstad (H)	1302
Helleland, Trond (H)	1311
Hjemdal, Silje (FrP)	1212, 1215, 1289, 1310
Hoksrud, Bård (FrP)	1230, 1243, 1296, 1303
Hussein, Marian (SV)	1275, 1305, 1332
Johnsen, Tor André (FrP)	1229, 1306
Jønnes, Kari-Anne (H)	1239, 1343
Jørgensen, Geir (R)	1259, 1326
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1222, 1270, 1295
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	1242, 1314
Kollbotn, Terje (R)	1258, 1261
Kristjánsson, Mímir (R)	1201, 1213, 1280, 1281
Lauvsnes, Irene Heng (H)	1329
Lie, Kathy (SV)	1328
Listhaug, Sylvi (FrP)	1237
Lund, Tobias Drevland (R)	1227, 1279, 1294
Lunde, Heidi Nordby (H)	1274, 1327
Lønseth, Mari Holm (H)	1234, 1269
Marhaug, Sofie (R)	1204, 1312
Martinussen, Marie Sneve (R)	1319, 1320
Melby, Guri (V)	1226, 1260, 1271, 1276

Moxnes, Bjørnar (R)	1265, 1278
Nilsen, Marius Arion (FrP)	1216, 1217, 1333
Njåstad, Helge André (FrP)	1283, 1284
Nyholt, Hege Bae (R)	1263, 1266, 1292, 1313
Næss, Marianne Sivertsen (A)	1218
Ojala, Irene (PF)	1309
Pettersen, Tage (H)	1235, 1268, 1304, 1330
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1249
Rotevatn, Sveinung (V)	1228
Sanner, Jan Tore (H)	1214
Schou, Ingjerd Schie (H)	1262, 1301
Skjelstad, André N. (V)	1248
Stokkebø, Aleksander (H)	1211, 1225, 1252
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1219
Sve, Frank Edvard (FrP)	1233, 1245, 1272, 1349, 1350
Thorheim, Bård Ludvig (H)	1209
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	1207, 1221, 1236, 1341, 1347
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	1220
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	1308
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	1238, 1340
Wiborg, Erlend (FrP)	1203, 1224, 1257, 1337, 1345
Wold, Grete (SV)	1344
Waagen, Elise (A)	1244

STORTINGET

Dokument 15:9

(2023–2024)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1201

Innlevert 9. februar 2024 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 15. februar 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Har EØS-avtalen forrang foran norsk arbeidslivslovgivning?

Svar:

Det korte svaret på representantens spørsmål er nei, EØS-avtalen går ikke automatisk foran norske lover og regler.

Det er kun EØS-regler som er gjennomført i norsk rett etter vedtak i Stortinget som gis forrang. Med andre ord så er det til enhver tid Stortinget som tar stilling til hva som skal implementeres i norsk lov.

EØS-loven gjennomfører de folkerettslige forpliktelsene Norge har påtatt seg gjennom EØS-avtalen. Av EØS-loven § 2 fremgår det at norsk lovgivning som gjennomfører EØS-forpliktelser i norsk rett skal, i tilfelle konflikt, gå foran andre bestemmelser som regulerer samme forhold. Dette gjelder også for norsk arbeidslivslovgivning som gjennomfører EØS-regler.

Regjeringen jobber aktivt for å fremme norske interesser innenfor rammene av EØS-avtalen. Det gjelder ikke minst på arbeidslivsområdet. Dette er også slått fast i Hurdalsplattformen.

SPØRSMÅL NR. 1202**Innlevert 9. februar 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 15. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

I Prop. 1 S (2023-2024) står det følgende om Amatheia på side 227 i Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag:

«Samtidig vurderer Helsedirektoratet at det fremdeles gjennomføres aktiviteter som faller utenfor formålet med tilskuddsordningen.»

Amatheia opplyser at de har forsøkt å svar på hva som menes med denne setningen fra både direktoratet og departementet, uten å lykkes.

Kan statsråden redegjøre for bakgrunnen for denne setningen, og hvilke aktiviteter Amatheia driver med som faller utenfor formålet?

Svar:

Som det framgår av teksten i Prop. 1S (2023-2024) er reduksjonen i bevilgningen til Stiftelsen Amatheia gjort for å styrke andre prioriterte tiltak. Gjennom rapporteringer vurderer Helsedirektoratet at måloppnåelsen for tildelingen er moderat sett i lys av tilskuddsordningenes budsjetttramme og sammenliknet med aktivitetene og oppnådde resultater.

Dette inngikk i en helhetsvurdering når det ble tatt stilling til innsparinger og omprioriteringer i budsjettet.

SPØRSMÅL NR. 1203**Innlevert 9. februar 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 15. februar 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at regjeringen vil si nei til en mulig fremtidig konsesjonssøknad og heller ikke på andre måter overkjøre kommunen som har sagt klart nei til vindkraftanlegg?

BEGRUNNELSE:

Et enstemmig kommunestyre i Indre Østfold kommune har sagt klart nei til Zephyr sine ønsker om områderegulering til vindkraftanlegg i sitt møte 6. februar.

Svar:

Etter endringene i plan- og bygningsloven og energiloven i fjor sommer kan det ikke gis konsesjon til et vindkraftverk før tiltaket er planavklart etter plan- og bygningsloven. Planavklaring av vindkraftverk skal i utgangspunktet skje gjennom kommunal områderegulering. Dersom

kommunen ikke vedtar områderegulering eller på annen måte planavklarer vindkraftprosjektet, skal det heller ikke gis konsesjon.

I prinsippet kan et vindkraftverk planavklares gjennom en statlig reguleringsplan, det vil si uten kommunens samtykke. Dette mener jeg i praksis er uaktuelt. Regjeringen vil jobbe med og ikke mot, kommunen i utviklingen av nye vindkraftprosjekter, og har lagt fram de ovennevnte endringene i lovverket nettopp for å styrke kommunens rolle i behandlingen.

SPØRSMÅL NR. 1204**Innlevert 9. februar 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 20. februar 2024 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Har Statkraft tjent på flaskehalsinntekter fra handel i intradagmarkedet i og med Norge, og i så fall hvor mye (Jeg ber om en nøyaktig oversikt)?

BEGRUNNELSE:

På spørsmål fra Rødt svarer energiministeren at han «ikke [har] oversikt over hvor mye norske kraftselskap har tjent på handel i intradagmarkedet» (besvart 13.12.2023).

Bakgrunnen for spørsmålet var at det er slått alarm i det danske markedet. Det danske Forsyningstilsynet har i et brev til den danske systemoperatøren Energinet, påpekt at manglende innføring av flaskehalsinntekter i intradagmarkedet for strøm kan ha bidratt til de svimlende overskuddene for krafthandlere i 2022. Dette er omtalt i Europower 5.12 og EnergiWatch 29.11.

Det er altså grunn til å frykte at dette hullet i strømsystemet har ført til stor privat berikelse for noen få, med penger som skulle gått til fellesskapet. Markedsavdelingen i Statkraft er blant de som har fått enorme bonuser fra strømhandel. I en artikkel publisert 1.12 bekrefter Statnett til Energi Watch at de ikke får flaskehalsinntekter fra intradagmarkedet.

Jeg stilte spørsmål til Aasland om norske kraftselskap generelt, og Statkraft spesielt, men fikk ikke noe konkret svar. Siden næringsministeren har ansvar for Statkraft, håper jeg han kan besvare spørsmålet med henblikk på Statkraft.

Svar:

Spørsmålet berører driftsmessige forhold som hører inn under Statkrafts ansvarsområde, jf. bl.a. selskapslovgivningens rollefordeling mellom eier, styre og selskapets administrasjon.

Statkraft viser til at spotmarkedet er kjernen i det norske kraftmarkedet. Her tilbyr produsentene sin produksjonskapasitet, og kraftkjøpere melder sitt behov. Dette gjøres hver formiddag for hver time det kommende døgnet. Basert på dette dannes det en kraftpris for hver time. Siden det kan gå over et døgn fra priser og produksjonsvolum fastsettes i spotmarkedet til kraften skal produseres, vil det oppstå avvik mellom resultatet i auksjonen og det faktiske behovet for kraft. Dette kan skyldes for eksempel endringer i værprognoser eller uforutsett driftstans for et kraftverk. Intradagmarkedet gjør det mulig

for produsenter og kraftkunder å tilpasse seg oppdatert informasjon. Dette gir en mer effektiv utnyttelse av kraftsystemet. Med økende andel sol- og vindkraft i det europeiske kraftsystemet vil betydningen av intradagmarkedet stige.

Statkraft viser videre til at flaskehalsinntekter er et resultat av prisforskjeller mellom ulike prisområder i spotmarkedet. Disse tilfaller i Norge Statnett og bidrar til å finansiere drift og utvikling av sentralnettet. Regelverket for intradagmarkedet er annerledes, og endringer i kraftflyten mellom prisområder som følge av intradaghandel bidrar ikke til flaskehalsinntekter for Statnett. Dette bør sees i sammenheng med at volumet i intradagmarkedet er vesentlig lavere enn i det ordinære spotmarkedet, fordi det primært brukes til å korrigere posisjoner i spotmarkedet.

Statkraft opplyser at selskapets bruk av intradagmarkedet i all hovedsak er knyttet til drift av egne kraftverk, og at tilpasning av produksjonsplanene gjennom handel i intradagmarkedet er en integrert del av selskapets produksjonsvirksomhet. Inntekter fra denne virksomheten er en del av Statkrafts ordinære produksjonsinntekter, og de rapporteres derfor ikke særskilt. Statkraft opplyser at inntekter fra intradaghandel utgjør en liten andel av den samlede inntekten fra kraftproduksjonen.

Statkraft trekker videre frem at alle inntekter fra vann- og vindkraft, også fra intradagmarkedet, i Norge er underlagt særskatter i tillegg til ordinær selskapsskatt og inngår i utbyttegrunnlaget fra Statkraft. Statkraft betaler 85 prosent utbytte fra den norske vannkraften i utbytte til staten. Eventuelle merinntekter fra intradagmarkedet tilfaller derfor i all hovedsak det norske samfunnet gjennom skattesystemet og statens eierskap.

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til situasjonen i intradagmarkedet i Danmark. Statkraft viser til at det gjelder særlige regler for håndtering av den begrensede overføringskapasiteten mellom Danmark og Tyskland som påvirker intradagmarkedet i Danmark. Statkraft har ikke produksjon i Danmark og heller ikke handelsaktivitet av betydning i det danske kraftmarkedet. Dersom økt etterspørsel i det danske intradagmarkedet påvirker Statkrafts produksjon i Norge, vil dette påvirke selskapets ordinære produksjonsinntekter i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1205

Innlevert 9. februar 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 19. februar 2024 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for utviklingen av antall ansatte i Miljødirektoratet med ansvar for naturvern/naturforvaltning i perioden 2013-2024?

BEGRUNNELSE:

I et brev fra en anonymt ansatt i Miljødirektoratet til toppledelsen mottatt 31. januar framkommer det en sterk bekymring for at et varslet kutt på 4,8 % i lønnsbudsjettene (omlag 30 årsverk) skal gå spesielt utover naturmangfoldsavdelingene i direktoratet.

Som fagdirektorat med ansvar for miljøutfordringene spiller Miljødirektoratet en nøkkelrolle for at politikkutviklingen skal baseres på et godt kunnskapsgrunnlag. Direktoratets økte arbeidsmengde på ulike felt har ikke stått i stil med bevilgningene de siste årene. Det er behov for å forsterke Miljødirektoratets innsats på hele miljøfeltet.

Det har blitt stadig nye og mer krevende oppgaver på alle disse områdene, og i tillegg framkommer det i media at regjeringen vil styrke arbeidet med natur – blant annet i lys av den internasjonale Naturavtalen og en rekke oppslag i NRK om svakheter i areal- og naturforvaltningen. For 9 av 10 av de trua artene er arealtap hovedutfordringen.

Men det er grunn til å spørre seg om ressursene står i forhold til oppgavene.

Svar:

Miljødirektoratet ble opprettet i 2013 gjennom en sammenslåing av daværende Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet. Begrunnelsen for sammenslåingen var at klima-, natur- og forurensningsutfordringene henger sammen og må løses i sammenheng. Miljødirektoratet jobber helhetlig med sine oppgaver, og ofte på tvers av de miljøvernpolitiske resultatområdene. Både oppgaveporteføljen i direktoratets avdelinger og mange medarbeideres arbeidsoppgaver er integrerte oppgaver som går på tvers av resultatområdene. Det er derfor vanskelig å presist angi utførte årsverk på de ulike områdene.

Miljødirektoratet har likevel på grovt grunnlag anslått utviklingen i antall årsverk i perioden 2014 – 2023 samt planlagt ressursbruk i 2024, i tabell gjengitt nedenfor. Det har ikke vært mulig å fremskaffe pålitelige tall for 2013. Dette skyldes at Miljødirektoratet etter sammenslåingen først leverte samlet årsrapport for 2014, og at Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet hadde forskjellige registreringssystemer.

	Resultatområde						Sum
	1	2	3	4	5	6	
	Naturmangfold	Kulturminner	Friluftsliv	Forurensning	Klima	Polarområdene	
2014	355	3	16	231	76	0	681
2015	363	3	17	226	84	0	693
2016	358	3	16	218	78	1	674
2017	317	3	26	232	73	7	658
2018	323	4	21	215	73	8	644
2019	324	4	16	231	90	9	674
2020	343	4	15	246	82	7	697
2021	350	0	18	242	88	6	704
2022	344	0	17	236	93	6	696
2023	338	0	17	252	100	4	711
2024	331	0	17	248	109	4	709

Det presiseres at tallene i tabellen er usikre. Det skyldes blant annet at Miljødirektoratet har vært reorganisert flere ganger i perioden. Å kategorisere tidligere organisasjonsenheter inn i nåværende resultatområdestruktur, innebærer utøvelse av skjønn. I tillegg har resultatområdeinndelingen endret seg i perioden. I 2014 var Klima- og miljødepartementets resultatområdestruktur inndelt i 11 områder, mens det i 2024 er seks områder. Også innplassering av årsverk i ny resultatområdestruktur innebærer bruk av skjønn og gir usikkerhet i tallene.

Klimautfordringen har vært spesielt høyt prioritert innen alle samfunnsområder i Norge de siste årene, og Norges fremste fagetat innen klima har også måttet prioritere ressurser til dette arbeidet. Innenfor en ramme som er økt i perioden, har direktoratet derfor også gjort

interne omprioriteringer for å sikre ressurser til klimaarbeidet.

Både på klima- og forurensningsområdet medfører Europas grønne giv en stor økning i oppgaver for Miljødirektoratet. Europas grønne giv er den største regelverksreformen i EU, der miljøregelverket forsterkes, fornyes og forbedres. Det er svært mange rettsakter som skal følges opp og gjennomføres i norsk rett. Det vil gi betydelig miljøforbedringer, men også økt arbeidsmengde for direktoratet ved gjennomføring i norsk rett og til dels også ved økte varige løpende forvaltningsoppgaver.

Samtidig er det slik at natur-, klima- og forurensningskrisen henger sammen og må løses sammen. Miljødirektoratet fokuserer på helhetlige løsninger, og det er ikke slik at et årsverk på klima- eller forurensningsområdet ikke berører eller bidrar inn i arbeidet med natur.

SPØRSMÅL NR. 1206

Innlevert 9. februar 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 15. februar 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Våren 2023 besluttet Stortinget i vedtak 765 at det skal bli enklere å dele energi mellom bygg med ulike bruks og gårdsnummer og at regjeringen skal komme tilbake til Stortinget i løpet av våren 2024 med tiltak for å oppnå dette.

Kan statsråden redegjøre for status i arbeidet med å følge opp vedtak 765 og bekrefte at han vil levere på vedtaket innenfor den tidsfristen Stortinget har satt?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til følgende utdrag fra Innst. 467 S (2022–2023):

"Disse medlemmer viser til at kostnadsfri og enkel deling av strøm mellom bygg som går sammen om småskala fornybar kraftproduksjon og lagring, er avgjørende for å legge grunnlaget for et velfungerende marked for denne typen løsninger. Det er positivt at regjeringen etter påtrykk fra Stortinget er i ferd med å innføre en delingsløsning for egenprodusert, fornybar strøm for leilighetskomplekser, flermannsboliger og næringsbygg. Disse medlemmer mener samtidig at en delingsløsning også må kunne omfatte bygg med ulike gårds- og bruksnummer for å utløse mer av potensialet for fornybar kraftproduksjon i nabolag og innen industri og annen næring.

På denne bakgrunn fremmer komiteen følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til endringer som tillater områdeløsninger og deling av lokalprodusert strøm og energilagring mellom bygg med ulike gårds- og bruksnummer, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av våren 2024.»

Svar:

Departementet har i oppfølgingen av vedtaket bedt Reguleringsmyndigheten for energi (RME) om å vurdere en delingsordning tilpasset næringsområder, slik at deling av egenprodusert strøm mellom strømkunder utover vedtatt ordning kan gjøres på en samfunnsmessig rasjonell måte. Deling av egenprodusert strøm mellom ulike eiendommer (gårds- og bruksnummer), og fra anlegg med mer enn 1 MW installert effekt skulle inngå i vurderingen.

RME leverte sitt svar til departementet 5. februar 2024 og det ligger tilgjengelig på RMEs nettsider. Departementet vurderer nå forslaget fra RME. Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget om saken i løpet av våren 2024.

SPØRSMÅL NR. 1207**Innlevert 10. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik****Besvart 19. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å styrke rekrutteringen til yrket som rettsmedisiner generelt, og hva vil statsråden foreta seg mer spesielt for å løse bemanningskrisen vi nå ser i Bergen?

BEGRUNNELSE:

I artikkelen «Rettsikkerheten på Vestlandet er truet», publisert 5. februar i Bergens tidende, slår rettsmedisiner Peer Kåre Lilleng alarm om uforsvarlig arbeidspress.

Lilleng jobber som rettsmedisiner på Gades Institutt og anslår at han obduserer rundt 150 mennesker i året. Han bistår politiet med å oppklare alvorlige volds- og drapssaker. Han beskriver arbeidspresset som formidabelt, og arbeidssituasjonen under enhver kritikk.

Lilleng forteller om en jobbsituasjon hvor det er vanskelig å sykmelde seg, sette av tid til faglig utvikling eller ta ferie. I fjor sommer fikk han kun tatt ut to uker fri. Lilleng uttaler følgende til Bergens tidende:

«Med et slikt arbeidspress kan jeg overse noe under en obduksjon. En feil kan få store konsekvenser, og i verste fall føre til justismord. Rettsikkerheten på Vestlandet er truet.»

I alle saker, og spesielt i alvorlige saker hvor liv har gått tapt, er viktig at politiet gjør en solid jobb med å sikre bevis og åsteder, slik at avgjørende bevis ikke går til spille. Her spiller rettsmedisinere en svært viktig rolle. Dersom de jobber under forhold som er under pari, som ikke gir dem rom for å foreta grundige obduksjoner, kan det få alvorlige konsekvenser. Mistenkelige dødsfall kan bli til oversette drap. Drapssaker som kunne blitt oppklarte, forblir uløste. Feil kan føre til justismord.

Venstre mener at en av nøklene til å løse bemanningskrisen vi nå ser i Bergen, er å se nærmere på organiseringen. Andre steder ligger rettsmedisin under helseforetakene, men i Bergen er det universitetet som har ansvaret. Rettsmedisin er heller ikke en spesialitet. Det sa Helse- og omsorgsdepartementet nei til i fjor.

Etter Venstres syn er det svært viktig, både for rettsikkerheten og for å sikre rekruttering til yrket, at det å bli rettsmedisiner gjøres til et mer attraktivt valg for leger, gjennom mulighet for spesialisering.

Svar:

Spørsmål 1207 var rettet til justisministeren, men besvares av helse- og omsorgsministeren som rett statsråd. Spørsmålet er identisk med spørsmål nr. 1221 til skriftlig besvarelse til helse- og omsorgsministeren. Jeg viser derfor til svaret på spørsmål nr. 1221.

SPØRSMÅL NR. 1208**Innlevert 10. februar 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 20. februar 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

På spørsmål fra undertegnede nylig ville ikke landbruks- og matministeren svare på om den varsle stortingsmeldinga om dyrevelferd kjem i vårsesjonen 2024 (Dokument nr. 15:1055 (2023-2024)). Meldinga står heller ikke på regjeringa si liste til Stortinget over varsle saker i vårsesjonen.

I NRK Politisk Kvarter 8/2 sa likevel Fiskeri- og havministeren uoppfordra at stortingsmeldinga om dyrevelferd kjem «før sommeren».

Kan landbruks- og matministeren stadfeste at det er korrekt, og kva er statsrådens definisjon av «før sommeren»?

Svar:

Som eg tidlegare har svart representanten Bjørlo, vert det i både i Landbruks- og matdepartementet og i Nærings- og fiskeridepartementet lagt ned eit betydeleg arbeid med

stortingsmeldinga. Vi vil, i tråd med det eg tidlegare har kommunisert, presentere ei stortingsmelding om dyrevelferd for Stortinget i 2024.

SPØRSMÅL NR. 1209

Innlevert 10. februar 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 27. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Jeg viser til tidligere skriftlig spørsmål til statsråden datert 13/1 hvor et delspørsmål ikke ble besvart.

På denne bakgrunnen kan jeg på nytt be statsråden besvare hva befolkningsutviklingen i Nord-Norge er hittil i stortingsperioden 2021-25 korrigert for den ekstraordinære bosettingen av ukrainske flyktninger, ved å legge til grunn offisielle tall fra IMDI og SSB?

BEGRUNNELSE:

Jeg vil takke for opplysende svar fra statsråden på forrige spørsmål, svaret er datert 19/1. Dessverre ble delspørsmålet om befolkningsutviklingen i Nord-Norge uten ukrainere ikke besvart med henvisning til at SSB ikke har tallgrunnlag for å fastslå det. Imidlertid fremgår det av IMDIs offisielt tilgjengelige statistikk hvor mange flyktninger som er bosatt pr fylke og pr år, og ukrainere vil i denne statistikken utgjøre kategorien av personer som er bosatt med kollektiv beskyttelse.

Ut fra det jeg kan lese av statistikken er hele befolkningsøkningen i Nord-Norge som statsråden viser til fra 2022 frem til i dag mindre enn antallet bosatte flyktninger med kollektiv beskyttelse i Nord-Norge bare for 2023.

Det kan virke som at den ekstraordinære bosettingen av ukrainske flyktninger skjuler et tydelig skifte i befolkningsutviklingen i Nord-Norge, som innebærer at siden 2021 øker ikke befolkningen i Nord-Norge selv med en regulær innvandring slik vi ville opplevd uten krigen i Ukraina. Og at det er snakk om en ganske bratt nedgang i befolkningsutviklingen. Dette er viktig å ha et realistisk bilde av situasjonen for alle oss som er opptatt av å finne politiske løsninger i nordområdepolitikk, distriktspolitikk og for Nord-Norge.

På denne bakgrunn ber jeg om at statsråden besvarer spørsmålet ovenfor ved å legge offisiell statistikk fra SSB og IMDI til grunn.

Svar:

Stortingsrepresentanten ber om svar på spørsmålet ut fra offisiell statistikk fra SSB og IMDi. Tala frå SSB og IMDi er frå ulike kjelder. Dei er derfor ikkje nødvendigvis moglege å samanlikne. Til dømes kan det vere ulikskapar mellom registrering av busette og registrering i folkeregisteret, og IMDi sine tal tek ikkje omsyn til eventuell flytting etter busetting. Eg nyttar derfor tal frå SSB i mitt svar.

SSB kom 21. februar med befolkningstal for heile 2023, inkludert tal etter statsborgarskap. Eg bad derfor om utsett frist for å svare på spørsmålet.

SSB sin statistikk for statsborgarskap syner at talet på ukrainarar har vokse med om lag 9800 innbyggjarar i Nord-Noreg frå 1.1.2022 til 1.1.2024. I same periode auka folketalet i Nord-Noreg med vel 5800 innbyggjarar. Utan ukrainarar ville folketalet gått ned med om lag 4000 innbyggjarar. Merk at tala ikkje er heilt samanliknbare med svaret mitt på spørsmål nr. 909 av 19. januar. I det svaret nytta eg tal for landbakgrunn, medan desse tala syner statsborgarskap.

Eg meiner at tilflytting må reknast som positivt for distriktskommunar uansett kva nasjonalitet tilflyttarane har.

SPØRSMÅL NR. 1210**Innlevert 10. februar 2024 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 19. februar 2024 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

I år, som i fjor, er rådgivende utvalg for finanspolitiske analyser sterkt kritiske til regjeringens mål om at fastlandseksporten skal øke med 50 prosent innen 2030.

Deler statsråden denne vurderingen, eller har han bedre/andre vurderinger enn dette kompetente utvalget?

BEGRUNNELSE:

Rådgivende utvalg for finanspolitiske analyser skriver i sin uttalelse for 2024 at:

"Regjeringens mål om å øke eksporten utenom olje og gass med 50 pst. innen 2030 vil kunne medføre at en økt eksportnæring legger beslag på arbeidskraft og andre knappe ressurser som det er behov for i andre deler av økonomien. Eksportmålet kan i neste omgang brukes som argument for at det er nødvendig med næringsstøtte (...)".

Svar:

Norsk økonomi skal gjennom en storstilt omstilling. Dette innebærer både at vi skal kutte utslipp, men også at vi trolig skal gjøre noen andre ting enn vi gjør i dag. Det gjelder også resten av verden, som skal omstille seg bort fra fossil til fornybar energi. Dette vil ha konsekvenser for olje- og gassnæringene, som i dag er Norges desidert største eksportnæringer. For å opprettholde en viss balanse i utenriksøkonomien over tid, er det derfor viktig at vi øker eksporten fra andre verdiskapende næringer. Valutainntektene fra Statens pensjonsfond utland (SPU) vil også bidra positivt, men det er ikke sikkert at det er tilstrekkelig for å kunne betale for den importen som fremtidige generasjoner vil måtte ønske og ha behov for.

La det være klart at det ikke er noe galt i at eksportnæringer legger beslag på arbeidskraft og andre knappe ressurser, dersom det faktisk er der det skapes mest verdi. Private bedrifter er opptatt av avkastning på kapital og arbeidskraft. Og det er størst mulig samlet verdiskaping innenfor bærekraftige rammer som jeg til syvende og sist er opptatt av. Det kan imidlertid være barrierer eller markedssvikt, for eksempel knyttet til handel med andre land, som hindrer dette. Fra myndighetenes side arbeider vi derfor for å bryte ned barrierer så norske selskaper kan selge sine varer og tjenester til et større marked. Det gjør vi gjennom bl.a. å inngå frihandelsavtaler og gjennom virkemidlene i det eksportrettede virkemiddelapparatet. Brede virkemidler som øker produktiviteten til norske

bedrifter og derigjennom styrker konkurranseevnen kan også bidra til økt eksport.

Over tid har norsk fastlandseksport vært stabil, mens olje- og gasseksporten har hatt kraftig oppsving, og OECD har tidligere vist til at Norge er det landet som har tapt størst markedsandeler målt i eksportvolum over 20 år. Med det som bakgrunn, har regjeringen et mål om økt verdiskapende eksport. Og det målet følger vi opp med flere ambisiøse tiltak, hvorav mange er samlet under paraplyen Hele Norge eksporterer. Eksportmålet er et politisk mål, men det handler ikke om at fastlandsnæringene for enhver pris skal eksportere mer. Vi skal ikke fra myndighetenes side implisitt subsidiere andre lands import for å få høyere eksport-tall. Vi skal derimot legge til rette for at lønnsomme og konkurransedyktige bedrifter faktisk kan eksportere sine produkter når de er best.

Forskning viser at de bedriftene som lykkes i eksportmarkedet ofte er større og mer produktive enn de som ikke eksporterer. Man skal selvsagt være forsiktig med å si hva som er årsak og hva som er virkning her – blir bedriftene større fordi de eksporterer, eller kan de legge gode eksportplaner fordi de er store? Men, det er også vist at bedrifter med konkrete vekstambisjoner oftere lykkes med å oppnå vekst enn andre. Det er med andre ord ikke bare tilfeldigheter som gjør at noen vokser og andre ikke. De som har konkrete vekst- og eksportmål, lykkes oftere enn andre.

Jeg ønsker meg derfor en bredere diskusjon om hva som legger til rette for verdiskaping og omstilling i konkurranseutsatt sektor. I høst lanserte jeg derfor Omstillingstempen som gir en oversikt over utvalgte indikatorer som har til hensikt å måle Norges omstillingsbehov, omstillingsevne og faktiske omstilling. Jeg ønsker med dette å starte diskusjonen om hvor godt rustet norsk økonomi er til å takle endringer, og jeg ønsker debatten om dette velkommen.

Det er ingen tvil om at handel er viktig for norsk økonomi. Først og fremst gir handel med andre land mulighet for import av varer og tjenester som det ville være vesentlig dyrere å produsere i Norge. Handel gir dermed betydelige gevinster i form av bedre utnyttelse av ressursene våre. Vi kan spesialisere oss i produksjon av bestemte varer og importere andre, slik at vi drar nytte av stordriftsfordeler og potensielle bytteforholdsgevinster. Samtidig er handel en viktig kilde til kunnskap og konkurranse som kan gi økt produktivitet. Verdiskapingen i konkurran-

seutsatt sektor er derfor viktigere enn bare eksportinntekter.

SPØRSMÅL NR. 1211

Innlevert 10. februar 2024 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø

Besvart 16. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Blir riksvei 13 stengt som et preventivt tiltak oftere enn før, hva er kriteriene for preventiv stenging, er det gjort endringer i disse kriteriene; hvor mange ganger har veien blitt stengt i de respektive årene 2021, 2022, 2023, samt januar 2024, og vil statsråden be vegvesenet innlede tettere koordinering med lokale myndigheter, Helse Fonna og Kolumbus?

BEGRUNNELSE:

Det er en voksende frustrasjon i Ryfylke over at RV13 gjennom Suldal stadig oftere, og mer uforutsigbart, stenges som et preventivt tiltak.

Liv og helse må komme først. Derfor haster det med å komme i gang med den permanente rassikringen av RV13, herunder iverksette prosjektet Lovraeidet–Rødsliane. Derfor er det også viktig at man stenger av veien når det er faglig begrunnet for å berge liv og helse.

Samtidig bør innbyggerne kunne forvente at myndighetene bidrar til mest mulig forutsigbarhet og transparens rundt vurderingene som gjøres og kriteriene for stenging.

Aftenbladet skriver i en sak 5. februar at de har "spurt Vegvesenet om det er riktig at riksvei 13 i Suldal – også nord for Nesflaten – blir stengt som et preventivt tiltak oftere enn før, om det er gjort endringer i kriteriene for preventiv stenging, og hvor mange ganger i januar veien har vært stengt totalt. Ingen av disse spørsmålene er besvart."

Dette er spørsmål jeg mener befolkningen i Suldal, Ryfylke og Rogaland må ha rett til å få svar på.

Svar:

Rv. 13 går mellom Stavanger i Rogaland og Sogndal i Vestland. På strekningen er det 26 tunneler over 500 meter, 1 ferjesamband, 1 fjellovergang, Vikafjellet, og 84 registrerte skredpunkt.

Statens vegvesens skred- og flomberedskap utarbeider egne vurderinger som gir en indikasjon på om det bør vurderes preventiv stenging. Det er først og fremst når faren blir vurdert å være på oransje eller rødt nivå at preventiv stenging blir vurdert. Statens vegvesen har opplyst meg om at det er etatens egne geologer som utarbeider farevarsler for vei. Det er ikke nødvendigvis slik at et oransje eller rødt farevarsel fra Meteorologisk institutt eller NVE (Norges vassdrags og energidirektorat) fører til økt fare for hendelse som berører vei.

Hvorvidt en strekning skal stenges preventivt eller holdes åpent med lyttevakt er en vurdering som også gjøres. Skredfare og hendelser utvikler seg gjerne raskt mens været står på. Kriteriene for preventiv stenging har ikke blitt endret, men kunnskapsgrunnlaget og prognosene som ligger til grunn for vurderingene har blitt bedre over tid. Strekninger på rv. 13 blir stengt som et preventivt tiltak når forholdene tilsier at det kan være overhengende fare for skred og/eller annen naturfare.

Det finnes ikke bestemte kriterier for preventiv stenging langs hele rv. 13 fordi det er ulike naturfarer på forskjellige deler av strekningen. Det har også vært tilfeller der politiet anmoder Statens vegvesen om preventiv stengning som virkemiddel når været treffer store områder. Det kan tenkes at enkelte veier kunne vært holdt åpne lenger/ikke vært stengt uten en slik anmodning.

Det har vært spesielt mange værhendelser den siste tiden. Vind, mye nedbør og store temperatursvingninger er alle faktorer som er med på å gjøre skredutsatte områder mer utsatt. Det har derfor vært mange stengninger av rv.13 siden desember 2023. Hendelsene har nesten uten unntak skjedd på steder som har vært preventivt stengt.

Oversikt over antall stenginger langs hele rv. 13 (inkluderer faktiske hendelser, (inkludert bilhavari), og preventive stengninger))

2021: 207

2022: 172

2023: 204

Per januar 2024: 36

Statens vegvesen jobber for å åpne veier så raskt som mulig etter naturhendelser eller etter preventiv stengning. Det er som representanten skriver viktig at Statens vegvesen har et godt samvirke med alle relevante aktører for å sikre god beredskap og krisehåndtering. Herunder er det viktig å samhandle med fylkeskommunen som har ansvaret for kollektivtrafikk og sivil transportberedskap,

og helseforetakene og kommunene som har ansvar for akuttmedisinske tjenester. Statens vegvesen deltar derfor sammen med blant andre helseforetakene og fylkeskommunene i fylkesberedskapsråd, lokal redningsledelse, i samordningsmøter i regi av Vegtrafikksentralen og i andre samarbeidsmøter for å dele informasjon.

SPØRSMÅL NR. 1212

Innlevert 11. februar 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 15. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil justisministeren vise at hun tar problematikken om barn som sendes ut av Norge eller forlades i utlandet på alvor, og vil hun følge opp Barneombudets bekymringer og oppfordringen om at politiet må prioritere dette arbeidet?

BEGRUNNELSE:

Gjennom flere spørsmål og forslag i Stortinget har jeg og Frp forsøkt å få fokus på barn som sendes ut av Norge eller forlades i utlandet mot sin vilje. Der overlates de ofte til streng sosial kontroll, tvangsekteskap, tortur og annen barnemishandling.

Dette er bakgrunnen for at jeg nylig på nytt spurte barneministeren om hvordan man konkret har fulgt opp rapporten «Det var ikke bare ferie» og Oslo Economics: Kommunenes erfaringer med barn og unge som etterlates i utlandet mot sin vilje, Rapport 2019/30).

Barneministeren svarer i Dokument nr. 15:986 (2023-2024) følgende:

«Det er naturleg å vente på vurderingane og forslaga frå lovutvalet før regjeringa tek stilling til moglege tiltak for å styrkje rettsvernet for barn og unge som er i utlandet mot sin vilje. Frist for utgreiinga er 10. april 2024.»

Det betyr i verstefall at man fort kan måtte vente enda 1 år før disse barnas rettsvern styrkes.

På NRK kan vi i dag lese at også Barneombudet etterlyser handling. Barneombudet er krystallklar på at NRKs avsløringer av barn og unge som etterlates i Somalia er et åpenbart brudd på barns rettigheter.

Likevel etterforskes få av disse sakene og straffereaksjonene kan virke fraværende.

Svar:

Arbeidet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold er høyt prioritert av regjeringen. Gjennom Opptappingplanen mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner, som ble lagt frem i desember 2023, er dette arbeidet styrket. I tillegg er forebygging av ufrivillig utenlandsopphold et eget innsatsområde i handlingsplanen Frihet fra negativ sosial kontroll og ærerelatert vold for perioden 2021-2024.

Det er en rekke offentlige instanser som har en rolle og et ansvar i denne sakstypen og ofte vil det være andre enn politiet som først kommer til kunnskap eller får mistanke om bekymringene og som har de viktigste virkemidlene. Forebygging og bekjempelse av denne type handlinger fordrer derfor at ulike myndigheter har kunnskap og kompetanse i å handle og at innsatsen er koordinert.

Politiet kan ha ulike virkemidler knyttet til saker der det er bekymring knyttet til barns velferd. Foreldre/foresatte kan innkalles til samtale, det kan nedlegges reiseforbud med hjemmel i passloven dersom det er mistanke om utreise og det kan iverksette beskyttelsestiltak. Dersom barnet er i utlandet og skal hentes hjem, vil politiet, eventuelt barnevernstjenesten, kunne møte vedkommende på flyplassen og sørge for transport til et trygt sted. Det kan også gjennomføres risikovurdering, iverksettes beskyttelsestiltak og iverksettes etterforskning.

Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold, hvor også politiet er representert, vil ofte være involvert i sakene og bidrar til koordinering. Kompetanseteamet har som oppgave å veilede tjenestene, men også å ivareta den enkelte utsatte som henvender seg. Kompetanseteamet har over år ervervet seg god kunnskap om saker som gjelder etterlatte barn i ut-

landet. Antallet henvendelser til Kompetanseteamet har vært sterkt økende de siste årene. Større oppmerksomhet i offentligheten kan ha bidratt til at flere melder fra og at saker blir kjent.

Muligheten for å strafforfølge noen i Norge for handlinger barn utsettes for i utlandet, avhenger av at norske myndigheter har jurisdiksjon over forholdet etter straffeloven § 5. Flere av alternativene i denne bestemmelsen kan være aktuelle, avhengig av den faktiske si-

tuasjonen. Dersom politiet og påtalemyndigheten blir kjent med forhold som tilsier at det gjelder kriminalitet fremhevet som prioritert i riksadvokatens mål- og prioriteringsrundskriv, skal saken håndteres i tråd med dette. Det vil åpenbart kunne være utfordrende å etterforske forholdene i det landet barnet befinner seg i, men overfor en del land vil det være aktuelt å forsøke rettslig samarbeid gjennom rettsanmodninger.

SPØRSMÅL NR. 1213

Innlevert 11. februar 2024 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson

Besvart 19. februar 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at Norges miljø- og biovitenskapelige universitet følger opp satsingen på NMBU SEARCH i Sandnes?

BEGRUNNELSE:

SEARCH er et biomedisinsk forskningssenter ved NMBU Sandnes. Senteret forsker både på dyremedisin og humanmedisin, og nyter stor internasjonal anerkjennelse. Det har spisskompetanse på sau og gris, og har i tillegg til laboratorier også egen sauebesetning. Nærheten til landbruket på Jæren er av stor betydning for at senteret kan oppnå så gode resultater som det gjør. I tillegg til forskning tilbyr SEARCH undervisning av høy klasse som er svært populær blant veterinærstudenter.

Stortinget har i flere omganger satset på SEARCH. Allerede i 2019 ble det bevilget 10 millioner til senteret. Fra 2020 fikk SEARCH øremerkede midler gjennom det som skulle være en permanent tilleggsbevilling "for å styrke fagmiljøet ved NMBU Sandnes og SEARCH-senteret".

Fra 2021 har imidlertid denne øremerkingen falt bort, selv om departementet har presisert at formålet med midlene forblir det samme. NMBU har fra 2024 innført en ny fordelingsnøkkel som går hardt utover SEARCH. Universitetet er i alvorlig pengenød, og har foreslått en rekke kutt. Ifølge universitetsledelsen har "historiske begrunnelser" for satsingen på Sandnes nå falt bort. Allerede er det lagt opp til betydelig nedtrapping, og fra mars kan situasjonen raskt bli enda verre.

Deler statsråden synet på at de historiske begrunnelsene for å satse på NMBU Sandnes nå har falt bort?

Hvis ikke, hva vil statsråden foreta seg for å sikre at midlene Stortinget allerede har bevilget til senteret ikke skal være bortkasta midler.

Svar:

Eg har stor tru på at Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) gjer gode prioriteringar slik at den samla verksemda blir innretta slik at vi når dei måla vi har sett oss for både høgare utdanning og forskning. I perioden 2016–2019 har Stortinget løyvd til saman 30 mill. kroner til nybygg, utstyr og inventar ved SEARCH-senteret over budsjettet til Kunnskapsdepartementet. Frå og med 2019 blei rammeløyvinga til NMBU varig auka med 10 mill. kroner for å styrke fagmiljøet ved NMBU Sandnes og SEARCH-senteret.

Samstundes vil eg understreke at eg meiner det er dårleg styring av heilskapen i forskning og høgare utdanning dersom regjering og Storting skal legge for detaljerte føringar på dei prioriteringane vi etter prinsippa for rammefinansiering, styring etter kvalitet, tillit og ansvar, har lagt til alle universiteta og høgskulane å gjere for å nå dei overordna måla for forskings- og høgare utdanningspolitikken:

- Høg kvalitet i utdanning og forskning
- Berekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
- God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i heile landet

Dette er eit styringsprinsipp som Stortinget seinast slutta seg til i handsaminga av stortingsmeldinga i 2020 om statleg styring av universitet og høgskular og stortingsmeldinga i 2022 om utsyn over kompetansebehovet

i Noreg. Representanten spør kva eg vil gjere for å sikre at NMBU følger opp satsinga i Sandnes. Svaret mitt er at eg vil halde fram arbeidet til regjeringa med å gi meir tillit og ansvar til universitet og høgskular for å sikre høg kvalitet og tilgjenge til forskning og høgare utdanning i heile landet. Dette meiner eg vi gjer best ved å lage gode budsjettframlegg til Stortinget for sektoren, til dømes slik som i 2024 der det blir flytta midlar frå søknadsbaserte ordningar direkte inn i rammeløyvinga til universitet og

høgskular. På denne måten aukar vi handlingsrommet for universitet og høgskular til sjølve å vurdere kva prioriteringar som gir best måloppnåing og resultat, basert på deira egne vurderingar av behova i samfunnet sett opp mot eigen portefølje. Eg er trygg på at NMBU vil ta med seg bidraga frå miljøet i Sandnes til både forskning og utdanning i vurderinga når dei i åra framover skal legge sine interne budsjettprioriteringar.

SPØRSMÅL NR. 1214

Innlevert 11. februar 2024 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 19. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Stortinget har i 2024-budsjettet bevilget 127 millioner kroner til en tilskuddsordning for å fremme en mer praktisk og variert læring i skolen. I UDIR sin søkeportal står det at; «målgruppen er elever og lærere på 5.–10. trinn i offentlig grunnskole.»

Innebærer dette at regjeringen bevisst ekskluderer friskoler fra å søke, eller kunne få del i denne satsingen, og kan statsråden redegjøre for hva som eventuelt er begrunnelsen for denne diskrimineringen av elever ved friskoler?

Svar:

Private skoler er ikke inkludert som målgruppe i tilskuddsordningen for utstyr og læringsarenaer på 5.-10. trinn. Private skoler som er godkjent etter privatskoleloven har rett til statstilskudd til godkjent opplæring med 85 pst. av et tilskuddsgrunnlag per elev. Målet med tilskuddsmodellen er at tilskuddet til privatskoler skal speile utgiftene i den offentlige skolen på en best mulig måte. Tilskuddet er basert på gjennomsnittlige driftsutgifter per elev i den offentlige skolen. Dette innebærer i utgangspunktet at en del av de økte utgiftene som de offentlige skolene har til kjøp og investeringer i utstyr og lokaler for en mer praktisk, variert og relevant skole, vil inngå i tilskuddene som de private skolene får, men med to års etterslep.

Modellen for finansiering vi har valgt er lik den vi tidligere har hatt til kommunene for innkjøp av læremidler. Dersom private skoler hadde mottatt midler via denne tilskuddsordningen, ville de blitt kompensert for

de samme utgiftene to ganger. Da ville det vært nødvendig å justere ned tilskuddsgrunnlaget for 2026 tilsvarende.

SPØRSMÅL NR. 1215**Innlevert 11. februar 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 15. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan justisministeren redegjøre hva som er gjort for å forhindre at barn forsvinner i systemet etter familiegjenforening, og hvordan vil en ev. ny ordning sikre barn bedre?

BEGRUNNELSE:

I oktober 2022 spurte jeg justisministeren i Dokument nr. 15:268 (2022-2023) om hva hun konkret ville gjøre for å hindre at ikke barn som kommer gjennom familiegjenforening ikke forsvinner i systemet.

Ministeren svarte bl.a. følgende:

«Vi allerede satt i gang et arbeid med å undersøke aktuelle tiltak her, nærmere bestemt om det bør innføres en form for varslingsordning fra utlendingsmyndighetene til kommunene om disse sakene. Det er for tidlig å si noe nærmere om hvordan en slik ordning kan se ut.»

Nå er det gått nesten 1,5 år og jeg har ikke registrert at verken familieministeren eller justisministeren har kommet med forslag til hvordan en slik ordning kan se ut.

Svar:

Som nevnt i mitt svar av 7. november 2022 på spørsmål nr. 268 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Hjemdal, satte regjeringen i gang en vurdering av om det bør innføres en form for varslingsordning fra utlendingsmyndighetene til kommunene om disse sakene. Det er flere forhold som må vurderes i den forbindelse, bl.a. hvem skal omfattes av en slik varslingsordning og hvilket ansvar for oppfølging mottakerne av varslene skal ha. Disse spørsmålene er avklart i regjeringens opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028), som ble fremlagt 20. desember 2023 (Prop. 36 S (2023–2024)). Som det fremgår av opptrappingsplanen, vil regjeringen vurdere å etablere en varslingsordning for alle familieinnvandrere, og ikke bare for barn. Tiltaket fremgår av punkt 4.3.5 Oppfølging av personer på familieinnvandring og lyder som følger:

«Det er ønskelig at sårbare familieinnvandrere fanges opp så tidlig som mulig etter ankomst til Norge. Regjeringen vil derfor vurdere en ordning hvor kommunene varsles av utlendingsmyndighetene om familieinnvandrere som skal bosette seg i kommunen, slik at kommunene har mulighet til å aktivt oppsøke nyankomne familieinnvandrere for å undersøke om det er risiko for omsorgssvikt eller mishandling i hjemmet, så eventuelle tiltak kan settes inn så raskt som mulig.»

I forbindelse med utredningen av hvordan en varslingsordning kan organiseres, vil departementet også se nærmere på om man kan bruke allerede etablerte kanaler til å oppnå det samme formålet. Den aktuelle kanalen i dette tilfellet vil være Folkeregisteret. Hvorvidt det er mulig eller hensiktsmessig å varsle kommunene gjennom Folkeregisterets systemer, er p.t. ikke avklart, men vil bli vurdert.

For øvrig viser jeg til det jeg har skrevet i det ovennevnte svarbrevet av 7. november 2022, hvor jeg bl.a. redegjør for at omfanget av barn som går «under radaren» etter ankomst i Norge, trolig er svært lite, og at det uansett ikke var tilfelle i de to tilsynssakene i Bergen i 2022. Jeg gjentar for ordens skyld også at utlendingsmyndighetene uansett i dag har en meldeplikt overfor barneverntjenesten iht. barnevernloven, bl.a. når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet eller utsatt for alvorlig omsorgssvikt. Denne meldeplikten er også nedfelt i utlendingsforskriften.

SPØRSMÅL NR. 1216

Innlevert 11. februar 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 19. februar 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

Regjeringens aversjon mot kjernekraft har siden tiltredelsen kommet tydelig fram. Blant annet i eksklusjonen av kjernekraft for FME forskningsmidler, samt avslaget på kompetanseprosjektet «Nuclear in Norway: Analysis of Requirements» fra Smart Innovation Norway. Blant begrunnelsene for avslaget finner man at søkerne var for pro kjernekraft, og kjernekraftmotstandere ikke var inkludert.

Kan statsråden avklare om de samme kravene gjelder for alle energiprojekter; sol, vind, hydrogen, etc. og hvilke motkrefter som der er medtatt?

BEGRUNNELSE:

"Nylig ble det kjent at Smart Innovation Norway, med røtter i IFEs kjernekraftmiljø i Halden, søkte forskningsmidler for et prosjekt kalt «Nuclear in Norway: Analysis of Requirements». Målet var å kartlegge forutsetningene for kommersiell kjernekraft i Norge – et høyaktuelt tema gitt den pågående energipolitiske debatten. Konsortiumet bestod blant annet av IFE, Norsus, Norsk Kjernekraft, Østfold Energi og seks kommuner.

Etter at vi ba Forskningsrådet om innsyn i prosjektsøknaden, ser vi at prosjektets avslag begrunnes med at det ikke passer inn med porteføljeplanen. En plan som vektlegger nullutslippssamfunnet, vil hindre tap av naturmangfold, energiomstilling av eksisterende næringer og utforming av fremtidens energisystem. Alle punkter hvor kjernekraft kan spille en rolle, men som blir oversett med dagens forskningspolitikk.

Klagen på avslaget avdekket at prosjektet fikk god uttelling poengmessig, men ble kritisert for å være «pro-kjernekraft» uten å inkludere kjernekraftmotstandere."

Hentet fra debattartikkel på Altinget:

"NTNU-forskere: Kjernekraftkompetanse er ikke nok for Forskningsrådet".

Fra søkerne:

"I vurderingen av forskningsprosjektets kompetanse skriver Forskningsrådets eksterne vurderingspanel at «..., det er usannsynlig at offentligheten vil oppfatte NiNAR som et upartisk prosjekt, og mange vil kanskje vurdere konsortiet som forutinntatt og i stor grad kjernekraftvennlig. Det uttalte målet om å gi objektiv og nøytral faktabasert kunnskap virker derfor til en viss grad illusorisk og urealistisk.»

Klagen på avslaget avdekket at prosjektet fikk god uttelling poengmessig, men ble kritisert for å være «pro-kjernekraft» uten å inkludere kjernekraftmotstandere."

Smart Innovation Norway konsortiumet bestod blant annet av IFE, Norsus, Norsk Kjernekraft, Østfold Energi og seks kommuner.

Altså kompetente, objektive aktører, som burde vært likebehandlet med andre søkere. Statsråden forventes her å avklare om dette er vanlige framgangsmåte for alle energisøknader.

Svar:

Noregs forskingsråd evaluerer svært mange forskningssøknader hvert år, og i mange av utlysningene er det stor konkurranse om forskningsmidla. Det er fleire sterke søknader som får avslag hvert år, og det er naturlig at det blir merksemd om enkelte av disse avslaga.

Kravet om fagleg kvalitet er sentralt og inneber at avgjerder i Forskningsrådet skal vere uavhengige av politisk styring. Politikerane skal ha armlengds avstand til dei konkrete vurderingane av enkeltsøknader. Dette er, og skal vere, Forskningsrådets ansvar. Forskningsrådet bruker internasjonale fagekspertar til å vurdere søknadene. Avslaget på denne konkrete søknaden blei gjort etter ei samla vurdering av alle kriteria for utlysinga. Så vidt eg er kjend med har argumentet om at søkjarane var for pro kjernekraft, ikkje vore utslagsgivande for avslaget på denne søknaden.

Eg vil også vise til at regjeringa er opptatt av at Noreg har kunnskapsberedskap på det nukleære området. Regjeringa har derfor gjort framlegg om midlar til forskning og utdanning i nukleære fag i alle statsbudsjetta som vi har hatt ansvar for. Midlane er brukte til eit nytt forskingssenter for nukleær forskning og til studieplassar på Universitetet i Oslo og Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet. Frå og med 2024 har vi også styrkt ordninga i Forskningsrådet for norsk deltaking som tredjeland i Euratom-programmet. Styrkinga vil omfatta alle utlysingar i regi av Euratom og tilknytt partnerskap, også forskning på fisjonsenergi (altså kjernekraft) og forskning på fusjonsenergi.

SPØRSMÅL NR. 1217**Innlevert 11. februar 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 16. februar 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Google jobber med etablering av et datasenter i Skien med enormt kraftbehov. Planene Google jobber med innebærer et kraftbehov som er dobbelt så stort som både Melkøya LNG og Johan Sverdrup feltet, med vesentlig lavere verdiskapning pr. kwt og absolutt.

Kan statsråden avklare hvilken påvirkning kraftkonsumet vil ha for utvikling av annen næring i prisregionen, samt hvordan strømprisene forventes å påvirkes i årene framover?

BEGRUNNELSE:

Google planlegger et datasenter med enormt kraftbehov i Skien.

Senteret forventes å sysselsette 100 personer, og gi noen milliarder i inntekter i året.

Samtidig er kraftbehovet dobbelt så stort som Melkøya LNG og Johan Sverdrup feltet, som gir noen milliarder i inntekter om dagen.

Det er interessant å høre statsrådets betraktning på hvordan etablering vil påvirke eksisterende næringsliv, planlagte satsinger, og ikke minst andre strømkunder i prisregionen.

Svar:

Regjeringen forventer at kraftbehovet vil øke i årene fremover. NVE legger i sin langsiktige kraftmarkedsanalyse

fra 2023 til grunn en stor forbruksvekst mot 2030 og 2040, og forbruk fra datasentre utgjør en andel av dette.

Myndighetene har ikke gjort isolerte analyser av hvilken effekt etablering av enkelte datasentre vil ha på kraftprisene, eller hvordan etablering av én næringsaktør påvirker rammevilkårene for øvrige næringsaktører. På generell basis vil økt etterspørsel etter kraft føre til høyere kraftpris, alt annet likt.

Utviklingen i kraftprisen i årene fremover vil imidlertid avhenge av en rekke faktorer, og det er viktig å se energipolitikken i sammenheng. Jeg mener det ikke vil være hensiktsmessig å basere energipolitikken på virkningen enkeltaktører kan ha på kraftsystemet. Jeg er opptatt av at vi legger til rette for betydelig ny kraftproduksjon i årene framover for å møte flere ulike behov, og at vi bruker den kraften vi har mer effektivt. Regjeringen er godt i gang med dette arbeidet. Vi har sørget for et temposkifte i havvindsatsingen, hvor de første prosjektområdene ble lyst ut høsten 2023, og det jobbes med å legge til rette for en ny utlysning i 2025. Regjeringen la også i 2023 frem en handlingsplan for både energieffektivisering og en for raskere nettutbygging og bedre utnyttelse av nettet. Samtidig har regjeringen gjennomført en historisk styrking av energimyndighetene. Dette skal bidra til at vi raskere får realisert nødvendige nett- og produksjonsprosjekter i årene framover.

SPØRSMÅL NR. 1218**Innlevert 12. februar 2024 av stortingsrepresentant Marianne Sivertsen Næss****Besvart 15. februar 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Vil auksjonen for Sørliche Nordsjø II kunne gjennomføres, dersom færre enn seks prosjektsøknader prekvalifiseres?

BEGRUNNELSE:

Spørsmål om prekvalifisering Sørliche Nordsjø II.

Stortinget samtykket i sitt vedtak 14. juni 2023 til at Olje- og energidepartementet kunne inngå en tosidig dif-

feransekontrakt for støtte til fornybar energiproduksjon for første fase av Sørlike Nordsjø II.

Regjeringen har åpnet for at utbyggere kan søke om prekvalifisering. Syv konsortier leverte inn søknad innen fristen. Vi er kjent med at departementet går gjennom alle søknadene nå og at resultatet av prekvalifiseringen kan foreligge i løpet av kort tid.

Primærønsket var at den planlagte auksjonen skal gjennomføres med seks til åtte prekvalifiserte søkere. Energidepartementet har også sagt at dersom færre enn seks prekvalifiseres, så vil departementet vurdere om auksjonen skal gjennomføres.

Svar:

Stortinget fattet i forbindelse med behandling av Prop. 93 S (2022-2023) vedtak som gir Energidepartementet fullmakt til å inngå en tosidig differansekontrakt for støtte til fornybar energiproduksjon til havs fra første fase av Sørlike Nordsjø II. I proposisjonen fremgår det at departementet ville sette en nedre og øvre grense for hvor mange aktører som kan bli kvalifisert. I utlysningen av konkurranse om prosjektområde for havvind i Sørlike Nordsjø II valgte departementet å sette denne grensen til minimum seks og maksimalt åtte.

Energidepartementet mottok 15. november syv søknader om deltakelse i auksjon om prosjektområde for havvind i Sørlike Nordsjø II. Jeg er glad for at flere sterke konsortium og selskap viser interesse for å utvikle

havvind på norsk kontinentalsokkel. Departementet har stilt krav om at kun prekvalifiserte aktører, som også oppfyller minimumskrav til bærekraft og positive ringvirkninger, får delta i auksjonen, jf. havenergilova § 2-3 tredje ledd. Jeg er nå i ferd med å ferdigstille gjennomgangen av søknadene.

Vi har store ambisjoner for havvind på norsk kontinentalsokkel. Jeg ønsker derfor å legge til rette for at auksjonen kan gjennomføres selv om det eventuelt skulle være færre enn seks aktører som oppfyller minimumskravene til bærekraft og positive ringvirkninger, samt oppfyller prekvalifiseringskriteriet. Regjeringen vil derfor gjennomføre auksjonen under forutsetning av at mer enn én aktør blir kvalifisert til å delta i auksjonen. Dette vil gi konkurranse om støtten, og vil være innenfor forutsetningene for EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sin godkjenning av statsstøtte til prosjektet.

Jeg ser det ikke som hensiktsmessig å stille krav om mer enn én budgiver i selve auksjonen, så lenge flere enn én aktør er blitt prekvalifisert. Bakgrunnen for denne vurderingen er at aktører som er prekvalifisert, men likevel ikke legger inn bud, må antas å ikke ønske å bygge ut prosjektet innenfor rammen på 23 mrd. kroner i statsstøtte. For å øke sannsynligheten for flere budgivere i auksjonen må støtterammen eventuelt økes. Det er ikke hensiktsmessig så lenge én aktør er villig til å gjennomføre prosjektet innenfor gjeldende ramme.

SPØRSMÅL NR. 1219

Innlevert 12. februar 2024 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 16. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

15. januar besøkte samferdselsministeren Valdres og viste til suksessen med «Valdresmodellen» der Statens Vegvesen løfta fram suksessoppskriften med å «gjenbruke der man kan, bygge nytt der man må».

Hvordan kan erfaringene her være overførbare til andre prosjekt?

Svar:

Jeg deler representantens syn på at pilotprosjektet i Valdres har vært en suksess og mener at lærdommen herfra har stor overføringsverdi til andre prosjekter. Med de gode erfaringene kan utbedringsstrekninger rundt om i hele landet gi mer vei for pengene, et lavere klimaavtrykk, økt trafikksikkerhet og bedre framkommelighet.

Valdresmodellen er et nytt konsept som Statens vegvesen testet på E16 Fagernes–Øylo. Fremfor å bygge helt nytt var formålet at man utbedret eksisterende vei for å få mest mulig igjen for pengene. Modellen passer til

lavtrafikkerte veier med to felt og der det ikke er behov for å flytte traseen. I årene som kommer er det mange riksveier av denne typen som skal forbedres.

Modellen baserer seg på fire hovedprinsipper.

- Det settes av en fast ramme med midler for strekningen som skal utbedres. Innenfor denne rammen prioriteres tiltakene som gir mest mulig utbedret vei for pengene.
- Åpne for at man bygger med tilfredsstillende standard, ikke nødvendigvis etter full vegnormalstandard. Det er ikke rom for å løse alle behov/ønsker i disse prosjektene, men de gir likevel en vesentlig forbedring av eksisterende forhold.
- Beslutninger om standard og prioriteringer skal være lokalt forankret. Det legges opp til dialog med lokale politikere, veibrukere, næringsliv og myndigheter.

- Gjenbruke mest mulig av eksisterende trasé. Vegen utbedres der det er mulig og det bygges kun nytt der det ikke er andre muligheter. Der det må bygges nytt legges det om mulig opp til å gjenbruke masser fra den gamle vegen. På denne måten spares miljøet og det blir utbedret mer vei for pengene.

I Valdresmodellen var entreprenøren med fra starten av i reguleringsplanarbeidet. Dermed ble Statens vegvesens faglige ekspertise og entreprenørens kunnskap og praktiske erfaring kombinert tidlig i prosjektet. Det førte til smarte løsninger som ga mye utbedret vei for pengene.

Med Valdresmodellen har vi altså gjenbrukt den eksisterende veien og spart naturen for inngrep, samtidig som vi har fått mer for pengene og en trygg og god vei. Erfaringene fra Valdres er viktige for utviklingen av veiene våre flere andre steder i landet.

SPØRSMÅL NR. 1220

Innlevert 12. februar 2024 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen

Besvart 16. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Når vil regjeringen overbringe den varslede nasjonal helse- og samhandlingsplan til Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har varslet en nasjonal helse- og samhandlingsplan til Stortinget. Den var opprinnelig varslet å legges frem i Stortinget før jul i 2023. Nå er den bebudet i februar 2024. Det er gitt uttrykk for at meldingen skal svare på regjeringens politikk på en rekke områder, som oppfølging av NOU Sykehusutvalget og endringer i sykehussektoren, den skal se nærmere på samhandling mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten, den skal følge opp Helsepersonellkommissjonen og hele kompetanse og helsepersonellutfordringen, den skal presentere ny reform/politikk for rehabiliteringsfeltet, den skal følge opp NOU om kvinnehelse, for å nevne noe.

Når en mindretallsregjering legger frem en så omfattende melding, som vil ha betydning for hele helsetjenesten, må Stortinget få mulighet til en åpen og helhetlig behandling av denne. Det er derfor viktig å få avklart når stortingsmeldingen blir fremlagt for Stortingets behandling. Liten tid til åpen høring og debatt om regjeringens melding vil kunne utfordre organisasjoner og frivillighet-

en i sivilsamfunnets mulighet til å medvirke og Stortingets mulighet til en bred behandling.

Svar:

Regjeringen tar sikte på å overbringe stortingsmeldingen om Nasjonal helse- og samhandlingsplan til Stortinget 1. mars 2024.

SPØRSMÅL NR. 1221**Innlevert 12. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik****Besvart 19. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å styrke rekrutteringen til yrket som rettsmedisiner generelt, og hva vil statsråden foreta seg mer spesielt for å løse bemanningskrisen vi nå ser i Bergen?

BEGRUNNELSE:

I artikkelen «Rettsikkerheten på Vestlandet er truet», publisert 5. februar i Bergens tidende, slår rettsmedisiner Peer Kåre Lilleng alarm om uforsvarlig arbeidspress.

Lilleng jobber som rettsmedisiner på Gades Institutt og anslår at han obduserer rundt 150 mennesker i året. Han bistår politiet med å oppklare alvorlige volds- og drapssaker. Han beskriver arbeidspresset som formidabelt, og arbeidssituasjonen under enhver kritikk.

Lilleng forteller om en jobbsituasjon hvor det er vanskelig å sykmelde seg, sette av tid til faglig utvikling eller ta ferie. I fjor sommer fikk han kun tatt ut to uker fri. Lilleng uttaler følgende til Bergens tidende:

«Med et slikt arbeidspress kan jeg overse noe under en obduksjon. En feil kan få store konsekvenser, og i verste fall føre til justismord. Rettsikkerheten på Vestlandet er truet.»

I alle saker, og spesielt i alvorlige saker hvor liv har gått tapt, er viktig at politiet gjør en solid jobb med å sikre bevis og åsteder, slik at avgjørende bevis ikke går til spille. Her spiller rettsmedisinere en svært viktig rolle. Dersom de jobber under forhold som er under pari, som ikke gir dem rom for å foreta grundige obduksjoner, kan det få alvorlige konsekvenser. Mistenkelige dødsfall kan bli til oversette drap. Drapssaker som kunne blitt oppklarte, forblir uløste. Feil kan føre til justismord.

Venstre mener at en av nøklene til å løse bemanningskrisen vi nå ser i Bergen, er å se nærmere på organiseringen. Andre steder ligger rettsmedisin under helseforetakene, men i Bergen er det universitetet som har ansvaret. Rettsmedisin er heller ikke en spesialitet. Det sa Helse- og omsorgsdepartementet nei til i fjor.

Etter Venstres syn er det svært viktig, både for rettsikkerheten og for å sikre rekruttering til yrket, at det å bli rettsmedisiner gjøres til et mer attraktivt valg for leger, gjennom mulighet for spesialisering.

Svar:

Rettsmedisinske obduksjoner gjennomføres på begjæring fra påtalemyndighet ved mistanke om unaturlig dødsfall,

og finansieres av politidistriktene. Både rettsmedisinske obduksjoner og medisinske obduksjoner krever kompetanse i patologifaget. Derfor er rettspatologiske tjenester oftest organisert innenfor de generelle patologiske avdelingene, og patologene som arbeider der ivaretar ofte også de rettsmedisinske oppgavene. Ved Oslo universitetssykehus HF er det en egen rettsmedisinsk seksjon.

Til dette spørsmålet har Helse- og omsorgsdepartementet innhentet informasjon fra Helse Vest RHF. Det er riktig som representanten påpeker at det i Bergen er Klinisk institutt 1 (tidligere Gades institutt) ved Universitetet i Bergen som har ansvar for rettsmedisin. Tilsvarende var det Universitetet i Oslo som hadde ansvaret før tjenesten ble flyttet til Folkehelseinstituttet, og fra 2017 til Oslo universitetssykehus HF. Som representanten påpeker er det viktig å vurdere organiseringen og sikre tilstrekkelig kompetanse. Samtidig vil ikke endringer i organisering i seg selv endre bemanning og rekruttering.

Helsepersonellkommisjonen har påpekt at knapphet på personell vil være den største utfordringen framover i helse- og omsorgstjenestene, og det er rekrutteringsutfordringer innen mange fagområder og mange steder i landet. Derfor er det særlig viktig å prioritere bruken av helsepersonell godt framover. De regionale helseforetakene melder at de har mange sårbare spesialiteter med rekrutteringsutfordringer, herunder spesialister i patologi – som er sentrale innenfor blant annet utredning og diagnostikk av kreftsykdom. Jeg vil komme tilbake til hvordan regjeringen vil møte den tiltakende utfordringen med knapphet på helsepersonell i den kommende stortingsmeldingen Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

Mange fagmiljøer ønsker å løfte sitt fag ved å få etablert en offentlig spesialistgodkjenning eller etablere en egen spesialitet. Dette har også det rettsmedisinske fagmiljøet løftet, som et svar på å bedre rekrutteringen til faget. Å etablere en ny legespesialitet krever bemanning med egne utdanningsstillinger (LIS-stillinger), og mange forskriftsmessige krav som skal være oppfylt. Nye spesialiteter må derfor vurderes i et helhetlig perspektiv. Derfor vil jeg i Nasjonal helse- og samhandlingsplan legge fram kriterier for spesialistgodkjenning av helsepersonell og etablering av nye spesialiteter for leger. Jeg har gitt Helse- og omsorgsdepartementet i oppdrag om å vurdere hvorvidt det skal etableres en legespesialitet i rettsmedisin i tråd med disse kriteriene.

Det er mange personellgrupper i helse- og omsorgssektoren som har oppgaver tilknyttet rettsmedisin.

Helsepersonell møter pasienter som er utsatt for voldshendelser, og som f.eks. kommer til legevakt, akuttmottak, barneavdeling og barnehus. Jeg vil komme tilbake til

tiltak for hvordan kompetansen kan økes for ulike grupper helsepersonell.

SPØRSMÅL NR. 1222

Innlevert 12. februar 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 21. februar 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Med utgangspunkt i vedtatt budsjett for 2024, kan jeg be om en oversikt over fordelingseffekten av å fjerne formueskatten på aksjer og driftsmidler?

BEGRUNNELSE:

Ber om svar på følgende:

I gjennomsnitt hvor stor skattelette ville fjerning av formueskatten på aksjer og driftsmidler ha betydd for den ene prosenten med høyest formue i Norge, og hvor mye ville denne skatteletten ha utgjort for denne prosenten totalt sett.

En oversikt over anslått fordelingsvirkning av å fjerne formueskatten for alle personer over 17 år fordelt på bruttoinntekt.

En oversikt over anslått fordelingsvirkning av formuesskatteendringer for berørte personer 17 år og eldre fordelt etter bruttoinntekt.

En oversikt over anslått fordelingsvirkning for personlig skattelette etter beregnet nettoformue.

Geografisk fordeling av anslåtte formueskatteinntekter fordelt etter sentralitetssone. Hvis mulig: Hvor mange personer har en beregnet formue på mer enn 100 millioner fordelt per år siden 2013.

Svar:

Det anslås at inntektene fra formuesskatten utgjør om lag 34,5 mrd. kroner (33,7 mrd. kroner fra personlig skattytere og om lag 0,8 fra upersonlige). For 2024 verdsettes aksjer og næringseiendom mv. med 80 pst., mens direkte eide driftsmidler verdsettes til 70 pst. Fjerning av formuesskatten for aksjer og driftsmidler inkl. næringseiendom anslås å redusere formuesskatteinntektene med om lag 21,5 mrd. kroner.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for model-

len er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2020. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2023. Av beregningstekniske årsaker er det ikke tatt hensyn til provenyvirkninger for upersonlige skattytere, som ikke er omfattet av modellen, samt forbedringer av verdsettelsesmetoder etter 2021, for eksempel endringen for næringseiendom fra 2024.

Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene. Fjerning av formuesskatten på aksjer og driftsmidler vil kunne gjøre det lønnsomt å flytte formue uten rabatt, herunder sparing i bank, over i aksjer. Det antas derfor at det faktiske provenytapet vil være større enn anslaget over viser.

Letelsen er svært skjevt fordelt. De 1 pst. mest formuende (om lag 45 700 personer) ville få en lettelse på i gjennomsnitt nesten 400 000 kroner, se tabell 1. Til sammen får disse personene om lag 17,4 mrd. kroner (mer enn 80 pst.) av samlet lettelse.

Tabell 1

Anslåtte fordelingsvirkninger etter beregnet nettoformue av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler. Alle personer 17 år og eldre. Sammenlignet med vedtatt budsjett 2024. Negative tall betyr lettelser. Kroner

	Gjennomsnittlig beregnet nettoformue i referanse-alternativet. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referanse-alternativet. Kroner	Gjennomsnittlig endring i formues-skatt. Kroner	Samlet lettelse. Mill. kroner	Andel av samlet endring i formues-skatt. Prosent
Beregnet nettoformue ¹					
Desiler (om lag 456 930 personer i hver desil)					
Desil 1	-1 674 200	176 800	0	0	0
Desil 2	-230 000	91 600	0	0	0
Desil 3	-2 800	50 200	0	0	0
Desil 4	100 400	73 400	0	0	0
Desil 5	418 800	117 400	0	0	0
Desil 6	1 073 200	143 600	0	0	0,1
Desil 7	1 863 000	145 400	-200	50	0,3
Desil 8	2 763 400	160 000	-400	-150	0,7
Desil 9	4 124 800	187 400	-1 000	-420	1,9
Desil 10	13 391 000	449 800	-45 600	-20 800	96,9
Høyeste 1 pst. (om lag 45 700 personer)	61 158 800	1 707 600	-382 200	-17 500	81,4
Høyeste 0,1 pst. (om lag 4 570 personer)	327 575 200	6 749 200	-2 535 000	-11 600	54,0
I alt	2 182 800	159 600	-4 600	-21 500	100,0

¹Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes ligningsverdier.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 viser gjennomsnittlig endring i skatt av vedtatt budsjett for 2024 etter henholdsvis intervaller for bruttoinntekt for alle bosatte personer 17 år eller eldre, sammenlignet med vedtatt budsjett for 2024. Tabell 3 viser endring i skatt for de som blir berørt av endringen, dvs. de som antas å betale formuesskatt for 2024.

Mer enn halvparten (54 pst.) av lettelsene går til personer med bruttoinntekt over 3 mill. kroner.

Tabell 2

Anslåtte fordelingsvirkninger av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler. Alle personer 17 år og eldre. Sammenlignet med vedtatt budsjett 2024. Negative tall betyr lettelser. Kroner

Bruttoinntekt ¹	Antall personer	Gjennom-snittlig skatt i referansen. Kroner	Gjennom-snittlig skatt i referansen. Prosent	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formues-skatt. Prosent
0–100 000 kr	325 800	1 200	3,4	-600	1,0
100 000–200 000 kr	214 700	7 600	4,9	-600	0,5
200 000–250 000 kr	141 400	14 600	6,5	-400	0,3
250 000–300 000 kr	228 700	19 600	7,1	-400	0,4
300 000–350 000 kr	264 200	36 200	11,2	-400	0,4
350 000–400 000 kr	308 900	55 200	14,7	-600	0,7
400 000–450 000 kr	288 900	71 400	16,8	-600	0,8
450 000–500 000 kr	286 700	88 000	18,5	-600	0,8
500 000–550 000 kr	291 600	104 200	19,8	-800	1,0
550 000–600 000 kr	272 600	119 400	20,8	-800	1,1
600 000–700 000 kr	505 900	141 800	21,9	-1 000	2,2
700 000–800 000 kr	404 200	176 000	23,6	-1 400	2,8
800 000–1 mill. kr	458 200	231 200	26,1	-2 200	4,6
1–2 mill. kr	491 500	407 400	31,4	-8 400	19,4
2–3 mill. kr	53 300	876 400	36,9	-39 600	9,8
3 mill. kr og over	32 600	2 737 000	41,7	-355 200	54,0
I alt	4 569 300	159 600	24,9	-4 600	100,0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3

Anslåtte fordelingsvirkninger av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler. Berørte personer 17 år og eldre. Sammenlignet med vedtatt budsjett 2024. Negative tall betyr lettelser. Kroner

Bruttoinntekt ¹	Antall personer	Gjennom-snittlig skatt i referansen. Kroner	Gjennom-snittlig skatt i referansen. Prosent	Gjennom-snittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formues-skatt. Prosent
0–100 000 kr	5 600	50 800	136,6	-38 000	1,0
100 000–200 000 kr	5 100	36 800	22,3	-21 400	0,5
200 000–250 000 kr	7 000	23 000	10,1	-9 400	0,3
250 000–300 000 kr	11 700	28 400	10,2	-7 400	0,4
300 000–350 000 kr	15 400	41 200	12,7	-5 400	0,4
350 000–400 000 kr	20 500	64 400	17,1	-7 600	0,7
400 000–450 000 kr	24 400	82 000	19,3	-7 200	0,8
450 000–500 000 kr	27 200	100 000	21,1	-6 600	0,8
500 000–550 000 kr	28 400	117 600	22,4	-7 400	1,0
550 000–600 000 kr	26 100	137 600	23,9	-9 200	1,1
600 000–700 000 kr	49 000	162 600	25,0	-9 600	2,2
700 000–800 000 kr	44 300	201 400	26,9	-13 400	2,8
800 000–1 mill. kr	67 500	258 000	28,9	-14 600	4,6
1–2 mill. kr	128 800	466 400	34,2	-32 400	19,4
2–3 mill. kr	26 600	922 400	38,4	-79 400	9,8
3 mill. kr og over	23 900	3 114 600	43,4	-485 400	54,0
I alt	511 400	406 400	34,2	-42 000	100,0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 4 viser anslåtte endringer i formuesskatt etter beregnet nettoformue. Om lag 46 pst. av lettelsen går til de 0,05 pst. av skattyterne med over 150 mill. kroner i beregnet nettoformue.

Tabell 4

Anslåtte fordelingsvirkninger av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler etter beregnet nettoformue. Negative tall er skattelettelse

Beregnet nettoformue ¹	Antall	Gjennomsnittlig beregnet nettoformue. Kroner	Gjennom-snittlig bruttoinntekt ² . Kroner	Gjennom-snittlig skatt i referanse-alternativet. Kroner	Gjennom-snitlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formues-skatt. Prosent
negativ	1 068 400	-817 800	580 800	125 200	0	0,0
0 - 500 000. kr.	1 072 900	143 800	379 000	74 400	0	0,0
0,5 -1 mill. kr.	330 900	738 200	619 000	138 600	0	0,1
1 -5 mill. kr.	1 611 100	2 595 800	671 000	160 200	-400	2,7
5 -10 mill. kr.	355 800	6 731 000	909 600	262 200	-4 200	7,0
10 -50 mill. kr.	120 200	16 883 600	1 741 000	633 800	-47 000	26,4
50 - 100 mill. kr.	6 200	67 112 200	4 761 200	2 145 000	-415 000	11,9
100 - 150 mill. kr.	1 400	119 941 800	7 425 600	3 541 400	-828 200	5,5
Over 150 mill. kr.	2 400	521 951 400	16 161 600	9 910 200	-4 125 800	46,3
I alt	4 569 300	2 182 800	640 200	159 600	-4 600	100,0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

² Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes formuesverdier heller ikke redusert.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 5 viser anslåtte gjennomsnittlige skatteendringer av å fjerne formuesskatten for personer i seks sentralitetssoner. Sone 1 er den meste sentrale og omfatter Oslo med enkelte nabokommuner, mens sone 6 er den minst sentrale.

Tabell 5

Geografisk fordeling av å fjerne formuesskatten for aksjer og driftsmidler, sammenlignet med vedtatt budsjett for 2024

Sentralitets-sone	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referanse-alternativet. Kroner	Gjennomsnittlig beregnet nettoformue i referanse-alternativet. Kroner	Formuesskatt i referansen. Mill. kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formues-skatt. Prosent.
S01	880 400	745 200	210 600	3 763 000	13 280	-9 200	38,0
S02	1 165 000	649 800	165 200	2 280 800	8 450	-4 800	26,0
S03	1 164 800	607 600	144 200	1 751 400	5 720	-3 000	16,7
S04	735 000	595 400	136 200	1 436 600	2 895	-2 400	8,1
S05	424 500	591 000	135 000	1 418 600	2 007	-3 200	6,3
S06	199 700	578 600	130 600	1 531 800	1 360	-5 200	4,9
I ALT	4 569 300	640 200	159 600	2 182 800	33 700	-4 600	100,0

¹ Gjennomsnitt av alle personer 17 år og eldre

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 6 viser antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner i årene 2013-2022. Målt i faste 2022-kroner er det om lag 2,6 ganger flere personer med formue over 100 mill. kroner i 2022 enn det var i 2013.

Tabell 6 Antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner. 2013-2022

År	Antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner (nominelt)	Antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner målt i 2022-kroner ¹
2013	900	1 300
2014	1 000	1 400
2015	1 300	1 600
2016	1 400	1 800
2017	1 900	2 300
2018	2 200	2 500
2019	2 400	2 800
2020	2 800	3 200
2021	3 300	3 600
2022	3 500	3 500

¹ Justert med KPI.

Kilde: Statistisk sentralbyrås inntekts- og formuesstatistikk.

SPØRSMÅL NR. 1223**Innlevert 12. februar 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 21. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at rettssikkerheten på Vestlandet i saker hvor det gjennomføres obduksjon ikke er truet, og hvis det ikke kan gis en uforbeholden garanti hva vil statsråden med det konstitusjonelle ansvaret for justissektoren umiddelbart foreta seg for å sikre rettssikkerheten på Vestlandet?

BEGRUNNELSE:

I artikkelen «Rettssikkerheten på Vestlandet er truet», publisert 5. februar i Bergens Tidende, uttaler rettsmedisiner Peer Kåre Lilleng seg om et uforvarlig arbeidspress. Lilleng uttaler blant annet følgende til Bergens tidende:

«Med et slikt arbeidspress kan jeg overse noe under en obduksjon. En feil kan få store konsekvenser, og i verste fall føre til justismord. Rettssikkerheten på Vestlandet er truet.»

Spørsmålsstiller viser til tilsvarende nyhetssaker fra TV2.

I alvorlige straffesaker, hvor liv har gått tapt, er det helt avgjørende for en velfungerende rettsstat at det ikke er noen tvil om at rettssikkerheten er ivaretatt i hele straffesakskjeden. Spørsmålsstiller ønsker derfor en garanti fra statsråden om at rettssikkerheten på Vestlandet ikke er truet i denne typen straffesaker. Dersom det ikke kan gis en uforbeholden garanti om dette, bes det om en tilbakemelding på hva statsråden med det konstitusjonelle ansvaret for landets justissektor umiddelbart vil foreta seg for å sikre rettssikkerheten på Vestlandet.

Svar:

Justissektorens ansvar er å følge opp de føringer som er gitt i regler i straffeprosessloven om begjæring om rettsmedisinske obduksjoner. Tjenestene knyttet til rettsmedisinske obduksjoner finansieres ved stykkprissatser for medisinsk sakkyndige, samt et faktureringsgebyr som dekkes av politiet som er rekvirent. Helsesektorens ansvar er å sørge for forsvarlig kompetanse og kapasitet på rettsmedisinske tjenester. Jeg har derfor forelagt svaret for Helse- og omsorgsministeren.

Rettsmedisinsk obduksjon besluttes primært av påtalemyndigheten i henhold til straffeprosessloven § 228 og påtaleinstruksen kapittel 13 når det er grunn til mistanke om at noens død skyldes en straffbar handling eller når dødsårsaken er uviss og særlige forhold krever slik undersøkelse. For å sikre at politiet skal kunne vurde-

re behovet for sakkyndig likundersøkelse, er leger pålagt meldeplikt til politiet dersom det er «grunn til å tro at dødsfallet er unaturlig», jf. helsepersonelloven § 36 tredje ledd.

Antall innmeldte unaturlige dødsfall fra leger til politiet har økt markant de siste årene og tilsvarende med politiet/påtalemyndighetens begjæringer om rettsmedisinske obduksjoner. Dette kan ha ført til at det er press på kapasiteten til de avdelingene som utfører denne tjenesten. Rettsmedisinsk obduksjon tilbys og gjennomføres i all hovedsak ved patologiavdelinger ved universitetssykehusene. I Oslo er det en egen rettsmedisinsk avdeling ved Oslo universitetssykehus HF. I Bergen har Universitetet i Bergen ansvar for rettsmedisin. Det er leger og spesialister med kompetanse innen patologi som de fleste steder iverretar både medisinske og rettsmedisinske obduksjoner.

Helse- og omsorgsministeren viser til at det er rekrutteringsutfordringer i mange deler av helse- og omsorgstjenestene, og særlig i distriktene, slik at det er viktig å ha en god prioritering i bruken av helsepersonell. Det vil også gjelde for oppgaver innenfor patologi og rettsmedisin. En helhetlig tilnærming til hvordan Regjeringen skal møte personellutfordringene vil bli lagt fram i Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Helse- og omsorgsministeren viser også til svar på skriftlig spørsmål nr. 1207 om samme saksområde.

Rettsmedisinske tjenester er helt sentrale for kvalitet og rettssikkerhet i straffesaksarbeidet. Det er viktig at de rettsmedisinske tjenestene har kapasitet og kompetanse til å avdekke saker der det er mistanke om at døden er forvoldt ved en straffbar handling. Jeg vil videre påpeke at rettsmedisinske obduksjoner skal prioriteres før medisinske, slik det også fremgår av forarbeidene til obduksjonsloven § 6. For øvrig viser jeg til Helse- og omsorgsministerens svar på spørsmål 1207 og 1221.

SPØRSMÅL NR. 1224**Innlevert 12. februar 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 21. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden at regjeringen bryter med Grunnloven § 98, likestillings- og diskrimineringsloven § 6, EMD og FNs konvensjon mot rasediskriminering når Norge ved utvelgelse av overføringsflyktninger all den tid en da velger personer fra visse land på bekostning av andre land og/eller basert på sjansen for vellykket integrering?

BEGRUNNELSE:

Viser til statsråden svar på skriftlig spørsmål dok. 15:996 (2023-2024) og dok. 15:1073 (2023-2024) der hun mener at kommuner ikke har anledning til å velge å si ja til bosetting av flyktninger fra enkelte forhåndsdefinerte land og/eller prioritere ut fra grupper som har større sjanse til å lykkes integreringsmessig i den enkelte kommune selv om regjeringen gjør eksakte det samme selv når de velger hvilke overføringsflyktninger som skal hentes til Norge.

Svar:

Spørsmålet er stilet til Arbeids- og inkluderingsministeren, men kvoten for overføringsflyktninger ligger under

Justis- og beredskapsministeren, og spørsmålet er derfor overført til meg.

Norges utvelgelse av overføringsflyktninger er ikke i strid med Grunnloven § 98 eller andre diskrimineringsforbud. Utvelgelsen gjøres etter flere kriterier som alle er saklige, og vurderingene i utvelgelsesprosessen følger kriterier om nødvendighet og forholdsmessighet, blant annet sett hen til at det må gjøres prioriteringer når en begrenset kvote skal sammensettes blant et stort antall mennesker. Valg av flyktingenes nasjonalitet gjøres ut fra flyktingenes beskyttelsesbehov, og er basert på anbefalingene fra FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR). Nasjonalitet er ikke et kriterium alene. Fra de aktuelle landene velger Norge flyktninger ut fra blant annet sårbarhet, noe som for eksempel vil kunne medføre at kvinner, barn og LHBTI-personer prioriteres. Integreringspotensial spiller også inn, men dette er ett av flere momenter og ikke det eneste avgjørende. Dette hensynet vektlegges av alle land som tar imot overføringsflyktninger, og må anses å være et bredt akseptert relevant og saklig hensyn i denne sammenheng. Det vises for øvrig til Rundskriv G-15/2020: Retningslinjer for arbeidet med overføringsflyktninger jf. utlendingsloven § 35.

SPØRSMÅL NR. 1225**Innlevert 12. februar 2024 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø****Besvart 20. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Er terskelen for å stenge Hunnedalsvegen lavere enn før, hva er kriteriene for stenging, er det gjort endringer i disse kriteriene; hvor mange ganger har veien blitt stengt i de respektive årene 2021, 2022, 2023, samt desember 2023, januar 2024 og så lang i februar 2024 og hvilket forbedringspotensial ser statsråden for å i større grad kunne holde veien åpen og bidra til større forutsigbarhet for de reisende?

BEGRUNNELSE:

Det er en frustrasjon blant mange at FV450 gjennom Hunnedalen ofte stenges. utfordringene forsterkes av uforutsigbarheten og uklarheten om hvilke kriterier som avgjør når veien stenges.

Liv og helse må komme først. Det er også forståelig at naturkreftene og store snømengder kan skape vanskeligheter.

Samtidig bør innbyggerne kunne forvente at myndighetene bidrar til mest mulig forutsigbarhet og trans-

parens rundt vurderingene som gjøres og kriteriene for stenging, samt at man gjør sitt ytterste for å holde veien åpen.

Jeg håper statsråden kan bidra til å gi innbyggerne i Rogaland tydelige svar.

Svar:

Spørsmålet gjelder fylkesvei 450 Hunnedalen. Det er fylkeskommunen som setter kriteriene som ligger til grunn for stengning av veien. Jeg har derfor bedt Statens vegvesen om å kontakte veiadministrasjonen i fylkeskommunene for informasjon om kriteriene som ligger til grunn for å anmode om stengning, og en oversikt over årsakene til stengning av veien.

Tabellen (vedlagt) viser antall stengninger, antall timer veien var stengt og årsak for ulike tidsperioder.

Det er uvær som er hovedårsaken til stenging av veien. Sterk vind og snøfokk kan redusere sikten og gjøre veien farlig å ferdes på. Det er Statens vegvesen ved vegtrafikkentralene som formelt fatter vedtak om stenging, men dette er igjen basert på grunnlag og vurderinger fra veieier (Agder og Rogaland fylkeskommuner). Statens vegvesen har derfor innhentet kriterier for stenging ved værhendelser og fare for skred/ras på fv. 450 Hunndalen fra Rogaland fylkeskommune.

Under er kriteriene som ble oversendt fra Rogaland fylkeskommune. Som det går fram, er kriteriene satt for å unngå fare for trafikken ved uvær og skredfare.

Kriterier for stenging ved værhendelser og fare for skred/ras på fv. 450 Hunndalen:

Rogaland

Uvær – Ved sterk vind og snøfokk (sikt), entreprenøren tar kontakt med byggherre når forholdene blir

vurdert som en fare for trafikken. Årsaken til at veien stenger er at brøytebilen ikke kan se personbiler foran seg. Siktkrav er 50 meter. Dette gjelder begge sider av fylkesgrensen.

Skredfare - Entreprenøren tar kontakt med byggherre når det er fare for ras. I samordningsmøte vurderer VTS, veieier og metrologisk rasfaren. Årsaken til fare for ras kan være endringer i været, som mildvær og regn der det ligger mye snø.

Agder

Uvær – Ved sterk vind og snøfokk (sikt), entreprenøren tar kontakt med byggherre når forholdene blir vurdert som en fare for trafikk. Agder fylkeskommune har egen byggherrevakt 24/7 på sin strekning som kaller ut og styrer entreprenøren.

Skredfare - Entreprenøren tar kontakt med byggherre når forholdene blir vurdert som en fare for ras. Dette vurderes sammen med VTS og metrologisk i samordningsmøter med VTS og veieiere. Årsaken kan være endringer i været (mildvær og regn) der det ligger mye snø.

Felles Rogaland og Agder

Byggherre på begge sider av fylkesgrensen samordner informasjon om vær-situasjonen og sammen med entreprenørene på begge sider blir det avgjort når vegen blir stengt.

Geolog

Vurdering av fare for snøskred gjøres alltid sammen med geolog.

Andre vurderinger

Kolonnekjøring ved stenging blir ikke vurdert siden det er omkjøringsmulighet via E39 og fylkesveg 42.

Vedlegg til svar

Vedlegg: Oversikt over stengninger Hunnedalsvegen

Stengningsårsak	01/01/2020 - 31/12/2020		01/01/2021 - 31/12/2021		1/1/2022 - 31/12/2022		1/1/2023 - 31/12/2023		1/1/2024 - 31/1/2024		1/2/2024 - 13/2/2024		Sum antall	Sum timer
	Antall	Totalt antall t	Antall	Totalt antall t	Antall	Totalt antall t	Antall	Totalt antall t	Antall	Totalt antall t	Antall	Totalt antall t		
Uvær	4	93,3	9	102	2	21	2	73	1	89,9	2	97,7	20	476,9
Steinskred/steinsprang									1	34,3			1	3
Snøskred									1	148,9			1	13,5
Fare for snøskred							1	11					1	11
Trafikkulykke					2	2			1		1	4,4	4	74,6
Flom									1	24,4			1	2,2
Totalt antall timer i perioden	4	93	9	102	4	23	3	84	5	297,5	3	102	28	701,5

SPØRSMÅL NR. 1226**Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 20. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvordan regjeringen har sørget for nødvendig finansiering av utvidelsen av målgruppen til Oppfølgingstjenesten til t.o.m. 24 år, hvor mye har regjeringen bevilget til arbeidet og er disse midlene øremerket Oppfølgingstjenesten slik at de har reelle muligheter til å utføre sin lovpålagte oppgave for alle i den utvidede målgruppen?

BEGRUNNELSE:

Oppfølgingstjenesten har ansvar for å følge opp ungdom med rett til videregående opplæring som ikke er i opplæring eller arbeid. Formålet er at ungdom skal få et tilbud om utdanning, kvalifisering eller arbeid, og hindre utenforskap. Målgruppen har vært ungdom i alderen 15 til 21 år. Etter at fullføringsreformen tredde i kraft fikk hver enkelt elev utvidet sine rettigheter for å sikre at flest mulig gjennomfører videregående opplæring. Oppfølgingstjenesten er lovpålagt. For at fylkeskommunene skal ha faktiske muligheter til å kunne gjøre oppgaven sin er de avhengige av at det tilføres tilstrekkelig ressurser til Oppfølgingstjenesten. I fjor var det en bekymringsverdig utvikling i antallet unge utenfor arbeid og utdanning da Oppfølgingstjenesten la frem sine tall i januar i fjor. I august i fjor omtalte blant annet utdanningsnett at 15000 unge fortsatt var utenfor arbeid og utdanning. I 2024 utvides Oppfølgingstjenestens målgruppe til 24 år. Det gjør at Oppfølgingstjenester over hele landet vil få mange flere unge å følge opp.

Svar:

I statsbudsjettene for 2023 og 2024 er fylkeskommunene tilført totalt 17 mill. kroner for å kompensere for utvidelsen av målgruppen for oppfølgingstjenesten. Dette er i tråd med kostnadsanslaget som ble presentert i Meld. St. 21 (2020–2021) Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden og i lovproposisjonen om ny opplæringslov, jf. Prop. 57 L (2022–2023). Midlene er bevilget over rammetilskuddet til fylkeskommunene.

Rammefinansiering er hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren. Øremerkede tilskudd skal som hovedregel være forbeholdt viktige nasjonale prioriteringsområder i en oppstartsfasen eller finansiering av oppgaver som få kommuner/fylkeskommuner har ansvar for. Som representanten skriver er oppfølgingstjenesten

en lovpålagt tjeneste for alle fylkeskommunene, som har eksistert siden 1994. Øremerking er en lite hensiktsmessig måte å finansiere denne tjenesten på.

Regjeringen gjennomfører flere tiltak rettet mot ungdom som ikke er i jobb eller utdanning, blant annet gjennom innføring av en ungdomsgaranti i NAV. Fra høsten 2024 får alle elever i videregående rett til opplæring til de har bestått. Dette er en historisk utvidelse av elevenes rettigheter og et av regjeringens viktigste grep for å få flere til å fullføre videregående opplæring og redusere utenforskap.

Det kan være mange og sammensatte årsaker til at ungdom faller utenfor. Regjeringen mener derfor det er nødvendig at det jobbes mer på tvers av sektorene. Det er bl.a. satt i gang en pilot for å finne ut mer om hvordan oppfølgingstjenesten og NAV kan samarbeide bedre for å redusere frafall fra videregående opplæring.

SPØRSMÅL NR. 1227**Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 15. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvorfor går regjeringa inn for en gebyrøkning på 40 prosent for behandling av saker i forliksrådet, som gjør økonomien til folk som allerede sliter under priskrisa enda verre?

BEGRUNNELSE:

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt på høring et forslag om å øke gebyrene for behandling av saker i forliksrådet med 40 prosent. I høringsbrevet argumenterer departementet med at kostnadene for behandling i forliksrådet fremdeles vil være lave sammenliknet med det det koster å få behandlet saker i de ordinære domstolene. Forliksrådet behandler sivile tvistesaker og skal legge til rette for at partene får løst en tvist gjennom megling eller dom. For mange er forliksrådet den eneste realistiske instansen å benytte seg av i en tvistesak, nettopp fordi det ikke er like kostbart å ta saken sin til forliksrådet som til de ordinære domstolene. En økning av gebyrene for behandling i forliksrådet med 40 prosent vil i stor grad gå ut over folk som allerede sliter under priskrisa vi står i, og vil kunne svekke deres rettssikkerhet.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt på høring et forslag om å endre multiplikatoren for behandling av forliksrådsklager slik at gebyret blir lik selvkost. Høringsfristen er 1. mars 2024. Departementet vil på vanlig måte gå gjennom høringsuttalelsene før regjeringen tar stilling til en eventuell økning.

Etter Politidirektoratets beregninger koster det staten i gjennomsnitt 1 967 kroner å behandle forliksklager (selvkost). Vi foreslår å øke gebyret slik at det gjenspeiler reell utgift, det vil si 1 967 kroner per sak. Forslaget innebærer en økning i gebyret på 562 kroner. Kostnadene for forliksrådsbehandling vil fortsatt være lave sammenliknet med kostnadene i de ordinære domstolene. Gebyrøkningen antas derfor ikke å påvirke bruken av forliksråd i særlig grad. Det dreier seg sjeldent om hyppige utgifter for den enkelte.

Jeg bemerker at forliksrådordningen fremdeles skal være et lavterskeltilbud hvor partene kan få løst tvistene sine enkelt, hurtig og rimelig.

SPØRSMÅL NR. 1228**Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 21. februar 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil regjeringa vurdere å innføre frikort for skatteytarar på Svalbard, slik som på fastlandet?

GRUNNGJEVING:

I eit brev frå Longyearbyen ungdomsråd til underteikna 11. februar vert det peika på urettferdigheita i at unge arbeidstakarar på fastlandet kan tene opp til 70 000 kroner skattefritt, medan arbeidstakarar på Svalbard blir skatta

frå første krone. Mange unge får nyttig arbeidserfaring gjennom sommarjobbar og andre deltidsjobbar, og opplever det som urettferdig at svært sparsommelege inntekter blir gjenstand for skattlegging.

Systemet for skattlegging på Svalbard skil seg på mange måtar kraftig frå systemet på fastlandet, og dei generelle skattessatsane er lågare. Likevel er det vanskeleg å sjå at det ikkje skulle vere mogleg å innføre frikort her, slik ein gjer på fastlandet, som eit bidrag til likebehandling av unge skatteytarar og som eit positivt stimuli til å skaf-

fe seg arbeidserfaring ved sidan av skulegang. Det tapte provenyet for staten må også føresetjast å vere marginalt.

Svar:

Svalbardskatteloven (lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard) gjer Svalbard skatteteknisk til eit eige skattleggingsområde. Som du og skriv, skil skattesystemet på Svalbard seg på mange måtar kraftig frå systemet på fastlandet. Skattesystemet på Svalbard er forma med sikte på at det skal være enkelt og praktikabelt. Svalbardskatten følgjer eit to spora system: Ei særskild lønnstrekkordning for lønn og pensjon og ei ordinær skattefastsetting for andre typar inntekt.

Inntekt frå arbeid blir skattlagd ved lønnstrekk, der arbeidsgjevar held tilbake ein prosentvis del av brutto lønn som eit endeleg skatteoppgjær. Lønnstrekkordninga omfattar lønn, pensjon og enkelte ytingar etter folketryktdloven. Skattesatsen er 8 pst. for årsinntekt opp til 12 G og 22 pst. for overskytande inntekt. For arbeidstakarar med medlemskap i norsk folketrygd blir det i tillegg berekna ei trygdeavgift på 7,8 pst av lønn. Det blir ikkje berekna arbeidsgjevaravgift på Svalbard.

Ein stor del av befolkninga på Svalbard har forholdsvise korte opphald der, og mange kjem frå andre land enn Noreg. For utanlandske arbeidstakarar vil det ofte mangle lønnshistorikk som gjev grunnlag for å fastsette forskotstrekk, og det vil også kunne bli vanskeleg å inn-drive restskatt etter utreise frå Svalbard. Dette er ein viktig del av grunngevinga for lønnstrekkordninga. Slike system blir òg brukte utanfor Svalbard. Systemet blir gjerne omtalt som PAYE («Pay As You Earn»).

Anna inntekt enn lønn og pensjon (til dømes kapitalinntekt og næringsinntekt) blir i hovudsak skattlagd etter dei same reglane som på fastlandet, men med ein lågare skattesats på 16 pst.

Når det gjeld spørsmålet om frikort, har forskjellane i lønnskattlegginga mellom Svalbard og fastlandet stor betydning.

I lønnstrekkordninga på Svalbard blir skatt og eventuell trygdeavgift berekna frå fyrste krone. Det blir ikkje gitt frådrag i utrekningsgrunnlaget for skatten, og det er inga frikortgrense.

Frikortgrensa på fastlandet er ein konsekvens av botnbeløp for inntektsskatt og nedre grense for trygdeavgift. Personfrådraget utgjer i år 88 250 kroner, og skattytarar med rett til personfrådrag betaler ikkje inntektsskatt på beløp under dette. Den nedre grensa for å svare trygdeavgift er sett til 69 650 kroner. Over dette skal det betalast trygdeavgift etter ein opptrappingssats, fram til det gjev lågare trygdeavgift å betale etter dei ordinære satsane av heile inntekta. Sidan det ikkje blir kravd restskatt for beløp under 100 kroner inkl. renter, er frikortgrensa noko høgare. Den nedre grensa for å svare trygdeavgift gjev saman med innkrevjingsgrensa ei frikortgrense på 70 000

kroner. Frikortgrensa blir ofte sett på som ei moglegheit for ungdom til å ha ei viss arbeidsinntekt utan å betale skatt, men gjeld generelt for alle aldersgrupper. Det er viktig å merke seg at nedre grense for trygdeavgift ikkje er eit botnfrådrag, men på grunn av opptrappinga berre har betydning for lønn opp til om lag 101 200 kroner. For lønn over dette, er skatten ikkje påverka av den nedre grensa for trygdeavgift.

Det er positivt at unge skaffar seg arbeidserfaring, og eg har stor forståing for at det er frustrerande å betale skatt på Svalbard, når tilsvarende utbetalingar på fastlandet er skattefrie. Men systemet med frikort som vi har på fastlandet, kan ikkje overførast i same form til den enkle lønnstrekkordninga som gjeld på Svalbard. Dersom det skal innførast ei ordning som gjer at ungdom på Svalbard kan ta småjobbar utan å betale inntektsskatt, må dette gjennomførast i form av eit særskilt inntektsfrådrag eller eit frådrag i fastsett skatt. Å innføre frådrag i lønnstrekkordninga reiser fleire problemstillingar, mellom anna korleis frådraget kan samordnast i tilfelle der det er fleire arbeidsgjevarar. Ei slik ordning vil komplisere lønnstrekkordninga og det er ein del skattetekniske utfordringar knytt til dette. Mogleg innretting og verknadene av ei slik ordning må eventuelt utgreiast nærare.

SPØRSMÅL NR. 1229**Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 15. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er status for fremdriften i etableringen av to nye fengselsplasser ved ungdomsenheten på Eidsvoll, og når kan det ventes at disse plassene kan tas i bruk?

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende nettsak av 09.02.24 hos NRK:

<https://www.nrk.no/stor-oslo/15-aring-i-voksenfengsel-etter-knivstikking-pa-gronland-1.16757218>

Det fremgår av saken at en 15-åring som er varetektsfengslet etter en alvorlig knivepisode på Grønland i Oslo, er plassert i et ordinært fengsel som følge av manglende kapasitet ved ungdomsfengslene. Videre fremgår at det er totalt åtte plasser i hele Norge for barn under 18 år som varetektsfengsles. De er ved Bjørgvin fengsel i Bergen og i Romerike Fengsel på Eidsvoll. Politadvokaten med ansvar for den aktuelle saken er sitert på følgende:

«Politiet understreker at det er et problem at det i en sak som dette ikke er ledig plass ved ungdomsfengsel.

– Nå har det vært meldt om høye og stigende tall i ungdomskriminaliteten, og antall ungdomsfengselsplasser har så vidt meg bekjent stått stille, sier Kaplon.»

Det vises videre til regjeringens uttalelser i forbindelse med statsbudsjettet for 2024:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regjeringens-gjenoppbygging-av-kriminalomsorgen-fortsetter/id2996954/>

«En utvidelse av kapasiteten ved ungdomsenheten vil også gi bedre mulighet til å kunne holde innsatte ved ungdomsenhetene adskilt. Dette kan det være behov for, enten på grunn av kjønn eller andre årsaker, som at noen hører til i det samme kriminelle miljøet eller i kriminelle miljø som er i konflikt med hverandre.

– Det har tidvis vært flere mindreårige innsatte enn det er plass til i ungdomsenhetene i dag. I Hurdalsplattformen står det at ungdomsenhetene skal utvides og styrkes. Med årets budsjettforslag følger vi opp dette gjennom å foreslå midler til to nye plasser ved ungdomsenheten på Eidsvoll, sier Mehl.»

Fremskrittpartiet støtter opp om utvidelsen av antall fengselsplasser ved ungdomsenheten på Eidsvoll. Vi bevilget også i vårt alternative statsbudsjett 65 millioner kroner mer enn regjeringen, til styrking av grunnbemanningen i kriminalomsorgen. Spørsmålsstiller er derfor svært interessert i en tilbakemelding på status for

etableringen av de nye fengselsplassene ved ungdomsenheten på Eidsvoll.

Svar:

I statsbudsjettet for 2024 er det bevilget 10,7 millioner kroner til å utvide Ungdomsenhet Øst på Eidsvoll med to nye plasser. Kriminalomsorgsdirektoratet har opplyst om at det bygningsmessige er ferdigstilt, og at nye plasser vil kunne tas i bruk så snart nødvendig personell er tilsatt. Rekrutteringsprosess av personell pågår.

SPØRSMÅL NR. 1230**Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 19. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Etter 53 års ekteskap risikerer et par å bli bosatt fra hverandre på grunn av kommunale beslutninger og kapasitetsproblemer ved sykehjemmene.

Vil statsråden stramme opp forskriften eller se på lovverket for å påse at kommunene faktisk følger forskriften, og at det blir en reell garanti i alle kommuner at ektepar og samboere får tilbringe sin siste tid sammen?

BEGRUNNELSE:

Et ektepar i Bodø som har vært gift i nesten 53 år, er nå i en situasjon der de ikke kan bo sammen hjemme lenger på grunn av helseproblemer. Kvinnen, 95 år gammel, er innlagt på sykehjemmet Sølvsuper, mens mannen, 89 år gammel og diagnostisert med Alzheimer, klarer seg ikke hjemme uten henne.

Til tross for dagens lovverk, § 2-3 om samboergaranti, som tilsier at ektefeller eller samboere som oppfyller kriteriene skal gis mulighet til å bo sammen ved langtidsopphold, er de nå plassert på hvert sitt sykehjem. Dette skaper stor fortvilelse for familien, som ønsker at foreldrene skal kunne tilbringe sine siste år sammen.

Familien har søkt om langtidsopphold for begge foreldrene med ønske om at de kan bo sammen, men har ikke fått noen løfter om dette. Bodø kommune, representert ved leder for tildelingskontoret, har uttalt til Avisa Nordland at det er presset kapasitet og at de med størst behov må prioriteres, selv om det er et ønske å legge til rette for at par kan bo sammen. Dette skjer til tross for Stortingets vedtak i 2021 om samboergarantien. Denne gang er det en sak fra Bodø, men det er stadig nye tragiske tilfeller der forskriften om samboergaranti ikke etterleves i kommunene.

Svar:

Alle har rett til nødvendig og forsvarlig hjelp fra kommunenes helse- og omsorgstjenester. Den enkelte har også rett til et verdig tjenestetilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Forskriften om en verdig eldreomsorg sier derfor at tjenestetilbudet skal innrettes i respekt for den enkeltes selvbestemmelsesrett, egenverd og livsførsel. For å oppnå disse målsettingene skal tjenestetilbudet blant annet legge til rette for at par som ønsker det skal kunne bo sammen.

For mange eldre vil muligheten til å bo sammen med ektefelle eller samboere være en sentral del av hverdagen, selv om man trenger helse- og omsorgstjenester. For andre vil muligheten for avlastning fra krevende omsorgsoppgaver være avgjørende. Regelverket skal ivareta begge hensyn.

Jeg har tro på at tjenestetilbudet blir best når de som trenger tjenester, de pårørende og dyktige fagfolk samarbeider. Samarbeidet skal skje innenfor de rammene som dagens regelverk setter, men hvor kunnskap om de eldre behov, lokale forhold og muligheter også skal vurderes.

Denne regjeringen har satt i gang arbeidet med en tillitsreform hvor målet er at innbyggerne i hele landet skal få offentlige tjenester med bedre kvalitet og til rett tid. Det handler blant annet om å legge til rette for mer faglig frihet til førstelinjen, gi større handlingsrom for kommunene og redusere unødvendige styringskrav fra staten.

Helse- og omsorgstjenestene og fagfolkene står overfor mange krevende avgjørelser hver dag. Jeg tror ikke at mer detaljerte krav og mindre rom for godt faglig skjønn er løsningen. Jeg har tillit til at de som har ansvar for tjenestene lytter til de eldre og deres pårørende og gjør helhetlige og gode vurderinger med bakgrunn i dette. Lokal kunnskap og kompetanse og nærhet til beslutninger gir oftest gode tjenester. Derfor er det også fint å se at de folkevalgte i Bodø engasjerer seg i saken.

SPØRSMÅL NR. 1231**Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 20. februar 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hvilken oversikt har statsråden over antallet som er rammet av den såkalte fedrekvotefellen siden 2007, og hva gjøres aktivt fra departementets og NAVs side for å sikre en fullverdig oversikt over personer som er rammet?

BEGRUNNELSE:

Høyesterett kom frem til like før jul at NAVs praktisering hvor far eller medmor møtte søke om utsettelse senest siste dag i mors uttaksperiode ikke var i tråd med loven. Konsekvensen av feilpraktiseringen fra NAV har vært at mange fedre og medmødre som ikke søkte innen denne fristen, har mistet han retten til foreldrepenger for en periode tilsvarende forsinkelsen.

NAV har tidligere lagt frem tall på hvor mange som er omfattet av denne såkalte «fedrekvotefellen», men kun for årene 2019, 2020 og 2021.

Svar:

Eg tolkar det slik at representanten ber om status på omfanget av identifiserte per no, og ei orientering om vidare arbeid for å sikre at ein får oversikt over alle som er råka av praktiseringa.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at dei i identifiseringa av råka personar, må skilje mellom vedtak

som vart behandla i ny og eldre sakshandsamingsløysing. NAV fekk ny sakshandsamingsløysing for foreldrepengar i 2019. Datagrunnlaget i løysinga som vart nytta før 2019 gir ikkje tilstrekkeleg grunnlag for å identifisere dei som er råka. NAV skil på den bakgrunn mellom identifisering før og etter 2019.

I perioden 1. januar 2019 til 30. september 2021 er det identifisert om lag 5 500 personar som er råka av praktiseringa. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at dei tidlegare òg har gått ut med anslag og at tidlegare anslag kan avvike frå no gitte anslag. Det skuldast at tidlegare anslag berre var basert på eit uttrekk.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at dei forbereder automatisk utsending av brev til dei identifiserte, med informasjon om at NAV tek saka deira opp til ny vurdering. Sakshandsaminga er delvis manuell, då det må vurderast om andre vilkår er oppfylt. For dei som er handsama i eldre sakshandsamingsløysing arbeidar NAV med korleis dei best kan identifisere og nå desse.

NAV arbeidar aktivt og så hurtig som mogleg for å gjere dei nødvendige oppfølgingane etter dommen frå Høgsterett. Det er opplyst at arbeidet med å identifisere alle som er råka er krevjande grunna det utilstrekkelege datagrunnlaget i den eldre sakshandsamingsløysinga.

Eg er opptatt av at saka får ei god oppfølging, og vil ha dialog med direktoratet om dette.

SPØRSMÅL NR. 1232**Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 23. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Mener kunnskapsministeren at opplæringskontorene fremdeles skal ha en tydelig rolle i fag- og yrkesopplæringen og kunne ha ansvar for å drive opplæring, slik et samlet Storting vedtok under behandlingen av opplæringsloven,

og hvorfor tillater statsråden at Utdanningsdirektoratet tar omkamp i denne saken?

BEGRUNNELSE:

Forsker, Håkon Nøst, ved NIFU er bekymret for at opplæringskontorene vil rammes av deler av forskriften til den nye opplæringsloven. Den samme bekymringen deles av et flertall opplæringskontorer over hele landet.

Det kan se ut til at Kunnskapsdepartementet for tredje gang prøver å regulere bort opplæringskontorene selv om et samlet Storting, fylkeskommunene og bransjene har bedt om det motsatte, sier Høst som har arbeidet og forsket på fag- og yrkesopplæring i over 30 år og regnes som en av landets fremste eksperter på området, til Byggmesteren.as.

Høst fremhever videre at forskningen på fag- og yrkesopplæringsystemet viser entydig at opplæringskontorene ikke bare er viktige, men det avgjørende mellomledet som knytter bedriftene til det offentlige utdanningssystemet.

Da Stortinget behandlet opplæringsloven var det tverrpolitisk enighet om at opplæringskontorenes rolle skulle styrkes i lov og forskrift og at kontorene fortsatt skal være en part i lærekontraktene og kunne motta tilskudd. I forslaget som nå ligger ute til høring er det tre alternativer, hvor alle innebærer at opplæringskontorene ikke skal ha ansvaret for eller drive opplæring. Det er dramatisk for fag- og yrkesopplæringen, og kan i ytterste konsekvens føre til færre lærlinger.

Svar:

Opplæringskontorene er viktige for å sikre et bredt tilbud av lærlingeplasser med høy kvalitet over hele landet, blant både små og store arbeidsgivere. Forslaget til ny opplæringslov, slik den er vedtatt av Stortinget, anerkjenner at opplæringskontorene spiller en viktig rolle for fag- og yrkesopplæringen. Forslaget innebærer tydeliggjøring av ansvarsforhold og rolledeling i samarbeidet mellom lærebedrift, opplæringskontor og fylkeskommune.

Som det går fram av den nye loven vil lærebedriftene fortsatt kunne samarbeide med opplæringskontorene, gjennom å inngå avtale om dette innenfor de rammer som lov og forskrift setter.

Den nye loven understreker utgangspunktet om at det er lærebedriften som har ansvaret for opplæringen og arbeidsforholdet til lærlingene. Utgangspunktet for godkjenning av lærebedrifter, er at virksomheten kan gi opplæringen som den som har læretid trenger. Som før, kan lærebedriften gi all opplæring selv, eller den kan oppfylle kravet ved avtale om at deler av opplæringen skal skje i en annen lærebedrift. Dersom et opplæringskontor oppfyller kravene til lærebedrift, enten alene eller ved samarbeidssavtale, vil det ikke være noe som hindrer at opplæringskontoret er både opplæringskontor og lærebedrift, så lenge virksomheten blir godkjent som lærebedrift. I denne sammenheng understreker jeg at en lærebedrift

både i dag og etter de nye reglene, kan være godkjent som lærebedrift selv om bedriften ikke kan stå for all opplæringen alene. Godkjenningen som lærebedrift gjelder for de delene av opplæringen bedriften har godtgjort at den kan stå for, og lærekontrakt kan inngås dersom lærebedriften kan vise til samarbeid med andre lærebedrifter for øvrige deler av opplæringen.

Det er positivt at det er stort engasjement rundt reglene som skal sikre formidling til læreplass og opplæring av lærlinger. Jeg registrerer at det er mange som er opptatt av opplæringskontorenes rolle i forbindelse med gjennomføring av deler av opplæringen og kursvirksomhet. Om det skal være en nærmere regulering av hvordan selve gjennomføringen av opplæringen skal foregå er tema i forskriften, som nå er på høring. Jeg er opptatt av å lytte til innspillene, og tror vi kan komme til enighet om gode løsninger til beste for den enkelte lærling og for samfunnet. Jeg vil fortsette den gode dialogen med partene slik at vi kan sikre brede og gode løsninger som kan vare over tid, løsninger som vil sikre lærlingene våre formidling til læreplass og god opplæring i lærebedrift.

SPØRSMÅL NR. 1233**Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 20. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren leggje fram kva berekna kostnadsauke dette klima- og miljøkravet i anskaffelser vi medføre i praksis for bygging av alle samferdselsprosjekt i fylkeskommunal og statleg regi i framtida?

BEGRUNNELSE:

I ein situasjon der vedlikeholdsetterslepet aukar kraftig på Norske vegar med heile 1,2 milliard kr, samt generelt kostnadsnivået innan transport, bygg og anlegg har skote til himmels grunna skyhøge drivstoffprisar, og eit generelt skyhøgt kostnadsnivå, - har regjeringa prestert å innføre ny lovkrav FOA § 7-9, der klima og miljøhensyn skal minimum vektast 30 % i anskaffelsar.

Korleis ein har tenkt å løyse dette i praksis er det få som begriper.

I grunnlaget står det:

- Hovedregel tildelingskriterier 30 % klima og miljøhensyn.

- Krav og kriterier etter denne bestemmelsen skal ha som mål å redusere anskaffelsens samlede klimaavtrykk og miljøbelastning.
- Oppdragsgiver skal vekte klima og miljøhensyn med minimum tretti prosent.
- Der oppdragsgiver angir tildelingskriteriene i prioritert rekkefølge, bør klima og miljøhensyn vere blant dei tre høgaste prioriteringane.

Svar:

Føresegna i forskrift om offentlege anskaffingar om å vekte klima- og miljøomsyn med minimum 30 pst. tok til å gjelde 1. januar 2024. Det er derfor for tidleg å seie kor mykje dette vil auke utgiftene for bygging av samferdselsprosjekt i fylkeskommunal og statleg regi. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring har utarbeidd ein rettleiar som skal hjelpe offentlege oppdragsgivarar med å ivareta klima- og miljøomsyn i offentlege anskaffingar.

SPØRSMÅL NR. 1234**Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 22. februar 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for den nevnte arbeidsgruppens arbeid og hvordan regjeringen planlegger å følge opp arbeidsgruppens forslag?

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål 456 (2022-2023) fra undertegnede til justis- og beredskapsministeren. Undertegnede har fått innspill om at utfordringen knyttet til avklaring av foreldreansvar for ukrainske flyktninger ikke er løst.

Det vises til begrunnelse for nevnte spørsmål:

"Undertegnede har mottatt flere innspill fra ugifte eller skilte mødre som har flyktet fra Ukraina med barn. Disse oppgir at ugifte/skilte mødre med barn blir registrert med såkalt «uavklart foreldreansvar» i folkeregisteret dersom de ikke har bekreftelse fra far. Det er eventuelt nødvendig å søke om å ha foreldreansvaret alene. Dette vil kreve meklingsattest, og begge foreldre skal måtte signere søknad og gi kopi av legitimasjon. Dette er selvsagt svært krevende i den situasjonen Ukraina nå står i.

Dette innebærer en rekke praktiske problemer når den ene forelder ikke har fullmakt fra den andre. Det finnes eksempel på at den ene forelder ikke kan bestille fastlege eller få tilgang på medisiner uten fullmakt. Den ene forelder vil heller ikke ha anledning til å alene opprette en bankkonto i barnets navn."

Svar:

I grunnleggjeringa for spørsmålet sitt viser representanten til mitt svar på spørsmål frå representanten Lie 20. juni 2022 (spørsmål nr. 2410) og 30. juni 2023 (spørsmål nr. 2728), der eg gjer greie for ei arbeidsgruppe som skal sjå på bruk av kategorien «ukjent» i Folkeregisteret når barn kjem frå utlandet og for at bruken av kategorien «foreldreansvar ukjent» skaper ei rekkje problem for foreldra og barna det gjeld i dialogen med offentlege myndigheiter. Representanten trekk særleg fram at dette rammar ugifte eller skilde mødrer som har flykta frå Ukraina med barn.

Arbeidsgruppa er leia av Bufdir, og dei starta arbeidet sommaren 2022. I oppdraget til Bufdir fekk dei frist for arbeidet på eitt år frå oppstart. I samband med spørsmålet i juni 2023, opplyste direktoratet at dei tok sikte på å lev-

ere ein rapport med forslag til tiltak i løpet av sommaren 2023.

Eg har framleis ikkje motteke rapporten. Departementet er i dialog med direktoratet om framdrifta. Bufdir har i fleire omgangar hatt behov for meir tid. Dei opplyser no at dei vil ferdigstille rapporten så raskt som mogleg, og tek sikte på oversending til departementet i mars.

Barne- og familiedepartementet vil i arbeidet med saka vurdere forslaga i rapporten, og korleis dei kan følgjast opp. Dette arbeidet vil skje i samarbeid med mellom anna Finansdepartementet.

Det er beklageleg at denne utgreiinga tek lengre tid enn forventa. Eg har samstundes forståing for at dette er ei oppgåve som er kompleks, både juridisk og praktisk, og at saka må greiast ut på forsvarleg vis.

SPØRSMÅL NR. 1235

Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 21. februar 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hva har statsråden foretatt seg for å starte et arbeid med å se på en eventuell etablering av et kompetansesenter for barn og unges medvirkning siden mars 2023?

BEGRUNNELSE:

17. januar 2023 gjennomførte Barne- og familiedepartementet ett innspillsmøte om barns medvirkning. I etterkant sendte Barneombudet et brev til departementet hvor de ber regjeringen etablere et kompetansesenter for barn og unges medvirkning.

Barns rett til å bli hørt er slått fast i FNs barnekonvensjon artikkel 12. Den gjelder både på individnivå og på systemnivå. Staten er forpliktet til å tilrettelegge for at barn får mulighet til å fremme sine synspunkter i utviklingen av all politikk som vedrører dem. Plikten til å sikre medvirkning fra barn og unge er en sterk forpliktelse for staten.

De senere årene har det blitt en større forståelse for betydningen av, og dermed viljen til, å ha med barns synspunkter som del av kunnskapsgrunnlaget. Likevel er situasjonen i dag at medvirkning fra barn og unge i stor grad er overlatt til en rekke ulike aktører, og at myndighe-

tene i en del tilfeller mangler tilstrekkelig kvalitetssikring av bestillingene.

Både Forandringsfabrikken og Landsforeningen for barnevernsbarn er gode eksempler på stemmer som er viktig å lytte til i mange prosesser. Men ofte er det et ønske om at flere stemmer kommer til orde i ulike sammenheng.

Departementet svarte i et skriv 31. mars 2023 at de ville følge opp og utrede en eventuell etablering av et kompetansesenter for barn og unges medvirkning.

Svar:

At barn og unge får medverke i saker som angår dei, er ein viktig føresetnad for god politikktutforming og tenesutvikling for barn og unge. Retten til medverknad er teken inn i Grunnlova, og barnekonvensjonen pålegg staten å sikre at barn får uttale seg om alle tilhøve som gjeld barnet.

I statsbudsjettet for 2024 står det at departementet vil «vurdere innhald og prioriteringar for å styrkje arbeidet med medverknaden til barn og unge på systemnivå». Eg vil forsikre representant Pettersen om at vi i dette arbeidet jobber for å kunne realisere eit kompetansesenter for medverknad frå barn og unge. Eg vil i den forbindelse

også vise til at Solberg-regjeringa ikkje ønska å opprette eit slikt senter, men at eit slikt kompetansemiljø for medverknad skulle i varetakast gjennom vidareutvikling av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), jf. dokument 8:98 S (2015-2016), Innst.154 S (2016-2017).

Eg vil understreke at Bufdir skal vere ein pådrivar for at offentlege styresmakter involverer barn og unge både i einskildsaker og i medverknadsprosessar på systemnivå. Rettleiinga frå Bufdir om korleis ein involverer barn og unge i medverknadsprosessar på systemnivå er nyttig for tilsette i statsforvaltninga, fylkeskommunar og kommunar. Bufdir har ei femårig satsing på «Ung medverknad for betre oppvekstvilkår». Som ein del av dette prosjektet har Rambøll utarbeidd rapporten; «Kartlegging av medverknad på systemnivå». Rapporten har mellom anna sett på korleis ungdomsråd fungerer i kommunane samt kva for statlege og regionale medverknadsorgan og strukturar som allereie er etablert og korleis desse er organisert. Dette vil vere viktig kunnskap å ha med i ut-

greiinga vi no gjer for mogleg etablering av eit nasjonalt kompetansesenter.

For å sikre medverknad frå barn og unge i alle prosesser som angår dei er ein nøydt til å ha god forankring og godt samarbeid på tvers av sektorgrensar – både på statleg nivå og i kommunane. Departementet har løfta problemstillinga om barn og unges medverknad i «Kjernegruppa for utsette barn og unge» som består av sju departement. Gjennom kjernegruppa er alle sju departement mellom anna bede om å gi ei framstilling av sektorlovgeving for medverknad frå barn og unge på systemnivå – og å identifisere behova den einskilde sektor har for å sikre tilstrekkeleg medverknad.

Både rapporten frå Bufdir og rapporteringa frå departementa vil vere ein viktig del av kunnskapsgrunnlaget i departementet sitt vidare arbeid med å realisere eit kompetansesenter. I dette arbeidet vil ein også vurdere behovet for og eventuell innretting av ein nasjonal ungdomsråd.

SPØRSMÅL NR. 1236

Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 16. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva er årsaken til at statsråden nå stopper arbeidsgruppen som utreder et hurtigspor for behandling av straffesaker mot unge lovbrøyttere, hvor fort vil hun igangsette en ny utredningsprosess, hvilke aktører skal denne bestå av og når kan det ventes at forslag i tråd med stortingets anmodning legges frem?

BEGRUNNELSE:

I Innst. 86 L (2023-2024) stilte en samlet justiskomite seg bak følgende anmodning:

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovdendringsforslag for å sikre at etableringen av et hurtigspor for rask pådømmelse av lovbrudd begått av gjerningspersoner som var under 18 år på handlingstidspunktet.»

Statsråden ba i fjor høst Domstoladministrasjonen, i samarbeid med Politidirektoratet, Kriminalomsorgsdirektoratet, Riksadvokaten og Sekretariatet for konfliktrådene, om å utrede etablering av et hurtigspor for behandling av straffesaker mot unge lovbrøyttere i Oslo.

Utredningen skulle danne grunnlag for den videre oppfølgingen i departementet.

Ifølge NRK stopper statsråden denne arbeidsgruppen før de er ferdige, fordi det etter det opplyste ønskes flere inn i utredningen. Videre opplyser departementet at arbeidet fortsetter i justisdepartementet, men det opplyses ikke når dette settes i gang eller når det kan forventes ferdigstilt. Ifølge NRK opplyser ministeren at hun ikke vet om eller når en slik domstol er på plass.

Det er Oslo som har de største utfordringene med ungdomskriminalitet, og volumet av U18-saker i Oslo tinglyst er langt høyere sammenlignet med andre distrikter. Det er viktig at de aktørene som faktisk skal utrede og pilotere dette, har tilstrekkelig kunnskap om målgruppen, flaskehals og evt. andre systemutfordringer. Avdelingsleder og fagansvarlig for U18-sakene i Oslo tinglyst uttaler til NRK at det er viktig at de aktuelle aktørene er med å utforme hurtigsporet.

Det haster å få på plass en hurtigdomstol for u18-sakene for å forhindre belastningen lang ventetid kan være for unge lovbrøyttere, fornærmede og pårørende, samt forhindre tilbakefall til ny kriminalitet.

Svar:

Det medfører ikke riktighet. Dette har også NRK beklaget i følgende oppslag: <https://www.nrk.no/nyheter/nrk-beklager-mangelfull-informasjon-om-hurtigspor-i-domstolen-1.16765263>

Radioinnslaget som ble sendt på Nyhetsmorgen på NRK tirsdag 13. februar inneholder uriktig informasjon, til tross for at departementet i flere omganger har gitt NRK detaljert og korrekt informasjon om saken. Det stemmer ikke at arbeidet med hurtigspor er stanset.

Arbeidsgruppen som skulle utrede etablering av hurtigspor i Oslo leverte sin rapport 19. januar i år. I rapporten peker arbeidsgruppen på, og stiller seg samlet bak, flere tiltak som kan medføre hurtigere behandling både internt i den enkelte etat og i samhandlingen mellom etatene. Det fremgår av rapporten at arbeidsgruppen ikke har rukket å foreta endelige og sikre vurderinger av tiltakenes ressursbehov. Justis- og beredskapsdepartementet har derfor gitt arbeidsgruppen utsatt frist til 1. mai 2024

for å utrede dette. Departementet har ikke fått signaler på at denne fristen er for kort.

For at regjeringen skal rekke å fremme loven-dringsforslag i løpet av våren 2024 – slik Stortinget har bedt om i sitt anmodningsvedtak – må departementet innen kort tid sende ut et høringsnotat. Justis- og beredskapsdepartementet skulle gjerne ha hatt arbeidsgruppens synspunkter på lovendringene – slik departementet forespurte arbeidsgruppen om i brev 15. desember 2023. Arbeidsgruppen har derfor i brev 30. januar 2024 fått en utsatt frist på to uker til å gi innspill som kan inngå i høringsnotatet. Ved brev 14. februar 2024 opplyser Domstolsadministrasjonen at arbeidsgruppen har konkludert med at det ikke vil komme innspill fra arbeidsgruppen, og at etatene som er representert i arbeidsgruppen ser for seg å komme med uttalelser i den kommende høringen.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det er helt sentralt at aktørene i straffesakskjeden samarbeider og sikrer gode rutiner mv. for å nå målene som er satt av Stortinget og regjeringen – både i Oslo og ellers i landet.

SPØRSMÅL NR. 1237

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 21. februar 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Når mener statsråden Norge vil nå «2-prosentmålet», vil det inkludere midlene som brukes til Ukraina, og hvilke land tar Ukraina støtten inn i «2-prosentmålet»?

BEGRUNNELSE:

Forsvaret har store investeringsbehov samtidig som vedlikehold og drift lider under manglende finansiering. Norge har vedtatt et mål om å bevilge 2-prosent av BNP til forsvarsformål i tråd med det som forventes av oss. Dette er nødvendig for å oppfylle våre NATO- forpliktelser. Det har kommet svært foruroligende signaler fra Donald Trump, som ligger an til å bli en av presidentkandidatene ved det kommende amerikanske valget. Det viktigste grepet Norge kan gjøre er å faktisk oppfylle våre NATO- forpliktelser. Norge og mange andre land gir betydelige donasjoner og ressurser til Ukraina for at de skal kunne forsvare seg mot Russland. Dette er helt nødvendig å fortsette med. Forsvaret mangler det meste og det haster å ruste opp for å møte den nye sikkerhetssituasjonen som er svært for-

verret. Forsvarets Forsvarsinstitutt (FFI) forsvarsanalyse for 2024 viser at svært lite har skjedd det siste året som har bidratt til å ruste opp forsvaret. I tillegg til å avklare når regjeringen legger opp til å nå 2-prosentmålet er det svært viktig å få avklart hvordan dette skal regnes. Er det med eller uten de midlene som går til Ukraina støtte og hvordan beregner andre land dette, med eller holder de Ukraina-støtten utenfor 2-prosentmålet.

Svar:

Sp/Ap-regjeringen forpliktet seg i mai i fjor til «at Norge vil bruke minst 2 prosent av Norges bruttonasjonalprodukt på forsvar innen 2026.» Dette ligger fast. Vi er første regjering til å melde inn en slik forpliktelse til NATO. Regjeringen er samtidig i ferd med å utarbeide en ny langtidssplan for forsvarssektoren. Denne planen vil legges frem for Stortinget senere i år.

Det er i år 10 år siden NATO vedtok byrdefordelingsmålet om at allierte skal bruke to prosent av bruttonasjonalprodukt til forsvarsformål. Bakteppet var den

forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen som følge av Russlands annektering av Krim og krigføring i Øst-Ukraina. Likevel meldte aldri Solberg-regjeringen, som representanten Listhaug var en del av eller støttet, inn en slik forpliktelse til NATO.

Fra norsk side er det lagt til grunn at den militære delen av Nansen-programmet som går over forsvarsbudsjettet, er en forsvarsutgift. Derfor rapporteres militær støtte til Ukraina innrettet mot henholdsvis anskaffelser og donasjon av materiell fra industri, trening av ukrainsk personell, tilskudd til ulike internasjonale fond og annen militær støtte som forsvarsutgifter. Donasjoner av eksisterende militært materiell fra Forsvaret inngår imidlertid ikke i rapporteringen til NATO, siden dette er blitt rap-

portert tidligere knyttet til tidspunktet det opprinnelig ble anskaffet. Utgifter til gjenanskaffelser av donert materiell rapporteres først i det året gjenanskaffelsen kommer til utbetaling.

Allierte har ulike rammer for deres støtte til Ukraina. Dette medfører at det er noe ulik praksis knyttet til hvordan den enkelte allierte rapporterer utgifter til militær støtte til Ukraina. Det forventes at det vil komme en oppdatering av retningslinjene for hvordan dette skal inngå i definisjonen av forsvarsutgifter i løpet av februar 2024.

Vi skal nå to-prosentmålet senest innen 2026, og deretter skal det ligge som et gulv.

SPØRSMÅL NR. 1238

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 22. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener ministeren det er behov for ytterligere begrensning hvor mye en part kan kreve dekket av sine egne sakskostnader fra motparten i sivile saker gjennom f.eks. fastsatte satser eller et øvre tak?

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har DN satt fokus på svært høye timepriser hos advokatfirmaet Schjødt. I en dokumentar som ble publisert i DN forrige uke ble det avdekket at advokatfullmektiger uten bevilling og rundt tre års erfaring tar en timepris på 660 dollar, eller 7 000 kroner, fra mai 2023. Traineer midt i 20-årene tar 2 300 kroner timen. Høyest timepris tar Schjødts partnerne med 8 900 kroner. Dette er et prisnivå som har vekket stor oppsikt i advokatbransjen.

Undertegnede har tidligere loftet at det er nødvendig med tiltak for å dempe prisveksten og prosessrisikoen som skapes med høye kostnadskrav for tapende part.

Det har også blitt loftet i en artikkel om de økte sakskostnadene i Høyesterett i Lov og Rett av tidligere høyesterettsdommer Clement Endresen og utreder Gjermund Aasbrenn:

«Et naturlig korrektiv kan være å ta utgangspunkt i hvilken timepris et rimelig antall dyktige advokater innenfor saksfeltet

villig vært villig til å ta på seg prosessoppdraget for.» (Lov og Rett nr. 6/2019).

Det ville vært fornuftig å vurdere hvordan andre land begrenser at den tapende part skal dekke den vinneende parts sakskostnader, og om det vil være fornuftig å knytte kravet til fastsatte satser som det offentlige salæret eller å sette et øvre tak.

I lys av DN saken bør det fremstå åpenbart at et slikt kostnadsnivå fordrer nye tiltak.

Svar:

Jeg er opptatt av at alle som har et behov for det, skal ha muligheten til å gå til domstolene for å få løst sine tvister.

Etter tvisteloven skal en part som har vunnet en sivil retts sak, få dekket nødvendige kostnader, som også må ha vært rimelige å pådra, fra motparten. Retten skal foreta en proporsjonalitetsvurdering av om kostnadene står i et rimelig forhold til sakens betydning. Dersom en part legger frem et krav om erstatning for sine sakskostnader som overstiger det som er rimelig, skal retten av eget tiltak redusere erstatningen. Tvisteloven gir også en part anledning til å be om at retten fastsetter godtgjøringen til egen prosessfullmektig, og etter en nylig lovendring som trådte i kraft 1. juli 2023, kan retten ha plikt til å gjøre parten oppmerksom på adgangen til å få fastsatt advokatens salær.

Kartlegginger viser at den økonomiske risikoen ved å benytte domstolene har blitt større de siste årene, på tross av siktemålet om det motsatte ved innføringen av tvisteloven. Årsakene til at tvistelovens intensjon om lavere kostnader foreløpig ikke synes å ha slått til i praksis, er mange og sammensatte. Dette må ses i et større bilde enn sammenhengen med salærsatser for forretningsadvokater i store kommersielle transaksjoner og tvister. Slik jeg ser det, finnes det ikke én enkel måte å løse utfordringen på. For denne regjeringen har det vært viktig å ta grep for å sikre befolkningen en reell tilgang til domstolene og redusere den økonomiske risikoen det innebærer å få avgjort en sak i domstolene, og det arbeides med å utrede flere tiltak. Den 1. juli 2023 trådte det i kraft en lovendring slik at retten skal beslutte, og gjennomføre, rettsmekling i alle saker som egner seg for det, før videre domstolsbehandling. Dette legger til rette for at flere saker kan finne sin løsning på et så tidlig tidspunkt som mulig og før det påløper store sakskostnader. Regjeringen har også hevet inntekts- og formuesgrensene for fri rettshjelp betydelig. Videre fremmet regjeringen i juni 2023 en proposisjon om endringer i rettshjelploven, som skal sikre at flere kommer inn under rettshjelpordningen. Endringene vil innebære at flere får tilgang til advokatbistand til den offentlige salærsatsen, som per 1. januar 2024 er kr 1215. Rettshjelpmottakeren skal betale en prosentvis egenandel av advokatutgiftene i saken. Procentsatsen skal fastsettes ut fra vedkommendes betalingsevne. Disse lovendringene

ble vedtatt i desember 2023. Departementet jobber med forskriftsendringer og utvikling av digitale løsninger som er nødvendige for å kunne sette lovendringene i kraft.

Tvisteloven inneholder allerede regler som begrenser sakskostnadsansvaret i saker som behandles etter småkravprosessen, til 20 prosent av sakens tvistesum og aldri mer enn kr 50 000. Som jeg tidligere har opplyst om, utreder departementet muligheten for å heve verdigransen for saker som skal behandles etter reglene om småkravprosess, noe som vil gi reglene om sakskostnadsbegrensninger virkning i flere saker. Samtidig må det være bevissthet rundt at ordninger med øvre tak eller satser kan gi opphav til spørsmål som det det kan være krevende å regulere, som for eksempel konsekvensene av at vinnende part ikke fullt ut vil få dekket sine nødvendige og rimelige kostnader ved saken. Det er derfor etter mitt syn nødvendig også å se på spørsmålet i en bredere sammenheng, og ikke minst med en innfallsvinkel som er å forhindre at for store sakskostnader påløper i første omgang – for partene på begge sider. I etterkant av aktørmøtene om sakskostnader som departementet gjennomførte i samarbeid med Domstoladministrasjonen høsten 2022, har Domstoladministrasjonen nedsatt en arbeidsgruppe i samarbeid med Advokatforeningen og Dommerforeningen som skal se på forskjellige tiltak for å få ned sakskostnadsnivået i saker for domstolene, slik som blant annet normering av ulike sakstyper for å holde sakskostnadene nede. Dette vil være et viktig bidrag til det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1239

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 20. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Jeg viser til interpellasjonsdebatt i Stortinget 13.02.24 samt Stortingets vedtak i behandlingen av Meld.St 18 (2020-2021). Statsråden besvarte ikke noen av mine spørsmål, heller ikke det innsendte spørsmålet. Jeg må derfor be om svar på følgende:

Hva har regjeringen gjort, og hva vil statsråden gjøre for å oppnå Stortingets ambisiøse mål for kulturskolen?

Svar:

Da denne regjeringen overtok etter regjeringen Solberg, hadde forrige regjering nylig lagt fram Meld. St. 18 (2020-2021) «Opplive skape dele – kunst og kultur for, med og av barn og unge». Jeg vet at en stortingsmelding om kulturskolen var etterlengtet og viktig for kulturskolene våre og for Norsk kulturskoleråd, og etter regjeringsskiftet ble det tidlig bestemt at regjering ville jobbe med å følge opp tiltakene om kulturskolen i Meld. St. 18 (2020-2021). Det har vi også gjort, og det er blant annet disse tiltakene regjeringen har vist til i svar på representantens siste interpellasjoner om kulturskolen.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet (Udir) et omfattende oppdrag med tiltak på kulturskoleområdet, som direktoratet har gjort en god jobb med følge opp. Flere av tiltakene inngår nå i direktoratets løpende arbeid.

Det er etablert samarbeid mellom Udir, Norsk kulturskoleråd og KS. Sammen skaper de møteplasser der kommunale aktører fra hele landet kan ta opp aktuelle tema, og gode lokale eksempler på samarbeid deles og drøftes. Dette mener jeg kan bidra til mer treffsikre tiltak i arbeidet med å støtte kommunene i å utvikle kulturskolen. Kulturskolen er dessuten med i regjeringens strategi for kulturfrivillighet, og det vil bli utlyst oppdrag om en kartlegging av samarbeidet mellom den kommunale kulturskolen og kulturfrivilligheten lokalt.

Jeg vil understreke at oppgaven med å støtte kommunenes arbeid med utvikling av kulturskolen under denne regjeringen er blitt en fast oppgave i Udir. Direktoratet er Kunnskapsdepartementets utøvende organ, og

forvalter statlige juridiske, økonomiske og pedagogiske styringsvirkemidler, analyserer og vurderer tilstanden og utviklingen i sektoren, foreslår tiltak og skal drive utvikling gjennom å støtte, veilede og påvirke sektoren. Nå blir Udirs virkemiddelapparat også sett i sammenheng med kulturskolen.

I rammeplanen for SFO står det at SFO skal legge til rette for at barna får delta i forskjellige kunstneriske og kulturelle aktiviteter. At alle første- og andreklassinger over hele landet nå får gratis halvdagsplass i skolefritidsordningen (SFO) har gjort det til en arena som er tilgjengelig for alle. Deltakelsen har økt betraktelig. Fra høsten 2024 innføres det også gratis halvdagsplass på SFO for 3. trinn. Gjennom samarbeid med SFO kan kulturskolen nå mange flere barn enn før, uavhengig av bakgrunn. Regjeringen har tidligere pekt på mulighetene dette gir til samarbeid mellom SFO og musikkskolen, og handlingsrommet kommunene har til å finne gode lokale tilbud og satsinger.

SPØRSMÅL NR. 1240

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 22. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I jernbanedirektoratets og Bane Nors innspill til NTP er vedlikehold inkorporert i bunnplanken og satt til samme sum i alle rammer.

Kan samferdselsministeren gi et prisanslag på vedlikehold som går utover bunnplanken, og hvor mye må settes av år for år for å begynne å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på jernbanen?

Svar:

Vedlikeholdsetterslepet var estimert til 31,1 mrd. kroner ved utgangen av 2023, klimaet er i endring og vi kjører mer tog enn før. Alle disse forholdene øker presset på jernbaneinfrastrukturen og det er derfor helt nødvendig å ta bedre vare på det vi har.

Jernbanedirektoratet og Bane NOR leverte sine anbefalinger til NTP i oktober i fjor, og vi er nå i ferd med å ferdigstille langtidsplanen. I Nasjonal transportplan 2025–2036 vil regjeringen legge frem en helhetlig plan

for drift, vedlikehold og fornyelse av jernbaneinfrastrukturen.

SPØRSMÅL NR. 1241**Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 22. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Selskapet Nye Veier har siden oppstarten i 2015 bygget over 120 km med vei.

Hvor mye areal har dette beslaglagt per år av hhv. skog, dyrka mark, beite og myr?

Svar:

I mange tilfeller vil utbygging av ny infrastruktur kreve arealbruksendringer. Oppmerksomheten om natur og miljø har økt betydelig de siste årene, og Nye Veier bidrar til åpenhet om konsekvensene av selskapets utbygginger. Selskapet har bidratt til nytenking og forbedret rapportering på arealbruk, gjennom blant annet å være tidlig ute med arealregnskap. I tillegg til å belyse konsekvenser for areal i forbindelse med planprosesser, har selskapet utviklet tydelige måleindikatorer for arealbruk.

Tabellen under viser etterspurte arealbeslag for Nye Veiers ferdigstilte prosjekter. Angitt arealbeslag er totalt arealbeslag for den aktuelle strekningen i åpningsåret. Tallene er hentet fra Nye Veiers arealregnskap. Det omfatter permanent arealbeslag. Midlertidig arealbeslag er ikke inkludert. Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) arealbrukskart AR5 er lagt til grunn for beregningene.

I tabellen fremgår det at prosjektene som selskapet bygget ut de første årene har de største arealbruksendringene, som E18 Tvedestrand-Arendal og E18 Rugtvedt-Dørdal. På disse prosjektene overtok selskapet ferdig regulerte planer fra Statens vegvesen.

Prosjekter - åpnet og i drift	Årstall		Skog *)	Dyrka mark *)	Beite *)	Myr *)
	antall km vei	ferdigstilt prosjekt				
*) Gjelder permanent arealbeslag			(AR5: Skog)	(AR5: Fulldyrka + overflatedyrka)	(AR5: Innmarksbeite)	(AR5: Myr)
	km	Årstall	[dekar]	[dekar]	[dekar]	[dekar]
sum	120,8		6424	1007	44	228
E18 Tvedestrand-Arendal	22	2019	2024	45	0	109
E18 Rugtvedt-Dørdal	16,3	2019	1141	16	1	6
E6 Kolomoen-Arnkvern	19,6	2020	278	109	17	3
E6 Arnkvern-Moelv	23,3	2020	242	521	7	0
E39 Mandal Ø - Mandal by	13	2021	1248	77	14	70
E6 Kvål-Melhus	7,3	2022	123	176	3	0
E39 Kristiansand-Mandal Ø	19,3	2022	1369	62	1	40

SPØRSMÅL NR. 1242**Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 22. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Kva er grunngevinga for å ha ulik prosentandel for inntektsutjamning i fylkeskommunene og kommunene sitt inntektssystem?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har meldt at den skal legge fram ei eiga melding om nytt inntektssystem for kommunene våren 2024. Grunnlaget for meldinga er NOU 2022:10 Inntektssystemet for kommunene, som var på høyring med frist i januar 2023. I dagens inntektssystem har kommunene ei symmetrisk inntektsutjamning på 60 %, samt ein tilleggskompensasjon til kommuner med skatteinntekter på under 90 % av landsgjennomsnittet. Inntektssystemutvalet foreslår som alternativ 1. å auke dagens inntektsutjamning frå 60 % til 65 %.

I fylgje regjeringa sine nettsider så har fylkeskommunene hatt symmetrisk inntektsutjamning sidan 2015. Dette inneber at referansenivået i inntektsutjamninga er sett til landsgjennomsnittet for skatt per innbygger, som vil seie at 100 % av landsgjennomsnittet, og at kompensasjon og trekkgraden er like. I inntektssystemet til fylkeskommunene er det vedteke ein utjamningsprosent på 87,5. Det vil seie at alle fylkeskommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet per innbygger blir kompensert for 87,5 prosent av differansen mellom eigen skatteinngang og landsgjennomsnittet.

Svar:

Formålet med utjamninga av skatteinntekter er å ivareta omsynet til likeverdige tenester, samstundes som dei ein-skilde kommunane/fylkeskommunane skal ha inntekter som er lokalt forankra. Det er skilnader på fylkeskommunane og kommunane med omsyn til oppgåver og ansvar, og det er skilnader i kva for skatteinntekter dei har og variasjonane i desse før utjamning. Dette har ført til noko ulik innretning av inntektsutjamninga for kommunar og fylkeskommunar.

Fylkeskommunane

Inntektsutjamninga for fylkeskommunane omfattar inntektsskatt frå personlege skattytarar og naturressursskatt frå kraftføretak. 3 fylkeskommunar hadde skatteinntekter over landsgjennomsnittet i 2023, og 11

fylkeskommunar låg under gjennomsnittet. Inntektsutjamninga er utforma som ein rein symmetrisk modell, der fylkeskommunar med skatteinntekter under landsgjennomsnittet blir kompensert for 87,5 pst. av differansen mellom eigen skatteinngang og gjennomsnittet i landet. Tilsvarende blir fylkeskommunar med skatteinntekter over landsgjennomsnittet trekte for 87,5 pst. av differansen mellom eigen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Før utjamning varierte skatteinntektene til fylkeskommunane mellom 81,5 og 133,7 pst. av landsgjennomsnittet, mens den etter utjamning varierte mellom 97,7 og 104,2 pst. av landsgjennomsnittet.

Departementet gjorde sist ei vurdering av utjamninga blant fylkeskommunane i Kommuneproposisjonen 2023. Departementet konkluderte den gongen med at fylkeskommunane bør behalda noko av dei skatteinntektene som blir skapte lokalt, samtidig som omsynet til eit likeverdig tenestetilbod taler for ei høg grad av utjamning av skatteinntektene. Departementet foreslo ingen endringar i inntektsutjamninga for fylkeskommunane då, og den symmetriske utjamninga på 87,5 prosent vart vidareført.

Inntektsutjamninga for kommunane

For kommunane omfattar inntektsutjamninga inntekts- og formuesskatt frå personlege skattytarar og naturressursskatt frå kraftføretak. Før utjamning varierer skatteinntektene frå 58,1 pst. av landsgjennomsnittet for Lavangen til 275,7 pst. av landsgjennomsnittet for Frøya, mens skatteinntektene etter utjamning varierte mellom 93,1 og 160,0 pst. av landsgjennomsnittet. 240 kommunar har skatteinntekter under 90 pst. av landsgjennomsnittet, og 51 kommunar ligg over landsgjennomsnittet. Inntektsutjamninga for kommunane består av ein symmetrisk del og ein tilleggskompensasjon til kommunar med særskilt låge skatteinntekter.

Kommunar med skatteinntekter under landsgjennomsnittet blir kompensert for 60 pst. av differansen mellom eigen skatteinngang og landsgjennomsnittet, mens kommunar med skatteinngang over landsgjennomsnittet blir trekte for 60 pst. av differansen mellom eigen skatteinngang og landsgjennomsnittet (symmetrisk utjamning). Kommunar med skatteinntekter under 90 pst. av landsgjennomsnittet blir i tillegg kompenserte for 35 pst. av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 pst. av landsgjennomsnittet (tilleggskompensasjon).

Tilleggskompensasjonen gjer at dei kommunane med dei lågaste skatteinntektene blir løfta særskilt, og gjer at alle kommunar blir løfta til minimum 93 pst. av landsgjennomsnittet etter utjamning. I 2023 blir 12,9 mrd. kroner fordelt om gjennom inntektsutjamninga for kommunane, og av dette utgjer tilleggskompensasjonen om lag 2,8 mrd. kroner.

Inntektssystemutvalet leverte i august 2022 forslaga sine til endringar i inntektssystemet for kommunane. Etter vurderinga frå utvalet fungerer dagens inntektsutjamning godt. Inntektsutjamninga med tilleggskompensasjonen gir ei stor omfordeling, og løftar alle kommunar opp til eit minimums nivå på 93 pst. av landsgjennomsnittet per innbyggjar for dei inntektene som inngår. Det er etter vurderinga frå utvalet framleis behov for ein tilleggskompensasjon, i tillegg til den symmetriske utjamninga, fordi denne varetek kommunane med dei lågaste skatteinntektene.

Oppsummering

Inntektsutjamninga for kommunane og fylkeskommunane er utforma ulikt, og tilleggskompensasjonen til kommunane gjer at ein ikkje kan samanlikne presentsatsane for den symmetriske utjamninga direkte. Forskjellane må og sjåast i samanheng med at spreinga i inntektene før utjamning er langt større for kommunane enn for fylkeskommunane. I tillegg er det ein stor del av kommunane som har skatteinntekter langt under landsgjennomsnittet, og det er behov for ei særskilt ordning for å ivareta desse kommunane. Jamfør òg vurderinga til inntektssystemutvalet om at dagens tilleggskompensasjon varetek kommunane med dei lågaste skatteinntektene på ein god måte.

Regjeringa vil legge fram forslag til endringar i inntektssystemet for kommunane våren 2024, inkludert ei vurdering av inntektsutjamninga for kommunane.

SPØRSMÅL NR. 1243

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 20. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden vektlegge Hordaland tingrett sin vurdering av forsendelser med reseptfrie legemidler i arbeidet med ny apoteklov og kommer dommen til å fremskynde fremleggelsen av loven?

BEGRUNNELSE:

I dommen om forvaltningsvedtak om påståtte avvik ved forsendelse av legemidler, som ble avsagt 9. februar i år, går Hordaland tingrett langt i å argumentere for å endre loven slik at det blir lov å sende reseptfrie legemidler hjem til folk. I dommen fremkommer det klart at retten sin vurdering av forsendelser av legemidler er trygt, og at det også kan forekomme feil når det er fysisk salg av legemidler:

«Tingretten betviler ikke at det rent faktisk foreligger gode erfaringer med de to leveringsmetodene, og at det foreligger relativt få tilfeller hvor pakkene kommer på avveis.»

Tingretten mener også at det

«ikke kan stilles noe garantikrav for at legemidler kommer fram til rett mottaker, og mottas av rett person. Men ordlyden i de aktuelle bestemmelsene er så streng, at ordlyden etter rettens vur-

dering ligger nærmere et garantikrav enn et rent forsvarlighetskrav. Da må det i utgangspunktet være opp til lovgiver å lempe på kravene.»

Hordaland tingrett viser også i dommen til flertallet i Apotekutvalget som mente at et forsvarlighetskrav for hjemsendelser av legemidler ikke må innebære en nullaksept for risiko, men at det bør åpnes for konkrete risikovurderinger av hvert enkelt legemiddel som baserer seg på faktisk risiko for kvalitetssvikt eller feil utlevering.

Det står videre i dommen:

«Retten vil bemerke at det er gode grunner for å vurdere å åpne opp for andre utleveringsmetoder, enn de som i dag er akseptert. Den teknologiske utviklingen gir muligheter, som bør benyttes. Men dette må i så fall skje fra lovgiverhold, gjennom en endring av forskriftens ordlyd, og ikke gjennom det som retten mener vil være en utvidende tolkning av en naturlig ordlydsforståelse.»

Spørsmålsstiller er helt enig i Hordaland tingrett sine vurderinger av dagens gammeldagse apoteklov, som bidrar til å svekke konkurransen i markedet og dermed påfører folk som har behov for medisiner høyere utgifter. Det burde tilsi at statsråden prioriterer arbeidet med å legge frem en ny apoteklov høyt.

Svar:

Som jeg orienterte om i mitt svar på spørsmål 1045 til stortingsrepresentant Bård Hoksrud, ble Apoteklovutvalget ble nedsatt i september 2021 for å utrede hvordan fremtidens apotekregelverk skal innrettes. I NOU 2023:2 redegjør utvalget for sine funn. Utvalget peker blant annet på at det er krevende for nye apotek- og grossistaktører å etablere seg i markedet. Videre fremholdes det at etter 2016, da det ble åpnet for forsendelse av reseptpliktige legemidler utenfor apotekets nærområde, har det vært høy etableringstakt av nye apotek – men få nettapotek og frittstående fysiske apotek uten kjedetilhørighet. Utvalget peker også på at det er flere krav i regelverk som er til hinder for etablering av nye, frittstående aktører. Som vist til i ovennevnte dom avsagt 9. februar 2024, har utvalgets flertall med hensyn til forsendelse av legemidler uttrykt at «det bør åpnes for konkrete risikovurderinger for hvert enkelt legemiddel basert på legemidlets bruksområde, og at et forsvarlighetskrav ikke må innebære en nullaksept

for risiko, men relatere seg til faktisk risiko for kvalitetssvikt eller feil utlevering.»

NOU 2023:2 inneholder flere forslag til regelverksendringer og andre tiltak som må ses i sammenheng. Apotek- og legemiddelmarkedet er komplekst, og det er viktig at eventuelle endringer i dagens apoteklov og tilhørende forskrifter understøtter de legemiddelpolitiske målene Stortinget har sluttet seg til. I dette arbeidet vil vi blant annet vurdere endringer i regelverket for at nye aktører, som nettapotek, som skal bidra til at disse lettere skal kunne etablere seg i markedet. Som en del av dette arbeidet vil vi vurdere flertallets forslag om å endre regelverket for forsendelse av legemidler. Forslaget vil utredes på vanlig måte, ved at fagetatens synspunkter innhentes, og ved at et forslag til forskriftsendringer deretter sendes på høring.

Som spørsmålsstiller er kjent med fra mitt svar til spørsmål nr. 1045, tar jeg sikte på å følge opp NOU 2023:2 i 2024 og 2025.

SPØRSMÅL NR. 1244

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Elise Waagen

Besvart 21. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Kan statsråden opplyse om når hun forventer at Utdanningsdirektoratet vil kunne reestimere resultatene for nasjonale prøver i perioden 2014-2021 og redegjøre for hvordan feilen har oppstått?

BEGRUNNELSE:

I besvarelse nr. 674 (2023-2024) fra kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun til stortingsrepresentant Abid Raja sto det at Utdanningsdirektoratet «er i ferd med å ferdigstille en reanalyse av trend i nasjonale prøver for perioden 2014–2021», og at disse sannsynligvis skulle bli ferdige i løpet av januar. Ifølge besvarelsen fra statsråden hadde Utdanningsdirektoratet allerede avklart at de nye tallene vil avvike fra det som har vært rapportert tidligere for perioden. Siden nye resultater ennå ikke er publisert, tillater jeg meg å spørre statsråden om hvor saken nå står, og når nye analyser av trend fra 2014-2021 kan forventes.

Svar:

I perioden 2014-2021 benyttet Utdanningsdirektoratet (Udir) en annen metode og en annen programvare for å måle trend i de nasjonale prøvene enn det de gjør i dag. Analysene fra 2014-2021 har tidligere vist seg å undervurdere endring i elevenes resultater på prøvene over tid. Udir har nå bragt på det rene at feilen også har berørt elevenes prøveskårer det enkelte år. Siden prøveskårene ligger til grunn for inndelingen av elever i ulike mestringsnivåer, har feilen også virket inn på fordelingen av elever på mestringsnivåene det enkelte år. Dette gjelder for alle prøvene i regning og engelsk fra 2014-2021, og alle prøvene i lesing fra 2016-2021. Nasjonale prøver i lesing på samisk er ikke berørt.

Hovedårsaken til feilen ligger i den programvaren som Udir benyttet for å analysere dataene fra prøvene mellom 2014-2021. I beregningsmodellen i dette programmet er det lagt inn en forutsetning som gir feil resultater. Dette er blant annet avdekket ved hjelp av analyser og undersøkelser foretatt ved Frischsenteret, og har ikke

vært synlig i dokumentasjonen som fulgte med programmet.

Det er alvorlig at vi har fått feil resultater på nasjonale prøver over så lang tid. Per i dag er det imidlertid uklart hvor store avvikene er, og hvilke konsekvenser feilen har hatt. Lærere har fått riktig informasjon om hvilke oppgaver hver enkelt elev har fått til og ikke, og derfor er det ikke grunn til å tro at oppfølging av elevene er særlig berørt. Den relative plasseringen på resultatskalaen - av elever, skoler og kommuner innenfor samme år - er ikke berørt av feilen. Samtidig kan feil innplassering av elever på mestringsnivåer, og undervurderingen av endring fra år til år, ha gitt kommunene et skjevt bilde av tilstanden og utviklingen for sine skoler. På nasjonalt nivå er nasjonale prøver én av flere informasjonskilder om tilstanden i sektoren. Vi vil få et klarere bilde av konsekvensene når re-estimeringen foreligger.

Fagfeltet om måling av elevenes kunnskap og ferdigheter («Psykometri») er i stadig utvikling. Arbeidet med å re-estimere resultatene fra 2014-2021 har vært krevende og tatt lengre tid enn forventet. Udir ønsker en åpen fagdebatt før nye resultater på nasjonalt nivå offentliggjøres, og vil snart invitere relevante kompetansemiljøer til et fagseminar der direktoratets forslag til ny trendmåling 2014-2021 kan drøftes. Udir tar sikte på å publisere

re-estimeringen av resultatene på nasjonalt nivå etter at oppfølgingen av seminaret og kvalitetssikringen av de nye analysene er ferdig.

I tillegg til ny nasjonal trend, vil re-estimeringen kunne gi et bilde av omfanget av elever på nasjonalt nivå som er feilplassert på mestringsnivå. Det vil ikke være mulig å få sikker informasjon om hvor store avvikene er for den enkelte elev, og dermed heller ikke på den enkelte skole og i den enkelte kommune. De dataene som slike beregninger ville kreve er slettet i tråd med personvernprosedyrene.

Departementet har bedt Udir om å formidle informasjon om feilen og hvilke konsekvenser feilen kan ha hatt for tolkning av resultatene til relevante aktører i skolesektoren og aktører innen forskning og statistikk. Det vil skje ved bruk av Udirs nettsider, gjennom masseutsendinger og direkte dialog.

Udir benytter nå en ny metode og en ny programvare for analyse av de nasjonale prøvene. Feilen som er oppdaget har derfor ikke noen innvirkninger på rapporteringen av elevenes resultater på nasjonale prøver fra 2022 og fremover. Som nevnt er fagfeltet i stadig utvikling, og Udir forventer å gjøre justeringer i analysevalg og modeller også de nærmeste årene.

SPØRSMÅL NR. 1245

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 20. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren forklare rasjonale ved at all offentlig transport og offentlig innkjøp av bilar, varebilar og buss med krav om elektrifisering som i realiteten er omtalt som nullutslipp, i det heile tatt er vurdert med tanke på realisme, konsekvens ang. straumkapasitet, ladekapasitet, linjekapasitet, og kva mengder straum som behøves til dette, eller korleis dette i all verdens rike kan vere beredskapsmessig forsvarleg for Norge i krise eller krig?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har i vedtak i 2022 kravd at alle bilar i offentlig innkjøp skal vere nullutslipp.

Regjeringa har i vedtak i 2023 kravd at alle varebilar i offentlige innkjøp skal også vere nullutslipp.

Regjeringa har no prestert i 2024 å gjere vedtak om at alle bussar i offentlige innkjøp skal vere nullutslipp.

I tillegg er tog, trikk også elektrifisert, samt at det er krav også gjeldande anbud og drift av samferdselsprosjekt, med ulike krav om elektrifisering av delar av denne drifta.

Ved kriser og beredskapssituasjonar er der sjølv sagt planar for å kunne evakuere befolkning frå til dømes dei større byane til forhåndsbestemte område, som sjølv sagt er i avstand slik at el bussar ikkje håndterer dette, like lite som strømnnett samt kapasitet for strøm er svært sårbar i kriser og eventuelt i ein krigssituasjon.

Når det ukritisk vert gjort vedtak om elektrifisering av store delar av Norsk infrastruktur også kritisk infra-

struktur, er det bemerkelsesverdig at dette ikkje er gjennomført etter betydelige konsekvensutgreiingar, og sårbarheitsvurderingar beredskapsmessig er vurdert.

Det er ei kjensgjerning at det overhode ikkje er mulig å kunne framskaffe nok elektrisk kraft samt nødvendig linjenett i dette landet for å takle dei vedtekne krav om elektrifisering av samfunnets sin infrastruktur.

Det er slik det ser ut overhode ikkje vilje til å ta inn over seg i regjeringa disse utfordringane, sjølv om ein denne vinteren i store delar av landet har opplevd betydelige problem med elektrifisering av viktig infrastruktur samt problem med kapasitet av både straum og linjenett.

Når krava til anskaffelsar også for infrastrukturbygging samt det meste anna i offentlig regi er lagt inn aldeles meiningslause miljø og klimakrav, blir det meste ikring dette "grønne skiftet" ein svært dårlig parodi.

Dei to orda "GRØNT SKIFTE" burde egentlig av Stortinget blitt totalforbudt, då det på ingen måte verken er realistiske eller beredskapsmessig forsvarleg å legge opp til at all offentlig tjenesteproduksjon innen infrastruktur, kollektivtransport, offentlig transport, anbudsprosesser og det meste anna, der "GRØN SKIFTE" skal styre absolutt alt.

"Har ingen lært av den brotne geværs politikk" nå ein skal elektrifisere all infrastruktur, som er beredskapsmessig forkastelig.

Svar:

Offentlig sektor er en betydelig innkjøper, og gjennom å stille krav om nullutslipp bidrar sektoren til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger. Samtidig er det viktig å ikke overdrive sektorens størrelse, og andelen av kjøretøyparken som er underlagt regelverket for offentlige innkjøp er begrenset. Jeg deler med andre ord ikke representantens bekymring for at anskaffelseskravene skal sprengje leveringskapasiteten i kraftmarkedet eller lademarkedet. Erfaringsmessig har dessuten ladetilbudet vist seg å respondere svært godt på økt etterspørsel, og antallet elektriske personbiler per offentlig tilgjengelig lader faller kontinuerlig. Når det gjelder tilgangen på kraft, arbeider regjeringen med å legge til rette for utbygging av ny kraft og nytt nett, samt mer effektiv bruk av både kraften og nettet.

Representanten er også opptatt av at busser, tog og andre offentlig anskaffede kjøretøy skal fungere i krise og krig, noe jeg selvsagt er enig i. Jeg er også enig i at innfasingen av nye energibærere har betydning for transportberedskapen. For å dekke det sivile og militære transportbehovet i krisesituasjoner, bør elektrifiseringen av transportsektoren derfor følges av tilpasninger i både infrastruktur, planverk og prioriteringsordninger. Dette er en tematikk som involverer mange aktører i ulike sektorer og som vil ha oppmerksomhet i tiden fremover, blant annet gjennom oppfølgingen av ny Nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 1246

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 22. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

I NOU 2023:5 foreslår Kvinnehelseutvalget økt bruk av kjønnsdelt rusbehandling. Helsedirektoratet anbefaler at det ideelt sett bør finnes slike behandlingstiltak i alle regionale helseforetak. Utviklingen går nå i feil retning da landets eneste behandlingssted kun for rusmiddelavhengige kvinner, Arken, står i fare for å måtte legge ned tilbudet om de ikke får ny avtale med Helse Sør-Øst.

Følger statsråden opp anbefalingen fra kvinnehelseutvalget overfor helseforetakene, og kan kvinners tilbud hos Arken sikres også i framtida?

BEGRUNNELSE:

Tiltak 47 i NOU 2023:5 Den store forskjellen, er å etablere kjønns-spesifikke behandlingstilbud for kvinner og menn innen rusomsorgen.

Kvinnehelseutvalget viser til oversiktsstudier som peker på at kjønnsdelt rusmiddelbehandling gir et noe bedre behandlingresultat for enkelte grupper av rusmiddelavhengige kvinner, spesielt gravide og småbarnsmødre. Det pekes også på at det er behov for mer forskning med kjønns-perspektiv innen rusbehandling.

I dag finnes det få kjønns-spesifikke behandlingstilbud. I klassekampen 14.02 står det en artikkel om at

Arken, Norges eneste behandlingssted kun for rusmiddelavhengige kvinner, nå står i akutt fare for nedleggelse om ikke de får ny avtale med Helse Sør-Øst.

Helsedirektoratet anbefaler at det ideelt sett bør finnes behandlingstiltak som tilbyr kjønnsdelt behandling i alle de regionale helseforetakene. Kvinnehelseutvalget anbefaler at hvert av de regionale helseforetakene prioriterer kjønnsespesifikk behandling av rusmiddelidder.

Svar:

Mitt overordnede oppdrag til de regionale helseforetakene er å styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), herunder å bygge opp basistjenester i alle helseforetak innen TSB, samt holde ventetider nede og gjennomsnittlig kortere enn for annen sykehusbehandling. Jeg er enig i at det er viktig at helseforetakene ivaretar kjønnsespesifikke behov i rusbehandlingen.

De regionale helseforetakene har ansvaret for å ivareta pasientenes rett til forsvarlig behandling. Dette løses gjennom tilbud i egne helseforetak og gjennom avtaler med ulike leverandører. For å svare mer detaljert på spørsmålet om tilrettelagte behandlingstilbud for kvinner med rusmiddelavhengighet, har jeg hentet inn informasjon fra de regionale helseforetakene. Når det gjelder Arken spesielt, vises det til informasjonen fra Helse Sør-Øst RHF og den pågående anbudskonkurransen.

«Tilbakemelding fra Helse Sør-Øst RHF:

Helse Sør-Øst RHF har utlyst en anbudskonkurranse innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling med planlagt avtaleoppstart 01.01.2025.

De faglige føringene i anskaffelsen framgår både av de generelle føringene i kravspesifikasjonen, og av de spesifikke kravene knyttet til det faglige innholdet i de ulike delytelsene. Det framgår spesifikt i konkurransegrunnlaget at «Tilbyder bør ha behandlingstiltak som har fokus på kjønn/legning og identitet». Dette kravet gjelder alle delytelsene som etterspørres og understreker viktigheten av at kjønnsdimensjonen vektlegges i utformingen av behandlingstilbudet.

Det ble verken i behovsvurderingen (publisert desember 2022) eller ved utarbeidelse av kravspesifikasjonen, hvor både brukerorganisasjonene og helseforetakene var representert, vurdert som hensiktsmessig å etterspørre egne behandlingstilbud for kvinner.

I anskaffelsen er det etterspurt behandlingstilbud for frivillig innleggelse av gravide pasienter og pasienter med små barn (døgnbehandling gravide inntil 6 måneder etter fødsel og familie inntil 9 måneder). I tillegg har Helse Sør-Øst et eget regionalt tilbud til gravide (både frivillig innleggelse og uten samtykke) og til familier med barn mellom 0-6 år.

På bakgrunn av ordlyden i konkurransegrunnlaget forventes det variasjon i utformingen av tilbudene mht. ivaretagelse av kjønnsdimensjonen ut fra målgruppene. Eventuelle tilbud om

egne behandlingssteder for eksempel for kvinner, vil bli vurdert etter de samme faglige kriterier som øvrige tilbud som inngis.

Helse Sør-Øst RHF legger til grunn at formuleringer i konkurransedokumentene bidrar til at det også framover blir differensierte og kvalitativt gode behandlingstilbud.

Tilbakemelding fra Helse Midt-Norge RHF:

Helse Midt-Norge har slike kjønnsdelte tilbud både i egen regi og gjennom ideelle private leverandører i regionen. Tilbudene beskrives nærmere nedenfor.

Seksjon for korttids døgn i Helse Møre og Romsdal / Ålesund tilbyr delvis kjønnsdelt rusbehandling. Lengde for oppholdet er inntil 12 uker og det er 8 plasser som er øremerket til kvinner. Antall plasser for kvinner kan økes til 10 i perioder der en ser at det er stor innsøking på kvinner. Det gis også tilbud om brukerstyrte innleggelse. Ved brukerstyrte innleggelse av kvinnelige pasienter, blir de boende sammen med andre innlagte kvinner i egen kvinnefløy på huset.

Seksjon for langtids døgn i Helse Møre og Romsdal / Molde, ved Molde behandlingssenter, tilbyr også delvis kjønnsdelt behandling. Lengde for oppholdet er inntil 6 mnd. Det er en egen kvinnefløy med egen stue som fortrinnsvis skal benyttes til kvinnene i behandling.

Senteret har egen kvinnegruppe og det legges stor vekt på kvinneperspektivet i tillegg til rusbehandling og rusmestringsgrupper. Alle tilbys blant annet traumefokusert terapi og emosjonstrening, og det tilbys også utredning og samtaler med familierapeuter.

Blå kors Lade, Trondheim, avdeling for alkohol- og medikamentavhengighet tilbyr kjønnsdelt behandling i en rendyrket modell med fysisk atskilt kvinne- og mannspost, hvor alt av program og aktiviteter foregår kjønnsdelt. Dette er i tråd med anbefaling i nasjonal faglig retningslinje for TSB. Også internasjonale studier gir god dokumentasjon for at kvinnerettete tiltak gir bedre behandlingseffekt enn tradisjonell kjønnsblandet behandling, og det er faglige grunner til at dette også gjelder for menn. Studiene viste høyere gjennomføringsgrad og bedre effekt med tanke på rusmestring og psykisk helse, samt reduksjon i seksuell risikoatferd. Både klinikkens erfaringer og nyere forskning viser at det foreligger en sterk sammenheng mellom stabilt belegg, høy fullføringsprosent og det kjønnsdelte tilbudet.

Avdelingen har jevnt høyt belegg på både kvinne- og mannsposten. Avdelingen har 16 døgnplasser, 7 for kvinner og 9 for menn inkludert tilbud om lettere avrusing og 2 brukerstyrte plasser.

Blå Kors Lade, Trondheim, avdeling for gravide og småbarnsfamilier er en regional spesialenhet som tilbyr behandlingstilbud for gravide og småbarnsfamilier. Avdelingen har 5 familieplasser, og hver familie har sin egen leilighet. Tilbudet er for gravide og familier med barn opptil skolealder. Her ivaretas både rusbehandling og styrking av foreldrefunksjoner både i parsammenheng og for enslige mødre.

Tyrilistiftelsen, Tyrili innretter sitt tilbud etter en «blandingsmodell» etter ulike pasientkategorier. Tyrilistiftelsen har lang og god erfaring med å behandle blandede pasientgrupper

innenfor flere kategorier som alder, kjønn, LAR/ikke-LAR, og ulike tilleggslidelser. Tyrili gir tilpassede og separate tilbud og behandlingssinnretninger til de ulike pasientgruppene (pasientgruppe alvorlig rusavhengighet og unge med omfattende hjelpebehov). Det innebærer blant annet:

- Egne tverrfaglig team i de ulike gruppene.
- Økt fokus på særskilte livsområder som blant annet psykisk, fysisk helse, motivasjonsarbeid, familierelasjoner, aktivitet og relasjonsbygging og skolekartlegging.
- Psykoedukasjon, gjerne i kjønnsdelte grupper.

Tilbakemelding fra Helse Nord RHF:

I Helse Nord har flere institusjoner innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling egne soner/lokalteter inne på avdelingene hvor kvinner og menn bor atskilt. I behandlingen er det også kjønns-satskilte tiltak, som for eksempel kvinnegrupper.

Helse Nord oppgir at de i deres avtaler med private leverandører har bedt om kjønnsdelte behandlingstilbud. En av leverandørene har egne kjønnsdelte avdelinger, både for menn og kvinner.

Tilbakemelding fra Helse Vest RHF:

Helse Stavanger: Avdeling for rus og avhengighetsbehandling har kjønns-spesifikk behandling. Alle poliklinikker har egne kjønns-spesifikke behandlingstilbud både individuelle tilbud og gruppebehandling.

Helse Stavanger har i 25 år hatt kjønna gruppetilbud i døgninstitusjonene, og har vurdert at tilbudet må utbedres. De har hatt et læringsnettverk pågående i 3 år for å utvikle et mer differensiert behandlingstilbud, rettet både mot kvinners og menns særskilte behov. Alle døgnenheter har fokus på dette og særlig døgn-behandlingsenheten Veksthuset har endret innhold og innretning for å kunne tilby pasienter med komplekse traumer og rusavhengighet et bedre behandlingstilbud. Etter en slik endring er hovedvekten av pasientene kvinner.

Helse Førde: har ikke kjønns-spesifikk rusbehandling. De skriver at de henviser til kjønns-spesifikke tilbud i Helse Bergen når pasienten ønsker seg kjønns-spesifikk behandling.

Helse Fonna har Familieambulatoriet (poliklinisk oppfølging av foreldre med barn 0-6 år) som følger opp problemstillinger der kjønnsdelte tilnærming kan ivaretas.

Blå Kors Klinikk Haugaland (privat avtalepart med avtale med Helse Vest) har egne døgnplasser som kan gi en individuelt tilpassa innramming av tilbudet, men som ikke er kjønnsdelte som utgangspunkt.

Helse Bergen har kjønnsdelte døgntilbud:

Avdeling for rusmedisin (AFR) har per i dag kjønnsdelte avrusningstilbud ved AFR Skuteviken (15 plasser for menn og 13 plasser for kvinner) og kjønnsdelte døgnbehandling for kvinner ved AFR Tertnes (15 plasser + 1 familieplass) og døgnbehandling for menn ved AFR Klokkearvik (18 plasser) og AFR Askøy (12 plasser).

Kjønnsdelte polikliniske tilbud: AFR Tertnes Familieambulatoriet følger opp foreldre med barn 0-6 år og samarbeider tett med kvinneposten om innleggelse. Familieambulatoriet samarbeider også tett med AFR sin tvangspost om videre behandlingstilbud til gravide som er innlagt på tvang (etter Helse- og omsorgstjenesteloven).

AFR Poliklinikk Kanalveien tilbyr kjønnsdelte MBT-gruppebehandling. Per i dag er det ikke kjønnsdelte polikliniske tilbud i AFR LAR, men det vurderes som aktuelt å etablere kjønnsdelte traumegrupper.»

Jeg mener gjennomgangen viser at helseforetakene i stor grad tar særlige hensyn til kjønn innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling. I løpet av våren vil jeg legge fram en strategi for kvinnehelse som oppfølging av NOU 2023:5.

SPØRSMÅL NR. 1247

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 21. februar 2024 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Mener statsministeren at landbruksministerens uttalelser i VG den 11. februar om å bygge ned mer natur er i tråd med Hurdalsplattformen?

BEGRUNNELSE:

I VG den 11. februar avviser landbruksminister Geir Pollestad at det er en naturkrise i Norge. Han mener NRK-serien "Oppsynsmannen" framstiller naturtapet i Norge skjært og tendensiøst. Pollestad sier at alle de 44 000 naturinngrepene som NRK har dokumentert i perioden

2017-2022 “har vært verdt det”, og at det blir “for lett å sitte i Oslo, Norges mest utbygde sted, og kreve at naturen andre steder ikke skal røres.”

Hurdalsplattformen slår fast at “klima og natur skal være en ramme rundt all politikk”, og at “bærekraftig bruk av naturressursene er avgjørende for verdiskaping, arbeidsplasser og bosetting over hele landet”. Det hadde derfor vært interessant å få vite om statsministeren deler de vurderingene som landbruksministeren gir uttrykk for i VG, og om statsråd Pollestadts vurderinger er i samsvar med Hurdalsplattformen og regjeringens syn.

Svar:

Regjeringen mener en bærekraftig bruk av naturressursene er avgjørende for verdiskaping, arbeidsplasser og bosetting over hele landet. Derfor jobber vi blant annet for en systemforbedring av forvaltningen av naturarealene, og vi skal legge frem stortingsmeldinger om natur, klima og villrein. Vi har satt i gang utvikling av et naturregnskap som skal bidra til å gi oversikt over hvor mye natur vi har, tilstanden til naturen, hvor den er og hva den bidrar med i form av økosystemtjenester. Regjeringen vil etablere en meny av ulike tiltak som bidrar til å opprettholde et mangfold av økosystemer i god økologisk tilstand. En meny av tiltak skal først etableres for økosystemet skog, og dette arbeidet er i gang.

Bit-for-bit-nedbygging er den viktigste trusselen mot naturen, og noe vi i fellesskap må gjøre noe med. Arealforvaltningen er en nøkkel til å løse natur- og klimautfordringene vi står overfor. Bærekraftig arealbruk er derfor et viktig tema i arbeidet med stortingsmeldingene jeg nevner over. Videre har kommunene en avgjørende rolle i å løse utfordringene med tap av natur og klimagassutslipp fra nedbygging. Jeg er opptatt av og har tillit til at kommunene tar dette ansvaret. Vi i regjeringen skal støtte kommunene i dette arbeidet, for eksempel gjennom å få på plass nye verktøy som naturregnskap, gi tilskudd til eksempelvis planvask, og sette tydeligere rammer.

Det jeg oppfatter at landbruks- og matministeren peker på, er at det finnes målkonflikter mellom ulike samfunnshensyn og at det vil være tilfeller hvor det er nødvendig å bygge ned natur av hensyn til viktige samfunnsinteresser. Selv om vi fremover må utnytte arealene så effektivt som mulig, vil det være tilfeller hvor f.eks. en vei eller en kraftledning fører til tap av natur. Da mener jeg det er viktig at vi jobber målrettet og helhetlig og gjør gode avveininger for å så langt som mulig å unngå å bygge i de mest sårbare naturområdene, og å vurdere hvordan vi kan kompensere naturtap gjennom restaurering. Jeg ser frem til å legge frem stortingsmeldinger hvor vi skal presentere langsiktige tiltak for natur og klima.

SPØRSMÅL NR. 1248

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 22. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Deler statsråden spørsmålsstillers bekymring over at avviklingen av tilskuddsordningene vil kunne påvirke viljen og evnen til å bosette flyktninger i norske kommuner?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har i tidligere svar på spørsmål om å lytte til tilbakemeldingene fra norske kommuner og gjeninnføre tilskuddsordningen for utleieboliger og tilhørende virkemidler for å gjøre det enklere å få tilgang på boliger i bosettingsarbeidet, at disse spørsmålene vil komme i ordinær budsjettprosess. Vi har slik statsråden redegjorde for, rekordhøye ankomster som en konsekvens av

Putins angrepskrig. Krigen har forårsaket store menneskelige lidelser. Norske kommuner har gjort en enorm innsats og tatt i mot 65 000 flykninger siden krigen startet. Mange kommuner svarer nå i februar på om de kan imøtekomme anmodningene fra IMDI for 2024. Vi har fått tilbakemeldinger fra flere kommuner om at de denne gangen ikke har imøtekommet hele anmodningen. Enkelte kommuner har også besluttet å ikke ta imot flykninger. Kommunene forteller at det er stor forskjell på tilskuddsordninger fra husbanken, som gjør at de raskt kan mobilisere og igangsette prosjekter for å ruste opp boligmasse, og en generell økning av Husbankens låneramme. Regjeringen har planlagt en stortingsmelding om en helhetlig boligpolitikk. Men det er nå kommunene må svare

på anmodningen fra IMDI. De vet ikke hvilke virkemidler som kommer til å være en del av verktøykassen de kan bruke i bosettingsarbeidet som en konsekvens av Stortingsmeldingen. Når tilskuddsordningen nå er avviklet har de heller ikke de samme mulighetene til å ruste opp boligmasse og bygge ut kapasitet dersom det er behov for det. Det er etter spørsmålsstillers syn bekymringsverdig at ordningen ikke ble videreført i påvente av andre tiltak og mangel på boliger kan være med å begrense viljen og evnen til å bosette.

Svar:

Kommunane i landet har busett over 70 000 flyktningar sidan krigen starta. Aldri før har så mange vorte busette på så kort tid. I 2024 er norske kommunar bedne om å busette 37 000 nye flyktningar. Førrebeise tal frå Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) viser at kommunane ligg an til å kunne busette ein betydeleg del av dei flyktningane staten har bede dei om. Samstundes er vi klare over at fleire kommunar er under stort press. Fleire kommunar melder om at det er press på kommunale tenester, og ikkje minst at dei finn det utfordrande å få tak i nok bustader til flyktningar og andre vanskelegstilte grupper. Dette tek regjeringa på alvor. Kommunane har frist til 25. februar med å melde inn kor mange flyktningar dei vil busette i

2024, og vi vil følgje nøye med på kva kommunane melder inn.

Det viktigaste vi kan gjere for å lette presset på kommunane, er å få ankomsttala ned på eit berekraftig og handterleg nivå. Derfor innførte regjeringa før jul ei rekke innstrammingar på ytingar og tenester. Vi ser at innreisetala framleis er høge, og i slutten av januar føreslo vi fleire tiltak som skal bidra til at ankomsttala til Noreg går endå meir ned, samtidig som ukrainarane skal få eit trygt og godt opphald i landet.

I samband med revidert nasjonalbudsjett for 2023 vart tilskot til utleigebustadar mellombels gjeninnført. Regjeringa fann ikkje rom for å prioritere nye tilsegner om tilskot til utleigebustader i 2024. Regjeringa jobbar likevel med å skaffe fleire utleigebustadar til fordrevne frå Ukraina og andre vanskelegstilte. I 2024 vart låneramma til Husbanken auka til eit historisk høgt nivå, der lån til utleigebustader til vanskelegstilte er eit av dei prioriterte formåla. Vi lanserte også nettstaden boligdugnaden.no, som gjerdet enklare for private å leige ut.

Regjeringa arbeider og med ei melding til Stortinget om ein heilskapleg bustadpolitikk. Der skal vi drøfte utfordringane på bustadmarknaden grundig. Vi tek sikte på å leggje fram meldinga no til våren 2024, og eg ser fram til ein god debatt med Stortinget om bustadpolitikken.

SPØRSMÅL NR. 1249

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 26. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Debatten om intens risting kan føre til alvorlige hodeskader hos små barn har ført til usikkerhet blant etterforskere og dommere i saker om barnemishandling. Mens flertallet av medisinske eksperter støtter den allment aksepterte oppfatningen om potensielle skademekanismer, hevder noen at hodeskader kan oppstå spontant, enten som et resultat av godartet vannhode eller på grunn av pustestans. Disse hypotesene kan bli grundig undersøkt gjennom forskning.

Vil statsråden ta initiativ til å få en slik avklaring?

BEGRUNNELSE:

I Tidsskrift for rettsvitenskap 04/2020 hevdet Stridbeck, Syse, Nilsson Wickstrøm og Wester at 16 av 17 straffesaker om påført hodeskade hos barn i Norge var justismord. Året etter kom den medisinske begrunnelsen for påstanden, nå med pensjonert nevrokirurg, Knut Wester som førsteforfatter. Deres poeng var at den såkalte Triaden: Blødning under den harde hjernehinne, hjerneskada og netthinneblødninger, kan oppstå spontant uten påført ytre vold. De støttet seg på den svenske Skakvold rapporten som kritiserer de vitenskapelige artiklene som hevder at Triaden kan forårsakes av kraftig risting.

Påstandene ble imøtegått av Stray-Pedersen og 9 eksperter innen, nevroradiologi, nevrokirurgi, sosialpe-

diatri, øyemedisin, og rettsmedisin. De påviste en lang rekke feil i Westers artikkel og fastslo at ved de fleste av de 16 sakene forelå en rekke skader utover Triaden, f.eks. skallebrudd, ribbensbrudd, blåmerker og brudd av lange rørknokler. Stray-Pedersen og medarbeidere hevdet at det er det totale skadebildet som må vektlegges, ikke kun Triaden. Videre viste de at Wester og medarbeidere hadde feiltolket en rekke funn. For eksempel hadde de forklart ferske ribbensbrudd hos et 2 måneder gammelt spedbarn som fødselsskade. I et Corrigendum beklaget Wester og Wicksröm utilsiktede feil i den første artikkelen. Like fullt hevdes det fortsatt at det er skjedd justismord. Det skal nå være søkt om gjenopptakelse i 5 straffesaker. Dette har fått stor dekning i media og politietterforskning og rettsapparat har blitt usikre i saker der det er mistanke om påførte hodeskader hos små barn.

De som har reist tvil om Triaden kan være forårsaket av kraftig risting har lansert alternative forklaringer. En hypotese går ut på at Triaden kan oppstå spontant dersom det foreligger økt hulrom under den bløte hjernehinnen, såkalt godartet ytre vannhode. Andre har hevdet at pustestans kan føre til utvikling av Triaden. Barn med Triaden skal representere en undergruppe av tilstanden Krybbedød/Sudden infant deathsyndrome (SIDS).

Både hypotesen om en sammenheng mellom Godartet ytre vannhode og Triaden og hypotesen om pustestans, lar seg teste. Riksadvokaten har også uttrykt et stort behov for forskningsprosjekter som kan bidra til å forbedre påtalemyndighetens beslutningsgrunnlag i slike saker.

Svar:

Spørsmålet er oversendt fra justis- og beredskapsministeren til meg som helse- og omsorgsminister.

Jeg registrerer som representant Ropstad at det over tid har vært debatt og uenighet knyttet til problem-

stillingen om årsaker til hodeskader hos barn og de mulige konsekvensene dette kan få i rettsaker om barnemishandling. Den rettsmedisinske kommisjon skriver i sin årsrapport for 2022 at «saker om mulig påførte hodeskader hos barn har ført til debatt i fagtidsskrifter og i media. Noen professorer innen medisin og jus har reist tvil om den såkalte triaden: blødning under den harde hjernehinnen, netthinneblødning og hjerneskada, kan skyldes kraftig risting av et lite barn. De fleste fagmedisinerne mener at dette er mulig, men at det ikke er triaden som er det vesentlige, men det totale skadebildet, f.eks. om det foreligger blåmerker og bruddskader». Dette er faglige vurderinger som det ikke er riktig at jeg som helse- og omsorgsminister kommenterer.

Representanten Ropstads spørsmål omhandler forskning som eventuelt kan frembringe ny kunnskap. Jeg deler oppfatningen om at det er behov for økt kunnskap på dette området for bedre å kunne forstå årsaker til disse alvorlige hodeskadene hos barn. Det blir imidlertid feil hvis jeg som helse- og omsorgsminister legger detaljerte føringer for hvilke konkrete prosjekter som skal initieres og finansieres gjennom de regionale helseforetakene eller gjennom Forskningsrådet.

Representanten spør om justis- og beredskapsministeren (og/eller helse- og omsorgsministeren) vil ta initiativ til for å få nødvendig avklaring på de hypotesene som gjelder i saken. Jeg forutsetter at det jobbes videre med å øke kvaliteten i de rettsmedisinske undersøkelsene for å bidra til å sikre konklusjoner når barn blir undersøkt etter alvorlige hodeskader, samt at aktuelle forskere innenfor tematikken søker om forskningsmidler som utlyses regionalt, nasjonalt eller internasjonalt. Ved at forskere får midler i åpne konkurranser gjennom de regionale helseforetakene og Forskningsrådet sikres nødvendig kvalitet på de resultatene en får, og vi får også den nødvendige distansen slik at det ikke stilles spørsmål ved resultatene.

SPØRSMÅL NR. 1250

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 22. februar 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvor mye ble bevilget i tilskudd til bedriftsintern opplæring (BIO-midler) over statsbudsjettet i 2018 og 2019,

og hvor mye har fylkeskommunene satt av i 2020, 2021, 2022, 2023 og 2024?

Svar:

I tråd med Stortingets behandling av Meld. St. 6 (2018–2019) Oppgaver til nye regioner, foreslo Solberg-regjeringen å overføre midler knyttet til arbeidsmarkedstiltaket bedriftsintern opplæring (BIO) til fylkeskommunene fra 1. januar 2020. Intensjonen var å underbygge og styrke fylkeskommunenes rolle i regional nærings- og kompetanseutvikling. Overføring av midlene til fylkeskommunenes rammetilskudd skulle gi muligheter til å kunne tilpasse innsatsen til regionale forhold, jf. omtaler i Prop 1 S (2019–2020) for Arbeids- og sosialdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Arbeids- og velferdsetatens tiltaksbudsjett Kap. 634, post 76 ble i den forbindelse redusert med 55 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 60 Innbyggertilskudd. Beløpet tilsvarte gjennomsnittet av de siste ti års utgifter til BIO. Dette jf. omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Arbeids- og sosialdepartementet.

Da Arbeids- og velferdsetaten hadde ansvaret for BIO ble ordningen finansiert over budsjettet for arbeidsmarkedstiltak kap. 634 post 76. Det var ingen øremerket bevilgning til BIO, men Arbeids- og velferdsetaten rapporterte på forbruk. For årene 2018 og 2019 var forbruket for BIO henholdsvis 41,924 mill. kroner og 21,850 mill. kroner.

Det legges vanligvis ikke opp til å rapportere på bruken av enkelte ordninger innenfor et rammetilskudd. Det er dermed ikke lagt opp til en samlet, særskilt rapportering på hvor mye av de overførte midlene som avsettes til BIO innenfor fylkeskommunens rammetilskudd. Det kan variere fra fylkeskommune til fylkeskommune om slik informasjon eventuelt innhentes. Det finnes derfor

ikke en samlet oversikt over hva fylkeskommunene setter av til BIO.

Kommunal- og distriktsdepartementet opplyser at enkelte fylkeskommuner benytter et fagsystem regionalforvaltning.no (RF) til forvaltning av distriktpolitiske virkemidler, der BIO inngår. De fylkene som bruker RF i forvaltningen, setter av en ramme per år og tildeler tilskudd deretter. Det varierer fra år til år om fylkeskommuner har benyttet RF. I dette systemet kan de legge inn merknader på hvor midlene kommer fra, og det varierer hvorvidt de har andre midler enn bare BIO-midlene inkludert i rammen eller ikke. Videre kan fylkeskommunen overføre ubrukte midler mellom år. Overføring av ubrukte bevilgninger mellom år, kan gi variasjoner i rammene fra år til år. Også av andre grunner er det naturlig at bruken av ordningen varierer fra år til år. Årene 2020 og 2021 var spesielle siden dette var årene med pandemi, og staten økte rammetilskuddet betraktelig. Året 2021 var ekstraordinært grunnet pandemien, og rammetilskuddet til fylkeskommunene ble derfor økt med 200 mill. kroner i 2021. jf. Prop. 79 S (2020–2021). Midlene skulle bidra til at fylkeskommunene kunne tilpasse innsatsen overfor bedrifter som ble rammet av virusutbruddet og slik bidra til kompetanseheving i virksomhetene.

Følgende totaltall (mill. kroner) for de aktuelle årene er registrert i RF-systemet for de fylkeskommuner som har benyttet det:

2020	2021	2022	2023
179,48	248,91	47,265	85,185

Det er i begrenset grad registrert tall for 2024, men det betyr ikke at det ikke er avsatt midler til ordningen.

En mer komplett og kvalitetssikret oversikt avgrenset til BIO må eventuelt innhentes manuelt fra de enkelte fylkeskommunene.

SPØRSMÅL NR. 1251

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 21. februar 2024 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Har styret i Eksfin lov til å gi bort milliardverdier i en situasjon hvor Eksfin ikke har noen risiko for å tape tidligere inngåtte lån, slik det er gjort i dette konkrete tilfellet, og

uavhengig av det, mener statsråden at dette fremstår som en fornuftig vurdering?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar på spørsmål 1133.

Eksfin og ulike banker, blant andre DNB, har deltatt på refinansieringen av lånet som er sikret med majoriteten av skipene til Solstad Offshore ASA gjennom en ny selskapsstruktur, hvor ny låntaker er Solstad Maritime AS. Aker ASA er majoritetseier av Solstad Maritime AS, mens Solstad Offshore ASA beholder en eierandel på 27 prosent. Det er ingen garantier mellom Solstad Offshore ASA og Solstad Maritime AS med tanke på det nye flåtelånet. Residualkravet hvor Solstad Offshore ASA er garantist for debitoren (et heleid datterselskap) er dermed helt uavhengig av det nye flåtelånet. Solstad Offshore ASA er, både før og etter at refinansieringen er gjennomført, et solid selskap med en markedsverdi på nesten 3 milliarder kroner per dags dato, og selskapet er fullt ut kapabelt til å betjene alle sine forpliktelser.

Refinansieringen av Solstad har tiltrukket seg betydelig interesse fra flere uavhengige investorer som har ønsket å bidra med ny egenkapital, og det er ingen banker (inkludert Eksfin) som har tatt noe tap i denne prosessen. Den betydelige interessen for å investere ny kapital i Solstad er helt åpenbar, jmfør protestene til blant andre Kistefos og Pointilist Partners.

Statsrådets svar i spørsmål 1133, om at «Mandatet til Eksfin i misligholdsaker er å ivareta interessene og sikre mest mulig gjenvinning av verdiene til staten» harmonerer dårlig med Eksfins beslutning om å gi bort milliardverdier i en normal refinansiering uten mislighold av noe

slag. I tillegg ble lånet som var gitt til Maximus Limited, som er relevant for etableringen av residualkravet, nedbetalt i sin helhet i 2022.

Svar:

Som jeg understreket i svaret til spørsmål nr. 1133 er ansvaret for å vurdere og ta avgjørelser i enkeltsaker delegert til Eksfin. Bakgrunnen for dette er at behandling av søknader om lån og garantier innebærer at man må gjøre vurderinger av blant annet kredittverdighet, lønnsomhet og andre finansielle element, miljø og klima, sosiale forhold og juridiske forhold. Dette er et omfattende og krevende arbeid som forutsetter spesialisert kompetanse. NFD går derfor ikke inn i enkeltsaker. Jeg mener at dette er en nødvendig og hensiktsmessig arbeidsdeling som sikrer at Eksfins avgjørelser blir tatt på kommersielle vilkår.

Slik er det også i misligholdsaker der Eksfins mandat er å ivareta interessene og sikre mest mulig gjenvinning av verdiene til staten. Eksfin agerer da som en kreditor på linje med kommersielle banker som Eksfin har finansiert prosjektene / selskapene sammen med. Eksfin har tett dialog med bankene i hvert engasjement for å finne en løsning sammen med selskapet. Eksfin opplyser at dette også er tilfellet i restruktureringen av Solstad Offshore ASA, der Eksfin har samarbeidet med flere kommersielle banker.

SPØRSMÅL NR. 1252

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø

Besvart 22. februar 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvilken fleksibilitet har Nav i dag, og hvilken fleksibilitet mener statsråden at Nav bør ha, for å tillate at de ulike typene arbeidsmarkedstiltak hos tiltaksleverandører også kan gjennomføres utenom ordinær arbeidstid?

BEGRUNNELSE:

Min medrepresentant Margret Hagerup og jeg har flere ganger vært i kontakt med Linda Øye og Fra Offer til Kriger, som gjør et viktig arbeid for å inkludere flere i arbeidslivet.

De driver blant annet kafeen «Meir enn ei skjeva» på Bryne torg og skriver på sine nettsider at for dem er

«kafédrift et verktøy som særlig er effektivt for å bearbeide og få kontroll på sosial angst. Vi ser at i vår målgruppe er det nettopp sosial angst, skam, følelse av annerledeshet og mislykkethet som er de største utfordringene for å fungere i skole og arbeid. Vi jobber etter recoverymetoden og har gode resultater med å fokusere på å bygge mentale muskler hos våre krigere, samt å spille hverandre gode.»

Fra Offer til kriger har 18 deltakere på arbeidsforberedende trening. De har ulike utfordringer og bør i størst mulig grad få en tilrettelegging skreddersydd sine behov. For enkelte deltakere med sammensatte utfordringer, kan det eksempelvis være en fordel å starte (og tilsvarende avslutte) arbeidsdagen noe senere. For enkelte kan det være både ønskelig og hensiktsmessig å jobbe

i kafeen også på ettermiddager. Ifølge våre opplysninger melder imidlertid Nav om at deltakerne ikke kan jobbe etter kl.15.00, selv om både den sosiale entreprenøren og deltakerne selv foretrekker dette.

Svar:

I forskrift om arbeidsmarkedstiltak er det fastsatt at varigheten og omfanget av et arbeidsmarkedstiltak skal tilpasses deltakerens individuelle behov, innenfor de begrensninger som gjelder for det enkelte tiltaket. Det har over lang tid vært en etablert norm i Arbeids- og velferds-etaten at arbeidsmarkedstiltakene gjennomføres innenfor tidsrommet for ordinær arbeidstid, det vil si i tidsrom-

met fra kl. 08.00 til 16.00. Samtidig vil arbeidstiden hos en gitt arbeidsgiver ha betydning for når i løpet av dagen tiltaket kan gjennomføres. Det gjøres også individuelle vurderinger om arbeidstid basert på brukerens behov og mål.

Regjeringen vil styrke bruken av arbeidsmarkedstiltak som bidrar til at flere kan få innpass i arbeidslivet. Før sommeren 2024 vil vi derfor legge fram en melding til Stortinget om hvordan vi kan få enda flere i jobb. Storting-smeldingen vil blant annet drøfte hvordan det kan legges bedre til rette for at flere kan få og beholde arbeid gjennom ulike tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1253

Innlevert 14. februar 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 20. februar 2024 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I Eierskapsmeldingen skriver regjeringen at den forventer at selskaper med statlig eierskap skal sette klimamål i tråd med Parisavtalens (1,5-gradersmål?). WWF-rapporten "Equinor's Energy Transition Plan and Profitability in a 1.5°C World" konkluderer med at Equinor ikke kan bygge ut nye olje- og gassfelt hvis selskapet skal operere innenfor Parisavtalens 1,5-gradersmål.

Er statsråden enig i at Equinor bryter med Statens forventninger hvis de setter nye olje- og gassfelt i drift?

BEGRUNNELSE:

I eierskapsmeldingen (Meld. St. 6 (2022-2023)) skriver regjeringen om sine forventninger til selskaper de eier:

"Staten er opptatt av at selskapet setter seg mål på kort og lang sikt i tråd med Parisavtalens mål og at dette følges opp med konkrete handlingsplaner. Der det er tilgjengelig baseres målene for utslippskutt på vitenskapsbaserte metoder. For å kunne sette mål er det sentralt å ha oversikt over selskapets direkte og indirekte klimagassutslipp (...)".

Parisavtalens mål er å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader sammenlignet med førindustriell tid. I 2023 foreslo Greenpeace og WWF på Equinors generalforsamling at Equinor må kutte utslippene sine i tråd med 1,5-gradersmålet. Staten, som eier 67 prosent av aksjene i Equinor, stemte imidlertid imot forslaget.

Selskaper der Oljefondet, eller private investorer som KLP, er investert, møter konkrete forventninger og reaksjoner fra eierne mht. oppfølging av bl.a. klima- og miljøforventninger.

I tilfellet Equinor, som er Norges klart største og viktigste selskap både økonomisk og klima- og miljømessig, er det er imidlertid nå uklart hva staten konkret mener med forventning til selskapene som er uttrykt i Eierskapsmeldingen, og hva staten konkret vil foreta seg når et slikt selskap med statlig eierskap ikke følger opp statens forventninger.

Det er avgjørende at dette blir avklart, for forståelsen av næringsministerens uttalelser om og føringer for grønt eierskap.

Svar:

Det fremgår av Meld. St. 6 (2022–2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper (eierskapsmeldingen) hvilke selskaper staten eier, hvorfor staten er eier og hvordan eierskapet skal utøves. I meldingen fremgår det at statens mål som eier i Equinor ASA er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Dette forutsetter blant annet at selskapet integrerer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold gjennomgående i sine ambisjoner, mål, strategier og virksomhetsstyring. Det fremgår også i eierskapsmeldingen at

staten forventer at i) Selskapet identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til klima og integrerer dette i sine strategier. ii) Selskapet setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp på kort og lang sikt i tråd med Parisavtalen, og rapporterer om måloppnåelse. Målene er vitenskapsbaserte der dette er tilgjengelig. iii) Selskapet rapporterer på direkte og indirekte klimagassutslipp og klimarisiko, og benytter anerkjente standarder for rapportering på klimagassutslipp og klimarisiko.

I meldingen er det også redegjort for hvordan staten som eier følger opp selskapene, se særlig kapittel 8 og 10–12. Staten benytter eierdialogen aktivt til å følge opp selskapenes resultater og måloppnåelse, herunder selskapenes arbeid med statens forventninger, og andre aktuelle temaer og saker. I eierdialogen tar staten opp forhold, stiller spørsmål og formidler synspunkter som er innspill selskapsledelsen kan vurdere i tilknytning til sin virksomhet og utvikling. Temaene nevnt over er aktuelle for Equinor, og staten som eier har tatt disse opp med selskapet ved flere anledninger.

Equinor har en ambisjon om netto null i 2050 og la frem en energiomstillingsplan for generalforsamlingen i 2022. Selskapet skal rapportere på planen hvert år og legge den frem for generalforsamlingen på nytt minst hvert tredje år. Staten stemte for planen, bl.a. fordi selskapet er tydelig på at den langsiktige verdiskapingen støtter opp om målene i Paris-avtalen og 1,5 graders-banen.

Staten forventer at styret og administrasjonen arbeider aktivt med statens forventninger og vurderer hvordan de skal hensyntas i Equinors energiomstillingsplan og tilhørende rapportering. Oppfølging av Equinors energiomstillingsplan, basert på forventningene i eierskapsmeldingen, er sentralt i eierdialogen og annen oppfølging av selskapet og vil være det også i årene fremover. Staten skal være en aktiv, ansvarlig og langsiktig eier som bidrar til å oppnå statens mål som eier. Det er imidlertid styrets ansvar å forvalte selskapet, inkludert å legge selskapets strategi, jf. selskapslovgivningens rollefordeling mellom eier, styret og daglig leder samt allment anerkjente eierstyringsprinsipper og -standarder.

SPØRSMÅL NR. 1254

Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 23. februar 2024 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mener statsråden at Equinor kan være medeier i fossilprosjekter utenlands med israelske Delek Group LTD og andre selskaper som er svartelistet av FN, og mener statsråden at samarbeidet ikke bryter med eierskapsmeldingens retningslinjer om at forretningsforbindelser skal respektere internasjonal humanitærrett?

BEGRUNNELSE:

I høst vedtok Equinor å gå videre med det kontroversielle Rosebank-prosjektet i Storbritannia. Det er det største utviklede feltet i den britiske Nordsjøen. 90 prosent av feltet er olje. Utslippene fra feltet vil tilsvare de kombinerte utslippene fra de 28 fattigste landene i verden.

80 prosent av Rosebank er eid av Equinor, de resterende 20 prosentene av Ithaca Energy. Ithaca Energy er eid av Delek Group LTD, et av Israels største energiselskaper. Selskapet omtaler Ithaca for sin "operasjonelle arm i Nordsjøen". Delek Group LTD er på FNs liste over svartelistede selskaper som opererer i okkuperte områder

i Palestina, som er ulovlige etter internasjonal lov. KLP ekskluderte Delek Group LTD i 2021. Oljefondet gjorde det samme i 2023 etter tilrådning fra Etikkrådet som konkluderte at selskapet "er ansvarlige for et grovt brudd på grunnleggende etiske normer" gjennom deres petroleumsprospektering offshore Vest-Sahara.

I regjeringens eierskapsmelding står det at regjeringen er

"opptatt av at selskaper som opererer i, handler med eller har forretningsforbindelser tilknyttet konfliktområder, utviser respekt for internasjonal humanitærrett og unngår å bidra til, eller støtte opp under, brudd på disse reglene."

Svar:

Helt siden Hamas' terrorangrep mot Israel 7. oktober og konflikten mellom Israel og militante grupper i Gaza, har regjeringen prioritert store ressurser til arbeidet med denne alvorlige krisen. Krigen har ført til ufattelige lidels-

er på begge sider. Jeg reagerer sterkt på behandlingen av sivile palestinere i Gaza.

Regjeringen la 21. oktober 2022 frem Meld. St. 6 (2022 - 2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper (eierskapsmeldingen). Der redegjør regjeringen for hvorfor staten er eier, hvilke selskaper staten eier og hvordan eierskapet skal utøves. Meldingen ble behandlet i Stortinget i februar 2023.

I meldingen fremgår det at statens mål som eier i Equinor ASA er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Dette forutsetter at selskapet integrerer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold i sin virksomhet. Det fremgår også i meldingen at staten forventer at «selskapet er ledende i arbeidet med ansvarlig virksomhet, gjennomfører aktsomhetsvurderinger i tråd med anerkjente metoder samt respekterer menneskerettigheter [...] i selskapets egen virksomhet og i leverandørkjeden.» Dette innebærer bl.a. å opptre etisk forsvarlig og følge internasjonalt anerkjente retningslinjer som OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, samt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP). Aktsomhetsvurderinger inkluderer å kartlegge og vurdere negativ påvirkning/skade ut fra egen virksomhet, leverandørkjede og forretningsforbindelser. Å respektere menneskerettigheter innebærer at selskapet arbeider i tråd med UNGP, ILOs kjernekonvensjoner og relevante kapitler i OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Videre er staten opptatt av at selskaper som opererer i, handler med eller har forretningsforbindelser tilknyttet konfliktområder, utviser re-

spekt for internasjonal humanitærrett og unngår å bidra til, eller støtte opp under, brudd på disse reglene.

Rosebank-feltet ble funnet i 2004. Siden da har det vært flere endringer i eier-/partnerskap. Equinor er operatør og eier nå 80 pst. av feltet, mens Ithaca Energy plc eier 20 pst. etter at de slik departementet forstår det kjøpte opp Siccar Point Energy i 2022. Ithaca Energy er et britisk olje- og gasselskap notert på børsen i London, hvor israelske Delek Group Ltd eier 88,55 pst. av aksjene. FNs høykommissær for menneskerettigheter (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights – OHCHR) har en liste over selskaper involvert i det FN beskriver som visse aktiviteter på okkupert palestinsk territorium, sist oppdatert 30. juni 2023. Listen inkluderer en rekke selskaper, herunder Delek Group. At selskapene er listet opp, er slik FN beskriver det ikke resultat av en rettslig eller en kvasirettslig prosess, og heller ikke noen juridisk vurdering av aktivitetene på okkupert palestinsk territorium eller av selskapenes involvering i aktivitetene. Det er med andre ord slik FN beskriver det ikke en «svarteliste» eller sanksjonsliste. Equinor viser til at Ithaca Energy er underlagt strenge rapporteringskrav i Storbritannia. Equinor trekker videre frem at de gjør kontinuerlige risikovurderinger i tilknytning til sin virksomhet.

Staten som eier forventer at styret og administrasjonen arbeider aktivt med statens forventninger. Nærings- og fiskeridepartementet har i eierdialogen med Equinor jevnlig dialog om bl.a. ansvarlig virksomhet, menneskerettigheter, aktsomhetsvurderinger og risikostyring.

SPØRSMÅL NR. 1255

Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Cato Brunvand Ellingsen

Besvart 16. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Jeg forstår det slik at regjeringen arbeider med å utvikle profesjonsnøytrale takster med sikte på å iverksette dette i løpet av 2025. Samtidig avvikles ordningen med primærhelseteam sommeren 2024.

Hvordan vil statsråden sikre at dagens primærhelseteam kan fortsette sin viktige virksomhet frem til slike takster er iverksatt?

BEGRUNNELSE:

Det velkjent at det er utfordrende å gi gode helsetjenester til særskilt sårbare pasientgrupper. Dette kan være personer med utviklingshemming, psykiske vansker, diabetespasienter, skrøpelige eldre, og andre pasienter med kroniske tilstander. Primærhelseteam har vært et forsøk som har gitt positive resultater. Den siste evalueringsrapporten fra forsøkene ble lagt frem nå i februar og den peker på positive resultater knyttet til blant annet kvalitet på

legetjenesten og pasienttilfredshet, trygghet for pårørende og ikke minst koordinering av tjenestene.

Ordningen med primærhelseteam gir et godt grunnlag for at regjeringens planer med å innføre profesjonsnøytrale takster vil bli en suksess, og kan bidra til en god innføring av profesjonsnøytrale takster. Ved å ikke sikre videreføring av dagens primærhelseteam mister en denne muligheten, samt, og ikke minst, står en i fare for å sette allerede sårbare pasienter i en enda mer sårbar posisjon. Hvis ikke primærhelseteamene videreføres i påvente av regjeringens nye tiltak, kan det bety at fungerende tiltak for sårbare pasienter blir avbrutt og må avvikles. Det kan også medføre at erfarne og engasjert helsepersonell søker seg andre jobber og at erfaringskompetanse går tapt.

Det er altså ingen motsetning mellom signalene regjeringen har gitt om sitt videre arbeid og midlertidig videreføring av dagens primærhelseteam, snarere tvert imot. Det trengs dog en løsning i en overgang for å forhindre uheldige konsekvenser.

Svar:

Forsøk med primærhelseteam kan vise til flere gode resultater, og jeg er enig med representanten i at forsøk med primærhelseteam har gitt oss viktig kunnskap.

Forsøket med primærhelseteam var opprinnelig besluttet å skulle vare i tre år. På grunn av pandemien ønsket forrige regjering å utvide forsøket til mars 2023.

Når det iverksettes forsøk av denne typen, så ligger det til grunn at forsøkene skal gjennomføres innenfor en avgrenset tidsperiode. Vi sikret finansiering til fortsatt drift frem til 1.7.2024, for å sørge for forutsigbarhet i avslutningen av forsøket.

Regjeringen har fra 1.7.2023 styrket basistilskuddet med over 700 millioner kroner – altså rundt kr 140 000 pr fastlege. Tilskuddet ble også gjort pasienttilpasset. Denne styrkede finansieringen var blant annet nettopp begrunnet i å gjøre det mulig med flerfaglige legekontorer.

Regjeringen mottok rapporten fra ekspertutvalget for allmennlegetjenesten våren 2023, med anbefalinger til tiltak. Flere av forslagene bygger på erfaringer fra primærhelseteam og denne typen modeller i andre land. Rapporten har vært på høring. Vi jobber nå med å konkretisere hvilke endringer vi mener må til for å skape en bærekraftig allmennlegetjeneste.

Jeg håper at kommunene og legekantorene det gjelder, sammen kan finne frem til best mulige løsninger innenfor gjeldende regelverk og finansieringsmodell, samt at de bygger videre på erfaringene fra forsøket med primærhelseteam.

SPØRSMÅL NR. 1256

Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Cato Brunvand Ellingsen

Besvart 21. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan helse- og omsorgsministeren forsikre om at det i forberedelsen til nytt anbud for spesialiserte rehabiliteringstjenester i Helse Sør-Øst tas høyde for at diagnoseuavhengige helsesportsrehabilitering for barn, unge voksne og voksne fortsatt vil være et tilbud for pasienter fra alle de tre helseregionene i Sør-Norge?

BEGRUNNELSE:

Helse Sør-Øst sendte 11.12.2023 oppsigelse av gjeldende avtale for spesialisert rehabilitering til Beitostølen Helsesportssenter. Dette ble gjort som en forberedelse til nytt anbud som skal tentativt gjelde fra 01.01.2026. I etterkant av dette sendte Helse Vest og Helse Midt-Norge

oppsigelser av sine tilsvarende tilleggsavtaler som er basert på Helse Sør-Øst sin avtale.

Beitostølen Helsesportssenter tilbyr i dag ett høyspesialisert helsesportsrehabiliteringstilbud som er diagnoseuavhengig, og som gjelder for både barn, unge voksne og voksne. Dette tilbudet er tilgjengelig gjennom gjeldende anbud med Helse Sør-Øst og tilleggsavtalene med Helse Vest og Helse Midt-Norge for pasienter i hele Sør-Norge. Pasienter fra Helse Nord kan også velge tilbudet innenfor rammene til Helse Sør-Øst. Et slikt pasientgrunnlag er en viktig forutsetning for å kunne drive et slikt høyspesialisert tilbud, med høy kompetanse, forskning og stort utvalg av hjelpemidler. Det gis også et familiebasert tilbud og tilbud som er tilpasset familier med flerkulturell bakgrunn. Samarbeidet med Norge Idrettsforbund gir

også større muligheter for videre idrettsaktiviteter lokalt, basert på den norske idrettsmodellen.

Måten anbudet legges opp på vil være avgjørende for at denne modellen kan videreføres også i det nye anbudet, uavhengig av hvilken aktør som vinner anbudet. Det er derfor viktig at Helse- og omsorgsministeren forsikrer seg om at anbudet i regi av Helse-Sør Øst utformes med ett innhold som gir tilsvarende bredde i hvilke brukergrupper som kan benytte seg av tilbudet og at det utformes slik at Helse Vest og Helse Midt-Norge kan knytte seg til anbudet med tilleggsavtaler slik som ble gjort etter sist anbud.

Svar:

Regjeringens mål er å gi gode og likeverdige helsetjenester til alle som trenger det, uavhengig av økonomi og hvor de bor i landet. Dette gjelder selvsagt også innen rehabilitering, hvor tilbud i kommuner og spesialisthelsetjenesten vil være viktige for at pasienter kan gjenvinne eller opprettholde funksjons- og mestringsevne. Gode rehabiliteringstiltak kan på denne måten utsette eller redusere tjenestebehov i andre deler av helse- og omsorgstjenesten. Jeg er opptatt av rehabilitering og dette vil bli omtalt særskilt i Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

Vi ønsker gode rehabiliteringstilbud i hele landet. Jeg har derfor bedt de regionale helse-foretakene om å innrette sine anbudsprosesser, blant annet innen rehabilitering, slik at man kan opprettholde desentraliserte tilbud.

Helse Sør-Øst RHF har informert Helse- og omsorgsdepartementet om at dagens avtaler innen rehabilitering hadde oppstart 01.01.2015. Helse Sør-Øst RHF har avtale med 29 private leverandører innen rehabilitering til en økonomisk verdi på om lag 1 500 millioner kroner. Tilbudet fra de private leverandørene utgjør omtrent 60 prosent av rehabiliterings-tilbudet i Helse Sør-Øst.

Fagområdet rehabilitering er i sterk utvikling. Ifølge Helse Sør-Øst RHF er det begrensede muligheter til å gjøre endringer for å tilpasse seg dagens og framtidens behov i de eksisterende avtalene som det regionale helseforetaket har med private leverandører.

For å kunne vurdere de eksisterende tilbudene til pasienter som har behov for rehabilitering, og eventuelt kunne gjennomføre endringer som er nødvendige for å tilpasse tilbudet til pasientenes behov, har Helse Sør-Øst RHF derfor sagt opp alle avtaler innen rehabilitering. Det vil gjennomføres en ny anskaffelse med planlagt avtaleoppstart fra 01.01.2026.

Helse Sør-Øst RHF har i sin informasjon til departementet understreket at arbeidet med den kommende anskaffelsen er i startfasen, og at det ikke er tatt endelig stilling til hvilke ytelser eller hvilket volum som skal etterspørres i kommende anbud.

Helse Sør-Øst RHF har et sørge-for-ansvar for alle helsetjenester til befolkningen i regionen.

Jeg finner det derfor ikke riktig at jeg som helse- og omsorgsminister gir konkrete føringer for måten enkeltanbud skal legges opp i den kommende anbudsinnbydelsen.

SPØRSMÅL NR. 1257

Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 26. februar 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over utgiftene til innvandring og integrering over statsbudsjettet fra 2004 til 2024, fordelt på alle kapitler og poster under programkategoriene beskyttelse og innvandring med spesifikke opplysninger om de samlede utgiftene til introduksjonsordningen, norskopplæringen, introduksjonsordningen og andre kommunale integreringstiltak?

BEGRUNNELSE:

De seneste årene har det vært en betydelig økning i utgiftene innenfor innvandring og integrering på det norske statsbudsjettet. Denne økningen er svært problematisk med tanke på den nåværende økonomiske situasjonen. Støtten og tjenestene som tilbys innvandrere og asylsøkere, spesielt gjennom introduksjonsordningen og norskopplæringen, har ikke nødvendigvis ført til en tilstrekkelig vellykket integrering.

Svar:

Vedlagte tabell viser utgifter til innvandring og integrering over statsbudsjettet i perioden 2004–2024. For årene 2004–2022 er tallene hentet fra Statsregnskapet, for 2023 fra foreløpige regnskapstall, og for 2024 fra saldert budsjett. Oversikten inkluderer også innenlandske utgifter til mottak av asylsøkere og flyktninger som kan godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA-godkjente utgifter), men inntekstpostene er holdt utenom. Justis- og beredskapsdepartementet har gitt innspill til utgiftene på innvandringsområdet.

Nærmere om utgiftene til integrering

De største budsjettpostene på integreringsområdet er de særskilte tilskuddene kommunene mottar til arbeidet med bosetting, kvalifisering og integrering av flyktninger. Dette gjelder integreringstilskuddsordningen (inkluderer særskilt tilskudd ved bosetting av personer med alvorlig nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker), tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Kommunene mottar tilskudd etter samme sats og struktur. Bevilgningene justeres i tråd med antall personer i målgruppene for tilskuddene i de ulike budsjetttrundene.

Et beregningsutvalg kartlegger hvert år kommunenes gjennomsnittlige merutgifter til bosetting og integrering. De årlige rapportene inneholder mer informasjon om utgifter til introduksjonsprogram og introduksjonsstønadsamt utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Andre kommunale integreringstiltak finansieres i statsbudsjettet for 2024 over kap. 671, post 62. Kapitlene i tidligere år avhenger av i hvilket departement Integreringsavdelingen har vært organisert. Bevilgningen til kommunale integreringstiltak inkluderer blant annet ordninger som Jobbsjansen, Områdesatsing, Utvikling av kommunale integreringstiltak og Tilrettelagt fag- og yrkesopplæring for innvandrere.

*Kapitlene som er oppgitt gjelder for 2024. Kapitlene i tidligere år avhenger av i hvilket departement integreringsavdelingen har vært organisert.

*Integrerings- og mangfoldsdirektoratet ble opprettet 1. januar 2006 og fikk oppgaver som tidligere lå under Utlendingsdirektoratet.

*Raden for Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger inkluderer Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige frem til 2017 hvor ordningen ble avviklet og slått sammen med det særskilte tilskuddet.

Kode/post	Betegnelse	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
67/0/01	IMDI drift			83 226	91 367	159 798	174 024	178 038	188 160	196 945	199 627	204 905	207 193	244 840	265 675	253 233	272 562	264 058	302 913	349 479	367 765	377 140
67/1/21	Spesielle driftsutgifter		42 612	33 893	44 611	31 592	22 142	31 430	41 702	50 178	34 766	36 375	38 860	38 467	40 864	48 173	52 525	49 516	61 994	81 578	73 605	
67/1/45	Særre utstyrsansvarstiltak og vedlikehold										13 131	39 648	52 806	44 213	34 994	38 546	49 948	52 225	44 834	60 457	59 844	48 940
67/1/50	Norges forskningsråd							6 000	6 000	6 186	6 390	6 614	6 791	6 939	7 076	6 857	7 021	7 210	7 397	10 151		
67/1/60	Integreringstilskudd	2 798 737	2 853 431	2 826 818	2 699 487	2 800 751	3 307 699	3 926 034	4 220 201	4 571 799	4 987 160	5 760 976	6 955 599	9 670 302	12 100 617	11 720 715	8 934 473	6 555 645	5 775 781	9 802 028	18 026 205	23 627 135
67/1/61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger	287 423	264 133	262 422	270 764	318 004	438 903	736 803	1 017 185	1 414 066	2 193 738	1 899 283	1 310 512	1 599 344	4 117 489	3 074 624	2 291 482	1 526 798	1 178 832	871 692	1 166 977	1 788 725
67/2/62	Kommunale integreringstilskudd	42 959	53 479	53 932	81 683	76 171	97 947	86 195	106 523	98 524	169 978	220 735	235 497	194 031	181 446	197 203	260 597	236 075	251 729	246 654	240 322	291 993
67/1/70	Bosettingstilskudd og integreringstilskudd	2 560	2 851	3 087	3 200	3 300	3 447	3 560	4 020	4 638	1 860	1 925	1 989	2 047	2 104	2 161	2 224	2 400	2 357	2 400	2 538	2 645
67/1/71	Tilskudd til integreringsarbeid i regi av sivilsamfunn og frivillige organisasjoner	24 571	25 864	28 216	30 645	43 352	49 959	45 924	47 010	48 813	51 137	51 994	47 274	84 025	90 533	108 360	135 573	140 839	211 958	307 167	276 724	217 493
67/1/72	Kvalifiseringstilskudd for kvinner	1 600	1 650	1 700	1 900	2 000	2 085	1 952	2 169	2 442	2 523	2 611	2 471	2 577	2 649	3 921	6 235	4 900	20 230	19 680	21 652	21 513
67/1/73	Tilskudd							1 070	4 541	1 800	2 190	4 700	4 248	8 451	8 035	7 901	14 600	20 666	24 555	30 460	20 194	20 150
67/2/21	Spesielle driftsutgifter					14 202	15 835	16 206	20 694	23 080	30 288	27 453	28 183	36 792	36 932	41 369	60 373	64 351	81 324	67 078	81 661	65 665
67/2/22	Prøve i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere						11 027	13 021	11 998	12 179	12 612	12 411	12 343	14 013	28 744	31 944	38 244	41 333	40 051	31 157	38 377	34 225
67/2/45	Særre utstyrsansvarstiltak og vedlikehold																					12 000
67/2/60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	988 762	1 093 457	1 067 465	1 167 780	1 321 102	1 498 267	1 450 548	1 584 299	1 628 848	1 724 721	1 579 237	1 795 890	2 160 904	2 337 810	1 931 595	1 431 828	1 244 842	1 013 619	1 276 144	2 172 808	2 262 211
67/2/61	Kompetenshefing i norsk for bosetting																		224		433	503
	Kontaktkardener mellom innvandrere og myndighetene	5 080	4 421	6 887	4 813	5 718	5 581	6 192	6 681	6 647	7 718	1										1 045
	Sum integrering	4 151 692	4 341 898	4 367 646	4 386 256	4 775 590	5 622 876	6 502 973	7 261 383	8 065 545	9 431 819	9 138 808	10 699 616	14 107 395	19 254 968	17 466 602	13 557 685	10 210 955	9 017 198	13 150 558	22 099 175	28 790 280

SPØRSMÅL NR. 1258**Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Terje Kollbotn****Besvart 23. februar 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til eit regelverk ved alle statlege innkjøp og oppdrag der firma med landsdekkande norske tariffavtalar har fortrinn og at dette skal vere hovedregelen?

GRUNNGJEVING:

Før årets tariffoppgjør er det store forventningar om auka kjøpekraft for fagorganiserte.

Samstundes opplever mange ein tøffare kvardag og ein hardare konkurranse innan fleire bransjar, t.d. bygg- og anleggsbransjen. Mange firma og verksemder med landsdekkande norske tariffavtalar og høg organisasjonsgrad risikerer å tape i konkurransen om oppdrag. Eit uorganisert arbeidsliv og sosial dumping blir ofte resultatet.

I den seinere tid er det avdekkja at dette også skjer ved offentlege innkjøp og oppdrag, både i kommunar, fylkeskommunar og i statleg regi.

Statlege verksemder som Statbygg, Statnett, Statkraft, Statens Vegvesen og andre inngått framleis kontraktar i statleg regi utan at krav om tariffavtale blir prioritert.

Svar:

Det norske arbeidslivet skal være seriøst og preget av trygghet og forutsigbarhet for alle parter. Det er viktig at det offentlige går foran og sørger for at ansatte hos leverandørene har skikkelige arbeidsforhold, og det å stille krav i offentlige anskaffelser er et viktig virkemiddel for å bidra til dette. Statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer har derfor siden 2008 vært omfattet av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter mv. Forskriften krever blant annet at oppdragsgivere i tjenestekontrakter og bygge- og anleggskontrakter skal innta kontraktsvilkår om lønns- og arbeidsvilkår som tilsvarer kravene i forskrifter om allmenngjort tariffavtale. For områder hvor forskrift om allmenngjort tariffavtale ikke gjelder, skal oppdragsgiver stille kontraktsvilkår om lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Oppdragsgiver skal også kontrollere at dette følges opp. Formålet med forskriften er å sørge for at alle arbeidstakere, inkludert de som er uorganisert, har tilstrekkelig gode lønns- og arbeidsvilkår.

Regjeringen har nylig utarbeidet en Norgesmodell for offentlige anskaffelser med nye nasjonale seriositetskrav

for å motvirke sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Noen av tiltakene i Norgesmodellen er at offentlige oppdragsgivere må stille krav om etterlevelse av reglene om obligatorisk tjenstepensjon og HMS-kort. Regjeringen har også satt ned et lovutvalg for å revidere anskaffelsesregelverket, noe som har resultert i NOU 2023: 26. Den videre jobben inkluderer blant annet å få på plass et bedre og forenklet regelverk knyttet til offentlige anskaffelser, noe som vil gjøre det enklere å føre kontroll med at reglene blir overholdt. Dette vil på sikt føre til styrkede rettigheter for arbeidstakerne.

Vi har dessuten flere forskjellige virkemidler for å motvirke sosial dumping på et bredere plan. Allmenngjøringsloven åpner for eksempel for at Tariffnemnda kan allmenngjøre tariffavtaler på landsbasis for ulike sektorer, dersom vilkårene for dette er oppfylt. I dag finnes allmenngjorte tariffavtaler i ni ulike bransjer. Formålet med allmenngjøringen er nettopp å beskytte arbeidstakere mot sosial dumping, spesielt innenfor sektorer som er særlig utsatte for dette. I tillegg la regjeringen fram handlingsplanen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet høsten 2022. Regjeringen har også foreslått og stortinget vedtatt en tydeliggjøring av arbeidstakerbegrepet og tydeligere og mer forutsigbare arbeidsvilkår. Regjeringen vil også vurdere justeringer i regelverket for å styrke allmenngjøringsordningen.

Jeg mener at dagens regelverk er innrettet mot det å sørge for at arbeidstakere som jobber på offentlige prosjekter har gode lønns- og arbeidsvilkår. Jeg vil derfor avvente effekten av de samlede tiltakene som jeg her har redegjort for, før jeg ser nærmere på eventuelle nye regler.

SPØRSMÅL NR. 1259**Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 23. februar 2024 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Har Statkraft inngått en kraftsalgsavtale med Google for det planlagte datasenteret i Skien, og hva er eventuelt inngått strømpris?

BEGRUNNELSE:

Google skal bygge datasenter i Skien, og skal ha et stort effektuttak. De har fått innvilget 240 MW som kan bety et forbruk på ca. 2 TWh og har søkt om 860 MW som kan gi et uttak på ca. 7,5 TWh.

Tomta ble kjøpt av Statkraft i sin tid som en del av deres datasentersatsing. Det er derfor interessant å vite

mer om Statkrafts involvering i prosjektet og eventuelle vilkår.

Svar:

Statkraft opplyser at selskapet ikke har inngått en avtale om salg av kraft til datasenteret i Skien. Selskapet opplyser videre at Statkrafts samlede volum av langsiktige kraftsalgsavtaler offentliggjøres i årsrapporten, og selskapet vil som regel også offentliggjøre inngåelse av store enkeltkontrakter. Kontraktvilkårene i slike avtaler er konfidensielle.

SPØRSMÅL NR. 1260**Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 21. februar 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Nylig kom nyheten om at Google skal bygge det som kan bli et av verdens største datasentre i Skien. Selskapet skal investere ca. 6,8 milliarder norske kroner. Store datasentre skaper store mengder varmeenergi. Dette gir rom for at varmetapet fra anlegget kan gjenbrukes i form av fjernvarme, slik at mange hus og bygninger i nærområdet kunne utnytte varmen fra anlegget.

Er det opprettet noen dialog med Google om bruk av overskuddsvarmen fra datasenteret de skal bygge i Skien, og vil statsråden tilrettelegge for et slikt initiativ?

Svar:

Regjeringen er opptatt av effektiv energibruk og utnyttelse av overskuddsvarme. Vi har innført krav om at aktører som etablerer eller oppgraderer energiintensive anlegg skal gjennomføre en kost-nytteanalyse av mulighetene for å utnytte overskuddsvarme. Kravene omfatter kraftverk, industrianlegg og anlegg for energiproduksjon med over

20 MW tilført varmeeffekt. Datasentre med over 2 MW tilført elektrisk effekt, og andre anlegg med tilført elektrisk effekt på over 20 MW omfattes også. Lovendringene er vedtatt, men ikke trådt i kraft. Energidepartementet arbeider med tilhørende forskrift og tar sikte på å sende forslaget på høring i løpet av vinteren.

Regjeringen utreder nå strengere krav til utnyttelse av overskuddsvarme. Utredningen ser blant annet på om flere anlegg skal omfattes av krav om å gjennomføre kost-nytteanalyse av utnyttelse av overskuddsvarme og om det skal stilles strengere krav om gjennomføring av lønnsomme tiltak.

Utnyttelse av overskuddsvarme krever lokale løsninger, og jeg er opptatt av kommunenes rolle. Som varslet i handlingsplan for energieffektivisering har departementet gitt NVE i oppdrag å etablere et kompetanseforum for erfaringsutveksling mellom kommuner. Kompetanseforumet skal være en møteplass for kommunene som skal bidra til økt kompetanse og kunnskap om energieffektivisering, fleksibel energibruk og bruk av fjern-

varme og andre oppvarmingsløsninger som avlaster kraftsystemet. Forumet vil også være en mulighet for NVE og andre fagmiljøer til å gi veiledning til kommunene. Jeg vil også nevne at Enova kan gi finansiell støtte til utnyttelse av overskuddsvarme.

Jeg mener det er viktig å legge til rette for at overskuddsvarmen utnyttes. Lovendringene, kompetanseforum for kommunene og Enova-støtte er virkemidler som bidrar til dette.

SPØRSMÅL NR. 1261

Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Terje Kollbotn

Besvart 22. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kva initiativ vil samferdsleministeren ta for å trappe opp ras- og flaumsikring av riksvegane, styrke beredskapsordningane når riksvegar blir stengde, og kva vil samferdsleministeren gjere for å syte for at det kjem erstatning til lokalsamfunna og verksemdene for dei store tap dei blir påførde av stengte riksvegar?

GRUNNGJEVING:

Etter nyttår har innbyggjarane i store deler av landet på nytt opplevd uvær, ras og rasfare, store temperatursvingningar, storm og flaum - og raudt farevarsel. Dei ustabile værtilhøva og klimaendringane skapar og store samferdsleutfordringar. Utrygge og stengte vegar er både ei stor belastning for innbyggjarane og samfunnet som blir ramma. Det er eit stort behov for både å trappe opp ras- og flaumsikring, styrke beredskapen når vegar blir stengde og styrke forsikrings- og erstatningsordningar når verksemdar og lokalsamfunn lir store tap på grunn av stengte vegar.

Svar:

Regjeringa skal etter planen leggje fram ny Nasjonal transportplan for 2025–2036 i løpet av våren 2024. Her vil regjeringa blant anna presentere ein nasjonal gjennomføringsplan for ras- og skredsikring av alle riksvegar og fylkesvegar med høg og middels skredfaktor, i tråd med målsettinga i Hurdalsplattforma.

Endringar i klimaet kan skje raskare og få meir omfattande konsekvensar enn ein tidlegare har tenkt. Øydeleggingane etter ekstremværet «Hans» i august 2023 er eit døme som kan skje oftare i framtida med klimaendringar. Å gjere infrastrukturen meir tilpassa eit framtidig klima er derfor ein sentral del av arbeidet med beredskap

på samferdselsområdet. Ein viktig del av beredskapsarbeidet er å ta vare på dei vegane vi har. Prioritering av midlar til drift og vedlikehald er eit svært viktig grep for å gjere infrastrukturen rusta for eit framtidig klima. I statsbudsjettet for 2024 er det løyvd om lag 9,7 mrd. kr til drift og vedlikehald av riksvegar. Regjeringa styrka òg budsjettet til drift og vedlikehald av riksvegar med til saman 1,2 mrd. kr i revidert statsbudsjett i 2023 utover den styrkinga som alt låg inne i det opphavelige budsjettet, slik at vi fekk ei rekordhøg satsing på drift og vedlikehald i 2023.

Når det gjeld spørsmål om erstatning for tap som følge av stengte riksvegar, vil eg først generelt peike på at ein ikkje utan vidare kan krevje at ein offentleg veg blir halden open. Det vil dessutan som regel vere gode grunner om ein må stenge ein riksveg. Det vil derfor normalt ikkje vere grunnlag for å krevje erstatning om ein veg blir stengt eller om det blir innført omkøyring. Dersom nokon meiner å ha krav på erstatning som følgje av stengt riksveg, kan slikt krav rettast til Statens vegvesen. Krav om erstatning vil bli behandla etter krava i forvaltningslova og det vil bli vurdert om dei erstatningsrettslege vilkåra er til stades.

SPØRSMÅL NR. 1262**Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou****Besvart 23. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Helse Sør-Østs utlysning av anskaffelse av behandlingstilbud innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling legger opp til reduksjon i antall døgnplasser og kutt i langtidsbehandling. Dette går imot regjeringens mål om å styrke samarbeidet med ideelle aktører. Helse- og omsorgsministeren har sagt at døgnkapasiteten på rus og psykiatri skal opp; utlysningen viser det motsatte. Jeg er urolig for tilbudet på Phoenix House Haga i Indre Østfold kommune.

Hvordan vurderer statsråden konsekvensene for institusjonens fremtid og innhold?

Svar:

Jeg kan forsikre representanten Schou om at jeg følger med på at de regionale helseforetakene sørger for å ha tilgjengelige og gode tilbud til pasienter med psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer. Mitt overordnede oppdrag til de regionale helseforetakene er å styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB).

TSB skal være en fullverdig og integrert spesialitet i spesialisthelsetjenesten. Det betyr at disse tjenestene skal integreres fullt og helt i vår felles helsetjeneste. Derfor har jeg vært tydelig på at basistjenester skal bygges opp i alle helseforetak innen TSB.

Basistjenester innebærer at pasienter skal få tilgang til akutte tjenester, avrusning, poliklinikk, ambulant virksomhet og døgntilbud. Gode basistjenester er en forutsetning for å lykkes med god oppfølging av pasientene og nødvendig for å realisere målet om tilgjengelige tilbud, tidlig intervensjon og forsvarlig oppfølging. I tillegg til å bygge opp basistjenestene skal alle helseforetakene holde ventetider nede og gjennomsnittlig kortere enn for annen sykehusbehandling.

I oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene fremgår mine prioriteringer og målsetninger for spesialisthelsetjenesten. Blant annet stiller jeg krav om at døgnaktiviteten i psykisk helsevern skal være høyere i 2024 sammenlignet med 2023. Det er imidlertid ikke riktig, slik det fremgår av spørsmålet, at jeg har bedt de regionale helseforetakene om å øke døgnkapasiteten innen rusbehandling. Helseforetakene har gjort grundige behovsvurderinger, som ligger til grunn for planlegging av kapasiteten fremover. Dette gjelder også for den pågående anskaffelsen i Helse Sør-Øst.

I oppdragsdokumentet fremgår ellers et nytt krav til de regionale helseforetakene om at veksten i ressursbruken både til psykisk helsevern og rusbehandling skal være høyere enn veksten i de generelle bevilgningene til sykehusene. I tillegg fremgår det av oppdragsdokumentet at den polikliniske aktiviteten både innen psykisk helsevern og rusbehandling skal være høyere i 2024 sammenlignet med 2023. Disse to kravene har jeg stilt for å følge opp det overordnede målet om at psykisk helsevern og TSB skal styrkes.

Regjeringen ønsker å videreutvikle det gode samarbeidet med ideelle aktører innenfor helse- og omsorgssektoren, og utnytte handlingsrommet i anskaffelsesregelverket for å prioritere ideelle tjenesteytere og langsiktige avtaler basert på kvalitet. Dette er noe av bakgrunnen for at vi avvirket godkjenningsordningen innen fritt behandlingsvalg.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for tilstrekkelig kapasitet slik at pasientenes rett til forsvarlig behandling sikres. Dette løses gjennom tilbud i egne helseforetak og gjennom avtaler med private leverandører. Dersom situasjonen skulle tilsi det, vil helseforetakene på kort varsel enten øke kapasiteten i egne helseforetak, utvide gjeldende avtaler med private leverandører eller inngå nye avtaler.

SPØRSMÅL NR. 1263**Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 22. februar 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at strømselskapene ikke legger hindringer i veien for at forbrukerne får tilgang til sanntidsdata uten at de blir låst til ett selskap, og vil statsråden eventuelt løse problemet ved å gi nettselskapene i oppgave å gi ut sanntidsdata, før de krever økt nettleie for mye samtidig forbruk?

BEGRUNNELSE:

Den nye nettleiemodellen gjør det betydelig dyrere å forbruke mye strøm samtidig. I en rapport fra Forbrukerrådet utgitt 6. februar avdekker de at strømselskapene likevel legger betydelige hindringer i veien til de som faktisk vil ta tak i å endre strømforbruket sitt, og følge nøye med på hvor mye de bruker på en gang. "Sanntidsmåler" i sikringsskapet blir solgt slik at de er låst til ett strømselskap. Bytter du strømselskap må du ha ny sanntidsmåler. Det bidrar til at folk enten ikke fortsetter å ha sanntidsmåler, eller ikke bytter strømselskap som har dårlige avtaler. Eventuelt bidrar det til mer bruk og kast. Den nye nettleiemodellen skal evalueres i 2024. Den bør ta utgangspunkt i hva folk faktisk har mulighet til å gjøre heller enn hva systemingeniører og økonomer mener at folk bør gjøre. Hindringer for fleksibilitet hos forbrukere bør gis god plass i evalueringen.

Forbrukerrådet har noen anbefalinger også. En av disse er at nettselskapene får mer ansvar for å gi sanntidsdata til kundene. Siden det er nettselskapene som øker nettleien til kunder som bruker mye på en gang høres ikke det ut som et urimelig forslag.

Svar:

Nettselskapene er i dag pålagt å legge til rette for at forbrukerne får tilgang til sanntidsdata om eget strømforbruk ved å åpne HAN-porten i AMS-måleren når en kunde ber om det. Det er videre krav til at HAN-porten skal levere data på et standardisert grensesnitt. Nettselskapene er ikke pålagt ansvar knyttet til sanntidsmåling ut over dette.

Strømnettet er et naturlig monopol. Nettselskapene er derfor underlagt streng regulering, og kan ikke drive annen kommersiell virksomhet. Det er derfor begrenset i hvilken grad nettselskap kan tilby sanntidsmålere. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) vurderer at det ikke er hensiktsmessig at nettselskapene blir pålagt å tilby sanntidsmålere til alle sine kunder, da kostnadene

nettselskapene ville hatt med å tilby sanntidsmålere må hentes inn gjennom økt nettleie.

Det finnes allerede et etablert marked med aktører som utvikler og tilbyr sanntidsmålere. Dette markedet består av både kraftleverandører og tredjepartsleverandører, så forbrukerne trenger ikke låse seg til en kraftleverandør for å anskaffe en slik måler. På markedet finnes alt fra enkle displayer som kobles rett til HAN-porten og mer avansert styringsutstyr.

Jeg har fått opplyst fra RME at de jobber med hvilke krav som om noen år skal stilles til fremtidens AMS-målere. Noe av det de ser nærmere på, er hvorvidt formidling av sanntidsdata kan integreres i AMS-måleren slik at kundene ikke er nødt til å kjøpe en egen sanntidsmåler for å få oversikt over eget strømforbruk i sanntid.

SPØRSMÅL NR. 1264**Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 23. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Korleis ser regjeringa på den langsiktige kostnadsutviklinga for straum for innbyggjarar og næringsliv i Longyearbyen sett i lys av den samfunnsoppdraget innbyggjarar og bedrifter har på Svalbard?

GRUNNGJEVING:

Kullkraftverket i Longyearbyen ble lagt ned 19. september, og man fikk med det redusert ett av Norges største ikke-kvotepliktige utslippspunkt med 50 %. I en overgangsfase driftes energiforsyningen på diesel, med et mål om å innfase fornybar energi så raskt som mulig.

Kostnadene for dette dekkes av en omskiftelig befolkning i Longyearbyen. De samlede energikostnadene for innbyggere og næringsliv i Longyearbyen er allerede Norges høyeste, og når man nå har gått over til diesel vil energikostnadene økes med ytterligere 75 %. Regjeringen bevilget over nysalderingen 50 mill. kroner til strømstøtte for 2023, men det er ikke bevilget noe for 2024. 50 mill. kroner dekker så vidt engangskostnaden for å skru av bryteren på kullkraftverket, mens det trengs 100 mill. kroner (med dagens dieselpriiser) for å dekke gapet mellom dieseldrift og kulldrift.

Regjeringen har gjentatte ganger, gjennom Svalbardbudsjettet, understreket at energikostnadene i Longyearbyen skal være akseptable.

Fra blant annet Svalbardbudsjettet 2022:

«Eit grunnleggjande krav når ein skal etablere eit nytt kraftvarmeverk er at forsyningsstryggleika for kraft og varme ikkje blir svekt, korkje i etableringsfasen eller på sikt. Kostnadene for innbyggjarane i Longyearbyen må òg vere akseptable.»

Lokalstyret har fattet et omdiskutert vedtak for energigebyrer i 2024, hvor kostnaden vil dekkes av de fire største strømkundene (KSAT, SNSK, Avinor og Statsbygg). De har gått ut og sagt at dette vil påvirke deres evne til å oppfylle samfunnsoppdraget deres. Alternativet ville være å legge kostnadsøkningen på innbyggere og mindre næringslivskunder - dette har leder for næringsforeningen gått ut og sagt ville hatt dramatiske konsekvenser (<https://www.svalbardposten.no/energi-energiomstilling-infrastruktur/tror-vi-ville-fatt-massiv-fracflytting/524567>) Fire av de viktigste bedriftene i Longyearbyen har gått ut og sagt at de økte strømkostnadene truer deres evne til å oppfylle deres samfunnsoppdrag. Leder for næringsforeningen har sagt at en økning av strømgebyrer vil medføre massiv fraklytting, da av den gruppen mennesker vi ønsker å ha på øya.

Mener ministeren at gebyrene er akseptable, slik de har sagt de skal være gjennom Svalbardbudsjettet.

Svar:

Longyearbyen lokalstyre er etter Svalbardlova ansvarleg for infrastruktur i Longyearbyen, når ansvaret ikkje er lagt til staten eller andre. Døme på dette er energiforsyninga i Longyearbyen. Longyearbyen lokalstyre er ansvarleg for både energiforsyninga og straumprisane i Longyearbyen. Longyearbyen lokalstyre avgjorde i 2023 å stengje ned kolkraftverket, og gjekk over til energiproduksjon ved dieselkraft. Overgangen frå kol til diesel har redusert utsleppa med om lag 50 pst. Lokalstyret har samstundes fått monaleg auka kostnader til energiproduksjon, då diesel er ein dyrare innsatsfaktor enn kol har vore i samband med energiproduksjonen. Longyearbyen er ikkje knytt saman med eit større energisystem, og tilgang på energi er avgjerande for annan infrastruktur, for innbyggjarar og for næringsliv. Forsyningstryggleik har derfor høg prioritet.

Regjeringa vil leggje til rette for at Longyearbyen skal halde fram som eit norsk familiesamfunn. For å bidra til lågare straumprisar i Longyearbyen, foreslo regjeringa i nysalderinga av budsjettet for 2023 å auke tilskotet til Longyearbyen lokalstyre med 50 mill. kroner. Dette slutta Stortinget seg til.

Lokalstyret leverte ein energiplan for Longyearbyen til dåverande Olje- og energidepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet i 2023. Departementa og lokalstyret vurderer saman den vidare oppfølginga av energiplanen for Longyearbyen. Samstundes har Store Norske Spitsbergen Kulkompani fått i oppdrag av Nærings- og fiskeridepartementet å vurdere kva slags rolle selskapet kan ha i energiomstillinga. Regjeringa har varsla at ein vil leggje fram ei ny melding til Stortinget om Svalbard våren 2024. Meldinga vil mellom anna omtale energiomstillinga og pågåande prosessar knytt til energiomstillinga.

SPØRSMÅL NR. 1265**Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 23. februar 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil regjeringen innføre øyeblikkelige tiltak for å sikre Norges beredskap i tilfelle krig og konflikt i lys av Klassekampens avsløringer om Forsvarets avtale med Bring, og vil regjeringen sette nye avtaler med sivile selskaper på vent inntil regjeringens varslede gjennomgang av disse avtalenes konsekvenser for sikkerhet, beredskap, kompetanse og krigens folkerett er på plass?

BEGRUNNELSE:

Klassekampen har i en serie artikler satt søkelys på Forsvarets logistikkavtale med Bring, inngått under Solberg-regjeringen i 2019. Bla. kommer det fram at Bring står fritt til å bruke hele sin kjede av underleverandører – deriblant enkeltpersonsforetak - til å kjøre militært materiell, at Forsvaret ikke har full oversikt over hvem sjåførene er, samt at Forsvarets logistikkorganisasjon ikke vet hvor mange av sjåførene som evt. har verneplikt til andre land og dermed kan kalles inn til tjeneste av andre stater i tilfelle krise og krig.

Dette kan ha potensielt store følger for Norges sikkerhet og beredskap. Spørsmålsstiller vil vite hva slags strakstiltak regjeringen vil iverksette for å tette risikomomentene som bla. Norges offisers- og spesialistforbund advarer mot når det gjelder avtalen med Bring.

Videre fattet Stortinget i 2020 i forbindelse med behandlingen av inneværende Langtidsplan for Forsvaret følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen innen 2022 legge fram en utredning om bruk av ikke-militært ansatte og forhold knyttet til krigens folkerett og ikke-militært personell som legitime militære mål.»

Denne har blitt utsatt flere ganger, og regjeringen varsler i Meld. St. 4 (2023-2024) at det kommer en «mer utfyllende redegjørelse rundt dette» før sommeren 2024.

Sittende regjering lovet i Hurdalsplattformen i 2021 en mer omfattende gjennomgang av Forsvarets avtaler med private selskaper, hvor det heter at regjeringen vil «gå gjennom Forsvarets samarbeid med private aktører, med omsyn til blant annet sikkerhet, beredskap, kompetanse og krigens folkerett». Denne er så langt ikke lagt fram for Stortinget.

Spørsmålsstiller vil vite om mangelen på avklaring får noen konsekvenser for nye samarbeid mellom Forsvaret og private eller sivile aktører, eller om regjeringen er tilfreds med at det inngås nye avtaler uten at konsekvens-

ene for sikkerhet, beredskap, kompetanse og krigens folkerett er avklart og politisk behandlet.

Svar:

Regjeringen vil bruke strategiske avtaler til å trygge beredskap, sikre kapasitet til alliert mottak og effektivisere logistikk. Dette er nødvendig for effektiv utnyttelse av våre nasjonale ressurser i en krisesituasjon. I Forsvarets strategiske avtaler skal helt nødvendige kontroll- og beredskapshensyn ivaretas, innenfor rammen av våre folkerettslige forpliktelser.

Forsvaret opplyser at de arbeider med ulike tiltak for å sikre at ansatte hos sentrale leverandører blir i jobben sin i tilfelle krise og krig. Samtidig har Forsvaret lagt til grunn at kun en viss andel av leverandørens ansatte må være tilgjengelig under de mest krevende forholdene som vil kunne oppstå. Forsvaret anser derfor en påregnelig andel frafall som akseptabelt for at leverandører likevel skal kunne innfri sine forpliktelser overfor Forsvaret.

Der det er relevant stiller Forsvaret krav i kontrakten med leverandørene om at deres ansatte skal kunne sikkerhetsklareres. Forsvaret styrer selv hvor mange ansatte det er behov for å sikkerhetsklarere. Norsk eierskap er også i mange beredskapsavtaler et krav som ligger til grunn. I tillegg kan samme krav stilles til underleverandører som til leverandører.

Jeg tar sikte på å svare på Stortingets anmodningsvedtak nr. 133 (2020-2021) angående bruk av ikke-militært ansatte og en mer utfyllende redegjørelse rundt dette i kommende investeringsproposisjon våren 2024. Forsvarsdepartementet er også i dialog med arbeidstakerorganisasjonene om å fastsette generelle prinsipper og rammebetingelser som skal gjelde for Forsvarets strategiske avtaler.

SPØRSMÅL NR. 1266**Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 23. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Hvilke tiltak har statsråden gjort/ vil gjøre for å sikre en god ivaretagelse av de barn og familier som rammes direkte av krigen i Gaza, og vil statsråden legge til rette for at alle skoler er rustet til å ivareta elevens spørsmål og følelser knyttet til den pågående okkupasjonen og krigen?

BEGRUNNELSE:

Den pågående krigen mot Gaza er noe svært mange barn er opptatt og preget av.

Barn med palestinsk bakgrunn rammes særlig hardt, da mange opplever å leve med stress og engstelse for familiemedlemmer både i Gaza og på Vestbredden. Dessverre har også mange opplevd at de har mistet mange familiemedlemmer i løpet av krigen. Krig og okkupasjon kan både traumatisere og retraumatisere, også for mennesker i et annet land, som opplever engstelse og redsel. Sorg og redsel gjør det ofte vanskeligere å lære, delta i sosiale aktiviteter og for en del også å fungere i hverdagslivet.

Jeg har snakket med foresatte og elever som ønsker at skolen i større grad legger til rette for samtaler om krig, nyheter, sorg og til dels også rasisme. Dessverre opplever flere barn å bli møtt med rasistiske utsagn og holdninger.

Skolen er vår viktigste fellesarena for barn og unge, og derfor også en viktig arena for å snakke om krig, sosiale medier, fake news og hvordan ta vare på hverandre.

Svar:

Jeg er enig med representanten om at det vi ser og hører fra Midtøsten er dypt tragisk. Vi vet at barn i Norge er engstelige for det de ser og hører, både de som er direkte berørte og som er redde for familiemedlemmene sine, og de som ser og hører om dette gjennom ulike medier. Det er barn i norsk skole som kommer fra Gaza og fra andre krigsherjede områder. For barn som selv har vært på flukt eller som har familie i områder med krig og konflikt kan krigen på Gaza være en stor belastning, som kan gjøre det vanskelig å konsentrere seg og lære på skolen. Men å gå på skolen, møte jevnaldrende og bli møtt av trygge og kompetente voksne, er viktig for barn i vanskelige livssituasjoner. Skolen kan bidra til forutsigbarhet og normalisering når hverdagen er krevende.

Lærere og andre ansattgrupper i skolen har kompetanse på det å møte barn i vanskelige livssituasjoner og bidra til trygge rammer. Skolen har også en viktig oppgave

i å fange opp elever som har behov for videre oppfølging gjennom helsetjenestene. Samtidig vet vi at mange ansatte i skolene ønsker mer kompetanse om hvordan man møter barn med traumer. På nettsiden til Utdanningsdirektoratet finnes det lenker til ulike kompetansemiljø som jobber med slike problemstillinger. Nasjonalt Senter for Flerkulturell Opplæring (NAFO) vil i løpet av våren utvikle en kompetansepakke myntet på lærere om traumesensitiv opplæring.

Som representanten skriver, er skolen en viktig fellesarena. Læreplanverket setter rammene for innholdet i opplæringen. Læreplanverket viser at elevene skal lære om demokrati, menneskeverd, identitet og mangfold og om hvordan man kan motarbeide fordommer og rasisme. Skolen skal i tillegg snakke med elevene om krig og konflikt og hvordan konflikter oppstår. Elevene skal også lære hvordan ulike kilder kan gi ulik informasjon om samme tema og se verdien av å stille kritiske spørsmål. Gjennom skolegangen skal elevene i tillegg utforske eksistensielle spørsmål, de skal lære å ha respekt for andres meninger og kunne tåle meningsbrytning og forholde seg til spørsmål det er dyp uenighet om.

Det er ingen tvil om at lærere i konkrete opplæringssituasjoner vil oppleve spenninger mellom ulike formål og verdier, og lærerne må hele tiden gjøre krevende avveininger, og her finnes det ingen fasitsvar. Vi har tillit til det faglige og pedagogiske skjønn lærerne viser, men vi anerkjenner samtidig at dette er en krevende balansegang. Vi må også anerkjenne at tiden vi er inne i krever mye av dem som jobber i skolen, både når det gjelder å ha kompetanse og å kunne gi trygghet og omsorg til elevene.

For å støtte skolen og lærerens arbeid, er det utviklet ulike ressurser de kan bruke. På Utdanningsdirektoratets nettsider ligger det støtte til hvordan man kan snakke med barn og unge om krig og konflikt. Der er det også lenket videre til ulike andre støtteressurser, f.eks. hos Statped, Helse-Norge og Dembra. Utdanningsdirektoratet sendte i november 2023 ut informasjon til barnehager, grunnskoler, videregående skoler, kommuner, fylkeskommuner og statsforvaltere med lenker til støttemateriell ansatte kan bruke som utgangspunkt når de skal snakke med elevene om det skjer i Gaza.

Kildebevissthet og kritisk mediebruk er viktig for å kunne forholde seg kritisk til informasjon og nyheter om krig og konflikt. TENK lager undervisningsopplegg som støtter skolene i arbeidet med kildekritikk, kritisk tenkning og demokrati. TENK er en del av faktasjekkorgan-

isasjonen Faktisk.no, og undervisningsoppleggene er tett koblet til dagsaktuelle nyheter som barn og unge møter i hverdagen, om for eksempel Gaza og Ukraina. TENK har fått et ekstra tilskudd på 3,4 millioner kroner, i tillegg til støtten de får over statsbudsjettet i 2024.

HL-senteret har fått et ettårig tilskudd i 2024 på 1,1 millioner kroner til prosjektene «Digitale ressurser for profesjonsutvikling knyttet til kontroversielle temaer» og «Kompetanseheving for lærere» for å styrke skoler og læreres kompetanse innen håndtering av og undervisning i krevende og konfliktfylt tematikk. Ressurser og kurs utvikles og publiseres fortløpende utover våren 2024.

HL-senteret koordinerer i tillegg satsingen Dembra, som tildeles 14,5 millioner kroner i 2024. Dembra tilbyr veiledning, kurs og nettbaserte ressurser til grunnskole, videregående skole og lærerutdanning. Målet er å styrke arbeidet med demokratisk beredskap mot ulike former av gruppefiendtlighet som fordommer, fremmedfrykt, rasisme, antisemittisme, muslimfiendtlighet og ekstrem-

isme. På dembra.no ligger det, blant annet, konkrete tips til lærere om hvordan man kan snakke med elever om krigshandlingene på Gaza.

Regjeringen styrket Dembra i 2023 med 2 millioner kroner til utviklingen av et undervisningstilbud om konspirasjonsteorier og konspirasjonstenkning, til bruk i lærerutdanning og videregående opplæring. De er planlagt ferdigstilt ved utgangen av 2024. Satsingen har som mål å lage kvalitetssikrede undervisningsressurser som gir innsikt og forståelse i konspirasjonsteorier og konspirasjonstenkning.

HL-senteret og de seks andre freds- og menneskerettighetssentrene bidrar direkte inn i skolenes arbeid med tematikk som demokratisk medborgerskap, menneskerettigheter, rasisme, ekstremisme og hatefulle ytringer gjennom sine utadrettede pedagogiske tilbud til skoleelever, fra barneskole til videregående nivå. Sentrene har ulik regional plassering og bidrar dermed samlet til å gi et landsdekkende tilbud.

SPØRSMÅL NR. 1267

Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 22. februar 2024 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Kan statsråden forsikre at det vert teke ei snarleg avgjerd om regelverk for utslepp i verdsarvfjordane frå 2026, etter dialog med kommunane og i samsvar med EØS-retten?

GRUNNGJEVING:

Sjøfartsdirektoratet har i desember 2023 lagt fram to alternativer for regulering av klimagassutslepp i verdsarvfjordane. Bakgrunnen for tilrådinga er vedtak i Stortinget frå 2018 om 0-utslepp og vedtak frå 2021 om å sikra cruiseanløp i verdsarvfjordane også etter 1. januar 2026.

Kommunane, hamnene og næringslivet i verdsarvområdet må no få ei snarleg avklaring av saka slik at dei kan planleggja for vidare drift og ha evne til gjennomføra andre investeringar og utviklingstiltak til beste for miljø, økonomi og god samfunnsutvikling

For Flåm er ei snarleg avgjerd også viktig med tanke på å byggja landstraumanlegg, i samsvar med vedtak i Stortinget.

Aurland og Stranda kommunar med fleire har sendt klage på vedtaket frå 2018 til ESA, grunngjeve med

at det er i strid med EØS-retten. Klagen er sendt frå ESA til norske styresmakter ved Klima og miljøverndepartementet. Klagen og vurderinga av denne kan ha relevans frå utforminga av regelverket, som må vera i samsvar med gjeldande rett. Det har vore føresett tett dialog med lokale og regionale styresmakter. Dette må følgjast opp før endeleg avgjerd.

Svar:

Som også redegjort for i svar på spørsmål nr. 635 fra representanten, har vi et særlig ansvar for forvaltningen av verdensarvområdene. Nullutslippskravene kan bidra til grønnere turisme i disse områdene og samtidig stimulere til teknologiutvikling.

Departementet vurderer nå anbefalingen som er oversendt fra Sjøfartsdirektoratet. Jeg kan forsikre om at vi vil ta en avgjørelse i saken så raskt som mulig, og at vi i prosessen vil sørge for dialog med berørte kommuner samtidig som vi må ta hensyn til våre forpliktelser etter EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 1268**Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 22. februar 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hva konkret mener statsråden det kommunale barnevernet skal foreta seg de gangene Bufetat ikke klarer å innfri sin pålagte bistandsplikt, og er dagens lovverk utformet for å håndtere sike situasjoner godt nok?

BEGRUNNELSE:

Oppvekstutvalget i Skien kommune ber i et skriv om at barne- og familieministeren tar grep og sørger for at Bufetat oppretter de nødvendige barnevernsplassene som trengs. De ber om at det nå tas raskt grep for å sikre at det snarlig opprettes akutt plasser i barnevernet. Utvalget skriver at Bufetat det siste året har manglet ledige akutt plasser, og at dette har medført at mange unge med store atferdsproblemer regelrett har blitt satt på gaten.

Bufetat har plikt til å bistå kommunene når det bes om et plasseringstiltak i institusjon. Men det er de kommunale tjenestene som har ansvaret for det enkelte barn, også når Bufetat ikke klarer å ivareta bistandsplikten. Dette er en svært krevende situasjon for mange kommuner.

Svar:

Bufetat skal tilby ein forsvarleg institusjonsplass når kommunen ber om det. Eg ser svært alvorleg på det dersom dei

ikkje klarer dette, eller dersom tilbodet ikkje blir tilbydd raskt nok. Desse sakene gjeld nokre av dei mest sårbare barna i samfunnet, og vi er nøydd til å ha eit tilstrekkeleg og godt tilbod for dei.

Regelen er at bistandsplikta skal bli innfridd. I tilfelle der Bufetat ikkje klarer dette, skal Bufetat og kommunane ha løpande dialog om situasjonen. Bufetat er gitt tydelege føringar om å sikre dialog, rettleiing og støtte til dei kommunale barnevernstenestene i kvar einskild sak.

Det viktigaste tiltaket for å bidra til at brot på bistandsplikta ikkje skjer, er å auke kapasiteten i tilbodet av institusjonsplassar, beredskapsheimar og fosterheimar. Det blei satt av betydelege midlar, til saman 260 mill. kroner, til det statlege barnevernet i RNB for 2023. Budsjettet for 2023 blei ytterlegare auka med om lag 380 mill. kroner i ein tilleggsproposisjon på hausten, og kapasiteten i tilbodet har blitt betre.

I 2024-budsjettet er det løyva om lag 700 millionar kroner til ei samla styrking av det statlege barnevernet, fordi fleire barn har behov for tiltak i barnevernsinstitusjon, barna har større behov enn tidlegare og prisane på tiltak frå private leverandørar aukar.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet laga i fjor sommar ein tiltaksplan for auka beredskapssevne og kapasitet i institusjonsbarnevernet, og departementet følgjer situasjonen tett. Departementet har òg lansert ein tiltaksplan for rekruttering av fosterheimar.

SPØRSMÅL NR. 1269**Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 23. februar 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvor mange og hvor stor andel med midlertidig kollektiv beskyttelse er i henholdsvis arbeid, utdanning og kvalifiseringstiltak?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:1174 (2023-2024). Jeg merker meg at statsråden svarer at det ikke finnes oppdatert oversikt over hvor stor andel som har deltatt/ikke har deltatt i introduksjonsprogram som er i/ikke er i arbeid, til tross for at statsråden på Politisk

kvarter har uttalt at 8/10 er i arbeid eller utdanning. Undertegnede legger derfor til grunn at det finnes oppdaterte tall for personer med midlertidig kollektiv beskyttelse generelt (ikke avgrenset til tidligere deltagere i introduksjonsprogram).

Svar:

Representanten Lønseth viser i begrunnelsen for spørsmålet, til at jeg på Politisk kvarter har uttalt at 8 av 10 av de ukrainske fordrevne er i arbeid eller utdanning. Her vil jeg tillate meg å presisere at jeg sa at andelen på 8 av 10 også inkluderer de som har gått til videre kvalifiseringstiltak i offentlig regi. Som jeg svarte på spørsmål nr. 1269 fra representanten Lønseth, har 48 prosent av de fordrevne fra Ukraina gått direkte over til arbeid eller utdanning etter avsluttet introduksjonsprogram. 37 prosent har gått til videre kvalifiseringstiltak i offentlig regi. Dette utgjør til sammen 85 prosent.

Når det gjelder hvor mange og hvor stor andel som er i arbeid og kvalifisering, viser tall fra SSB at 18,6 prosent av alle bosatte ukrainske fordrevne i alderen 20-66 år var i arbeid i desember 2023. Dette utgjør i underkant av 6 700 personer. Sammenlignet med for eksempel Danmark har mange av disse kort botid i Norge, og mange deltar fortsatt i introduksjonsprogrammet. Ved årsskiftet hadde kun 19 prosent av de fordrevne en botid på minst 1,5 år.

Ukrainske fordrevne mellom 18 og 55 år har rett til å delta i introduksjonsprogrammet, og programmet skal starte opp innen 3 måneder. Pr. 1. februar 2024 var det bosatt 33 515 fordrevne mellom 18 og 55 år. Av disse hadde 16 prosent (5 448 personer) en botid på mindre enn 3 måneder, 44 prosent (14 787 personer) deltok i introduksjonsprogram og 26 prosent (8 607 personer) hadde avsluttet program.

Når det gjelder hvor mange ukrainske flyktninger med kollektiv beskyttelse som deltar i utdanning, har vi ikke tall på dette. Vi har kun tall på hvor mange av de ukrainske fordrevne som har gått direkte over til utdanning etter introduksjonsprogrammet. Per 1.2.24 har 358 personer i alderen 18-67 år gått direkte over til videregående opplæring, høyere utdanning eller arbeid kombinert med utdanning etter endt program.

Jeg forventer at flere ukrainere kommer i arbeid. Regjeringen har nylig skjerpet kravene til arbeidsretting av introduksjonsprogrammet, og innen kort tid kommer et nytt nasjonalt digitalt norskopplæringsystem. Det vil gjøre det enklere å kombinere arbeid med språkopplæring.

Flere i jobb er bra for den enkelte, bra for staten, og ikke minst er det bra for kommunene. Det betyr færre som belaster sosialbudsjettene, og flere som betaler skatt. Derfor skal vi aldri si oss fornøyd. Vi ser hele tiden på hvordan vi kan få flere i arbeid, raskere.

SPØRSMÅL NR. 1270

Innlevert 13. februar 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 23. februar 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

En god stund framover ligger Norge an til å ha tre forskjellige oljeskatteregler, der det har stor økonomisk betydning hvilket regelverk man kommer innenfor.

Hva er finansministerens vurdering av risikoen for skattetilpasning i petroleumsskattereglene, både på prosjekt og innad i selskaper?

BEGRUNNELSE:

I tildelingsbrevet til skatteetaten kan vi lese følgende:

"I en periode må Skatteetaten håndheve tre ulike regelsett (gamle ordinære regler, midlertidige regler og ny kontantstrømskatt). Det er planlagt store investeringer i nye petroleumsspro-

jekt de kommende årene. Om investeringene er omfattet av de midlertidige reglene eller ikke, har stor økonomisk betydning fordi de midlertidige reglene er mye gunstigere for selskapene enn kontantstrømskattereglene. Skatteetaten må kontrollere at investeringene kommer inn under riktig regelverk og at de nye reglene blir tolket riktig".

Svar:

I juni 2020 ble det vedtatt midlertidige regler i petroleumsskatteloven for å unngå at prosjekter ble utsatt som følge av koronapandemien og lave oljepriser.

Det er det enkelte petroleumsselskap som selv skal sørge for at skattemeldingen inneholder riktige og fullstendige opplysninger om investeringer mv., og herunder

opptre aktsomt og lojalt. Manglende oppfyllelse av opplysningsplikten kan medføre administrative sanksjoner og eventuelt straff. Oljeskattekontoret er ansvarlig skattemyndighet i første instans for skatt på inntekt av petroleumsvirksomhet. Kontoret har ansatte med høy kompetanse på blant annet skatt og regnskap, og det er et begrenset antall selskaper i skattemanntallet (per nå 35 til 40 petroleumsselskaper). Oljeskattekontorets årlige oppfølging av det enkelte selskap er generelt langt tettere enn det som er tilfellet for øvrige skattytere.

Finansdepartementet har i tildelingsbrevet for 2024 (og 2023) bedt Skatteetaten spesielt prioritere å kontrollere at petroleumsselskapenes investeringer kommer inn under riktig regelverk og at de nye reglene blir tolket riktig. Jeg viser også til at det i forbindelse med Revidert

nasjonalbudsjett for 2023 ble gitt en tilleggsbevilgning til Skatteetaten på 1,3 mill. kroner begrunnet med økt ressursbehov på grunn av endringer i petroleumsskattesystemet, jf. Prop. 118 S (2022–2023). For budsjettet for 2024 er midlene videreført og økt til 8,4 mill. kroner for å hensynta helårsvirkningen av de nye årsverkene.

Generelt legger jeg til grunn at Skatteetaten arbeider for økt etterlevelse og at ressurssterke selskaper med langsiktig horisont på norsk sokkel arbeider lojalt og systematisk for at skattytere skal beskattes korrekt. Etaten skal arbeide systematisk for at kontrollnivået er tilstrekkelig høyt og at kontroller blir gjennomført på en planmessig og helhetlig måte, basert på gode risikovurderinger. Skatteetaten må til enhver tid vekte kontrollnivået opp mot andre aktiviteter som kan bedre etterlevelsen.

SPØRSMÅL NR. 1271

Innlevert 15. februar 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 26. februar 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil regjeringen revurdere sitt unntak fra EUs havneforbud som gir russiske fiskefartøy adgang til tre norsk havner i lys av vurderingene i EOS-tjenestenes åpne trusselvurderinger for 2024?

BEGRUNNELSE:

Denne uken presenterte etterretnings- og sikkerhetstjenestene sine årlige åpne trusselvurderinger. I PSTs trusselvurdering står det blant annet at:

«Nordområdene står likevel i en særstilling hva gjelder oppmerksomhet fra russisk etterretning, og har gjort det over tid. Det er viktig for Russland å opprettholde sin situasjonsforståelse i hele regionen. Det behovet blir stadig mer sentralt ettersom Arktis har fått økt strategisk betydning i en mer spent sikkerhetsspolitisk situasjon. Svalbard og grenseområdene i Finnmark er av særlig stor strategisk betydning for Russland.»

Det skriver også at:

«Russland [har] et bredt spekter av virke midler de kan bruke.»

og at

«Det inkluderer [...] bruk av sivile fartøy som en plattform for etterretningsaktivitet.»

Også Etterretningstjenesten i Fokus 2024 slår fast at:

«Russland benytter også et stort antall sivile fartøy i etterretningsoperasjoner. De har legitim adgang tett på norsk infrastruktur og Norges kyst. Det kan være krevende å avdekke om de utfører etterretningsaktivitet ved siden av den lovlige virksomheten.»

Når våre EOS-tjenester slår fast både at Russland benytter sivile fartøy for etterretningsoperasjoner og at Russland har stor interesse av etterretningsinformasjon fra arktiske områder, mener undertegnede at russiske fiskefartøy ikke burde gis adgang til norske havner.

Det presiseres at det her etterspørres informasjon om hvordan statsråden vurderer havneforbudet i lys av etterretningstrusselen fra Russland, ikke den trusselen som handler om ulovlig overføring av teknologi.

Svar:

Norge har sluttet opp om alle EUs sanksjonspakker mot Russland, med enkelte nasjonale tilpasninger. Tiltakene er en nødvendig reaksjon på Russlands brutale og uprovoverte angrepskrig mot Ukraina.

Per i dag har ikke regjeringen planer om å revurdere tilpasningen av havneforbudet, altså at russiske fiskefartøy fremdeles har adgang til å lande fisk i Tromsø, Båts-

fjord og Kirkenes. Samtidig har regjeringen tidligere gjort endringer basert på ny informasjon – for eksempel da havneadgangen ble innskrenket til de tre nevnte havnene – og jeg utelukker ikke at det vil kunne skje igjen.

Innretningen av havneforbudet er en veiing av ulike hensyn. Barentshavet er et av verdens mest produktive havområder. Norges unike geografi forutsetter en felles forvaltning sammen med Russland av den viktige torskbestanden i Barentshavet. Nordøstarktisk torsk regnes som verdens største torskbestand.

I nordområdene er vi helt avhengige av langsiktig og bærekraftig havforvaltning. Gjennom flere tiår – også i de kaldeste periodene av den kalde krigen – har vi lyktes med å samarbeide med Sovjetunionen og Russland om disse spørsmålene. Det er en norsk kjerneinteresse at dette samarbeidet videreføres. Slik kan vi sørge for en bærekraftig forvaltning av felles bestander og dermed beskytte økosystemet fiskebestandene er en del av. Dette er bakgrunnen for at det er gitt et begrenset unntak fra havneforbudet for russiske fiskefartøy.

Å motvirke og beskytte oss mot fordekt og uønsket etterretningsaktivitet er et annet viktig hensyn. Denne type aktivitet i norske havområder er imidlertid ikke noe

nytt fenomen. Det er heller ikke gitt at en ytterligere innskrenking av havneadgang ville hatt betydelig effekt på denne aktiviteten.

For øvrig viser jeg til tidligere kontakt om denne saken i Stortingets ulike organer, og til svar på tidligere skriftlige spørsmål besvart av utenriksministeren nr. 1988 (2021-2022), nr. 2160 (2021-2022), nr. 2604 (2021-2022) og nr. 2912 (2021-2022) overført fra fiskeri- og havministeren, til finansministeren nr. 971 (2022-2023) overført fra utenriksministeren, nr. 975 (2022-2023), nr. 1063 (2022-2023) overført fra justis- og beredskapsministeren, nr. 1453 (2022-2023) og nr. 1455 (2022-2023), til fiskeri- og havministeren nr. 1775 (2021-2022), nr. 2480 (2021-2022), nr. 2790 (2021-2022), nr. 2454 (2022-2023) og nr. 3175 (2022-2023), til justis- og beredskapsministeren nr. 2597 (2021-2022) overført fra forsvarsministeren, nr. 2603 (2021-2022) overført fra fiskeri- og havministeren og nr. 2618 (2021-2022) overført fra fiskeri- og havministeren og til næringsministeren nr. 40 (2022-2023), samt svar på muntlige spørsmål og redegjørelser for blant annet Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité og Stortingets Europa-utvalg.

SPØRSMÅL NR. 1272

Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 26. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Snakkar KrF-ordføraren i Aukra kommune usant om at det er bevilga og utbetalt 25 million kr til arkeologiske utgravingar på Sundsbøen til dekking av kostnader for felles riggområde for både Møreasken som er staten sitt ansvar og for Kjerringsundet som er kommunen/fylket sitt ansvar, og er det fortsatt samferdselsministeren som snakkar sant når han hevdar at ikkje ei krone er forbrukt frå Aukra kommune sine løyvingar på 25 million kr til statlege utgifter for arkeologiske utgravingar for Møreaksen prosjektet, og kven snakkar sant?

GRUNNGJEVING:

Eg har varsla at eg kom til å kreve innsyn i Aukra kommune sin utbetaling av 25 million kr av det tilviste "lånet" på 55 million kroner som var avtalt mellom Kjerringsundet as/Aukra kommune og Statens vegvesen.

Dette for å forsikre meg om at Samferdselsministeren opplyste meg rett i Stortinget under siste ordinære spørjetime, då han hevda at det ikkje var brukt pengar frå Aukra kommune til statlege oppgåver til prosjektet Møreaksen som Statens vegvesen har ansvaret for, og at det IKKJE var forbrukt pengar frå Aukra kommune ref. den ulovlege låneavtalen mellom Aukra kommune/Kjerringsundet og Statens vegvesen.

No trenger eg derimot ikkje lenger kreve eit slik innsyn i Aukra kommune sine utbetalningar av dei omtalte 25 million kronene, rett og slett fordi KrF ordføraren i Aukra kommune har bekrefta at 25 million kr er utbetalt til arkeologiske utgravingar på Sundsbøen for felles riggområde for Møreaksen og Kjerringsundet prosjekta.

Sitat frå Romsdals budstykke den 15/2-2024:

"For å holde framdrift i prosjektet har Aukra kommune bevilget pengar til arkeologiske utgravingar ved Sundsbøen, der Kjerringsundet og Møreaksen planlegg å ha felles riggområde."

Dette betyr i klartekst, at Aukra kommune har betalt ut til Kjerringsundet as 25 million kr som har blitt brukt til arkeologiske utgravingar for både kommunale kostnader til Kjerringsundet, og til staten sine kostnader for Møreaksen gjeldande felles riggområde for desse prosjekta.

Det er kun Stortinget som kan løyve pengar til staten sine utgifter, og det høyrer altså med til realiteten at samferdselministeren må svare korrekt til Stortinget og heller ikkje kome med villedende opplysningar til Stortinget etter grunnlova sin § 82.

Dette her begynner etterkvart å bli ei alvorleg sak, der eg som Stortingsrepresentant begynner å føle meg svært så usikker på kven eg faktisk har tillit til,

-Det ER bekrefta at Statens vegvesen alt i 2021 gjekk inn ein ulovleg forskotteringsavtale på heile 55 million kr med Aukra kommune/Kjerringsundet som i realiteten er eit ulovleg lån.

- Dette ER brudd på grunnlova sin § 75.
- Det er også fakta at departementet viste om avtalen alt i 2021.
- Det er fakta at dette også har vore forelagt Vegdirektøren i 2021/22.
- Verken departementet eller Vegdirektøren reagerte.

Svar:

Eg viser til spørsmål nr. 987, 988, 1091, 1152 og 1156 frå representant Sve om same sak og svar på desse.

Eg håpar no at vilkåra i avtalen med Kjerringsundet AS er tilstrekkeleg forklart til representant Sve i svar på spørsmåla nemnt over. Eg vil likevel gjenta at det i juni 2021 blei inngått ein avtale mellom Statens vegvesen og

det kommunalt eide Kjerringsundet AS om felles arkeologiske utgravingar for prosjekta E39 Ålesund–Molde og fylkesvegprosjektet Kjerringsundsambandet. Avtalen opna for at Kjerringsundet AS kunne forskotere inntil 55 millionar kroner. Avtalen burde hatt eit tydeleg atterhald om Stortingets samtykke til forskotering av statlege midlar. Avtalen hadde ikkje eit slik atterhald og burde derfor ikkje ha vore inngått. Avtalen ville likevel ikkje forplikta staten før ein eventuell oppstart av prosjektet E39 Ålesund–Molde er vedteken av Stortinget. Eg har tidlegare opplyst representanten at Statens vegvesen har dekt sin del av dei felles utgravingane på Sundsbøen fortløpande. Avtalen er derfor ikkje nytta og den er gjensidig sagt opp frå 19. januar 2024.

Statens vegvesen har avtale med NTNU Vitenskapsmuseet om arkeologiske undersøkingar. Avtalen mellom Statens vegvesen og NTNU Vitenskapsmuseet er av praktiske grunner nytta for både E39 Ålesund–Molde og fylkesvegprosjektet Kjerringsundsambandet. Statens vegvesen har fakturert Kjerringsundet AS for det fylkeskommunale prosjektet og dekka sine eigne kostnader for riksvegprosjektet.

Oversikt over transaksjonane for dei arkeologiske utgravingane knytta til prosjekta blei lagt fram i tabell i mitt svar på skrifteleg spørsmål nr. 1152. Oversikta viser at verken Kjerringsundet AS eller Aukra kommune har utbetalt forskot til Statens vegvesen. Tabellen viser at Statens vegvesen har betalt for utgravingar knytta til E39 Ålesund–Molde og at Aukra kommune har betalt for utgravingane knytta til Kjerringsundet AS og den delen som omfattar Kjerringsundsambandet.

SPØRSMÅL NR. 1273

Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 26. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Mener statsråden at skoler skal kunne fastsette i ordensreglementet at mobiltelefoner og smartklokker skal ligge igjen hjemme?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har i forbindelse med anbefalingene om mobilforbud sagt at det skal være unntaksbestemmelser, men samtidig er det nå skoler som sender ut meldinger om at mobiltelefoner og smartklokker skal ligge igjen hjemme. I debatten om mobilforbud svarte kunnskaps-

ministeren følgende på at skoler nå sender ut melding om at mobiltelefoner og smartklokker skal ligge hjemme:

«Jeg synes det er utrolig bra, det representanten nå beskriver, at det er mange skoler som sender ut beskjed om at mobiler og smartklokker skal være hjemme – veldig, veldig bra.»

Fra Udirs ordensreglement, 6. Når gjelder ordensreglementet?

«Man kan ikke regulere elevenes oppførsel på fritiden i et ordensreglement. Skolen kan feks. ikke kreve at eleven holder mobiltelefonen hjemme fra skolen. En slik bestemmelse vil i mange tilfeller gå ut over elevens fritid. I tillegg vil problemene mobiltelefonen gir i undervisningen kunne avhjelpes ved å fastsette i ordensreglementet at mobiltelefonen ikke kan brukes i skoletiden.»

Svar:

I februar 2024 leverte Utdanningsdirektoratet en anbefaling om å strengt regulere elevens tilgang til og bruk av private mobiltelefoner og smartklokker gjennom ordensreglementet.

Utdanningsdirektoratet foreslår en tydelig anbefaling om å strengt regulere elevenes tilgang til mobiltelefon og smartklokker i skolens undervisningstid, både i grunnskolen og i videregående skole. I tillegg skal mobiltelefonen ut av friminuttene i barneskolen og som hovedregel heller ikke være tilgjengelig i friminuttene på ungdomsskolen. Det er mange rektorer, folkevalgte, lære-

re og foreldre som har ønsket seg tydeligere forventninger og forslag til hvordan mobiltelefonen kan reguleres i skolen, selv om mange skoler allerede har blitt mobilfrie.

Forskningen viser at tilgang på mobiler kan føre til dårligere konsentrasjon og læring, og kan bidra til dårligere skolemiljø. Jeg har derfor vært opptatt av hvordan vi kan få mobilene ut av norske klasserom, og ba derfor Utdanningsdirektoratet om å levere en faglig anbefaling og en veileder til skoler og skoleeiere.

Det må avgjøres lokalt hvordan et forbud mot mobiltelefoner skal implementeres i ordensreglementet. Ulike løsninger kan for eksempel være å la mobilen ligge i sekken eller å samle mobilene inn i et mobilhotell. Her er jeg sikker på at skoleeier og skolene finner gode løsninger, innenfor rammene av hva som kan reguleres i ordensreglementet.

Som representant Hagerup er inne på, er det fastslått i Utdanningsdirektoratets rundskriv om ordensreglement (Udir-8-2014) at ordensreglementet gjelder i skoletiden, og at det ikke kan kreves at eleven holder mobiltelefonen hjemme fra skolen.

Selv om det ikke kan fastsettes i ordensreglementene at mobilen skal legges igjen hjemme, er det mange foreldre som ønsker at mobilen skal ta mindre av tiden til ungene deres, og jeg har derfor uttrykt at det er positivt at skoleledere gir dem støtte i at elevene gjerne må legge igjen mobilen hjemme, selv om de ikke har anledning til å regulere dette i reglementene.

SPØRSMÅL NR. 1274

Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde

Besvart 22. februar 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Statsansatte hadde ifølge TBU en lønnsvekst på 6,4 prosent i 2023, som er betydelig høyere enn frontfagsrammen og andre store forhandlingsområder.

Hva er årsakene til at lønnsveksten hos de statsansatte har blitt så høy, og kan jeg be om en tabell over lønnsveksten per statlige virksomhet?

Svar:

Mesteparten av lønnsveksten i staten skjer som resultat av de sentrale partenes prioriteringer i lønnsoppgjøret. I

tillegg kan det tilkomme lønnsøkning i form av forskjellige lokale tiltak. Slike tiltak går inn i lønnsglidningen i staten. Det var partene som i lønnsoppgjøret i fjor gjorde et anslag på hva lønnsglidningen i staten kom til å bli. I ettertid viste det seg at partene anslo lønnsglidningen altfor lav.

Departementet analyserer fortsatt hva som er årsakene til den høye lønnsveksten i staten. Vi vet allerede at en stor økning i variable tillegg i Forsvaret og i noen grad også lønnsveksten i politiet har medvirket til veksten. Det er også mange av de statlige virksomhetene som i fjor brukte lønn som virkemiddel for å beholde og rekruttere

den kompetansen de trengte. Virksomhetene har også lagt inn ekstra midler i potten til lokale forhandlinger. Dette er virkemidler som er nedfelt i hovedtariffavtalene i staten.

Det foreligger ingen oversikt over årslønnsveksten for 2023 for hver statlig virksomhet i staten.

SPØRSMÅL NR. 1275

Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 20. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Aftenposten hadde 24. januar en kommentarartikkel under overskriften «Vaksinasjonsprogram for voksne. Hva venter Norge på?» Spørsmålet stilles videre til helseministeren:

Hva venter regjeringen på?

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet i 2021 et representantforslag fra SV om vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper for å minimere smitte og styrke folkehelsen.

Stortinget vedtok da:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan et voksevak-sinasjonsprogram kan gjennomføres, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte» og «Stortinget ber regjeringen vurdere muligheten for å etablere en automatisk informasjonsordning til innbyggere om når det er behov for påfyllingsvaksine mot difteri, stivkrampe og kikhoste. Denne tjenesten kan organiseres som en del av helsenorge.no og også innebære mulighet for å avregistrere seg fra en slik ordning.»

Aftenposten hadde 24. januar en kommentarartikkel under overskriften «Vaksinasjonsprogram for voksne. Hva venter Norge på?»

Spørsmålet stilles videre til helseministeren: Hva venter regjeringen på?

Svar:

I Folkehelsemeldinga (2023) varslet regjeringen at vi vil arbeide med å etablere et vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper. Programmet skal bygge på dagens influensavaksinasjonsprogram.

Innholdet og organiseringen av vaksinasjonsprogrammet kan utredes stegvis. Det gjelder både hvilke vaksiner som inngår og hvordan de tilbys, samt løsninger for å sende påminnelser om vaksinasjoner til befolkningen.

Beslutninger om tiltak må tas i ordinære budsjettprosesser.

Regjeringen legger til grunn Folkehelseinstituttets anbefaling fra 2018 i arbeidet med å etablere et vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper. Siden 2018 har vi også fått flere nye erfaringer med vaksinasjonsprogram og vaksinasjon av voksne, særlig gjennom koronavirusvaksinasjonsprogrammet og det omfattende vaksinasjonsarbeidet som ble gjort for å håndtere covid-19-pandemien. Regjeringen ønsker å dra nytte av denne erfaringen i det videre arbeidet. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor gitt Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet nye oppdrag om å utrede deler som inngår i et vaksinasjonsprogram. Departementet mottok svar på tilleggsopdragene høsten 2023.

Departementet vil ta utgangspunkt i Folkehelseinstituttets anbefaling og svar på tilleggsoppdrag, og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1276**Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 26. februar 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hvilke vurderinger gjør utenriksministeren seg om å oppfordre til økt handel med Kina, når etterretningstjenesten vår beskriver økonomisk makt som «Kinas viktigste virkemiddel i påvirkningsøyemed»?

BEGRUNNELSE:

Denne måneden besøkte utenriksministeren Kina – som første i sitt embete siden 2018. Det er klart at dette er en symbolsk handling, som utenriksministeren velger å gjennomføre etter et år hvor man i EU har hatt store diskusjoner rundt hvordan man skal håndtere risikoer knyttet til tette forbindelser med Kina og redusere nødvendige avhengigheter i forholdet. Etter å ha lest norsk medias og kinesiske og norske myndigheters gjengivelser fra møter er det undertegnede klare forståelse at internasjonal handel og næringslivssamarbeid var tema under flere besøk, og at utenriksministeren har vært positiv til økonomisk samarbeid med Kina. Utenriksministerens budskap skal, ifølge et innslag på NRK Dagsrevyen 21 den 7. februar, ha vært at «norsk næringslivs skal satse i Kina».

I sin årlige trusselvurdering Fokus 2024 skriver midlertid Etterretningstjenesten denne uken at:

«Kinas viktigste virkemiddel i påvirkningsøyemed er økonomisk makt og uformelle handelssanksjoner. Disse brukes for å presse personer, organisasjoner, selskap og stater til å handle og uttrykke seg i tråd med kinesiske interesser.»

PST skriver også at:

«Kinas økende kontroll over kritiske forsyningskjeder forblir en trussel mot vår innovasjonskraft samt økonomiske og politiske handlingsrom.»

Disse vurderingene fra våre EOS-tjenester – i kombinasjon med den øvrige kunnskapen vi har om blant annet kinesisk dominans i flere verdikjeder; risikoen for krig over Taiwan og medfølgende sanksjoner; Kinas villighet til handelssabotasje på bakgrunn av politisk uenighet med bl.a. Australia og Litauen; Kinas støtte til Russlands krigføring; samt kinesiske myndigheters totalovervåkning generelt og etterretningslov som pålegger alle kinesiske selskaper å dele informasjon med staten spesielt – gjør det etter undertegnede mening svært risikabelt å oppfordre til økt handel.

Svar:

Jeg besøkte Kina 5. og 6. februar for samtaler med min motpart Wang Yi og andre kinesiske myndighetsrepresentanter i Beijing. Det var første gang på fem år at en norsk utenriksminister besøkte Kina, og det var en god anledning til å diskutere hele bredden i det bilaterale forholdet og internasjonale spørsmål av felles interesse. Jeg var også i Shanghai der jeg fikk anledning til å møte og diskutere både muligheter og utfordringer med representanter for norsk næringsliv.

Norge er en liten og åpen økonomi og helt avhengig av internasjonalt samarbeid basert på folkeretten og en åpen og regelbasert handel. Kina er verdens nest største økonomi og en sentral aktør innen de fleste internasjonale spørsmål. En frakobling fra Kina er ikke i vår interesse og vil skape utfordringer av uante dimensjoner for verdensøkonomien. Verden vil heller ikke kunne gjennomføre det grønne skiftet uten samarbeid med Kina.

Kina er et viktig marked og leverandør innenfor svært mange områder. Regjeringen samarbeider med Kina for å ivareta norske interesser, nasjonale sikkerhetsinteresser, langsiktige økonomiske interesser og interesser knyttet til utviklingen internasjonalt, inkludert de globale klima- og bærekraftsmålene. I tråd med Hurdals-plattformen følger regjeringen en nordisk og europeisk linje i Kina-politikken. Som våre nærstående land i Europa og allierte i NATO har Norge en kalibrert tilnærming basert på risikoreduksjon og identifisering av områder hvor det ikke er ønskelig med samarbeid.

EOS-tjenestenes vurderinger er viktige informasjonsgrunnlag for regjeringens helhetlige Kina-politikk. Imidlertid, ved presentasjonen av den årlige trusselvurderingen var både E-tjenesten og PST tydelig på at regjeringen må se på helhetsbildet, som er mer enn trusselvurderingene, og må sees i sammenheng med andre perspektiver.

God risikohåndtering i samarbeid med Kina forutsetter kunnskapsutvikling og informasjonsdeling med norske samfunnsaktører, særlig næringslivet og akademien. Hensynet til nasjonal sikkerhet er en integrert del i dette arbeidet. Vi må kontinuerlig sikre at våre virkemidler, herunder sikkerhetsloven og eksportkontrollregelverket, er i stand til å håndtere et stadig mer komplekst trusselbilde. Vi må unngå uønskede avhengigheter i forholdet til enkeltland; det betyr en tydeligere vektlegging av å redusere sårbarheter i forsyningskjeder.

Vi må gjennomføre gode risikovurderinger, samtidig som vi ivaretar norsk næringslivs konkurransedyktighet. Risikoreduserende tiltak må også vurderes opp mot effekt og hensiktsmessighet for næringsliv og for-

rukere. For å ivareta våre langsiktige økonomiske interesser i viktige markeder som Kina, er det naturlig at jeg aktivt støtter norsk næringsliv når jeg er på reise dit. Dette er også den linjen mine europeiske kolleger følger.

SPØRSMÅL NR. 1277

Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 26. februar 2024 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Statlege selskap er forplikta til å vita om varene deira blir brukt av aktørar som bryt humanitærretten.

Kva vil næringsministeren gjera for at statlege våpenselskap skaffar seg kunnskap om kvar våpenkomponentar endar opp, og vil ministeren sørga for openheit om selskapa sine aktsemdsvurderingar?

GRUNNGJEVING:

Ifølge Frifagbevegelse 15. februar har ikkje Kongsberggruppen full oversikt over kor delane dei produserer til F-35 flya endar opp. Ifølgje eigarskapsmeldinga er det statlege våpenselskapet forplikta til å vite kven som til sjuande og sist tek i bruk varene. Kunnskap om kjeda er ein føresetnad for å påsjå at ein som selskap ikkje bidreg til brot på humanitærretten.

Lagmannsretten i Nederland slo denne veka fast at det er ein "klar risiko for at Israels F-35 jagerfly blir bruka til å begå alvorlege brot på den internasjonale humanitærretten på Gazastripa". Retten pålegg den nederlandske regjeringa å stoppe vidare eksport av F-35 delar til Israel.

Statlege våpenselskap er forplikta til å gjere aktsemdsvurderingar, og me bør kunne legge til grunn at nye vurderingar har blitt gjort etter den 7. oktober, eller i det minste etter avgjerda i Den internasjonale domstolen 26. januar om å opne sak om folkemord. Gitt situasjonens alvor er dei statlege våpenselskapa sine vurderingar av ofentleg interesse.

Svar:

Eg reagerer sterkt på behandlinga av sivile palestinarar i Gaza. Krigen har ført til ufattelege lidingar på begge sider. Heilt sidan Hamas sitt terrorangrep mot Israel 7. oktober og den følgjande konflikten mellom Israel og militante

grupper i Gaza har regjeringa prioritert store ressursar til arbeidet med den alvorlege krisa.

Regjeringa har fordømt terrorhandlingane utført av Hamas, og gjenteke Israels rett til sjølvforsvar. Me har òg fordømt blokaden av Gaza, og er tydelege på at det er uakseptabelt at kamphandlingane set sjukehus i Gaza ut av spel. Me fordømmer alle brot på humanitærretten, og har uttrykt forventning om at Israel fullt ut respekterer avgjerda i Den internasjonale domstolen 26. januar. Dette betyr at Israel må sørge for at krigføringa er i tråd med folkeretten. Me har sagt klart ifrå at angrep på sjukehus og helsepersonell, sivil infrastruktur, og det å hindra tilgang til livsnødvendigheter gjennom ein full blokade er ikkje i tråd med krigens folkerett. Det hastar med å få ei humanitær våpenkvile for å avgrensa dei menneskelege lidingane og for å hjelpa dei som er ramma.

Den statlege eigarskapa blir forvalta innanfor rammene av m.a. selskapslovgivinga og eigarskapsmeldinga (Meld. St. 6 (2022–2023)). Rollefordelinga mellom eigar og selskap etter selskapslovgivinga inneber at det er styret og leiinga som har ansvaret for drifta av selskapet. Som ein ansvarleg eigar forventar eg jf. òg eigarskapsmeldinga at alle selskapa der staten er eigar ikkje berre følgjer gjeldande lover og reglar, men også utøver forsvarlege aktsemdsvurderingar, også med tanke på humanitærretten. Det er naturleg at selskapa i ei krevjande tid er ekstra aktsame.

Eksport av våpen og anna militært materiell er gjenstand for det nasjonale regelverket i det enkelte land. Forsvarsbedrifter i Noreg er pålagde å følgja Lov om kontroll med eksport av strategiske varer, tenester og teknologi mv. (eksportkontrollova), og eg viser til Utanriksdepartementet, som ansvarleg styresmakt for eksportkontroll.

Regjeringa gir i eigarskapsmeldinga uttrykk for at staten er oppteken av at selskap som opererer i, handlar med eller har forretningssamband knytt til konfliktområde, utviser respekt for internasjonal humanitærrett og unngår å bidra til, eller støtte opp under, brot på desse re-

glane. I lys av den pågående konflikten mellom Israel og Hamas er det derfor naturleg at me som eigar har dialog med relevante selskap i selskapsporteføljen til staten om m.a. aktsemdvurderingar knytt til respekt for humanitærretten. Eg kan stadfesta at departementet har slik dialog med Nammo AS og Kongsberg Gruppen ASA.

Avslutningsvis vil eg gjenta den store uroa mi for behandlinga av sivile palestinarar i Gaza, om uforholdsmessig bruk av militærmakt, og at det hastar med å få eit opphald i krigen for å avgrensa dei menneskelege lidingane og for å hjelpa dei som er ramma.

SPØRSMÅL NR. 1278

Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 26. februar 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

En nederlandsk domstol har beordret stopp i eksport av F-35-komponenter til Israel.

I lys av at Norge produserer komponenter til F-35-fly som benyttes av Israel og er tilsluttet de samme traktatene på feltet som Nederland, foretar regjeringen en tilsvarende vurdering av Norges forpliktelser, og hvilket hensyn anser regjeringen at har forrang – Våpenhandelsstraktaten og Genèvekonvensjonene, eller forholdet til USA og Israel?

BEGRUNNELSE:

12. februar fikk Oxfam Novib og to andre organisasjoner medhold i sin anke til ankedomstolen i Haag. Retten beordret den nederlandske staten å stanse all eksport og frakt av F-35-komponenter med Israel som endestasjon innen 7 dager.

Retten fant det påvist at det er en «tydelig risiko» for at det israelske militæret benytter kampflyet F-35 til å begå alvorlige brudd på internasjonal humanitærrett. Dette underbygges av intervjuer med israelske piloter, omfanget av de sivile ødeleggelsene fra israelsk luftbombing, samt at tjenestemenn i det amerikanske flyvåpenet bekrefter at F-35-programmet har levert haste-støtte til Israel siden tidlig i oktober.

Retten viser til Nederlands forpliktelser etter FNs våpenhandelsstraktat, hvor alle tilsluttede stater plikter å vurdere om våpen de eksporterer kan bli benyttet til å «begå eller understøtte et alvorlig brudd på internasjonal humanitærrett» før staten kan tillate eksport. Retten konkluderer med Våpenhandelsstraktaten og EUs globale strategi (EUGS) samsvarer på dette punktet. Retten viser videre til Genèvekonvensjonene, som pålegger alle stat-

er plikt til å sikre at en annen stat – i dette tilfellet Israel – opptrer i tråd med humanitærretten.

Domstolen uttaler at den statens ønske om et godt forhold til USA og Israel «veier ikke tyngre enn viktigheten av at Nederland oppfyller sine forpliktelser etter EUGS, Våpenhandelsstraktaten og artikkel 1 i Genèvekonvensjonene». Retten skiller ikke mellom komponenter og komplette våpensystemer, og den baserer seg på et langt større spekter av forbrytelser enn folkemord, som behandles av Den internasjonale domstolen (ICJ).

Norge er også tilsluttet FNs Våpenhandelsstraktat og Genèvekonvensjonene. Som det har kommet fram i Fri Fagbevegelse leverer 9 norske selskaper komponenter til F-35. Flyets produsent Lockheed Martin bekrefter at Israels F-35-fly benytter skroddeler fra Kongsberg Defence & Aerospace. Spørsmålsstiller vil vite hva regjeringens vurdering er av Norges folkerettslige forpliktelser, eller om regjeringen vekter forholdet til USA og Israel tyngre enn hensynet til humanitærretten. Dette vil bli relevant for om regjeringen vil akseptere at USA eller amerikanske selskaper ruter forsyningen av norske deler utenom Nederland for å fortsatt kunne levere dem til Israel.

Svar:

Det er opp til hvert enkelt land å avgjøre hvor man vil eksportere forsvarsmateriell. Norsk eksportkontroll er streng og i samsvar med våre internasjonale forpliktelser. Regjeringen tillater ikke eksport av våpen eller ammunisjon til Israel, heller ikke flerbruksvarer til militær sluttbruk.

Norge følger FNs våpenhandelsavtale. Utenriksdepartementet avslår søknader om eksport hvis det foreligger kunnskap om at det militære utstyret vil kunne bli brukt til å begå folkemord, forbrytelser mot menneskeheten eller krigsforbrytelser.

Jeg er kjent med den pågående rettsprosessen i Nederland om eksport av F-35-deler til Israel, men det er ikke naturlig for en norsk utenriksminister å kommentere en pågående rettsprosess i et annet land. På generelt grunnlag kan jeg imidlertid si at en tilsvarende situasjon ikke ville kunne oppstått i Norge: For det første fordi vi ikke har noe tilsvarende F-35-delelager i Norge. Og for det andre fordi regjeringen som nevnt ikke tillater eksport til Israel av våpen, ammunisjon eller flerbruksvarer til mil-

itær bruk. Norsk politikk på dette feltet er strengere enn en lang rekke europeiske land.

Regjeringen har i flere måneder svært tydelig kommunisert at partene i konflikten må respektere folkeretten, inkludert Genève-konvensjonene. En verden med respekt for folkeretten – og regler for hvordan stater opptrer – er i Norges interesse. Norge driver dessuten aktivt diplomati og snakker med Israel, aktører og sentrale land i og utenfor regionen, om hvordan vi kan få slutt på krigen, tilgang for humanitær nødhjelp og løslatelse av gisler.

SPØRSMÅL NR. 1279

Innlevert 16. februar 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 22. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Byggenæringen er på vei inn i sin største krise på en generasjon. Nyboligsalget har de siste to årene vært på svært lave nivåer. Et av de statlige virkemidlene for å holde hjulene i gang, er Husbanken.

Stemmer det at Husbanken snart har brukt opp rammen for utlån i år, og vil regjeringen sørge for at mer penger stilles til rådighet?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel hos E24.no torsdag 15. februar i år står det at Husbanken snart har brukt opp utlånsrammen sin for i år. Med det nåværende tempoet for utlån er det tomt til påske. Kilden er Lars Jacob Hiim, administrerende direktør i arbeidsgiverorganisasjonen Boligbyggerne.

Hvis dette stemmer, er det i så fall svært dramatisk. Byggenæringen er på vei inn i sin største krise på en generasjon. Nyboligsalget har de siste to årene vært på svært lave nivåer. Det meldes ukentlig om bedrifter som går konkurs på grunn av sviktende ordreinnfang. Vi står i fare for å miste svært mange fagarbeidere. Et av de statlige virkemidlene for å holde hjulene i gang, er nettopp utlånsrammen til Husbanken. Å øke denne er effektiv og ubyråkratisk motkonjunkturpolitikk.

Kilde: <https://e24.no/norsk-oekonomi/i/XbKxME/nyboligsalget-snur-opp-gir-haap-om-at-vi-har-naadd-bunnen>

Svar:

I 2024 er Husbanken sin låneramme på 29 mrd. kroner. På berre to år er låneramma til Husbanken styrkt med til sammen 10 mrd. kroner. Med dette er låneramma no høgare enn på fleire tiår.

Husbanken kan gi startlån, lån til utleigebustader til vanskelegstilte, lån til bustadkvalitet og lån til studentbustader. Regjeringa har gitt føringar for prioriteringa mellom dei ulike låneformåla i tildelingsbrevet til Husbanken. Husbanken har framleis utlånsmidlar igjen i 2024, men etterspurnaden etter lån til bustadkvalitet er så høg at det er sannsynleg at Husbanken må gje avslag på kvalifiserte søknader om lån til dette føremålet i år. Husbanken har så langt i 2024 mottatt søknader om lån til bustadkvalitet for om lag 8 mrd. kroner.

Regjeringa jobbar langs fleire spor for å betre rammane for bustadbygging. Dei økonomiske ordningane til Husbanken blir vurderte i samband med dei ordinære budsjettprosessane.

SPØRSMÅL NR. 1280**Innlevert 17. februar 2024 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 23. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har ministeren oversikt over hvor stor andel av bedriftene som går konkurs på grunn av skatte og avgiftskrav som er knyttet til økonomisk kriminalitet og/eller arbeidslivskriminalitet og hvor mange av disse som faktisk blir straffet for arbeidslivskriminalitet?

BEGRUNNELSE:

Viser til Fair Play Bygg Oslo og omegn sitt arbeid med å avdekke kriminalitet i byggebransjen, sist omtalt i nettsak hos NRK 11. februar, på Dagsrevyen 12. februar og i dokumentarserien på TV2 «Norge bak fasaden» i episoden «Vill vest i byggebransjen» sendt 12. februar. NRKs undersøkelser viser at arbeidsgiveren omtalt i nettsaken 11. februar, Daugela, har eid eller hatt nøkkelroller i mer enn 30 selskaper i Norge og vært involvert i minst seks andre selskaper som står i andres navn. I NRK-saken står det videre at 21 av dem er konkurs eller er blitt tvangsoppløst og at i de fleste konkursene har det manglet enten skatt, moms eller arbeidsgiveravgift. Daugela har fortsatt å drive business ved å ha sentrale roller i selskaper som er registrert i noen andres navn, blant annet enkeltpersonforetak, selv om han har konkursskarantene. Arbeidstilsynet har undersøkt selskapene hans mange ganger og ulike deler av norske myndigheter har kjent til Daugelas virksomhet i mange år.

Når kriminelle bakmenn, som politiet og arbeidstilsynet har god kjennskap til, kan operere i årevis i arbeidslivet uten å bli stoppet, er vi nødt til å spørre hva som skal til for å få stoppet disse kriminelle.

Et problem som går igjen i mange av disse sakene er at det ikke finnes god nok oversikt over omfanget av a-krim eller i hvor stor grad man lykkes med å bekjempe det.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at etatene som jobber sammen mot arbeidslivskriminalitet har et velfungerende samarbeid. Departementene har derfor gitt de berørte etatene i oppdrag å videreutvikle dette samarbeidet, blant annet med utgangspunkt i en evaluering som departementene tok initiativ til å gjennomføre i 2022. Regjeringen er opptatt av at dette utviklingsarbeidet blir prioritert og etatene har i den sammenheng konkretisert fremdriftsplanen for 2024 innen ulike områder.

Regjeringen vil denne våren legge frem en stortingsmelding om økonomisk kriminalitet hvor også situasjonsbildet vedrørende arbeidslivskriminalitet vil bli omtalt nærmere. I meldingen vil det bli presentert tiltak som blant annet skal bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget, kompetansen og etatenes samlede evne til å bekjempe useriøse aktørers mulighet til å utnytte og undergrave våre arbeidslivsordninger.

Fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet har jeg fått opplyst at Arbeidstilsynet er bedt om å legge til grunn en streng reaksjonsbruk ut fra alvorlighetsgrad og vesentlighet ved avdekket brudd på regelverket. Arbeidstilsynet har i de siste årene økt bruken av overtredelsesgebyrer i alvorlige saker betydelig. I høst hadde Arbeids- og inkluderingsdepartementet på høring et forslag om å øke den øvre rammen for overtredelsesgebyr. Høringen vil bli fulgt opp med en lovproposisjon i vår.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet er også i gang med en bredere utredning av Arbeidstilsynets virkemiddelapparat. I denne utredningen vil blant annet Arbeidstilsynets tilgang til informasjon og tilsynets sanksjonsapparat bli vurdert. Arbeids- og inkluderingsdepartementet tar sikte på å sende forslag på høring før sommeren 2024.

Jeg vil også legge til at Økokrim har fremsatt forslag til nye virkemidler hvor etatene i fellesskap kan agere på lovbrudd på et tidligere tidspunkt enn i dag. Forslagene er rettet mot endring av arbeidsmiljøloven for å styrke Arbeidstilsynet og samspillet med politiet. Virkemidlene kan egne seg også for andre forvaltningsområder innen kontroll, men det er viktig å starte et sted hvor det etter politiets og påtalemyndighetens syn er påvist et særlig praktisk behov for slike nye og målrettede virkemidler. Forslaget fra Økokrim ligger nå til vurdering i Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1281**Innlevert 17. februar 2024 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson****Besvart 23. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har ministeren oversikt over hvor mange a-krim saker og saker om lønnstyveri som er anmeldt og hvor mange av disse som er henlagt - og hva synes ministeren om resultatene politiet har med å bekjempe arbeidslivskriminalitet?

BEGRUNNELSE:

En anonym politimann som utaler seg i dokumentarserien på TV2 «Norge bak fasaden» i episoden «Vill vest i byggebransjen» sier at han mener at innsatsen mot kriminalitet i arbeidslivet ikke har noen effekt og kaller satsingen for rett og slett et luftslott. Han sier i en nettsak publisert 16.02:

«På et tidspunkt kommer denne ballongen til å sprekke. A-krim prosjektet er et luftslott. Alle med kjennskap til innsatsen ser at dette ikke gir resultater».

Han sier videre at etter det han kjenner til har det knapt blitt utdelt noen straff. Leder i Fair play Bygg Oslo og omegn, Lars Mamen, sier til TV2 at de har vært frustrert lenge over at politiet ikke prioriterer disse sakene.

Inge Svae-Grotli jobber til vanlig hos Økokrim, men var leder av styringsgruppen for det tverretatlige a-krim samarbeidet i 2023. Han sier til TV2:

«Det er leit å høre at noen har den oppfatningen av det tverretatlige a-krim samarbeidet. Vi mener det er en viktig innsats som blir lagt ned, og er trygge på at dette gir resultater. Samarbeid er viktig i kampen mot arbeidslivskriminalitet og etatene i samarbeidet jobber kontinuerlig med å styrke bekjempelsen».

18. desember 2023 skriver NRK at 90 prosent av sakene om lønnstyveri blir henlagt. Fair Play Bygg sier at de sender svært mange varsler om lønnstyveri til etatene. TV2 skriver 16.02 at de har spurt alle landets politidistrikt hvor mange a-krim saker de behandler i løpet av ett år, og hvor mange av dem som ender i fellelse. Svaret de får er at de ikke vet, fordi det ikke finnes en egen kode for arbeidslivskriminalitet i politiets systemer.

Svar:

Det å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet, herunder lønnstyveri, er en oppgave som har prioritet i alle involverte etater og dermed også innenfor justissektoren.

Riksadvokaten fremhever i sitt mål- og prioriteringsrundskriv for 2024 at a-krim fortsatt skal prioriteres,

herunder at «politiet og påtalemyndigheten skal prioritere arbeidslivskriminalitet av alvorlig karakter, eller som ikke anses å kunne sanksjoneres tilstrekkelig gjennom forvaltningsporet. Gode resultater krever oppmerksomhet om fenomenet i arbeidet med andre saker, samt et tett samarbeid på tvers av politidistrikter og med særorganer, offentlige kontrollorganer og næringslivet».

Ny straffebestemmelse mot lønnstyveri som rammer sårbare arbeidstaker trådte i kraft fra 1. januar 2022. Den første dommen for brudd på de nye lønnstyveriparagraferne som kom før jul er en milepæl og forhåpentligvis en døråpner for fremtidige saker. Det er fortsatt en fersk lovendring og det er ikke uvanlig at det tar noe tid før nye straffebestemmelser får fullt gjennomslag.

Arbeidslivskriminalitet er komplekst og kan innebære ulike lovbrudd på flere felt. Politiet har per i dag ikke systemer som automatisk fanger opp totalitetsbildet, men det betyr ikke at saker innenfor arbeidslivskriminalitet, inkludert lønnstyveri, ikke blir håndtert og straffeforfulgt. Når det gjelder arbeidslivskriminalitet har involverte etater etablert en tverretatlig analysegruppe som skal se nærmere på effektmåling.

Med tanke på straffebestemmelsen lønnstyveri er det anmeldt 190 saker i årene 2022 og 2023. 143 av disse er påtaleavgjort og 88 % av disse er henlagt ved bruk av ulike henleggelseskode, herunder overført tilbake til forvaltningen, mangel på bevis eller bevisets stilling eller besluttet at det ikke er rimelig grunn til å iverksette etterforskning. Selv om en sak henlegges, vil informasjonen som politiet får gjennom anmeldelsene kunne benyttes til å vurdere ukjente sårbarheter og andre tiltak enn straffereaksjoner. Videre er det positivt at det er tatt ut tiltalebeslutning i flere saker som vil bli behandlet i domstolene fremover.

SPØRSMÅL NR. 1282**Innlevert 17. februar 2024 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 26. februar 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å motvirke at sanksjoner og restriktive tiltak mot Russland uthules ved at varer eksporteres til Russland via tredjeland?

Svar:

Norge har sluttet opp om EUs historisk omfattende sanksjoner mot Russland. Mulighetene for eksport er svært begrensede. De siste sanksjonspakkene fra EU har bl.a. hatt som mål å styrke de eksisterende sanksjonene og forhindre omgåelse av dem.

Strengt og omfattende sanksjoner innebærer at Russland forsøker å få tilgang til innsatsvarer de bruker i krigføringen på andre måter. Utenriksdepartementet er godt kjent med hvordan enkelte land og aktører forsøker å finne veier rundt sanksjonene.

Det er eksportørers ansvar å følge de til enhver tid gjeldene sanksjonene mot Russland. Jeg forventer at norske selskaper gjør egne og nødvendige undersøkelser før

de eksporterer, og at de er oppmerksomme på risikoen for omgåelse og avledningsforsøk.

For å motvirke omgåelser har Norge for det første vært tydelige på at land som aktivt støtter Russlands folkerettsstridige aggresjonskrig bidrar til de tap og lidelser som krigføringen medfører. For det andre samarbeider Norge tett med EU og andre land som har innført sanksjoner mot Russland. Dette samarbeidet er avgjørende for å sikre at sanksjonene etterlevs og virker. For det tredje har vi et strengt eksportkontrollregelverk. For det fjerde er det tett samarbeid mellom relevante kontrollinstanser i Norge. For det femte veileder vi næringslivet, bl.a. om at bedriftene må være årvåkne mht. sluttbrukere og kjenne sine kunder.

Sist men ikke minst har regjeringen besluttet å opprette et nytt Direktorat for eksportkontroll og sanksjoner (DEKSA). Dette er en historisk satsing og målet er å få enda større kapasitet til å gi næringslivet veiledning om eksportkontroll og sanksjoner.

SPØRSMÅL NR. 1283**Innlevert 18. februar 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 28. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Kan statsråden opplyse hvor mange nye statlige arbeidsplasser som er etablert i Oslo og utforbi Oslo etter regjeringsskiftet?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det: Nye statlige arbeidsplasser skal legges utenfor Oslo, med mindre helt åpenbare grunner tilsier noe annet. Veksten innenfor eksisterende statlige arbeidsplasser skal fordeles mer rettferdig mellom by og land.

Svar:

Regjeringa sine Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon er eit sentralt verktøy for å ivareta statlege lokaliseringspolitiske mål, og oppfølging av Hurdalsplattforma på dette feltet. Berre om lag 30 prosent av statlege arbeidsplassar er omfatta av retningslinjene. Eg har ansvar for å gje rettleiing i bruken av retningslinjene. Kvar einskild statsråd har ansvar for at retningslinjene blir gjort kjende i underliggjande verksemder som er omfatta av retningslinjene, og for at retningslinjene blir følgde.

Departementet fører ei intern oversikt som syner saker behandla etter retningslinjene for lokalisering, frå 1. november 2021 til 19. februar i år. Tala er amtrenglege, og har utgangspunkt i informasjon vi mottek frå sektordepartementa når det er fatta avgjerd om nyetablering eller flytting, og informasjonen er offentleg. Våre interne tall viser at regjeringa Støre, med bakgrunn i retningslinjene, så langt har flytta ut eller oppretta ca. 55 statlege arbeidsplassar utanfor Oslo. Av desse er ca. 45 nyetableringar. Resten er flytting frå dei største byane (Oslo og Trondheim) til mindre sentrale område.

Oppretting av nye arbeidsplassar i Oslo med bakgrunn i retningslinjene, vil vere om lag 40 årsverk i UD sin etat for eksportkontroll og sanksjoner, som er lagt til Bærum.

Eg har ikkje ei detaljert oversikt over all vekst i statlege tilsette i Oslo eller i nabokommunane til Oslo i regjer-

ingsperioden. Ei slik total oversikt vil omfatte sektorar og område som er unntatt frå retningslinjene for lokalisering, også store felt som spesialisthelsetenesta og universitetssektoren. Her er det mange statleg tilsette både i Oslo og i nabokommunar til Oslo. Mellom anna er Akershus universitetssykehus lokalisert i Lørenskog, ein nabokommune til Oslo.

Registerbaserte tal for sysselsetting frå Statistisk sentralbyrå (SSB) viser talet på personar som utførte inntektsgivande arbeid over ein time i veka. Den viser at det var ein auke i talet på sysselsette innan statsforvaltninga i Oslo og nabokommunane frå 98 324 sysselsette i 2021 til 100.805 sysselsette i 2023. For heile landet auka sysselsettinga i statsforvaltninga frå 320 309 til 328 648 sysselsette.

SPØRSMÅL NR. 1284

Innlevert 18. februar 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 23. februar 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Har regjeringen planer om å bruke over 50 mrd. på nytt regjeringskvartal eller jobbes det med nedskalering / nytenking?

BEGRUNNELSE:

Regjeringskvartalet blir stadig dyrere. Nå er anslaget 53,5 milliarder. Det tilsvarer over 15 mill. pr kontorplass.

Svar:

Av Prop. 1 S (2023-2024) for Kommunal- og distriktsdepartementet fremgår det av tabell 5.1 at de samlede anslagene for etableringen av nytt regjeringskvartal er 53,5 mrd. kroner, inklusive anslått behov for avsetninger til usikkerhet.

Stortinget har godkjent kostnadsramme for byggetrinn 1, energiløsningen, sikker teknisk infrastruktur (fase 1 og 2), brukerstyr og 22. julisenteret på til sammen 36 mrd. kroner, hvorav avsatt til usikkerhet 3,6 mrd. kroner. Regjeringen har foreløpig ikke fremmet forslag om byggetrinn 2 og byggetrinn 3.

Som det fremgår av budsjettproposisjonen, vurderer regjeringen både en mer effektiv arealbruk for hele kvartalet, og om bruk av eksisterende bygg kan gi lavere kostnader enn nybygg i byggetrinn 3. Av Prop. 115 S (2021-2022) fremgår det også at regjeringen har konkludert at nytt regjeringskvartal skal dimensjoneres for 4 100, og ikke 4 700 ansatte, og at regjeringen vil redusere omfanget av rehabiliteringen av G-blokken.

Av det samlede anslaget på 53,5 mrd. kroner, opplyser Statsbygg at sikkerhet utgjør 31,9 mrd. kroner, eller 60 prosent. Videre opplyser etaten at kostnadene for kontorbyggene i regjeringskvartalet ikke er høyere enn hva det koster å bygge et kontorbygg i Oslo sentrum, når kostnadene for sikkerhet er fratrukket.

SPØRSMÅL NR. 1285**Innlevert 18. februar 2024 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 23. februar 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva vil finansministeren gjøre for å sikre en videreføring av leiebilbransjens rammevilkår, så bransjen fortsatt kan bidra til tilgjengeligheten til det norske reiselivsproduktet, og hva vil næringsministeren gjøre for å sikre en videreføring av leiebilbransjens rammevilkår så bransjen fortsatt kan bidra til tilgjengeligheten til det norske reiselivsproduktet?

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet sendte 1. november 2023 et forslag om forslag til endra regler om tilbakeføring av fradragført merverdiavgift når personkjøretøy blir solgt eller omdisponert. Leiebilbransjen kan i dag fradragføre inngående moms når de anskaffer en bil ved leasing. Fradragført merverdiavgift tilbakebetales etter en forutsigbar sjablongmodell som bransjen har forholdt seg til i mange år. Regjeringens nye forslag til fradragmodell er en uforutsigbar ordning basert på bilens antatte verdi når den skal selges. Det vil innebære en estimert kostnadsøkning til langt over 200 millioner kroner for aktørene i bransjen. Og når flere i bransjen nå frykter at dette vil føre til at mange aktører forsvinner fordi prisøkningen, som må til for å dekke inn de økte kostnadene, kan dette føre til at kunder finner alternativer til leiebil.

Svært mange kritiske hørings svar er kommet inn. Det er særlig interessant å se at Skatteetatens hørings svar legge til grunn følgende: "Gjeldende regler for korttidsutleie og persontransport, synes å fungere etter sin hensikt. Fra et forenklingsspektiv bør det derfor vurderes å skille ut leasing i en egen bestemmelse."

Det bør veie tungt at en så betydningsfull aktør innen skatte- og avgiftsregler som Skatteetaten er så tydelig. Og som en rekke av de andre hørings svarene som er kommet inn peker på, er forslaget fremmet uten noen som helst utredning av konsekvenser for norsk reiselivsnæring generelt eller leiebilbransjen og bildeling spesielt. I hørings svarene pekes det på mulige kostnadsøkninger for leiebilbransjen på over 200 millioner kroner. Regelrådet har også påpekt en rekke mangler ved dette forslaget.

Om norsk leiebilbransje skal sikres som en levedyktig bransje også i årene som kommer og samtidig kan fortsette med sitt viktige bidrag til vekst i reiselivsnæringen, er det derfor mye som tyder på at forslaget fra regjeringen et stort skritt i feil retning.

Svar:

Som utgangspunkt har merverdiavgiftspliktige virksomheter rett til fradrag for inngående avgift på anskaffelser til bruk i den avgiftspliktige virksomheten. For personkjøretøy er det gjort unntak fra dette utgangspunktet. Begrunnelsen er blant annet faren for at kjøretøyet brukes privat. Virksomheter som driver med persontransport og yrkesmessig utleie av personkjøretøy (herunder leasing), kan likevel fradragføre inngående merverdiavgift ved anskaffelse av personkjøretøy. Dette har sammenheng med at personkjøretøy er primære innsatsfaktorer i slike virksomheter.

Fradragsretten for inngående avgift på personkjøretøyene, kombinert med at omsetning av brukte kjøretøy er fritatt for merverdiavgift, åpner for at personkjøretøy renses for merverdiavgift videreselges i bruktmarkedet. For å motvirke dette er det innført regler om bindingstid og tilbakeføring av merverdiavgift ved videre salg av personkjøretøy når merverdiavgiften er fradragført ved kjøpet innført av Frps finansminister Siv Jensen. Dersom kjøretøyene videreselges innen fire år, skal fradragført merverdiavgift tilbakeføres forholdsmessig etter en fastsatt sjablong.

Dagens regler favoriserer leasing av kjøretøy fremfor kjøp. Dette har sammenheng med at den samlede avgiften som beregnes på leievederlagene i leasingperioden, fratrukket inngående avgift og justert for eventuell tilbakeføring, gjennomgående vil være lavere enn merverdiavgiften som påløper ved ordinært salg. Dette synliggjøres blant annet ved at andelen elbiler som leases, er vesentlig lavere enn for øvrige drivlinjer; før merverdiavgiftsfritaket ble beløpsbegrenset, var det ikke noe insentiv i merverdiavgiften til å lease framfor å kjøpe elbiler. På bakgrunn av den lave elbilandelen i leasingmarkedet fattet Stortinget anmodningsvedtak nr. 35 punkt 13 (2021–2022), der regjeringen blant annet ble bedt om å foreslå tiltak for å fremme elbilandelen i leasingmarkedet, herunder vurdere muligheten for å fjerne skattefordelene for leasingbiler med utslipp. I Meld. St. 2 (2021–2022) Revidert nasjonalbudsjett 2022 varslet regjeringen at Finansdepartementet ville utrede mer nøytrale merverdiavgiftsregler og sende forslag til regelendringer på høring.

Et forslag til mer nøytrale merverdiavgiftsregler har vært på høring. Forslaget går overordnet ut på å endre beregningen for tilbakeføring av merverdiavgift slik at den baseres på kjøretøyets verdi på omdisponeringstidspunktet. Hensikten med forslaget er å få på plass et system som

bedre avspeiler det faktiske verdifallet, og på den måten er mer i tråd med merverdiavgiftens grunnleggende prinsipper. Å erstatte gunstige regler med mer nøytrale regler vil isolert sett gi staten noe økt proveny og økt avgiftsbelastning for næringsdrivende som har hatt gunstige regler. Avgiftsøkningen vil bli størst for leasingbilene som typisk har høy restverdi på omdisponeringstidspunktet. Drosjer og utleiebiler er typisk kjøretøy med høy kjørelengde og

stor slitasje; Disse bilene vil få lavere avgiftsbelastning enn leasingbilene.

Dagens regler er gunstigst for leasingbransjen, som også er de som anskaffer klart flest personkjøretøy med fradragsrett. Endringene innebærer at de i større grad behandles på linje med andre bransjer.

Regjeringen har ikke tatt stilling til den endelige utformingen av tiltaket.

SPØRSMÅL NR. 1286

Innlevert 18. februar 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 23. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Er kommunalministeren enig med Landstinget i KS i at arealnøytralitet bør være hovedregelen for arealbruk i kommunane ved fortetting i allereie utbygde område og samarbeid om fordeling av funksjonar og infrastruktur på tvers av kommunegrenser, og korleis vil statsråden sørge for at kommunene har kompetanse, verktøy og ressursar til nødvendig arbeid med naturkartlegging, arealrekneskap, arealbudsjet, klimarekneskap og klimabudsjett for at Noreg kan nå forpliktingane i Parisavtalen, Naturavtalen og klimaavtalen med EU?

Svar:

Kommunane har ein sentral rolle i arealforvaltninga. Kommunane har også eit ansvar for å utvikle både små og store lokalsamfunn, leggje til rette for verdiskaping og utvikle gode stader å bu, leve og arbeide over heile landet. 83 % av landets areal forvaltaast gjennom planar etter plan- og bygningslova, og kommunane har som planmyndigheit ei viktig oppgåve i å leggje til rette for lokal utvikling, ta vare på viktig natur og bidra til omstilling til lågutslepps-samfunnet. Regjeringa har i Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2023-2027 oppfordra kommunane til å sette seg mål for å redusere nedbygginga av areal. Vi oppfordrar òg kommunane om å vurdere å ta ut eller redusere omfanget av utbyggingsareal som ikkje lenger er like aktuelle ved revisjon av kommuneplanens arealdel. Dette er tydelige signal om at vi tar klima- og naturkrisa på alvor.

Mellom 50 og 100 kommunar har vedteke eit mål om arealnøytralitet i ein eller annan form, i følgje Kli-

mautvalet 2050. Utvalet definerer arealnøytralitet som «å stanse tap av natur og restaurere like mye natur som bygges ned». Ein viktig del av planprosessane i kommunane er å kartlegge og sikre naturmangfald, jordbruksareal, friluftsområde, overordna grønstruktur, kulturmiljø og landskap blir kartlagde, og at samla verknader av eksisterande og planlagd arealbruk blir lagt vekt på i konsekvensutgreiingar. Klima- og miljødepartementet har i rundskriv T-2/16 uttalt kva for natur som er av nasjonal og vesentleg regional interesse.

Norske kommunar er opptekne av å ta vare på ressursane sine, og eg har tiltru til at kommunane ser viktigheita av å ha eit oppdatert kunnskapsgrunnlag, og at dei gjer gode vurderingar. Kommunal- og distriktsdepartementet ga i 2023 ut ein rettleiar om bruk av arealrekneskap i kommuneplanprosessar. Rettleiaren omtaler kvifor og når eit arealrekneskap kan utarbeidast og korleis dei kan bruke og formidle det gjennom dei ulike stega i planprosessen. Vi veit at det er skilnader mellom kor mykje plankapasitet som finns i kommunane. Difor har det vore viktig for oss å utarbeide eit verktøy som alle kommunar kan ta i bruk umedelbart. Regjeringa er også i gang med å sjå nærare på behovet for verktøy og rettleiing rundt klimaomsyn i kommunal arealplanlegging. Mange kommunar planlegg nå for nye næringar. Regjeringa forventar at næringsareal blir planlagd med eit regionalt perspektiv, og at energibruk, krafttilgang, gjenbruk og meir effektiv utnytting av eksisterande næringsareal og infrastruktur inngår i planvurderingane. Kommunal- og distriktsdepartementet er i gang med å utarbeide ein rettleiar om planlegging av grøn industri, som ei oppfølging av vegkart for grønt industriløft. Målet er å sikre rett lokalisering av

grøn industri og minimere negative verknadar for miljø og samfunn.

Regjeringa kjem også med fleire meldingar til Stortinget som vil tydeleggjere arealpolitikken og styrke

kommunane sitt grunnlag for å gjere heilskaplege og gode vurderingar i arealforvaltninga.

SPØRSMÅL NR. 1287

Innlevert 18. februar 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 23. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Vil Kunnskapsministeren sørge for å utsetje ikraftsetjinga av eit evt påbod om at fylkeskommunen skal fastsetje eit hovudmål for den vidaregåande skulen (ny opplæringslov §15-2) i påvente av ei utgreiing av følgjene dette kan ha for nynorsken, slik eit samla Fylkesutval i Vestland fylkeskommune har bedt om?

GRUNNGJEVING:

I ny opplæringslov ligg det i § 15-2, første avsnitt, ein regel om at fylkeskommunene skal fastsetje i forskrift kva som skal vere hovudmålet i fylket (bokmål eller nynorsk), i dei vidaregåande skulane. Hovudmålet skal nyttast i skriftleg undervisning og i kommunikasjon mellom tilsette og føresette. Lovendringa rører ikkje ved eleven sin rett til å sjølv velje hovudmål.

Lærarane i dei vidaregåande skulane har tidlegare hatt fridommen til å nytte den målforma dei vil, anten det er bokmål eller nynorsk. Noregs Mållag har vore tydelege på at lærarane framleis bør ha fridomen til sjølv å velje kva undervisningsspråk dei ville nytte.

I praksis vil ei endring der ein tvingar alle lærarar ved ein skule til å bruke t d bokmål som sitt hovudmål, truleg føre til mindre bruk av nynorsk på ein naturleg måte for den store gruppa elevar som ikkje har nynorsk som hovudmål. For å bli trygge på nynorsk som sidemål, er det viktig å auke eksponeringa for nynorsk som elevar i vidaregåande skule får.

Så langt underteikna er kjend med, er det ikkje utgreia korleis den nye lovregelen vil slå ut for nynorsk. Mange elevar skiftar frå nynorsk til bokmål i løpet av skuleløpet. Å skape trygge tilhøve for nynorsk som skriftspråk er eit viktig nasjonalt språkpolitisk mål, og det er ingen grunn til «uforvarande» å innføre nye lovreglar som kan svekke nynorsken sin posisjon utan at dette er utgreidd.

Eit samla Fylkesutval i Vestland fylke, inkludert regjeringspartia, vedtok 15. februar å be Kunnskapsministeren utsetje ikraftsetjinga av eit evt påbod om at fylkeskommunen skal fastsetje eit hovudmål for den vidaregåande skulen i påvente av ei utgreiing av følgjene dette kan ha for nynorsken.

Eg og Venstre vil sterkt oppmode Kunnskapsministeren til å følgje denne oppmodinga frå Vestland fylkeskommune.

Svar:

Etter dagens regler skal kommunen fastsette i forskrift hvilket skriftspråk som skal være hovedmål ved de enkelte skolene. Det har vært lagt til grunn at også fylkeskommunene tar beslutninger om hovedmål for sine skoler. Skolen skal benytte hovedmålet i den skriftlige opplæringen og i den skriftlige kommunikasjonen med elevene og foreldrene.

Etter ny opplæringslov § 15-2 som Stortinget vedtok i fjor, er det tydeliggjort at både kommuner og fylkeskommuner skal gi forskrift om hvilket skriftspråk som skal være hovedmålet på hver skole, enten bokmål eller nynorsk. Når det er krav om at kommunene og fylkeskommunene skal fastsette hovedmålet i forskrift, innebærer det at vedtak må skje i samsvar med kravene i forvaltningsloven kapittel VI. Dette innebærer blant annet at de som forskriften skal gjelde for eller som er særlig berørt, her typisk elever og lærere, skal gis anledning til å uttale seg før forskriften fastsettes, og at det er krav om at forskriften kunngjøres.

Endringen er ment som en presisering av lovteksten, og skal bidra til bedre sammenheng i regelverket for grunnskole og videregående opplæring. Krav om høring og kunngjøring sikrer at skolens hovedmål er kjent og tilgjengelig for allmenheten. Jeg mener det er viktig at elevene kan vite om skolen de søker seg til bruker nynorsk

eller bokmål i undervisningen. Presiseringen i loven gir elevene denne forutberegnelighet når de skal søke seg til en videregående skole. Som representanten peker på vil ikke lovendringen rokke ved elevenes rett til å selv velge hvilket skriftspråk de vil ha som sitt hovedmål.

Representanten uttrykker en bekymring om at ordlyden kan føre til mindre bruk av nynorsk i skolen. Språkpolitikken skal fremme reell likestilling mellom bokmål og nynorsk, og det er derfor helt sentralt at lovendringer ikke må bidra til å redusere posisjonen til nynorsk i samfunnet. Jeg forventer at opplæringen i norsk, på beg-

ge skriftspråk, fortsatt skal være god, og at ordlyden i den nye loven ikke rokker ved dette. Elever som for eksempel har valgt å ha nynorsk som hovedmål, men som går på en skole der bokmål er skolens hovedmål, har fortsatt rett til å få læremidler på deres eget hovedmål. Dette er det viktig at elevene får god informasjon om, og det forventer jeg at skolene gir.

Jeg vil avslutte med å understreke at det er en stor rikdom for norsk språk at vi har to skriftlige språk som kan benyttes på lik linje i samfunnet; nynorsk og bokmål. Dette skal også opplæringen fortsette å bygge opp under.

SPØRSMÅL NR. 1288

Innlevert 18. februar 2024 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 26. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hvor mange norske skoler er departementet kjent med at har brukt vektere som følge av voldshendelser eller andre farlige situasjoner, og hvor mange skoler har KD kjennskap til at det siste året opplevd fyrverkeri og/eller påsatt branntilløp, samt hva mener statsråden at kan være passende reaksjoner på slikt fyrverkeri/påsatt branntilløp på skoler?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til hendelser i blant annet Sola og andre norske kommuner den siste tiden.

Svar:

Skolene kan vedta ulike reaksjoner for brudd på ordensreglementet, for eksempel ved oppskyting av fyrverkeri. Opplæringsloven åpner for at elever kan bortvises for brudd på ordensreglementet. I ytterste konsekvens kan elever bli pålagt å bytte skole og skolene kan også politianmelde elever for voldstiltfeller. Elever over 15 år kan straffes for vold. Jeg mener at dette gir skolene gode muligheter til å reagere på ulike former for utagerende adferd.

Hvilke utfordringer den enkelte skole har med bråk og utagerende adferd vil variere. Det er derfor den enkelte skole og skoleeier som er den beste til å vurdere hvilke reaksjoner og tiltak som er nødvendig, og ikke jeg som kunnskapsminister.

Kunnskapsdepartementet fører ikke oversikt over omfanget av bruk av vektere, fyrverkeri eller påsatt branntilløp i norsk skole. Det er kommunen og fylkeskommunen som er skoleeiere i Norge, og som eventuelt vil kunne ha informasjon om dette. Kunnskapsdepartementet har for øvrig bedt Utdanningsdirektoratet å vurdere hvordan det kan rapporteres og utarbeides statistikk om vold og trusler i skolen. Utdanningsdirektoratet skal levere et forslag 31. mai, som Kunnskapsdepartementet deretter vil vurdere.

Skolen skal være et trygt og godt sted for både elever og ansatte. Vi har derfor et helt tydelig regelverk der skoleeier har plikt til å oppfylle elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø og ansattes rett til et trygt arbeidsmiljø. Voldshendelser eller andre farlige situasjoner som fyrverkeri eller påsatt branntilløp på skolen er ikke forenelig med hverken et trygt og godt skolemiljø eller et trygt arbeidsmiljø og er helt uakseptabelt.

SPØRSMÅL NR. 1289**Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 26. februar 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en redegjørelse for hvordan man bekjemper barneekteskap i dag og kan hun gi en oversikt over hvor mange «barneekteskap» som er godkjent etter unntakene i ekteskapsloven om 18 års aldersgrense de siste 3 årene?

BEGRUNNELSE:

Ved flere anledninger har jeg og Frp stilt spørsmål ved omfanget av barneekteskap som godkjennes i Norge. Vi har gjennom de siste årene fått til en rekke lovendringer og innstramminger men det finnes fremdeles unntak, noe Frp som eneste parti stemte mot blant annet under behandlingen av Prop. 135 L (2020-2021), Innst. 460 L (2020-2021), Lovvedtak 147 (2020-2021).

Nå kan vi lese på NRK at for første gang på over 10 år kan noen bli dømt for barneekteskap i Norge. De siste årene har politiet ikke vunnet frem i noen slike saker til tross for svært mange henvendelser og bekymringer om barneekteskap. Det reiser selvfølgelig en rekke spørsmål både om lovverk og oppfølging/ etterforskning av slike saker.

Svar:

Regjeringa arbeider for ein trygg barndom for alle barn og unge, og la i desember fram Prop. 36 S (2023–2024) Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028). Planen inkluderer mellom anna tiltak mot negativ sosial kontroll, æresrelatert vald og tvangsekteskap, og peikar på at barn òg kan bli utsette for dette, mellom anna barneekteskap og kjønnslemlesting. Opptrappingsplanen skal bli handsama i Stortinget denne våren.

Frå 1. juli 2018 har det vore ei absolutt aldersgrense på 18 år for å inngå ekteskap i Noreg. Det er egne reglar for når eit ekteskap som nokon inngår etter utanlandsk rett kan «reknast som gyldig» (blir anerkjent) i Noreg. Det følgjer av ekteskapslova § 18 a at eit ekteskap som er inngått etter utanlandsk rett ikkje blir anerkjent i Noreg dersom minst ein av partane var norsk statsborgar eller fast busett her i riket då ekteskapet blei inngått, og ein av partane var under 18 år. Etter krav frå begge partane kan ekteskapet seinare likevel bli anerkjent dersom sterke grunnar taler for det. Slike saker blir handsama av Statsforvaltaren i Oslo og Viken.

Statsforvaltaren, som handsamar saker frå heile landet, opplyser at det er fatta vedtak i ti saker dei siste tre åra. Det er gitt løyve i to saker og åtte avslag. Statsforvaltaren opplyser at i begge sakene der det blei gitt løyve, var kvinnene 17 år og 10 månader da ekteskapet blei inngått. Praksis er derfor svært restriktiv.

Som representanten Hjemdal nemner, blei det i 2021 òg vedteke endringar i ekteskapslova om anerkjenning av ekteskap inngått med mindreårig etter utanlandsk rett, for tilfelle der ingen av partane hadde tilknytting til Noreg då ekteskapet blei inngått. Ikraftsetjing av denne lovendringa vil skje når forskrifter er på plass.

Barne- og familiedepartementet sende forskrift på høyring i juni 2023. Forskrifta gjeld statsforvaltarens oppgåver, sakshandsaming, samhandling med andre organ og teieplikt. Innspela frå høyringsinstansane viser at det framleis er problemstillingar som treng vidare utgreiing. Forskriftsarbeidet har teke lengre tid enn ønskeleg. Problemstillingar som er kompliserte blir no greia grundigare ut, kor, for å oppnå eit forsvarleg resultat, og for å sikre praktikable reglar for dei som skal forvalte desse på vegne av staten. Eg tek sikte på å slutføre arbeidet snart, i samråd med røde departement.

SPØRSMÅL NR. 1290**Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 23. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke konkrete årsaksfaktorer mener statsråden ligger til grunn for den kraftige nedgangen i personer som lever på sperret adresse fra 2015 til 2023?

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende nettsak av 05.02.24 hos P4:

<https://www.p4.no/nyheter/kraftig-nedgang-i-personer-pa-sperret-adresse/artikkel/925499/>

Det fremgår av saken at det i 2023 bodde 429 personer på kode 6 og kode 7, og at antallet var 1114 personer i 2015. Det fremgår videre av saken at Krisesentersekretariatet mener utviklingen er positivt, og at Kripos mener nedgangen en villet politisk utvikling. Spørsmålsstiller vil på denne bakgrunn be om statsrådets vurdering av hvilke konkrete årsaksfaktorer hun mener ligger til grunn for den kraftige nedgangen i personer som lever på sperret adresse fra 2015 til 2023.

Svar:

Adressesperre er ett av flere beskyttelsestiltak politiet kan benytte for å beskytte personer som er trusselutsatte. Tiltaket innebærer at all offentlig informasjon som kan si noe om hvor den trusselutsatte oppholder seg, såkalt geolokaliserende informasjon, er gradert.

Adressesperre er et meget krevende beskyttelsestiltak å leve med for den som er utsatt for trusler. Det er derfor en villet utvikling at politiet legger inn ressursene på sikkerhetstiltak på et tidlig tidspunkt, og at belastningen i større grad legges på den som representerer en trussel, og ikke på den trusselutsatte.

Fra 2014 har politiet hatt dedikerte stillinger som risikoanalytikere, øremerket til å jobbe med å forebygge alvorlig vold i nære relasjoner. Det har resultert i at politiet nå foretar bedre faglig kvalifiserte risikovurderinger, og har gitt en økning i bruk av risikoreducerende tiltak og en positiv nedgang i bruken av adressesperre.

For ytterligere å lette belastningen for den som utsettes for vold og trusler, vedtok Stortinget før jul endringer i straffeprosessloven som legger til rette for at omvendt voldsalarm kan brukes oftere og på et tidligere tidspunkt enn i dag. Dette beskyttelsestiltaket innebærer at det er den som truer som ilegges bevegelsesbegrensninger og må bære byrden. Lovendringen vil tre i kraft i løpet av våren.

Avslutningsvis vil jeg også nevne at regjeringen nå legger til rette for at erfaringene fra Oslo politidistrikts seksjon for risikoanalyse og kriminalitetsforebygging av vold i nære relasjoner (RISK) spres til alle landets politidistrikter. RISK jobber med forebygging av vold i nære relasjoner og beskyttelse av voldsutsatte der politispesialister og sosial- og helsefaglige ansatte jobber sammen i team for å forebygge ny vold i enkeltsaker. RISK-modellens metodikk bidrar til å avdekke og stanse pågående vold og til å hindre nye voldshandlinger og drap. Innsatsen er mer helhetlig og retter seg både mot voldsutsatte, voldsutøvere og voldsutsattes barn.

SPØRSMÅL NR. 1291**Innlevert 18. februar 2024 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 23. februar 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Mener kunnskapsministeren at politiske ungdomspartier bør ha anledning til å verve medlemmer ifm. besøk/stands på skoler?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Dokument nr. 15:610 (2022-2023) til daværende kunnskapsminister Tonje Brenna om hennes syn på ungdomspartiernes rett/mulighet til å drive politisk aktivitet og holde stands på skoler.

Ministeren svarte den gang blant annet om “ytringsfriheten som er nedfelt i Grunnloven § 100” og at “Ungdomspartiene er viktige for å vekke engasjement og meningsdannelse blant unge i Norge.”

Svar:

Jeg er enig med tidligere kunnskapsminister Tonje Brenna om at ungdomspartiene er viktige for å vekke engasjement og meningsdannelse blant unge i Norge. At ungdomspartiene er synlige i skolen, kan også bidra til praktisk læring om hvordan demokratiet vårt fungerer. Jeg er glad for den

sterke tradisjonen vi har med skolevalg, og jeg er glad for den velvilligheten skolene viser ved å tillate arrangementer og stands slik at ungdomspartiene kan drive valgkamp og vise engasjement for politikk. Det er viktig i et demokratisk samfunn.

Ytringsfriheten står sterkt, og skolene skal for eksempel ikke forby politiske budskap de ikke liker. Skolene har likevel et ansvar for den aktiviteten som skjer på skolen i skoletiden, og bør derfor følge med på at den politiske aktiviteten skjer innenfor trygge og informative rammer for elevene.

Skolen har et tydelig mandat om å lære elevene om demokratiske verdier og aktivt medborgerskap. Jeg ser i utgangspunktet ingen grunn til at ungdomspartier som får besøke/ha stands på skoler, ikke skal kunne verve nye medlemmer. Verving bør imidlertid skje på en måte som sikrer god informasjon til de som vurderer å melde seg inn i et parti. Jeg har tiltro til at ungdomspartiene kommuniserer med sitt publikum på en informativ og god måte, og at alle som vurderer å la seg verve blir tydelig orientert om hva det innebærer å være medlem av et ungdomsparti. Ingen skal for eksempel føle seg presset til å stemme på et spesielt parti, eller til å melde seg inn i et parti.

SPØRSMÅL NR. 1292**Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 27. februar 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Er det framleis regjeringa sitt mål at det skal koma tusen nye fagskuleplassar årleg over fem år, og korleis skal ein i så fall nå dette målet?

GRUNNGJEVING:

I Hurdalsplattforma er det eit mål om at det skal tilførast tusen nye fagskuleplassar årleg over fem år. Med regjeringa sine tre siste budsjett er ein ikkje i rute med å nå dette

målet. Både for 2023 og 2024 har det berre kome 500 nye fagskuleplassar.

Næringslivet har behov for auka kompetanse, og fagskulane er ein av dei viktigaste leverandørane av denne kompetansen. NHO sitt kompetansebarometer for 2023 syner at nesten sju av ti bedrifter har behov for folk med høgare yrkesfagleg utdanning.

Svar:

Regjeringa har store ambisjonar for høgare yrkesfagleg utdanning. Fagskulane kan på ein god måte møte behovet den einskilde har for kortare og arbeidslivsretta utdanningstilbod godt tilpassa den livssituasjonen dei er i. Regjeringa vil i tråd med ambisjonane i Hurdalsplattformen prioritere ei utvikling av både kvaliteten og kapasiteten i høgare yrkesfagleg utdanning for å møte kompetansebehova i framtida.

Fagskulane tilbyr praktisk og spesialisert utdanning som i stor grad er retta mot vaksne som er i jobb eller skal omstille seg. Det er stor etterspurnad etter fagarbeidarar med høgare yrkesfagleg utdanning. Over 750 000 sysselsette har yrkesfagleg vidaregåande opplæring

som høgste fullførte utdanning. For desse er høgare yrkesfagleg utdanning den naturlege vegen for meir utdanning. Dagens kompetansekravjande arbeidslivet vi har i dag gjer at fleire bør få betre tilgang til relevante høgare utdanningstilbod.

Høgare yrkesfagleg utdanning skal ha ei sentral rolle i arbeidet med livslang læring og utbygging av utdanning i heile landet. I 2023 passerte talet på fagskulestudentar for første gong 30 000. Veksten i talet på fagskulestudentar dei siste åra kjem mellom anna av at staten har tildelt midlar til nye studieplassar til fagskulane. Midlar til nye studieplassar til fagskulane vil på ordinær måte bli vurdert i arbeidet med dei årlege statsbudsjetta.

SPØRSMÅL NR. 1293

Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 23. februar 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Har Norge mottatt en forespørsel fra Tsjekia eller andre NATO-land om et samarbeid for å finansiere kjøp av ammunisjon til Ukraina, og hvordan stiller Norge seg - eller vil Norge stille seg - til en slik forespørsel?

BEGRUNNELSE:

På lørdag skal Tsjekkias president ha informert om at landet har identifisert en mulighet til å anskaffe opp mot 800 000 runder artillerigranater til Ukraina. Under sikkerhetsskonferansen i München skal presidenten ha sagt at han vil ta kontakt med blant annet USA, Tyskland og Sverige for å prøve å få på plass finansiering. Det er kjent både at Ukraina sliter med lav ammunisjonsbeholdning, at den europeiske forsvarsindustrien sliter med å produsere nok og at Tsjekia har ment at EU derfor ikke utelukkende kan basere seg på å selv produsere all ammunisjon som skal doneres til Ukraina.

Svar:

Gjennom Nansen-programmet bidro Norge i 2023 med om lag 10 milliarder kroner i militær støtte til Ukraina, i form av donasjoner, anskaffelser fra industrien, tilskudd til internasjonale fond og mekanismer og trening av sol-

dater. Regjeringen har allerede fattet flere store beslutninger om militær støtte for 2024, som blant annet bidrar til å gi Ukraina luftvern landet har kritisk behov for.

Den norske militære støtten ytes som del av en bred internasjonal innsats, i samarbeid med allierte og partnere. I tillegg til den langsiktige støtten, er fortsatt løpende og kortsiktig militær støtte som gis til rett tid, viktig for Ukraina så lenge krigen pågår. Norge er til enhver tid i dialog med allierte og partnere om tiltak som kan bidra til å dekke høyt prioriterte ukrainske militære behov. Det tsjekkiske initiativet om tilskudd til kjøp av ammunisjon er blant disse.

Økt produksjonskapasitet i den vestlige forsvarsindustrien er viktig både for Ukraina, oss selv og våre allierte, særlig knyttet til artilleriammunisjon. Regjeringen har derfor iverksatt flere tiltak for å bidra til å øke produksjonskapasiteten i norsk forsvarsindustri, både nasjonalt og i samarbeid med andre. Vi har inngått flere store kontrakter som er med på å gi norsk forsvarsindustri god forutsigbarhet. Regjeringen har det siste året plassert den største kontrakten i bedriftens historie hos ammunisjonsprodusenten Nammo AS. Norge har også gått sammen med Sverige og Danmark om en felles kontrakt med Nammo AS om anskaffelse av artillerigranater til Ukraina til en samlet verdi på om lag 600 millioner kroner.

Regjeringen har også besluttet at inntil 2 milliarder kroner skal benyttes for å øke produksjons-kapasiteten hos norske produsenter av militært materiell.

Vi bidrar til bedre koordinering og en mer helhetlig ivaretagelse av ukrainske behov for militær støtte blant annet gjennom å være med-leder av kapabilitetskoalisjonen for maritim sikkerhet sammen med Storbritannia, støtten til oppbygging av et moderne ukrainsk kampflyvåpen og med en tydelig rolle i arbeidet som pågår for å

fremskaffe luftvern til Ukraina. Dette utelukker ikke tiltak innenfor andre områder dersom de økonomiske ramme- ne for den militære støtten tillater dette.

Av hensyn til prosess og sikkerhet kan ikke alle regjeringens vurderinger og beslutninger om militær støtte gjøres offentlig kjent, og som utgangspunkt ikke før materiellet er levert til Ukraina. Regjeringen konsulterer Stortinget om nye beslutninger om militær støtte til Ukraina i tråd med etablert praksis.

SPØRSMÅL NR. 1294

Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 26. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden instruere UDI om hvordan forholdsmessighetsvurderingen etter statsborgerloven § 26 fjerde ledd skal utøves, for å ivareta lovgivers intensjon og sikre at praksis ikke er i strid med Grunnloven og Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen?

BEGRUNNELSE:

Forrige uke vant en palestinsk mann gjennom i Borgarting lagmannsrett med at vedtaket om tilbakekall av mannens norske statsborgerskap var ugyldig og i strid med Norges forpliktelser etter Den europeiske menneskerettighetskonvensjonens artikkel 8. Mannens sak har vært omtalt i flere medier over noe tid. Mannen kom til Norge i 1990.

Dette er den første saken som har vært til behandling i lagmannsretten siden forholdsmessighetsvurderingen i statsborgerloven § 26 fjerde ledd ble lovfestet, og retten har konkludert med at Utlendingsnemnda har en uriktig forståelse av hva som var Stortingets intensjon med den nye forholdsmessighetsbestemmelsen.

Lagmannsretten uttaler klart og tydelig at vedtaket som ble fattet om tilbakekall av mannens statsborgerskap ikke er i samsvar med lovgivers intensjon, og uttaler blant annet:

«[...] Tilbakekall av statsborgerskap etter meget lang botid kan derfor potensielt bli en aktuell problemstilling for svært mange, noe som vil rime dårlig med de vurderingene lovgiver bygget på ved vedtakelsen av § 26 fjerde ledd. Som nevnt var forholdsmessighetsvurderingen ment å ivareta de samme hensynene som en foreldelsesfrist, og ha karakter av en sikkerhetsventil for særlige tilfeller, slik det fremheves i etterarbeidene. Etter en samlet vurdering er lagmannsretten kommet til at UNEs

vedtak og beslutning er uforholdsmessige og derfor ugyldige. Lagmannsretten mener at for personer med så lang botid og så langvarig statsborgerskap som har, må det noe mer til enn uriktig opplysning om nasjonalitet, selv om dette er alvorlig nok, for å tilbakekalle statsborgerskap. I motsatt fall er det vanskelig å se at en forholdsmessighetsvurdering vil ha noen realitet [...]».

Svar:

Forholdsmessighetsvurderingen etter statsborgerloven § 26 fjerde ledd er et rettsanvendelsesskjønn som kan overprøves av domstolen. Som begrunnelsen for spørsmålet om jeg vil instruere UDI om hvordan forholdsmessighetsvurderingen skal utøves, viser representanten Tobias Drevland Lund til en dom avsagt av Borgarting lagmannsrett 12. februar i år.

Dommen er ennå ikke rettskraftig. Jeg legger videre til grunn at UDI og UNE løpende vurderer domstolsavgjørelser og hvilken betydning de kan ha for praksis. På nåværende tidspunkt ser jeg ikke behov for å instruere UDI om tolkningen av statsborgerloven § 26 fjerde ledd.

Jeg er opptatt av at forholdsmessighetsvurderingen i saker om tilbakekall av statsborgerskap praktiseres i tråd med lovgivers intensjon. Mitt departement lyste derfor ut et forskningsoppdrag i desember 2023 for å få utredet hvilken effekt endringene i regelverket for tilbakekall av statsborgerskap i 2020 har hatt på praksis. Utredningen skal blant annet omfatte gjennomgang av vedtak og rettsavgjørelser, og det skal vurderes om det er behov for endringer i UDIs og/eller UNEs praksis for å ivareta lovgivers intensjon med regelverket. Sluttrapporten for utredningen skal etter planen foreligge ved årsskiftet.

SPØRSMÅL NR. 1295**Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 26. februar 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Nylig kjente Oslo tingrett tre oljetillatelser ugyldige. Alle oljetillatelsene ble behandlet tidsnok til å havne inn under det veldig gunstige midlertidige oljeskattesystemet. Staten har anket dommen, men jeg ønsker finansministerens vurdering av hva man vil gjøre med oljeskatten dersom dommen blir opprettholdt.

Vil skattemyndighetene vurdere feltene til å fortsatt være gyldige innenfor det midlertidige oljeskattesystemet, og hvem må eventuelt ta regningen med å etterbetale den skattefordelen?

Svar:

Jeg viser til energiministerens svar 7. februar 2024 på skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken. Det fremgår der at Energidepartementet mener at saksbehandlingen har vært i tråd med regelverket og er uenig i dommen og kjennelsen om midlertidig forføyning. Basert på dette vil dom og kjennelse bli anket.

Så lenge det pågår en prosess, ønsker jeg ikke å kommentere eventuelle konsekvenser for skattleggingen av petroleumsselskapene.

SPØRSMÅL NR. 1296**Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 23. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Brystkreftrammede Karen Elise Amrati-Løvås stod modig frem på nyhetene i TV2, lørdag 10. feb., med sitt umulige valg, nemlig, cellegift eller ikke. Nå finnes det tilgjengelig en gentest (Oncotype Dx®) som med stor sikkerhet kan si hvem som har nytte av cellegift og dermed bidra til å styre riktig (persontilpasset) behandling.

Hvorfor må norske kreftpasienter hindres tilgang til nye diagnostiske metoder på grunn av lange saksbehandlingstider i Nye Metoder?

BEGRUNNELSE:

En stor andel kvinner med tidlig brystkreft får kjemoterapi (cellegift) som har beviselig liten eller ingen nytte av slik behandling. Behandlingen gir en rekke alvorlige bivirkninger og kan gi varige senskader med nedsatt livskvalitet og arbeidsevne som resultat. Det finnes i dag en genprofiltest kalt Oncotype Dx® som er tilgjengelig i over 90 land og som er utprøvd av flere enn 2 millioner brystkreftpasienter verden over og som er dokumentert i noen av de største kliniske studiene gjennomført i den

aktuelle pasientgruppen. Testen er den eneste testen som p.t. kan forutsi om pasienten vil ha nytte av cellegift eller ikke. Med denne testen vil behandlende lege sammen med pasienten kunne legge til rette for en best mulig persontilpasset behandling. I tillegg til reduserte lidelser for pasientene, vil testen bidra til betydelige besparelser i helsetesenet og for samfunnet.

Oncotype Dx® genprofiltest har nå ligget i Nye Metoder i over 2.5 år og ventet på behandling i Beslutningsforum siden oktober 2023, da metodevurderingen ble ferdigstilt. For hver uke dette drøyer vil: i) mange kvinner hindres i å få den best tilpassede behandlingen og et flertall vil kunne slippe lidelser med cellegift, ii) helsetesenet får ikke utnyttet de kostnadsbesparelser som testen gir.

Oncotype DX® testen er per i dag kun tilgjengelig i det private helsetilbudet og er forbeholdt de med god økonomi eller de med helseforsikring.

Svar:

Brystkreft er den vanligste krefttilstanden blant kvinner og forekomsten har de siste årene økt i alle aldersgrupper. Resultatene etter behandling av brystkreft har bedret seg gjennom mange år og dødeligheten har gått ned. Regjeringen har som mål at færre skal få kreft, flere skal overleve kreft og det skal tilrettelegges for god livskvalitet for dem som rammes av kreft. Regjeringen vil legge fram en ny kreftstrategi i 2024. Viktige mål i strategien vil være å tilrettelegge for bedre forebygging, tidlig diagnostikk og bedre behandlingstilbud og oppfølging for den enkelte pasient.

Kreftområdet er det fagområdet som har kommet lengst i utvikling og bruk av persontilpasset medisin. Legemidler til bruk i kreftbehandlingen utvikles kontinuerlig, basert på ny biologisk kunnskap, og kan i økende grad tilpasses den enkelte pasient basert på risikofaktorer, markører og genprofiler. I dag tilgjengeliggjøres nye metoder til diagnostikk og behandling gjennom ulike systemer, avhengig av dokumentasjonsgrunnlaget for metodene og fase i utviklingsløpet.

Den diagnostiske metoden representant Hoksrud viser til er en molekylær genprofilanalyse for å predikere nytte av kjemoterapi for utvalgte brystkreftpasienter. Metoden er til vurdering i system for Nye metoder. Oppdraget om metodevurderingen ble gitt til Folkehelseinstituttet i september 2021. Dokumentasjonspakke fra leverandøren ble mottatt første gang i august 2022 og en ny

oppdatert dokumentasjonspakke ble mottatt andre gang i mars 2023. Folkehelseinstituttet ferdigstilte metodevurderingen i oktober 2023. Denne oversikten viser at behandlingstiden ikke kun avhenger av saksbehandlingen i de offentlige etatene.

Metodevurderingen utarbeidet av Folkehelseinstituttet belyser hvorvidt denne diagnostiske metoden kan bidra til å redusere bruk av cellegiftbehandling for ulike pasientpopulasjoner. Metodevurderingen vurderer også nytten av denne testen sammenlignet med tilbudet som allerede er tatt i bruk i tjenestene for undergrupper av pasienter med brystkreft. Denne informasjonen utgjør en viktig del av beslutningsgrunnlaget som Beslutningsforum for Nye metoder skal hensynta i sine vurderinger om innføring av metoden i tjenesten.

Overordnet er beslutninger om innføring av ny diagnostikk begrunnet i vurderingen av prioriteringskriteriene nytte, ressursbruk og alvorlighet. For medisinsk utstyr og diagnostiske tester er det i tillegg andre forhold som beslutningstakere må ta hensyn til. Disse kan være forhold knyttet til den konkrete implementeringen av testen i tjenesten, slik som nødvendig kompetanse og infrastruktur for likeverdig tilgang til diagnostikken. Der som flere diagnostiske produkter med liknende eller overlappende bruksområde finnes eller forventes å komme på markedet, kan det også fordre faglige og anskaffelsesmessige vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1297

Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 26. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Hvor mange statlige arbeidsplasser er flyttet fra Oslo til Trondheim de siste to årene?

Svar:

Denne regjeringa har endra retningslinjene for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon. Det klare målet er å leggje til rette for at statlege arbeidsplassar kan styrke fleire regionale arbeidsmarknader og bidra til ein jamnare fordeling av statlege arbeidsplassar i Norge. Den statlege lokaliseringspolitikken skal

blant anna medverke til at nye og omlokaliserte statlege verksemdar i hovudsak blir lokalisert utanfor Oslo, sentrale kommunar i Oslo-området eller andre av dei største byane.

Departementet har oversyn over etableringar og flyttingar i offentlig sektor som er omfatta av retningslinjene. Om lag 30 prosent av statlege arbeidsplassar er omfatta av retningslinjene.

Retningslinjene er ikkje brukt for å flytte arbeidsplassar frå Oslo til Trondheim, men det betyr ikkje at regjeringa ikkje har satsa på Trondheim. Regjeringa har lokalisert 10,5 årsverk til Trondheim gjennom lokalisering

ing av Sekretariatet for Kirkebevaringsfondet. Ut over

dette er det ikkje flytta arbeidsplassar til Trondheim frå Oslo dei siste to åra.

SPØRSMÅL NR. 1298

Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 27. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan det bes om en tabell med kostnadsøkningene som ligger til grunn for forslaget til bevilgningsendring på 635 millioner kroner, en oversikt over når politiet fikk kjennskap til de økte utgiftene til pensjon og IT-drift og en forklaring på hvorfor det ikke ble oppdaget i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2024?

BEGRUNNELSE:

Den 14. februar varslet regjeringen at de ville foreslå en budsjettøkning på 635 millioner kroner til politiet. Bakgrunnen var et merbehov som følge av uforutsette pensjonsutgifter, IT-drift og ikke ytterligere nedbemanning. Budsjettsprekken skjer kort tid etter statsbudsjettet for 2024 ble vedtatt i desember.

Svar:

Følgende ligger til grunn for anslaget på 635 mill. kroner:

Forklaring	Merbehov
Pensjonsutgifter	320 mill. kroner
Opprettholde politibemanningen	155 mill. kroner
Sikker og stabil IT-drift	160 mill. kroner

Politidirektoratet har opplyst at politiet mottok i desember 2023 ekstraregninger knyttet til pensjon som overgikk det de siste prognosene fra Statens pensjonskasse hadde forespeilet. Dette har konsekvenser for hvilke kostnader som kan forventes gjennom 2024 både ved at pensjonskostnadene ser ut til å bli på et høyere nivå enn tidligere lagt til grunn og at en del av kostnadene fra 2023 kommer til utbetaling først i 2024.

Som Riksrevisjonen har pekt på ble ikke digitalisering i politiet prioritert nok av forrige regjering, og det er vi nå i gang med å rydde opp i. Dette er en kostbar jobb i seg selv, og økte priser knyttet til både komponenter og kompetanse har gjort at dette har blitt desto mer kostbart. Politiet kan omdisponere midler internt i etaten for å dekke ulike behov. Hvilke omprioriteringer som må gjøres innad i etaten blir først endelig landet etter at budsjettet er vedtatt i Stortinget. Konsekvensene av å finansiere økte kostnader til sikker og stabil drift innenfor gjeldende budsjetttramme viste seg å være en uakseptabel reduksjon i bemanning og investeringer. Jeg mener det var riktig å iverksette tiltak allerede nå. Hadde vi ventet til fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett med å varsle

om intensjonen om tilleggsbevilgning hadde innsparingsiltakene i politiet allerede fått virke i nesten et halvt år.

SPØRSMÅL NR. 1299**Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 27. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvor mange årsverk hadde regjeringen budsjettert for i politiet for 2023 og 2024, og hvorfor har det oppstått avvik mot planene?

BEGRUNNELSE:

Viser til regjeringens varslede forslag om budsjettøkning på 635 millioner kroner til politiet. Justisdepartementet skriver i tildelingsbrevet til Politidirektoratet at:

«politiet [hadde] en for høy bemanning ved utgangen av 2023 sett opp mot det de varige budsjetttrammene gav rom for, noe som medfører behov for å redusere bemanningen med om lag 100 årsverk i 2024».

Svar:

Regjeringen budsjetterer ikke med et gitt antall stillinger i politiet. Innenfor rammene satt av Stortinget og departementet er det det enkelte politidistrikt og Politidirektoratet som disponerer ressursene slik de finner det mest hensiktsmessig. Jeg legger til grunn at politimestrene gjør

de prioriteringene som gir mest mulig trygghet og best mulige tjenester for innbyggerne i sitt distrikt og i landet som helhet, herunder også prioriterer stillinger der det anses som nødvendig.

Det er klart at kostnadsveksten de siste årene har vært utfordrende også for politiet. Regjeringen har derfor fått gjennomført flere store budsjettøkninger den siste tiden. I 2023 fikk vi gjennomført den største prioriteringen av politiet i et revidert nasjonalbudsjett vi kjenner til, med en økning på 550 mill. kroner og i nysalderingen for 2023 bevilget vi over 700 mill. kroner til å blant annet dekke merforbruk. I budsjettet for 2024 bevilget vi en halv milliard kroner ekstra til politiet, påtalemyndigheten og PST, hvorav 117,5 mill. kroner til å opprettholde et høyt bemannings- og aktivitetsnivå.

For å ytterligere hjelpe på situasjonen ga vi nylig politiet beskjed om at vi kommer til å foreslå en varig budsjettøkning på 635 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett i år, som blant annet skal gå til å opprettholde politibemanningen. Dette er alle eksempler på tiltak vi har iverksatt for at politiet skal ha stabile rammevilkår for å løse sitt samfunnsoppdrag.

SPØRSMÅL NR. 1300**Innlevert 19. februar 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 26. februar 2024 av fiskeri- og havminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Sjømat Norge og Mowi argumenterer for at dødeligheten hos oppdrettslaks er på nivå med dødeligheten i husdyrhold på land, og spesielt gris. For å komme til en slik konklusjon, sammenligner de dødeligheten i sjøfasen hos oppdrettslaks med dødeligheten i hele livsløpet hos gris.

Mener statsråden at en slik sammenligning gir et riktig bilde av dødeligheten i havbruksnæringen sammenlignet med andre husdyrnæringer?

BEGRUNNELSE:

Havforskningsinstituttets risikorapport for norsk fiskeoppdrett, som viser at dødeligheten i sjøfasen for oppdrettslaks var nær 17 prosent i fjor, har skapt mye debatt. Blant annet hevdet Sjømat Norge på Dagsnytt 18 den 8. februar at dødeligheten i laksenæringen ikke er vesentlig høyere enn i annen kjøttproduksjon.

I et leserinnlegg publisert i DN den 8. februar skriver Øyvind Oaland, konserndirektør i Mowi, at dødeligheten for laks i sjøfasen var omtrent 17 prosent i fjor.

Videre skriver han at dødeligheten for kylling var tre prosent, lam ni prosent og slaktegris 14,5 prosent.

Både Mowi og Sjømat Norge sammenligner dødeligheten i hele livsløpet til kylling, lam og slaktegris med dødeligheten kun i sjøfasen for oppdrettslaks.

Sjømat Norge har tidligere argumentert for at dødeligheten i oppdrettsnæringen er lavere enn dødeligheten hos slaktekylling. Begrunnelsen er at laksen har en lengre produksjonssyklus enn slaktekylling, og at "daglig dødelighet" er høyere i kyllingproduksjon enn i havbruk.

Spørsmålsstilleren mener slike sammenligninger er villedende, og er bekymret for at slike utspill kan bidra til å bagatellisere de enorme dyrevelferdsproblemene som oppdrettsnæringen har i dag. I verste fall kan det bidra til å utsette helt nødvendige tiltak for å få ned dødeligheten hos oppdrettsfisk.

Svar:

Å diskutere hvordan dødelighetstallene som det opereres med i det ene eller andre dyreholdet, skal sammenlignes, er å bringe diskusjonen inn på feil spor. Det som er viktig for meg er at altfor mange oppdrettsfisk dør før de blir slaktet for å bli menneskemat. Mitt syn er at alle produksjonsdyr skal ha levd et så godt liv som mulig, uavhengig om de blir holdt på land eller i vann.

Derfor er dyrevelferd høyt prioritert av regjeringen. Vi arbeider nå med en ny stortingsmelding om dyrevelferd som skal legges frem senere i år. Der vil vi se på hvordan vi kan få på plass et enda bedre regelverk og gi oppdrettsfisken et bedre liv. Jeg har også varslet at det kommer en ny stortingsmelding om havbruk, som skal se på hele reguleringen av havbruksnæringen. Dette arbeidet er i gang. Disse to meldingene er store prosesser som vil få betydning for oppdrettsnæringen i årene som kommer.

Det trengs tiltak for å bedre dødelighetssituasjonen i oppdrettsnæringen, og dette tar regjeringen på alvor. Samtidig ser vi at det er flere oppdrettere som opererer med lave dødelighetstall. Det viser at det er mulig å få dødeligheten ned, og at oppdretterne har mye å lære av hverandre. Oppdrettsnæringen er allerede underlagt strenge krav, kontroller og uanmeldte tilsyn. Dersom dette regelverket følges, skal fisken ha det bra. Jeg har tett dialog med Mattilsynet, som gjør en viktig og grundig jobb med å følge opp næringen på disse punktene. Men, det er næringens ansvar å følge reglene. Når dette ikke skjer, påvirker det ikke bare fiskens ve og vel, men også tilliten og omdømmet til hele bransjen.

Regjeringen vil at havbruksnæringen skal fortsette å utvikle seg, skape arbeidsplasser og verdier langs kysten vår, og sikre sunn mat til verden – men det må være bærekraftig. Da må dødeligheten ned og fiskevelferden opp.

SPØRSMÅL NR. 1301

Innlevert 20. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou

Besvart 28. februar 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

Indre Østfold kommune har i behandlingen av sin arealplan godkjent at det kan bygges motorsportanlegg på et areal som består av 200 mål dyrkbar mark, inkludert 72 mål myr, samt 100 mål skog med god produksjonsevne (bonitet). Regjeringen har for kort tid siden endret målet for hvor mye dyrka mark som kan omdisponeres hvert år fra 4 000 til 2 000 dekar.

Hvordan vil regjeringen sikre vern av særlig myr, dyrkbar mark og skog?

Svar:

Eg forstår spørsmålet slik at det gjeld vern mot nedbygging av særleg myr, dyrkbar mark og skog, sidan det er vist til ei slik sak frå Indre Østfold kommune. Anna slags vern, som for eksempel vern etter naturmangfoldlova, vil eg ikkje kommentere her.

I eit nyleg felles brev frå kommunal- og distriktsminister Erling Sande og meg, gjer me kommunepolitikarane merksame på det ansvaret kommunane har for at Noreg skal nå målet om å bygge ned mindre matjord og ta vare på evna til å produsere mat. I brevet blir det vist til at me har låge reservar av jord som kan dyrkast opp,

og lågare enn det som tidlegare er lagt til grunn. Dyrkbar mark blir òg omtala i den nyleg vedtekne nasjonale jordvernstrategien. Der står det mellom anna at det er viktig å redusere nedbygginga av dyrkbar mark, og at det på lang sikt er mindre grunn til å skilje mellom dyrka og dyrkbar mark.

I dei nasjonale forventningane til regional og kommunal planlegging 2023–2027 står det at regjeringa forventar at ein unngår omdisponering og nedbygging av karbonrike areal som myr og skog så langt som mogleg, slik at areala sin evne til å lagre og ta opp karbon blir halden oppe. Det står òg at viktig naturmangfald og jordbruksareal skal bli kartlagd og sikra i planlegginga. I tillegg ber regjeringa om at kommunane vurderer om tidlegare godkjend arealbruk skal bli endra av omsynet til klima, natur og jordvern.

Regjeringa arbeider med å revidere dei statlege planretningslinene for bustad-, areal- og transportplanlegging. Retningslinene vil gje viktige føringar om nedbygging av skog, myr og jordbruksareal.

Som svar på eit oppdrag frå Klima- og miljødepartementet har Miljødirektoratet greia ut eit forslag om forbod mot nedbygging av myr. Forslaget frå Miljødirektoratet er eit ledd i oppfølginga av eit oppmodningsvedtak frå Stortinget frå desember 2022. Forslaget er no til vurdering i Klima- og miljødepartementet.

Kommunane har ei heilt sentral rolle i arbeidet med å ta vare på jordbruksareal, skog og myr, fordi det er dei som er den lokale planstyresmakta, og i hovudsak avgjer arealbruken i kommunane. Likevel skal statsforvaltaren vareta regjeringa sine interesser i denne typen saker, om kommunen ikkje i tilstrekkeleg grad gjer det.

Eg meiner at det viktigaste kommunestyra kan gjere, er å sørge for at kommunen har oppdaterte planar som tar nedbygginga av areal på alvor. Gjennom god arealplanlegging, kan kommunane bidra til å ta vare på verdifulle jordbruksareal, skog og myr. Om me skal nå jordvernmålet og dei andre måla for arealbruk, må fleire av kommunane føre ein strengare politikk for nedbygging av areal.

SPØRSMÅL NR. 1302

Innlevert 20. februar 2024 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland

Besvart 26. februar 2024 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinning

Spørsmål:

Ber om at statsråden redegjør for hvordan arbeidet med den nye alliansen for matsystem foregår, planen for arbeidet, og hvilke konkrete oppfølgingspunkter det jobbes med.

Er arbeidet i alliansen koblet til andre initiativ og arbeid for mattrygghet og sikkerhet?

BEGRUNNELSE:

Mat og matsikkerhet var blant temaene under klimatoppmøtet i Dubai i fjor, COP28. Det resulterte i en egen erklæring om matsystem. Hvordan intensjonene i erklæringen skal settes ut i livet skal ses på av en ny allianse som ledes av Norge, Brasil og Sierra Leone. Prosessen skal evalueres allerede neste år på COP29, med mål om å bane vei for neste skritt for år 2025 og videre.

Svar:

Sammen med 152 andre land sluttet Norge seg til "Emirates Declaration on Resilient Food Systems Sustainable Agriculture and Climate action" under COP-28. Erklæringen viser til nødvendigheten av å endre matsystemene i en mer klimavennlig retning.

En slik erklæring må følges opp i praksis. Regjeringens klare mål er å bidra til koordinering og framdrift og til å løfte temaet enda høyere opp på agendaen under COP-30 i Brasil i 2025, hvor Norge vil spille en aktiv rolle. I Dubai sluttet Norge seg derfor også til Alliance of Champions for Transforming Food Systems (ACT FST).

ACT FST skal bidra til gjennomføring av Emirates-erklæringen. Alliansen skal samle ambisiøse land ("champions"), som ønsker å gå foran i arbeidet med omstilling av matsystemene i en bærekraftig retning. Dette er et arbeid som per i dag går for sakte både globalt og nasjonalt til at både til at både klima- og bærekraftsmålene vil kunne nås. Brasil, Norge og Sierra Leone er ledere av initiativet som også har Kambodsja som medlem. Norges

gjesterolle i G20 under Brasil sitt formannskap gir muligheter til å styrke arbeidet.

Alliansen driftes i dag gjennom et midlertidig sekretariat. Dette konkrete initiativet skal ikke drive egne prosjekter eller utvikle egne normer, men være en pådriver for at land kan endre matsystemene i en mer klimavenlig retning.

Som co-chair i ACT FST vil Norge, sammen med Brasil og Sierra Leone, ha et særlig ansvar for å holde klima og mat høyt på den globale agendaen. Hovedformålet vil være å sørge for at det jevnlig fremmes budskap om mat og klima på høyt politisk nivå fra den globale alliansen, hvor jeg som utviklingsminister har en lederrolle, frem mot COP30 i Brasil. Første møte, avholdt under norsk ledelse, har ført alliansen inn på ønsket spor.

SPØRSMÅL NR. 1303

Innlevert 20. februar 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 21. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Når vil EUs tobakksdirektiv bli implementert i Norge?

representanten om at norske myndigheter er utålmodige etter å få gjennomført direktivet i Norge og at vi bidrar med det vi kan for at prosessene skal gå raskest mulig.

BEGRUNNELSE:

EUs tobakksdirektiv ble vedtatt av EU i 2014, trådte i kraft i EU i 2016 og ble innlemmet i EØS-avtalen i 2022. I et svar til Erlend Wiborg 22.11.2022 uttrykte statsråden at implementeringen av tobakksdirektivet ifølge departementet skulle «skje i løpet av våren 2023». Direktivet er fremdeles ikke implementert.

Svar:

Det stemmer at tobakksdirektiv 2014/40/EU etter flere forsinkelser ble innlemmet i EØS-avtalen i 2022, jf. EØS-komiteens beslutning nr. 6/2022. I beslutningens artikkel 3 fremkommer at den trer i kraft dagen etter siste melding om at konstitusjonelt forbehold er innfridd. Norge sendte slik melding etter at Stortinget i juni 2022 samtykket til innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen, jf. Prop. 68 S (2021–2022) og stortingsvedtak nr. 639 av 2. juni 2022. Island har imidlertid ikke sendt slik melding ennå.

Bakgrunnen er at det gjenstår å få på plass en avtale med EU om tilgang til en felles database, EU-CEG. Uten tilgang til denne databasen vil det ikke være praktisk mulig for myndighetene å gjennomføre store deler av direktivet. Denne prosessen har tatt lenger tid enn forventet da Liechtenstein har behov for enkelte særreguleringer i en slik avtale. Departementet håper at prosessen vil kunne komme i mål før sommeren 2024, men i og med at disse prosessene avhenger av flere ulike parter er det ikke noe norske myndigheter kan styre. Jeg kan imidlertid forsikre

SPØRSMÅL NR. 1304**Innlevert 20. februar 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 27. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden gjøre en ny vurdering med utgangspunkt i beredskapsbehov, før «beredskapsarealet» ved Svinesund eventuelt kan bli båndlagt til andre formål?

BEGRUNNELSE:

Under pandemien ble området ved tollstasjonen på Svinesund brukt som testsenter. Grunneier inngikk leieavtale med helsedirektoratet og kommunen sto for driften. Behovet økte underveis og området ble utvidet. Det var bred enighet om at det er nyttig å ha et slikt areal i beredskapsøyemed.

Departementet sier i et brev at DSB viser til at arealene var viktige under pandemien, men at det må være en helhetlig tilnærming til gode logistiske og personellmessige beredskapsplaner for etablering av tilsvarende kapasiteter nær grenseovergangene og som vurderes strategisk i et samfunnsøkonomisk helhetlig perspektiv for samfunnets totale beredskapsvevne og tilhørende behov for beredskapsarealer ved ulike grenseovergangssteder. DSB vurderer, i samråd med andre relevante etater, at arealene SVV skal leie ved Svinesund kontrollområde (som er ca. en fjerdedel av størrelsen på arealet norske myndigheter benyttet under pandemien) vil dekke behovet for beredskapsarealer i dette området. Politiet har egne, hensiktsmessige arealer, og Tolletaten kan benytte SVVs arealer. Det fremstår derfor ikke for DSB som en samfunnsøkonomisk hensiktsmessig løsning å leie disse tomtearealene dersom arealet ikke planlegges brukt til andre formål enn å stå i beredskap.

Det finnes ingen andre arealer som dekker begge grenseovergangene fra Sverige uten avkjøringsmuligheter mellom de to grensebroene.

Totalberedskapskommissjonen har lagt til grunn at beredskapsarbeidet i Norge krever et taksskifte. Regjeringen peker på en rekke tiltak som skal bidra til å styrke beredskapen. Dette inkluderer infrastruktur og arealer som kan benyttes ved ulike hendelser.

Svar:

I representantens begrunnelse for spørsmålet vises det til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD). Jeg legger til grunn at brevet det vises til er svarbrev fra JD av 20.09.2023 til GG Gruppen AS som i flere omganger har vært i kontakt med ulike myndigheter med sikte på salg av

nevnte tomteareal. I svarbrevet til GG Gruppen AS fremgår det at «JD forholder seg til DSBs faglige vurdering av saken, og at det ikke foreligger behov for å sikre dette området for beredskapsformål, ut over det arealet som SVV om kort tid vil disponere.»

På anmodning fra JD gjorde Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), i samarbeid med relevante etater som Helsedirektoratet, Statens Vegvesen, Tolletaten og Politiet, en konkret og helhetlig vurdering av spørsmål om statlig kjøp av nevnte «beredskapsareal» ved Svinesund. DSB viser i sin vurdering av saken blant annet til at arealutfordringene ved Svinesund under Covid ikke var enestående og gjaldt også andre grensepasseringssteder. DSB viser videre til at det i prosessen med å etablere teststasjoner på kort tid med høy kapasitet, viste seg at det var en minst like stor utfordring å skaffe tilstrekkelig bemanning med rett kompetanse som det å sikre tilstrekkelig areal. Direktoratet viser blant annet i vurderingen til at de i utgangspunktet ikke ser det som en samfunnsøkonomisk hensiktsmessig løsning å anskaffe eller leie arealet dersom arealet ikke planlegges brukt til andre formål enn å stå i beredskap. De konkluderer med at det ikke anses hensiktsmessig å anskaffe eller leie disse tomtearealene kun for beredskapsformål.

Jeg ser det ikke som naturlig for meg som statsråd å overprøve vurderingen fra flere fagdirektorater om denne konkrete enkeltsaken. Det er ikke naturlig at staten anskaffer (eller leier) enhver eiendom, løsøre eller rettighet som kan være nyttig i en bestemt uønsket hendelse. Her er det statens samlede virkemiddelapparat som er relevant. I noen tilfeller er det hensiktsmessig at staten eier eller leier noen bestemte innsatsfaktorer av beredskapshensyn, mens det i andre tilfeller er mer relevant å sikre at staten har tilstrekkelige hjemler for rekvisisjon av fast eiendom, løsøre og rettigheter.

SPØRSMÅL NR. 1305**Innlevert 20. februar 2024 av stortingsrepresentant Marian Hussein****Besvart 26. februar 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan Stortinget få innsyn i avtalen som er gjort mellom Norge, Israel og De palestinske selvstyremyndighetene om pengeoverføringer fra Israel til Palestina, og hva de ulike partene har forpliktet seg til?

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding fra utenriksdepartementet av 18. februar 2024 blir det kunngjort at Norge legger nå til rette for en midlertidig ordning som gjør at den palestinske selvstyremyndigheten kan ta imot skatte- og tollinntekter som Israel krever inn for palestinere.

Ordningen har kommet på plass etter mange ukers uenighet mellom partene. Hele bildet knyttet til hva

henholdsvis Norge, Israel og De palestinske selvstyremyndighetene har forpliktet seg til er ikke kjent for Stortinget.

Svar:

Jeg takker for representantens spørsmål om ordningen der Norge skal være en mellomstasjon for palestinske toll- og skatteinntekter. Det er ikke inngått en folkerettslig bindende avtale mellom Norge og israelske og palestinske myndigheter i forbindelse med denne ordningen. Den har kommet i stand gjennom en brevveksling mellom det israelske finansdepartementet, det palestinske finansdepartementet og det norske utenriksdepartementet.

Av hensyn til partene og ordningen vil jeg framfor å oversende brevvekslingen, informere Stortinget på egen måte om alle spørsmål knyttet til ordningen, dersom dette etterspørres.

SPØRSMÅL NR. 1306**Innlevert 20. februar 2024 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 27. februar 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva har statsråden på de 712 dagene som har gått siden besvarelsen av mitt skriftlige spørsmål nr. 15:1438 (2021-2022) gjort for å bedre landets tilfluktsromkapasitet, og hvor mye har kapasiteten økt fra 03.03.22 til 20.02.24?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål om det er tilstrekkelig kapasitet ved norske tilfluktsrom til at hele befolkningen kan beskyttes i en eventuell krisesituasjon, jf. Dokument 15:1438 (2021-2022). Det ble også etterspurt om statsråden vil ta initiativ til utbygging av flere tilfluktsrom, dersom dagens kapasitet ikke er god nok til å beskytte hele befolkningen i en eventuell krisesituasjon. Spørsmålet ble innlevert og oversendt den 03.03.22, og statsråden besvarte

spørsmålet den 11.03.22. Det vises særlig til følgende deler statsrådens besvarelse:

«I dag har Norge i underkant av 20 000 tilfluktsrom med plass til ca. 2,5 mill. personer. Disse er fordelt på ca. 600 offentlige tilfluktsrom med plass til ca. 300 000 personer og ca. 19 000 private tilfluktsrom med ca. 2,2 mill. plasser. Tilfluktsrommene har en dekningsgrad på om lag 50 pst. av befolkningen, men det er store regionale forskjeller på landsbasis.»

«Jeg viser til at sikkerhetssituasjonen i Europa har endret seg betydelig siden Stortinget sist gjorde vurderinger knyttet til tilfluktsrom og øvrige sivile beskyttelsestiltak i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 5 (2020-2021) Samfunnssikkerhet i en usikker verden, Innst. 275 S (2020-2021) i mars 2021. Parallelt med arbeidet som pågår i DSB, vurderer derfor regjeringen løpende om det er nødvendig å igangsette ytterligere arbeid med tilfluktsrom.»

Da det nå har gått 712 dager siden besvarelsen av nevnte spørsmål, bes det om en tilbakemelding på hva statsråden på denne tiden har foretatt seg for å bedre landets tilfluktsromkapasitet. Det bes videre opplyst hvor stor økningen av tilfluktsromkapasiteten er fra besvarelsen av spørsmål 15:1438 og til innsendelsen av dette skriftlige spørsmålet.

Svar:

Jeg viser også til mine tidligere svar på spørsmål fra representanten om tilfluktsrom, jf. dokumentene 15:1438 (2021-2022) og 15:1030 (2022-2023). Tilfluktsrom er et av flere tiltak for å beskytte sivilbefolkningen i krig eller når krig truer (sivile beskyttelsestiltak). De sivile beskyttelsestiltakene baseres på 1) rettidig befolkningsvarsling med høy dekningsgrad, 2) hensiktsmessig evakuering til trygge oppholdssteder og 3) egenberedskap. Tilfluktsrom er et viktig tiltak og en del av konseptet med hensiktsmessig evakuering til trygge oppholdssteder.

Tilfluktsrom er i lovverket definert som permanente beskyttelsesrom som skal verne befolkningen mot skader ved krigshandlinger. Gjeldende regulering har blant annet regler om plikt til å bygge tilfluktsrom, plikt til å holde rommene i forsvarlig stand og om klargjøring og drift av rommene i beredskapssituasjoner.

Etter lovverket kan kommuner og private pålegges å bygge tilfluktsrom i det omfanget som til enhver tid anses formålstjenlig. I utgangspunktet skal det bygges private tilfluktsrom ved oppførelse av bygg som overstiger 1000 m² bruksareal i tilfluktsrompliktige kommuner og offentlige tilfluktsrom til 20 % av innbyggerne i slike kommuner. I 1998 besluttet imidlertid Stortinget en midlertidig byggestopp av tilfluktsrom i nye bygninger inntil et nytt beskyttelseskonsept kommer på plass. Alle som i dag søker om fritak for å bygge tilfluktsrom får derfor fritak fra denne byggeplikten, i samsvar med Stortingets beslutning.

Eier og (fredstids) bruker er ansvarlig for å holde eksisterende tilfluktsrom i forsvarlig stand. Tilfluktsrommene kan i fredstid anvendes til annen aktivitet så lenge verneevnen (beskyttelsesgraden) ikke forringes og tilfluktsrommet i en beredskapssituasjon kan klargjøres til bruk innen 72 timer. Sivilforsvaret er ansvarlig for klargjøring og drift av offentlige tilfluktsrom i beredskapssituasjoner. Kommunene plikter å bidra til gjennomføring av Sivilforsvarets oppgaver, for å sikre en best mulig ivaretagelse av sivilbefolkningen i en beredskapssituasjon. Eier (alternativt bruker, om dette er avtalt særskilt) av private tilfluktsrom har ansvaret for tilfluktsromtjenesten i disse tilfluktsrommene. Tilfluktsrom som beskyttelseskonsept er avhengig av at befolkningen gis tilstrekkelig varsling før et angrep starter og må derfor kombineres med et godt utbygd varslingssystem (tyfoner og nødvarsel).

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) leverte 21.12.2022 en rapport til departementet med anbefalinger til det videre arbeidet med sivile beskyttelsestiltak, herunder tilfluktsrom. Noen tiltak er iverksatt. Sivilforsvaret retter nå tydelig fokus mot sine ansvar innenfor sivilbeskyttelse og det særlig innenfor tilfluktsromordningen. Sivilforsvaret har nå blant annet justert grunnutdanningen for sine tjenestepliktige for å gi større plass til sivilbeskyttelse generelt, og tilfluktsrom spesielt. Sivilforsvaret har i dette lagt mer vekt enn tidligere på at de skal evne å drifte tilfluktsrom ved behov. I tillegg øves nå også sivilbeskyttelse og tilfluktsrom årlig i sivilforsvarsdistriktene, noe som gjør at de tjenestepliktige som har gått tidligere grunnutdanning på sikt blir tilført de nye modulene innen blant annet tilfluktsromtjeneste. Sivilforsvaret jobber også mye ut mot både kommuner og andre eiere av tilfluktsrom for å sikre at de er bevisste sitt ansvar i dette. Eierne skal sikre at rommene vedlikeholdes, og kommuner har blant annet sammen med Sivilforsvaret et ansvar i driften av offentlige tilfluktsrom.

Det er viktig at vi ikke ser arbeidet med tilfluktsrom isolert. Det er gjort, og pågår, annet viktig arbeid med de sivile beskyttelsestiltakene. Regjeringen fikk blant annet i 2023 på plass en mobilbasert løsning for befolkningsvarsling, det pågår et arbeid med oppdatering av egenberedskapsrådene og DSB jobber med videre utvikling av konseptet med hensiktsmessig evakuering til trygge oppholdssteder.

Regjeringen har tidligere varslet at den vil legge frem en stortingsmelding om totalberedskap i løpet av 2024. Meldingen vil blant annet være en oppfølging av NOU 2023: 17 fra Totalberedskapskommisjonen. Kommisjonen anbefaler å videreutvikle de sivile beskyttelsestiltakene. Anbefalingen vurderes i meldingsarbeidet.

Som følge av Stortingets beslutning i 1998 om en midlertidig suspensjon avplikten til å bygge tilfluktsrom i nye bygninger, har kapasiteten sunket noe fra år til år, inkludert perioden representanten spør om konkret. Dette som følge av at det ikke bygges nye tilfluktsrom samtidig som det blir flere folk i landet og noen tilfluktsrom forsvinner når eldre bygg med tilfluktsrom rives. DSB har opplyst til meg at dekningsgraden på tilfluktsrom nå er på om lag 45 prosent av befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 1307**Innlevert 21. februar 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 27. februar 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å unngå tap av stillinger og i verste fall nedleggelse av en eller flere avdelinger ved NMBU Sandnes?

BEGRUNNELSE:

Forsknings- og høyere utdanningsministeren og landbruksministeren besøkte NMBU Sandnes 12. februar, etter henvendelse fra Rogaland fylkeskommune og Sandnes kommune om bekymring for konsekvenser av nedskjæringer og kutt i stillinger ved NMBU Veterinærhøgskolen sin seksjon i Sandnes.

En svekkelse av seksjonen med dens avdelinger er i strid med Statens langsiktige satsning på fagmiljøet i Sandnes som leverer viktig undervisning av veterinærstudenter i tillegg til forskning og innovasjon.

Da Kunnskapsdepartementet foreslo flytting av Veterinærhøgskolen, ble det i St.prp. nr. 30 (2007–2008) s. 2 uttalt at:

«Regjeringa føreset at avdelinga i Sandnes blir utvikla vidare ved ei lokalisering av NVH til Ås».

Utfordringene med tilgang på veterinærer til produksjonsdyrpraksis har økt markant, ifølge Rapport om tilgang på veterinærtjenester i Norge (2023). NMBU Sandnes fokuserer på opplæring innen produksjonsdyrartene sau og gris. Seksjonen har egen saueflokk, laboratorium og obduksjonssal som gir svært gode forutsetninger for praktisk undervisning. Nærhet til produksjonsdyr i område med mange gårdsbruk er viktig med tanke på feltundervisning i husdyrsykdommer og tilgang til materiale for obduksjon.

Fra og med 2016 har Staten styrket seksjonen over Kunnskapsdepartementets budsjett, en viktig politisk satsning på bærekraft, veterinærmedisin og One Health. Seksjonen ble framhevet av akkrediteringsorganet EAEVE i 2023 for sine gode fasiliteter for praktisk opplæring. SEARCH er nå et internasjonalt forsknings- og utdanningscenter.

I styresak 23/05403-1 (Veterinærfakultetets styremøte 26.10.2023): Veterinærhøgskolen skal finne tiltak som bedrer økonomien med minst 30 mill. kroner. Man har besluttet å vurdere kutt ved seksjonen i Sandnes. Dette er ikke i tråd med Statens strategiske satsning, ref. St.prp. nr. 30 (2007–2008) og tilleggsbevilgninger gitt «for en varig styrking av fagmiljøet ved NMBU Sandnes og SEARCH».

Svar:

Eg ser det slik at spørsmålet ligg svært nær i intensjon til det representanten Kristjansson stilte til meg 12. februar, og som eg svarte på 19. februar (Dokument nr. 15:1213 (2023–2024)). Eg tillet meg derfor å sitere dette svaret, då eg meiner at det er dekkande for tilnærminga eg som statsråd har til dette, og politikken regjeringa fører for å sikre at vi når dei overordna måla for forsknings- og høgare utdanningspolitikken:

«Eg har stor tru på at Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet (NMBU) gjer gode prioriteringar slik at den samla verksemda blir innretta slik at vi når dei måla vi har sett oss for både høgare utdanning og forskning. I perioden 2016–2019 har Stortinget løyvd til saman 30 mill. kroner til nybygg, utstyr og inventar ved SEARCH-senteret over budsjettet til Kunnskapsdepartementet. Frå og med 2019 blei rammeløyvinga til NMBU varig auka med 10 mill. kroner for å styrke fagmiljøet ved NMBU Sandnes og SEARCH-senteret.

Samstundes vil eg understreke at eg meiner det er dårleg styring av heilskapen i forskning og høgare utdanning dersom regjering og Storting skal legge for detaljerte føringar på dei prioriteringane vi etter prinsippa for rammefinansiering, styring etter kvalitet, tillit og ansvar, har lagt til alle universiteta og høgskulane å gjere for å nå dei overordna måla for forsknings- og høgare utdanningspolitikken:

- Høg kvalitet i utdanning og forskning
- Berekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
- God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i heile landet

Dette er eit styringsprinsipp som Stortinget seinast slutta seg til i handsaminga av stortingsmeldinga i 2020 om statleg styring av universitet og høgskular og stortingsmeldinga i 2022 om utsyn over kompetansebehovet i Noreg. Representanten spør kva eg vil gjere for å sikre at NMBU følger opp satsinga i Sandnes. Svaret mitt er at eg vil halde fram arbeidet til regjeringa med å gi meir tillit og ansvar til universitet og høgskular for å sikre høg kvalitet og tilgjenge til forskning og høgare utdanning i heile landet. Dette meiner eg vi gjer best ved å lage gode budsjettframlegg til Stortinget for sektoren, til dømes slik som i 2024 der det blir flytta midlar frå søknadsbaserte ordningar direkte inn i rammeløyvinga til universitet og høgskular. På denne måten aukar vi handlingsrommet for universitet og høgskular til sjølve å vurdere kva prioriteringar som gir best måloppnåing og resultat, basert på deira egne vurderingar av behova i samfunnet sett opp mot eigen portefølje. Eg er trygg på at NMBU vil ta med seg bidraga frå miljøet i Sandnes til både forskning og utdanning i vurderinga når dei i åra framover skal legge sine interne budsjettprioriteringar.»

SPØRSMÅL NR. 1308**Innlevert 21. februar 2024 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 26. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Dersom grunnskoletilskuddet skulle bli avviklet og istedenfor fordeles som innbyggertilskudd.

Hvordan skulle da dette påvirke den enkelte kommune (Ønsker svar i tabell per kommune)?

BEGRUNNELSE:

I 2022 ble det innført et nytt tilskudd på 500 000 kr per kommunale grunnskole i kommunen. Tilskuddet ble gitt med en særskilt fordeling basert på tall over grunnskoler i kommunene i skoleåret 2021/2022. Satsen har senere blitt prisjustert, og tilskuddet blir finansiert innenfor rammetilskuddet til kommunene ved at et trekk på et likt beløp per innbygger for alle kommunene.

Svar:

Satsen er prisjustert og er 541 317 kroner per grunnskule i 2024. Det samla beløpet til tilskotet er 1327,614 mill. kroner i 2024, fordelt i Grønt hefte 2024. I tabell 1 er fordelingsverknadene av å avvikle grunnskuletilskotet og fordele midlane med eit likt beløp per innbyggjar vist. I berekningane er det lagt til grunn storleiken på grunnskuletilskotet i kvar kommune i 2024 og talet på innbyggjarar per 1. juli 2023.

og 2 viser fordelinga av grunnskoletilskotet i 2024, i alt og per innbyggjar. Kolonne 3 og 4 viser dei same samla midlane, fordelt med eit likt beløp, 241 kroner, per innbyggjar.

Differansen mellom fordelinga med eit likt beløp per innbyggjar og beløp til grunnskuletilskotet i 2024 er dei berekna fordelingsverknadene av å overføre midla til innbyggartilskotet. Kolonne 5 og 6 viser dette, i alt og per innbyggjar. Om talet er positivt, får kommunen ein vinst, om talet er negativt får kommunen eit tap.

Tabell 1. Fordelingsverknader av å overføre grunnskoletilskotet til innbyggartilskotet.

Kommune/kol.nr.	Innbygger-tal per 1.juli 2023	Grunnskuletilskot		Overføring til innbyggartilskotet		Vinst/tap ved overføring til innbyggartilskotet	
		(1 000 kr)	Pr.innb	(1 000 kr)	Pr. innb.	(1 000 kr)	Pr. innb.
		Kol.1	Kol.2	Kol. 3	Kol. 4	Kol.5 = Kol.3- Kol.1	Kol.6=Kol.4-Kol.2
0301 Oslo	711 918	78 445	110	171 402	241	92 957	131
1101 Eigersund	15 177	4 328	285	3 654	241	-674	-44
1103 Stavanger	146 810	26 509	181	35 347	241	8 838	60
1106 Haugesund	38 218	7 033	184	9 202	241	2 169	57
1108 Sandnes	83 219	16 771	202	20 037	241	3 266	39
1111 Sokndal	3 325	541	163	801	241	260	78
1112 Lund	3 235	2 164	669	779	241	-1 385	-428
1114 Bjerkreim	2 861	1 082	378	689	241	-393	-137
1119 Hå	19 712	4 869	247	4 746	241	-123	-6
1120 Klepp	20 766	4 869	234	5 000	241	131	6
1121 Time	19 876	5 410	272	4 786	241	-624	-31
1122 Gjesdal	12 384	3 246	262	2 982	241	-264	-21
1124 Sola	28 492	6 492	228	6 860	241	368	13
1127 Randaberg	11 733	1 623	138	2 825	241	1 202	102
1130 Strand	13 578	2 705	199	3 269	241	564	42
1133 Hjelmeland	2 635	1 623	616	634	241	-989	-375
1134 Suldal	3 827	3 246	848	921	241	-2 325	-608
1135 Sauda	4 559	2 164	475	1 098	241	-1 066	-234
1144 Kvitsøy	537	541	1007	129	240	-412	-767
1145 Bokn	880	541	615	212	241	-329	-374
1146 Tysvær	11 499	4 328	376	2 769	241	-1 559	-136
1149 Karmøy	43 086	11 361	264	10 374	241	-987	-23
1151 Utsira	209	541	2589	50	239	-491	-2349
1160 Vindafjord	8 927	4 869	545	2 149	241	-2 720	-305
1505 Kristiansund	24 240	6 492	268	5 836	241	-656	-27
1506 Molde	32 512	9 197	283	7 828	241	-1 369	-42
1508 Ålesund	58 186	11 902	205	14 009	241	2 107	36
1511 Vanylven	3 034	1 623	535	730	241	-893	-294
1514 Sande	2 442	1 623	665	588	241	-1 035	-424
1515 Herøy	8 903	3 787	425	2 144	241	-1 643	-185
1516 Ulstein	8 882	2 705	305	2 139	241	-566	-64
1517 Hareid	5 170	2 164	419	1 245	241	-919	-178
1520 Ørsta	10 977	3 787	345	2 643	241	-1 144	-104
1525 Stranda	4 402	2 164	492	1 060	241	-1 104	-251
1528 Sykkylven	7 606	2 705	356	1 831	241	-874	-115
1531 Sula	9 670	2 164	224	2 328	241	164	17
1532 Giske	8 675	2 705	312	2 089	241	-616	-71
1535 Vestnes	7 097	1 623	229	1 709	241	86	12
1539 Rauma	7 082	2 705	382	1 705	241	-1 000	-141
1547 Aukra	3 692	1 082	293	889	241	-193	-52
1554 Averøy	5 928	1 623	274	1 427	241	-196	-33
1557 Gjemnes	2 665	1 082	406	642	241	-440	-165
1560 Tingvoll	3 036	1 623	535	731	241	-892	-294
1563 Sunndal	7 284	3 246	446	1 754	241	-1 492	-205
1566 Surnadal	5 959	2 164	363	1 435	241	-729	-122
1573 Smøla	2 142	1 082	505	516	241	-566	-264
1576 Aure	3 386	1 082	320	815	241	-267	-79

Kommune/kol.nr.	Innbyggjar-tal per 1.juli 2023	Grunnskuletilskot		Overføring til innbyggjar- tilskotet		Vinst/tap ved overføring til innbyggartilskotet	
		(1 000 kr)	Pr.innb	(1 000 kr)	Pr. innb.	(1 000 kr)	Pr. innb.
		Kol.1	Kol.2	Kol. 3	Kol. 4	Kol.5 = Kol.3- Kol.1	Kol.6=Kol.4-Kol.2
1577 Volda	10 897	3 787	348	2 624	241	-1 163	-107
1578 Fjord	2 505	1 623	648	603	241	-1 020	-407
1579 Hustadvika	13 390	5 410	404	3 224	241	-2 186	-163
1580 Haram	9 402	4 869	518	2 264	241	-2 605	-277
1804 Bodø	53 401	11 902	223	12 857	241	955	18
1806 Narvik	21 560	5 410	251	5 191	241	-219	-10
1811 Bindal	1 371	541	395	330	241	-211	-154
1812 Sømna	1 976	1 082	548	476	241	-606	-307
1813 Brønnøy	7 813	2 164	277	1 881	241	-283	-36
1815 Vega	1 226	541	441	295	241	-246	-201
1816 Vevelstad	476	541	1137	115	242	-426	-895
1818 Herøy	1 844	541	293	444	241	-97	-53
1820 Alstahaug	7 414	3 246	438	1 785	241	-1 461	-197
1822 Leirfjord	2 317	541	233	558	241	17	7
1824 Vefsn	13 404	2 705	202	3 227	241	522	39
1825 Grane	1 460	541	371	352	241	-189	-129
1826 Hattfjelldal	1 287	1 623	1261	310	241	-1 313	-1020
1827 Dønna	1 391	1 082	778	335	241	-747	-537
1828 Nesna	1 805	541	300	435	241	-106	-59
1832 Hemnes	4 490	2 705	602	1 081	241	-1 624	-362
1833 Rana	25 947	5 410	209	6 247	241	837	32
1834 Lurøy	1 877	3 246	1729	452	241	-2 794	-1489
1835 Træna	448	541	1208	108	241	-433	-967
1836 Rødøy	1 139	2 705	2375	274	241	-2 431	-2134
1837 Meløy	6 183	4 328	700	1 489	241	-2 839	-459
1838 Gildeskål	1 955	2 164	1107	471	241	-1 693	-866
1839 Beiarn	1 035	541	523	249	241	-292	-282
1840 Saltdal	4 695	1 623	346	1 130	241	-493	-105
1841 Fauske	9 603	2 164	225	2 312	241	148	15
1845 Sørfold	1 852	1 623	876	446	241	-1 177	-636
1848 Steigen	2 674	2 164	809	644	241	-1 520	-568
1851 Lødingen	2 024	1 082	535	487	241	-595	-294
1853 Evenes	1 330	541	407	320	241	-221	-166
1856 Røst	462	541	1171	111	240	-430	-931
1857 Værøy	676	541	800	163	241	-378	-559
1859 Flakstad	1 221	541	443	294	241	-247	-202
1860 Vestvågøy	11 553	3 246	281	2 782	241	-464	-40
1865 Vågan	9 737	4 869	500	2 344	241	-2 525	-259
1866 Hadsel	8 199	2 705	330	1 974	241	-731	-89
1867 Bø	2 617	2 164	827	630	241	-1 534	-586
1868 Øksnes	4 553	1 082	238	1 096	241	14	3
1870 Sortland	10 667	3 787	355	2 568	241	-1 219	-114
1871 Andøy	4 585	1 082	236	1 104	241	22	5
1874 Moskenes	975	541	555	235	241	-306	-314
1875 Hamarøy	2 718	1 623	597	654	241	-969	-357
3101 Halden	31 840	5 951	187	7 666	241	1 715	54
3103 Moss	51 545	9 197	178	12 410	241	3 213	62
3105 Sarpsborg	59 502	11 361	191	14 326	241	2 965	50
3107 Fredrikstad	84 770	16 230	191	20 410	241	4 180	49

Kommune/kol.nr.	Innbyggertal per 1.juli 2023	Grunnskuletilskot		Overføring til innbyggertilskotet		Vinst/tap ved overføring til innbyggertilskotet	
		(1 000 kr)	Pr.innb	(1 000 kr)	Pr. innb.	(1 000 kr)	Pr. innb.
		Kol.1	Kol.2	Kol. 3	Kol. 4	Kol.5 = Kol.3- Kol.1	Kol.6=Kol.4-Kol.2
3110 Hvaler	4 774	541	113	1 149	241	608	127
3112 Råde	8 039	1 623	202	1 936	241	313	39
3114 Våler	6 102	2 164	355	1 469	241	-695	-114
3116 Skiptvet	3 915	1 082	276	943	241	-139	-36
3118 Indre Østfold	46 641	12 443	267	11 230	241	-1 213	-26
3120 Rakkestad	8 413	2 164	257	2 026	241	-138	-16
3122 Marker	3 634	541	149	875	241	334	92
3124 Aremark	1 350	541	401	325	241	-216	-160
3201 Bærum	130 586	23 804	182	31 441	241	7 637	58
3203 Asker	98 041	22 181	226	23 605	241	1 424	15
3205 Lillestrøm	93 010	15 148	163	22 394	241	7 246	78
3207 Nordre Follo	62 813	12 443	198	15 123	241	2 680	43
3209 Ullensaker	43 293	8 115	187	10 424	241	2 309	53
3212 Nesodden	20 366	4 869	239	4 904	241	35	2
3214 Frogn	16 150	3 246	201	3 888	241	642	40
3216 Vestby	19 348	3 787	196	4 658	241	871	45
3218 Ås	21 409	4 869	227	5 155	241	286	13
3220 Enebakk	11 385	2 705	238	2 741	241	36	3
3222 Lørenskog	47 305	6 492	137	11 390	241	4 898	104
3224 Rælingen	19 822	4 328	218	4 773	241	445	22
3226 Aurskog-Høland	17 998	3 787	210	4 333	241	546	30
3228 Nes	24 470	5 410	221	5 892	241	482	20
3230 Gjerdrum	7 313	1 623	222	1 761	241	138	19
3232 Nittedal	25 620	4 869	190	6 169	241	1 300	51
3234 Lunner	9 336	2 164	232	2 248	241	84	9
3236 Jevnaker	7 002	1 623	232	1 686	241	63	9
3238 Nannestad	15 802	2 705	171	3 805	241	1 100	70
3240 Eidsvoll	27 681	5 410	195	6 665	241	1 255	45
3242 Hurdal	2 926	541	185	704	241	163	56
3301 Drammen	103 703	17 312	167	24 968	241	7 656	74
3303 Kongsberg	28 575	7 033	246	6 880	241	-153	-5
3305 Ringerike	31 467	6 492	206	7 576	241	1 084	34
3310 Hole	6 923	2 164	313	1 667	241	-497	-72
3312 Lier	28 322	6 492	229	6 819	241	327	12
3314 Øvre Eiker	20 626	4 328	210	4 966	241	638	31
3316 Modum	14 636	3 787	259	3 524	241	-263	-18
3318 Krødsherad	2 228	541	243	536	241	-5	-2
3320 Flå	1 097	541	493	264	241	-277	-253
3322 Nesbyen	3 299	1 082	328	794	241	-288	-87
3324 Gol	4 806	541	113	1 157	241	616	128
3326 Hemsedal	2 645	1 623	614	637	241	-986	-373
3328 Ål	4 876	2 705	555	1 174	241	-1 531	-314
3330 Hol	4 531	1 623	358	1 091	241	-532	-117
3332 Sigdal	3 502	2 164	618	843	241	-1 321	-377
3334 Flesberg	2 765	541	196	666	241	125	45
3336 Rollag	1 383	541	391	333	241	-208	-150
3338 Nore og Uvdal	2 511	1 082	431	605	241	-477	-190
3401 Kongsvinger	18 109	3 787	209	4 360	241	573	32
3403 Hamar	32 501	6 492	200	7 825	241	1 333	41

Kommune/kol.nr.	Innbygger-tal per 1.juli 2023	Grunnskuletilskot		Overføring til innbyggartilskotet		Vinst/tap ved overføring til innbyggartilskotet	
		(1 000 kr)	Pr.innb	(1 000 kr)	Pr. innb.	(1 000 kr)	Pr. innb.
		Kol.1	Kol.2	Kol. 3	Kol. 4	Kol.5 = Kol.3- Kol.1	Kol.6=Kol.4-Kol.2
3405 Lillehammer	28 572	5 410	189	6 879	241	1 469	51
3407 Gjøvik	30 593	7 033	230	7 366	241	333	11
3411 Ringsaker	35 557	9 738	274	8 561	241	-1 177	-33
3412 Løten	7 916	2 705	342	1 906	241	-799	-101
3413 Stange	21 398	7 033	329	5 152	241	-1 881	-88
3414 Nord-Odal	5 007	1 623	324	1 206	241	-417	-83
3415 Sør-Odal	8 082	541	67	1 946	241	1 405	174
3416 Eidskog	6 034	1 623	269	1 453	241	-170	-28
3417 Grue	4 553	541	119	1 096	241	555	122
3418 Åsnes	7 281	2 164	297	1 753	241	-411	-56
3419 Våler	3 635	541	149	875	241	334	92
3420 Elverum	21 652	4 869	225	5 213	241	344	16
3421 Trysil	6 565	2 164	330	1 581	241	-583	-89
3422 Åmot	4 183	1 623	388	1 007	241	-616	-147
3423 Stor-Elvdal	2 285	1 623	710	550	241	-1 073	-470
3424 Rendalen	1 824	1 082	593	439	241	-643	-353
3425 Engerdal	1 386	541	390	334	241	-207	-149
3426 Tolga	1 586	1 082	682	382	241	-700	-441
3427 Tynset	5 625	2 705	481	1 354	241	-1 351	-240
3428 Alvdal	2 508	1 082	431	604	241	-478	-191
3429 Folldal	1 515	541	357	365	241	-176	-116
3430 Os	1 870	1 082	579	450	241	-632	-338
3431 Dovre	2 488	1 082	435	599	241	-483	-194
3432 Lesja	1 969	1 082	550	474	241	-608	-309
3433 Skjåk	2 154	541	251	519	241	-22	-10
3434 Lom	2 221	1 082	487	535	241	-547	-246
3435 Vågå	3 545	1 623	458	854	241	-769	-217
3436 Nord-Fron	5 619	2 705	481	1 353	241	-1 352	-241
3437 Sel	5 618	1 623	289	1 353	241	-270	-48
3438 Sør-Fron	3 114	1 623	521	750	241	-873	-280
3439 Ringebu	4 426	1 623	367	1 066	241	-557	-126
3440 Øyer	5 140	1 623	316	1 238	241	-385	-75
3441 Gausdal	6 166	2 164	351	1 485	241	-679	-110
3442 Østre Toten	14 900	4 869	327	3 587	241	-1 282	-86
3443 Vestre Toten	13 700	3 246	237	3 299	241	53	4
3446 Gran	13 610	5 410	398	3 277	241	-2 133	-157
3447 Søndre Land	5 564	1 623	292	1 340	241	-283	-51
3448 Nordre Land	6 540	1 082	165	1 575	241	493	75
3449 Sør-Aurdal	2 848	1 623	570	686	241	-937	-329
3450 Etnedal	1 250	541	433	301	241	-240	-192
3451 Nord-Aurdal	6 405	1 082	169	1 542	241	460	72
3452 Vestre Slidre	2 092	541	259	504	241	-37	-18
3453 Øystre Slidre	3 328	1 623	488	801	241	-822	-247
3454 Vang	1 690	541	320	407	241	-134	-79
3901 Horten	27 705	5 951	215	6 671	241	720	26
3903 Holmestrand	26 485	5 410	204	6 377	241	967	37
3905 Tønsberg	58 823	10 279	175	14 163	241	3 884	66
3907 Sandefjord	65 920	14 607	222	15 871	241	1 264	19
3909 Larvik	48 409	10 279	212	11 655	241	1 376	28

Kommune/kol.nr.	Innbyggertal per 1.juli 2023	Grunnskuletilskot		Overføring til innbyggertilskotet		Vinst/tap ved overføring til innbyggertilskotet	
		(1 000 kr)	Pr.innb	(1 000 kr)	Pr. innb.	(1 000 kr)	Pr. innb.
		Kol.1	Kol.2	Kol. 3	Kol. 4	Kol.5 = Kol.3- Kol.1	Kol.6=Kol.4-Kol.2
3911 Færder	27 423	5 410	197	6 603	241	1 193	44
4001 Porsgrunn	37 107	8 115	219	8 934	241	819	22
4003 Skien	56 239	11 361	202	13 541	241	2 180	39
4005 Notodden	13 163	4 328	329	3 169	241	-1 159	-88
4010 Siljan	2 377	1 082	455	572	241	-510	-215
4012 Bamble	14 247	3 246	228	3 430	241	184	13
4014 Kragerø	10 434	2 705	259	2 512	241	-193	-18
4016 Drangedal	4 108	1 623	395	989	241	-634	-154
4018 Nome	6 574	1 082	165	1 583	241	501	76
4020 Midt-Telemark	10 742	2 164	201	2 586	241	422	39
4022 Seljord	2 971	1 082	364	715	241	-367	-124
4024 Hjartdal	1 612	541	336	388	241	-153	-95
4026 Tinn	5 547	2 164	390	1 336	241	-828	-149
4028 Kviteseid	2 448	1 082	442	589	241	-493	-201
4030 Nissedal	1 470	1 082	736	354	241	-728	-495
4032 Fyresdal	1 258	541	430	303	241	-238	-189
4034 Tokke	2 204	1 082	491	531	241	-551	-250
4036 Vinje	3 837	2 164	564	924	241	-1 240	-323
4201 Risør	6 853	2 164	316	1 650	241	-514	-75
4202 Grimstad	24 632	5 410	220	5 931	241	521	21
4203 Arendal	46 212	8 656	187	11 126	241	2 470	53
4204 Kristiansand	115 736	25 968	224	27 866	241	1 898	16
4205 Lindesnes	23 558	7 033	299	5 672	241	-1 361	-58
4206 Farsund	9 919	2 705	273	2 388	241	-317	-32
4207 Flekkefjord	9 282	3 246	350	2 235	241	-1 011	-109
4211 Gjerstad	2 427	541	223	584	241	43	18
4212 Vegårshei	2 181	541	248	525	241	-16	-7
4213 Tvedestrand	6 231	3 246	521	1 500	241	-1 746	-280
4214 Froland	6 231	2 164	347	1 500	241	-664	-107
4215 Lillesand	11 471	2 705	236	2 762	241	57	5
4216 Birkenes	5 438	2 164	398	1 309	241	-855	-157
4217 Åmli	1 784	1 082	607	430	241	-652	-365
4218 Iveland	1 354	541	400	326	241	-215	-159
4219 Evje og Hornnes	3 959	1 623	410	953	241	-670	-169
4220 Bygland	1 162	1 082	931	280	241	-802	-690
4221 Valle	1 201	541	450	289	241	-252	-210
4222 Bykle	1 007	1 082	1074	242	240	-840	-834
4223 Vennesla	15 391	3 246	211	3 706	241	460	30
4224 Åseral	910	541	595	219	241	-322	-354
4225 Lyngdal	10 820	4 328	400	2 605	241	-1 723	-159
4226 Hægebostad	1 771	1 082	611	426	241	-656	-370
4227 Kvinesdal	6 054	3 246	536	1 458	241	-1 788	-295
4228 Sirdal	1 860	1 082	582	448	241	-634	-341
4601 Bergen	290 316	44 903	155	69 899	241	24 996	86
4602 Kinn	17 230	6 492	377	4 148	241	-2 344	-136
4611 Etne	4 072	1 082	266	980	241	-102	-25
4612 Sveio	5 757	2 705	470	1 386	241	-1 319	-229
4613 Bømlo	12 238	4 869	398	2 947	241	-1 922	-157
4614 Stord	19 210	5 410	282	4 625	241	-785	-41

Kommune/kol.nr.	Innbyggjar-tal per 1.juli 2023	Grunnskuletilskot		Overføring til innbyggjar- tilskotet		Vinst/tap ved overføring til innbyggartilskotet	
		(1 000 kr)	Pr.innb	(1 000 kr)	Pr. innb.	(1 000 kr)	Pr. innb.
		Kol.1	Kol.2	Kol. 3	Kol. 4	Kol.5 = Kol.3- Kol.1	Kol.6=Kol.4-Kol.2
4615 Fitjar	3 198	1 623	508	770	241	-853	-267
4616 Tysnes	2 915	1 623	557	702	241	-921	-316
4617 Kvinnherad	13 074	7 574	579	3 148	241	-4 426	-339
4618 Ullensvang	11 140	5 410	486	2 682	241	-2 728	-245
4619 Eidfjord	963	541	562	232	241	-309	-321
4620 Ulvik	1 080	541	501	260	241	-281	-260
4621 Voss	16 222	5 951	367	3 906	241	-2 045	-126
4622 Kvam	8 527	3 246	381	2 053	241	-1 193	-140
4623 Samnanger	2 506	1 082	432	603	241	-479	-191
4624 Bjørnafjorden	25 780	9 197	357	6 207	241	-2 990	-116
4625 Austevoll	5 293	1 623	307	1 274	241	-349	-66
4626 Øygarden	39 563	10 820	273	9 526	241	-1 294	-33
4627 Askøy	30 058	9 197	306	7 237	241	-1 960	-65
4628 Vaksdal	3 883	2 705	697	935	241	-1 770	-456
4629 Modalen	375	541	1443	90	240	-451	-1203
4630 Osterøy	8 206	2 705	330	1 976	241	-729	-89
4631 Alver	29 977	11 902	397	7 218	241	-4 684	-156
4632 Austrheim	2 873	1 082	377	692	241	-390	-136
4633 Fedje	521	541	1038	125	240	-416	-798
4634 Masfjorden	1 676	1 623	968	404	241	-1 219	-727
4635 Gulen	2 219	2 164	975	534	241	-1 630	-735
4636 Solund	764	541	708	184	241	-357	-467
4637 Hyllestad	1 266	541	427	305	241	-236	-186
4638 Høyanger	3 916	2 705	691	943	241	-1 762	-450
4639 Vik	2 553	1 082	424	615	241	-467	-183
4640 Sogndal	12 189	4 869	399	2 935	241	-1 934	-159
4641 Aurland	1 797	1 082	602	433	241	-649	-361
4642 Lærdal	2 136	1 082	507	514	241	-568	-266
4643 Årdal	5 214	1 082	208	1 255	241	173	33
4644 Luster	5 345	4 869	911	1 287	241	-3 582	-670
4645 Askvoll	2 956	2 164	732	712	241	-1 452	-491
4646 Fjaler	2 885	1 623	563	695	241	-928	-322
4647 Sunnfjord	22 325	7 574	339	5 375	241	-2 199	-98
4648 Bremanger	3 430	2 705	789	826	241	-1 879	-548
4649 Stad	9 609	4 328	450	2 314	241	-2 014	-210
4650 Gloppen	5 923	2 705	457	1 426	241	-1 279	-216
4651 Stryn	7 256	4 328	596	1 747	241	-2 581	-356
5001 Trondheim	213 125	29 755	140	51 314	241	21 559	101
5006 Steinkjer	23 963	7 574	316	5 770	241	-1 804	-75
5007 Namsos	15 116	5 951	394	3 639	241	-2 312	-153
5014 Frøya	5 421	3 787	699	1 305	241	-2 482	-458
5020 Osen	905	541	598	218	241	-323	-357
5021 Oppdal	7 361	2 164	294	1 772	241	-392	-53
5022 Rennebu	2 490	541	217	600	241	59	24
5025 Røros	5 658	1 623	287	1 362	241	-261	-46
5026 Holtålen	2 024	1 082	535	487	241	-595	-294
5027 Midtre Gauldal	6 143	2 705	440	1 479	241	-1 226	-200
5028 Melhus	17 435	5 951	341	4 198	241	-1 753	-101
5029 Skaun	8 455	3 246	384	2 036	241	-1 210	-143

Kommune/kol.nr.	Innbyggjar-tal per 1.juli 2023	Grunnskuletilskot		Overføring til innbyggjar- tilskotet		Vinst/tap ved overføring til innbyggartilskotet	
		(1 000 kr)	Pr.innb	(1 000 kr)	Pr. innb.	(1 000 kr)	Pr. innb.
		Kol.1	Kol.2	Kol. 3	Kol. 4	Kol.5 = Kol.3- Kol.1	Kol.6=Kol.4-Kol.2
5031 Malvik	14 747	3 787	257	3 551	241	-236	-16
5032 Selbu	4 183	1 623	388	1 007	241	-616	-147
5033 Tydal	758	541	714	183	241	-358	-472
5034 Meråker	2 449	541	221	590	241	49	20
5035 Stjørdal	24 614	7 033	286	5 926	241	-1 107	-45
5036 Frosta	2 635	541	205	634	241	93	35
5037 Levanger	20 492	4 328	211	4 934	241	606	30
5038 Verdal	15 121	3 787	250	3 641	241	-146	-10
5041 Snåsa	2 022	1 082	535	487	241	-595	-294
5042 Lierne	1 298	1 082	834	313	241	-769	-592
5043 Røyrvik	425	541	1273	102	240	-439	-1033
5044 Namsskogan	831	1 082	1302	200	241	-882	-1061
5045 Grong	2 304	1 082	470	555	241	-527	-229
5046 Høylandet	1 234	541	438	297	241	-244	-198
5047 Overhalla	3 885	1 082	279	935	241	-147	-38
5049 Flatanger	1 103	1 082	981	266	241	-816	-740
5052 Leka	587	541	922	141	240	-400	-681
5053 Inderøy	6 864	2 705	394	1 653	241	-1 052	-153
5054 Indre Fosen	10 015	3 246	324	2 411	241	-835	-83
5055 Heim	5 920	2 705	457	1 425	241	-1 280	-216
5056 Hitra	5 315	3 246	611	1 280	241	-1 966	-370
5057 Ørland	10 501	3 246	309	2 528	241	-718	-68
5058 Åfjord	4 321	2 164	501	1 040	241	-1 124	-260
5059 Orkland	18 737	5 410	289	4 511	241	-899	-48
5060 Nærøysund	10 011	3 246	324	2 410	241	-836	-84
5061 Rindal	1 969	541	275	474	241	-67	-34
5501 Tromsø	78 135	20 558	263	18 812	241	-1 746	-22
5503 Harstad	24 998	5 951	238	6 019	241	68	3
5510 Kvæfjord	2 855	1 623	568	687	241	-936	-328
5512 Tjeldsund	4 190	2 705	646	1 009	241	-1 696	-405
5514 Ibestad	1 283	541	422	309	241	-232	-181
5516 Gratangen	1 064	541	508	256	241	-285	-268
5518 Lavangen	998	541	542	240	240	-301	-302
5520 Bardu	3 978	1 623	408	958	241	-665	-167
5522 Salangen	2 055	541	263	495	241	-46	-22
5524 Målselv	6 804	3 787	557	1 638	241	-2 149	-316
5526 Sørreisa	3 480	1 623	466	838	241	-785	-226
5528 Dyrøy	1 074	541	504	259	241	-282	-263
5530 Senja	14 918	7 574	508	3 592	241	-3 982	-267
5532 Balsfjord	5 555	2 164	390	1 337	241	-827	-149
5534 Karlsøy	2 195	1 082	493	528	241	-554	-252
5536 Lyngen	2 732	1 623	594	658	241	-965	-353
5538 Storfjord	1 837	1 082	589	442	241	-640	-348
5540 Kåfjord	1 982	1 082	546	477	241	-605	-305
5542 Skjervøy	2 782	1 623	583	670	241	-953	-343
5544 Nordreisa	4 826	1 623	336	1 162	241	-461	-96
5546 Kvænangen	1 130	541	479	272	241	-269	-238
5601 Alta	21 558	8 656	402	5 190	241	-3 466	-161
5603 Hammerfest	11 299	4 869	431	2 720	241	-2 149	-190

Kommune/kol.nr.	Innbyggjar-tal per 1.juli 2023	Grunnskuletilskot		Overføring til innbyggjar- tilskotet		Vinst/tap ved overføring til innbyggartilskotet	
		(1 000 kr)	Pr.innb	(1 000 kr)	Pr. innb.	(1 000 kr)	Pr. innb.
		Kol.1	Kol.2	Kol. 3	Kol. 4	Kol.5 = Kol.3- Kol.1	Kol.6=Kol.4-Kol.2
5605 Sør-Varanger	9 890	3 787	383	2 381	241	-1 406	-142
5607 Vadsø	5 647	1 623	287	1 360	241	-263	-47
5610 Karasjok	2 562	541	211	617	241	76	30
5612 Kautokeino	2 829	1 082	382	681	241	-401	-142
5614 Loppa	853	1 623	1903	205	240	-1 418	-1662
5616 Hasvik	963	1 623	1685	232	241	-1 391	-1444
5618 Måsøy	1 106	1 082	978	266	241	-816	-738
5620 Nordkapp	2 947	541	184	710	241	169	57
5622 Porsanger	3 858	2 164	561	929	241	-1 235	-320
5624 Lebesby	1 222	1 082	885	294	241	-788	-645
5626 Gamvik	1 070	1 623	1517	258	241	-1 365	-1276
5628 Tana	2 793	1 623	581	672	241	-951	-340
5630 Berlevåg	906	541	597	218	241	-323	-357
5632 Båtsfjord	2 120	541	255	510	241	-31	-15
5634 Vardø	1 959	541	276	472	241	-69	-35
5636 Nesseby	876	541	618	211	241	-330	-377
Heile landet	5 514 056	1 327 614	241	1 327 614	241	0	0

SPØRSMÅL NR. 1309

Innlevert 21. februar 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala

Besvart 26. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Mener statsråden at Norske kveners forbund med dette er tildelt en reell økning på 2 mill. kroner, jf. budsjettavtalen, og at Stortingets vedtak er fulgt opp i tråd med intensjonene?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2024 etter budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti å øke bevilgningen til Norske kveners forbund med 2 mill. kroner og til kvensk språk og kultur med 3 mill. kroner, en total økning på kap. 567 post 73 med 5 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024.

I følge Ruijan Kaiku er Norske kveners forbund nå tildelt 2 mill. kroner over post 73, mens bevilgningen over

post 70 er redusert i forhold til 2023, og dermed er den totale økningen fra 2023 til 2024 på 1,13 mill. kroner.

Svar:

Frå 2023 er forvaltinga av alle tilskotsordningar til nasjonale minoritetar samla hos Kulturdirektoratet. Direktoratet si forvalting skal vere i tråd med reguleringane i forskriftene for dei enkelte tilskotsordningane og tildelingsbrevane frå departementet. I tildelingsbrevet for 2024 er Kulturdirektoratet gjort merksam på at Stortinget har bevilga eit særtilskot på 2 millionar kroner til drift av Norske kveners forbund over kap. 567 post 73.

Norske kveners forbund har i tråd med Stortinget sitt vedtak motteke 2 millionar kroner over post 73 for 2024, men Kulturdirektoratet har redusert driftsstøtta til forbundet over post 70 med 870 000 kroner. Direktoratet

gjør kvart år ei vurdering av korleis midlane på denne posten skal fordelast til dei ulike organisasjonane som søker, basert på krava i forskifta og innhaldet i søknadene.

Kulturdirektoratet har høve til å gjere vedtaka sine innanfor dei reguleringane som er gitt. Søkjarane har på si

side rett til å klage på vedtaka. Kommunal- og distriktsdepartementet er overordna klageorgan for tilskotsordningane. Det vil difor ikkje vere rett av meg å gå nærare inn på den konkrete tildelinga før departementet skal handsame ei eventuell klagesak.

SPØRSMÅL NR. 1310

Innlevert 21. februar 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 4. mars 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hva vil ministeren helt konkret gjøre for at utsatte barn skal få bedre helsehjelp og ikke bli kasteballer i systemet, og hvordan vil hun følge opp denne rapporten?

BEGRUNNELSE:

Tilsynsrapporten etter at tvillingene Mina og Mille døde under barnevernets omsorg konkluderer med at tvillingene ikke fikk forsvarlig helsehjelp:

«Ledelsen i Indre Østfold kommune sørget ikke for at helse- og omsorgstjenesten ga Mina og Mille forsvarlige tjenester, og at de i tilstrekkelig grad samarbeidet med andre tjenester. Kommuneledelsen fulgte ikke med på om tjenestene var forsvarlige. De hadde informasjon om jentenes situasjon, men sørget ikke for at jentene og familien fikk tilpasset hjelp og oppfølging til rett tid.»

Ministeren har selv uttalt følgende til NTB i denne sammenhengen:

«Rapporten viser at barnevernet har levert forsvarlige tjenester, men helsehjelpen jentene fikk, var ikke forsvarlig. Det viser hvor galt det kan gå med barn om helsehjelpen til barn i barnevernet ikke er forsvarlig.

Tilsynsrapporten fra Statsforvalteren i Vestland er svært alvorlig. To jenter har mistet livet mens de fikk tjenester fra barnevernet og helsetjenestene. Det er dypt tragisk, og rapporten viser hva som sviktet. Jeg tar på stort alvor det som kommer fram.»

For å få forsvarlig hjelp må det være kapasitet i helsevesenet. Nå har det ikke vært lengre helsekøer siden under den forrige rødgrønne regjeringen i 2013. Det er alvorlig, og bør være et moment regjeringen bør vurdere på høyeste alvor i denne sammenhengen.

Det er bra at ministeren tar dette på stort alvor, men jeg tror allmennheten etterlyser konkrete tiltak fra regjeringen for å unngå at en slik tragedie skal skje igjen.

Svar:

Rapporten representanten viser til, er tilsynsrapporten frå Statsforvaltaren i Vestland, som har ettergått om tvillingane Mina og Mille fekk forsvarlege tenester før dei døyde i januar 2023. Rapporten konkluderer med at barneverninstitusjonen og barnevernet leverte forsvarlege tenester, medan helsehjelpa jentene fekk i kommunen og i spesialisthelsetenesta i Sjukehuset Østfold HF ikkje var forsvarleg. Statsforvaltaren skriv (v) i meiner barnevernstenesta fekk for stort ansvar for oppfølginga av jentene fordi dei ikkje hadde høve til å avgrense sine oppgåver slik andre tenester gjorde. Statsforvaltaren viser til bistandsplikta som pålegg Bufetat å levere eit forsvarleg tilbod, også i dei tilfella ressursane som krevst, ligg i andre sektorar. Tilsynet viser tydeleg den store risikoen det er om barnevernet blir ståande aleine med ansvaret for barn med store behov for helsehjelp.

Dette er ikkje den første rapporten som viser kor gale det kan gå når samarbeidet mellom tenestene ikkje fungerer godt nok, eller når det er uklare ansvarsområde. Fleire andre rapportar og offentlege utgreiingar, slik som Svikt og svik frå 2017, har vist det same.

Det er ein av grunnane til at denne regjeringa sette ned eit utval som skulle greia ut institusjonsbarnevernet og føreslå nødvendige endringar i tilbodet. Utvalet leverte sin rapport i haust, NOU 2023:24 Med barnet hele vegen, og er klare i si tilråding om meir forpliktande samhandling, men óg ei tydelegare ansvarsdeling. Barnevernsinstitusjonsutvalet har fleire forslag retta mot både helse- og barnevernssektoren. Disse har til formål å sikre at barn får hjelp frå rett sektor, at behov og ressursar blir godt kartlagde, og at barna også får den helsehjelpa dei treng medan dei bur på barnevernsinstitusjon. Helse- og omsorgsministeren og eg vil saman vurdere desse forslaga.

Eit sentralt forslag frå utvalet er at alle barnevern-institusjonar skal ha eit helseteam frå spesialisthelsetenesta knytt til seg. Helseteamet skal både kartleggje barna, følgje opp barnas behov for helsehjelp og rettleie tilsette. Helseteamet kan vere eksisterande ambulante team, ei utviding av desse eller nye team. Dei regionale helseføretaka har allereie i årets oppdragsbrev fått i oppdrag å planleggje for at alle barnevern-institusjonar skal vere tilknytta eit ambulant BUP-team med kompetanse innan psykisk helse og ruslidningar. Eg meiner dette er eit viktig styringssignal, og at det vil betre tilgangen til helsehjelp for barn på barnevern-institusjon.

Tilsynsrapporten frå Statsforvaltaren i Vestland utfyller biletet i Helsetilsynets gjennomgang av saker der barn med tilknytning til barnevern-institusjon har mista livet (rapport 3/23), ein rapport som eg tok initiativet til å få gjennomført. Vi ser at fagleg usemje om kva barnet treng er ei viktig årsak til at barna ikkje får eit forsvarleg tilbod. Statsforvaltaren i Vestland skriv at (d)er barnevernstenesta meinte at jentenes sjølvskading og åtferd

var uttrykk for psykiske helsevanskar, meinte spesialisthelsetenesta at jentene hadde behov for meir stabile omsorgsrammer for at helsehjelpa skulle ha effekt. Eg vil saman med helse- og omsorgsministeren vurdere eit forslag frå barnevern-institusjonsutvalet om felles fagleg føringar for helsetenesta og barnevernet om handtering av alvorlege tilfelle av eteforstyrningar og tilbakevendande suicidalitet. Kunnskapen vi har viser at den faglege usemja og uvissa kan vere størst i møte med nettopp desse barna.

Regjeringa vil òg føre vidare og fornye helsesatsinga for barn i barnevernet. To viktige tiltak som er prioriterte, er nasjonalt forløp – barnevern og tverrfagleg helsekartlegging av barn som skal flyttast ut av heimen. Nasjonalt forløp skjer i regi av primærhelsetenesta, medan tverrfagleg helsekartlegging er eit spesialisert tilbod som Bufetat og helseforetaka samarbeider om. Rapporten frå Statsforvaltaren i Vestland om tvillingjentene som mista livet, og tilrådingane i denne, vil vere svært viktig for regjeringa sitt arbeid på dette feltet framover.

SPØRSMÅL NR. 1311

Innlevert 21. februar 2024 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 29. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilke konsekvenser mener statsråden det vil få dersom ESA konkluderer med at den samlede direktetildelingen av Østlandet 1 og 2 er i strid med EØS-avtalen, og kan statsråden gi Stortinget en grundig oppdatering på hvordan dialogen med ESA har vært om denne saken de siste månedene, inkludert møter og svar som gis til ESA nå i februar?

BEGRUNNELSE:

Samferdselsdepartementet valgte i 2023 å gi en samlet tildeling av trafikkpakkene Øst 1 og 2 til Vy, direktetildelingen skjedde til tross for interesse fra Flytoget om å fortsette å drive en helkommersiell dedikert tilbringertjeneste til Oslo Lufthavn. I stedet valgte regjeringen å legge ned Flytog-tilbudet fra 2028. I tillegg vurderer regjeringen nå å legge ned Flytoget før 2028 ved å slå selskapet sammen med Vy. Den 20. oktober 2023 sendte ESA, EF-TAs overvåkingsorgan, et brev hvor de gjorde Norge oppmerksomme på at det hadde kommet en klage på tilde-

lingsprosessen av Øst 1 og 2. I klagen hevdes det at staten brøt med EØS-avtalen, og dermed kan være ugyldig. ESA varslet også at de var i prosess med å vurdere det juridiske i dette varselet, og ba Norge om å bidra med informasjon som kunne belyse saken.

Den 6. desember 2023 sendte ESA et nytt brev, hvor de gjorde Norge oppmerksomme på at det hadde kommet enda en klage på direktetildelingen av Øst 1 og 2. Også her hevdes det at staten har brutt EØS-avtalen og forordninger om persontransport på jernbane, i tildelingprosessen for Øst 1 og 2.

Den 18. desember sendte ESA spørsmål til samferdselsdepartementet, knyttet til de to ovennevnte klagen. Spørsmålene dreier seg i stor grad om hvorvidt departementet foretok gode nok markedsundersøkelser før tildeling av kontrakten, passet på at konkurransehensyn i tilstrekkelig grad var ivaretatt, om lovligheten av avlysningen av den pågående konkurransen på trafikkpakke 4, og om den påfølgende direktetildelingsprosess har gitt større måloppnåelse for staten. I dette brevet inviterer ESA også departementet til et møte, som etter det vi forstår har

funnet sted i februar. Samferdselsdepartementet har frist til 23. februar med å svare på ESAs spørsmål.

Det er kjent at regjeringen har som mål å få avskaffet konkurranse i jernbanesektoren, som nevnt i Hurdalsplattformen. Samtidig har regjeringen et mål om å få unntak fra EUs fjerde jernbanepakke. Disse prosessene virker å ha stagnert som følge av at regjeringen har handlet uten tilstrekkelig grunnlag. I Stortinget den 10. januar ble statsråden spurt om hvordan det gikk med prosessen for å få unntak fra EUs fjerde jernbanepakke, uten å ha noe tydelig svar.

Svar:

Det pågår dialog med ESA rundt avlysningen av konkurransen om Trafikkpakke 4 høsten 2021 og den senere inngåelsen av de to kontraktene om offentlig tjenesteyting mellom Jernbanedirektoratet og Vygruppen AS angående persontogtrafikken på Østlandet.

ESA har i brev av 20. oktober 2023 og 6. desember 2023 opplyst om at de har mottatt to klager om dette saksforholdet. ESA har da opplyst at de vurderer klagen nærmere, og at de vil kunne komme tilbake til norske myndigheter for å be om mer informasjon og merknader til klagen hvis dette anses som nødvendig. Departementet har foreløpig ikke fått oversendt disse klagen fra ESA, og det er derfor heller ikke kjent hva klagen består i og hvilke anførsler klagerne har anført for at det skulle forekomme brudd på EØS-retten.

Saken har blitt diskutert nærmere både under det årlige pakkemøtet 27. oktober 2023 og i et eget videomøte mellom ESA og norske myndigheter (departementet og Jernbanedirektoratet) 8. februar i år. ESA har i disse møtene stilt spørsmål for å få klarlagt en rekke faktiske og rettslige forhold, og norske myndigheter har redegjort for innholdet i de to avtalene, de faglige vurderingene rundt hvordan avtalene er innrettet som del av det samlede kollektivtilbudet på Østlandet osv.

ESA sendte 18. desember 2023 brev til departementet med enkelte tilleggsspørsmål til den informasjonen som tidligere har blitt gitt. Dette brevet ble besvart ved brev av 23. februar i år, se vedlegg. I sistnevnte svarbrev gir departementet en skriftlig sammenfatning av informasjonen som ble formidlet i videomøtet 8. februar i år.

Det er etter mitt syn altfor tidlig å begynne å spekulere i hva som kan bli konsekvensene av at ESA eventuelt skulle komme til at det foreligger brudd på EØS-avtalen i denne saken. I departementets svarbrev av 23. februar i år fastholder norske myndigheter at avlysningen av konkurransen om Trafikkpakke 4 høsten 2021 og den etterfølgende direktetildelingen av de to avtalene om offentlig tjenesteyting til Vygruppen AS er i tråd med både kollektivtransportforordningen og grunnleggende prinsipper i EØS-retten.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2023-2024/dok15-202324-1311-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1312

Innlevert 21. februar 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 28. februar 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Er statsråden enig i at vi har fått en så høy utvekslingskapasitet med andre land nå at det driver opp strømprisene i Norge for mye, og forventer statsråden å måtte ta stilling til en ny kabel til Danmark i løpet av dette året?

BEGRUNNELSE:

I en interpellasjonsdebatt i desember 2023 svarte statsråden at Statnett mest sannsynlig vil ta stilling til eventuell reinvestering i disse utenlandskablene innen 2025, og at

Statnett forutsetter at det vil være behov for at myndighetene behandler saken.

Norge har fått en stor økning i utvekslingskapasitet med andre land de siste 17 årene. Med NorNed i 2007 økte utvekslingskapasiteten fra NO2 fra 1 000 MW til 1 700 MW. Med Skagerak 4 som fikk anleggskonsesjon i 2010 økte den til 2 400 MW. Med NordLink til Tyskland og North Sea Link til Storbritannia i 2010 økte den med over det dobbelte, til omtrent 5 200 MW.

Vi er også godt knyttet sammen med Danmark på andre måter. Som Statnett slår fast i sin siste systemut-

viklingsplan inngår Norge i et felles synkronområde med Sverige, Finland og prisområdet Sjælland.

Kablene til Jylland kobler oss i større grad på det øvrige europeiske kraftnettet, enn det nordiske kraftsamarbeidet.

I bakgrunnen for vedtaket om anleggskonsesjon, i et dokument datert 30. juni 2010, skriver NVE at Skagerak 4 kan være nyttig da det vil sikre høy utvekslingskapasitet, på 1 200 MW til Danmark når Skagerak 1 og 2 er ute av drift. Men de skriver videre at en ny kabel til Tyskland også kan føre til at man oppnår samme resultat.

Nå er vi på vei mot en situasjon hvor Skagerak 1 og 2 snart er ute av drift, og hvor vi har en ny kabel til både Tyskland og Danmark. Dette er kabler som analytikere har slått fast at har gitt økte strømpriser gjennom at vannkraftprodusentene har kunnet øke vannverdiene sine, både når vi importerer og når vi eksporterer strøm.

Svar:

Kraftprisen bestemmes i et samspill mellom en rekke faktorer. Mellomlandsforbindelsene påvirker prisnivået i Norge. Samtidig har sammensetningen av produksjon og forbruk, kapasitet i overføringsnettet og den løpende ressursutviklingen i Norge stor betydning for strømprisene.

Ekstraordinære høye energipriser på kontinentet og i UK blant annet som følge av Russlands tilbakeholdelse av gass til de europeiske markedene har hatt en tidvis betydelig påvirkning på norske strømpriser, spesielt i 2022 som var preget av særlig stor usikkerhet knyttet til Europas tilgang på energi. Det er en sterk påminnelse om at det viktigste vi kan gjøre for å bidra til rimelige strømpriser i Norge er å øke tilgangen gjennom å bygge ut mer fornybar kraft. Dette arbeidet er regjeringen godt i gang med. Hittil i 2024 har vi for øvrig hatt en mye likere andel import og eksport enn de to foregående årene. I perioder har vi kunnet nyte godt av å kunne importere billig vindkraftproduksjon fra landene vi er tilknyttet.

Norge har i dag fire mellomlandsforbindelser til Danmark med samlet kapasitet på 1 700 MW. Skagerak 1 og 2 har samlet kapasitet 500 MW og ble satt i drift i 1976/77. Skagerak 1 og 2 nærmer seg teknisk levetid. Statnett opplyser at foretaket mest sannsynlig vil ta stilling til eventuell reinvestering i de to Skagerak-forbindelsene i løpet av 2025.

Energidepartementet vil på ordinær måte ta stilling til saken når og hvis den kommer til behandling. En slik behandling vil blant annet innebære en vurdering av om det er samfunnsmessig rasjonelt å gi konsesjon i tråd med energilovens formålsbestemmelse.

SPØRSMÅL NR. 1313

Innlevert 21. februar 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 28. februar 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

Har statsråden ein oversikt over kor mange studentar som har fått sine åndsverk ulovleg lasta opp i plagiattrollen, og kva vil statsråden gjera for å retta opp i dette potensielle lovbrøtet?

GRUNNGJEVING:

VG skriv 21.02.24 om korleis fleire univeitet og høgskular kan ha nytta studentoppgåver ulovleg i plagiattrollsystemet. Som resultat av manglande samtykkje, meiner både advokat Magnus Stray Vyrje og førsteamanuensis ved UiB, Torger Kielland, at denne praksisen bryt med opphavsretten. Vyrje seier til VG at studentane som er råka av dette brotet på opphavsretten, kan ha krav på fleire hundre millionar kroner i vederlag.

Svar:

Den aktuelle plagiattrollen, Ouriginal, er skaffa av Sikt – Kunnskapssektorens tenesteleverandør (Sikt) gjennom at det er inngått ei rammeavtale. Det er universiteta og høgskolane som har inngått avtalar om bruk av tenesta, og er ansvarlege for bruken av tenesta.

Departementet har ikkje oversikt over kor mange studentar som kan ha fått sine åndsverk lasta opp i plagiattrollen.

Departementet har dialog med Sikt om vidare avklaringar og oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 1314**Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 29. februar 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Når planlegg regjeringa å leggje fram ei ny og meir treffsikker bustøtteordning for hushaldningar med lave inntekter og høge boutgifter?

GRUNNGJEVING:

Bustøtta er viktig for å sikre at personar med låge inntekter og høge buugifter har råd til ein høvelig bustad. Ifølgje vedtak nr. 931, 16. juni, 2023, skulle regjeringa «[...] i statsbudsjettet for 2024 fremme forslag om endringer i bostøtteregelverket som gjør ordningen mer treffsikker for husholdninger med lave inntekter og høye boutgifter.» Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 118 S (2022–2023). Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023 og Innst. 490 S (2022–2023).

Regjeringa skriv i statsbudsjett for 2024 at departementet no arbeider med å følgje opp ekspertgruppa og at regjeringa vil kome tilbake på eit seinare tidspunkt.

Bustøtta har fleire gonger vore mellombels styrka, mellom anna for å hjelpe mottakarane når straumprisane har vore ekstra høge. I tillegg til å gi ei ekstra straumstøtte til bustøttemottakarar, har det og vore vedteke mellombelse endringar i buustøtteregelverket, som inneber markant høgare inntektsgrenser og dermed vesentleg flerie bustøttemottakarar enn i det ordinære regelverket. Disse mellombelse ordningane går ut mars 2024. Mange bustøttemottakere vil no risikere å miste heile bustøtta si.

Svar:

Bustøtta skal gjere det enklare for husstandar med låge inntekter å skaffe seg og behalde ein eigna bustad, ved å hjelpe dei med å betene høge buugifter. Ekspertgruppa som vart sett ned i 2020 for å gjennomgå bustøtta, leverte sin rapport i mai 2022. Dei peiker på fleire problemstillingar som departementet jobbar med. Oppfølging av oppmodningsvedtaket som det blir vist til, er ein del av dette arbeidet.

Snart presenterer regjeringa ei stortingsmelding om bustadpolitikken. Bustøtta er eit viktig i bustadpolitisk verkemiddel, og får ei grundig omtale i meldinga.

Bustøtta er prioritert dei siste åra. I 2024-budsjettet slår vi fast at etterbetalingane som kjem etter trygdeoppgeret i mai, ikkje skal redusere bustøtta i juni. Vidare blir bustøtte styrka 1. juli, slik at dei som har minstesats av uføretrygd, arbeidsavklaringspengar eller kvalifiser-

ingsstønad, ikkje får mindre bustøtte enn før når desse satsane aukar.

Dei mellombelse bustøttereglane som gjeld i dag, blei vedtekne i desember 2021. Da var det klart at dei nettopp skulle vere mellombelse. Det var ein særskilt situasjon med svært høge straumprisar, og det var behov for raske tiltak. Sidan det har tiltaket av blitt forlenga fleire gonger – og det av gode grunnar. Dels har det handla om høge straumprisar og dels om den generelle prisauken i samfunnet. I budsjettet for 2024 vedtok Stortinget med støtte frå SV den siste forlenginga fram til 1. april. Straumprisane er ikkje lenger så høge som dei var, og den generelle straumstønadsordninga for hushald er god.

SPØRSMÅL NR. 1315**Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 29. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Viser til spørsmål nylig stilt til statsråden vedrørende 70 pst. statlig støtte til store kollektivprosjekter/tilskudd til byområder.

Hva vil være kostnad for 80 pst. statlig støtte til store kollektivprosjekter, enten over post 63 eller post 66 og 63, fordelt utover neste 12-årige NTP-periode?

Svar:

Som jeg viste til i svar på spørsmål nr. 1008, er det statlige bidraget til de store kollektivprosjektene som er under bygging, økt fra 50 til 54 pst. fra 2023 uten tilbakevirkende kraft, jf. Prop. 118 S (2022-2023) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023 og Innst. 490 S (2022-2023). Sammen med den tidligere økningen i det statlige tilskuddet som utgjør 16 prosentpoeng, er statens

årlige bidrag til disse kollektivprosjektene om lag 70 pst. fra og med 2023.

Økningen fra 50 til 54 pst., som gjelder fra og med 2023 og utbetales etter framdrift i prosjektene, er av Statens vegvesen vurdert til å utgjøre totalt om lag 1,2 mrd. kr, hvorav om lag 900 mill. kr må finansieres etter 2025, som er første år i ny Nasjonal transportplan. Periodiseringen av dette økte restbehovet vil være avhengig av prosjektenes framdrift, og må derfor vurderes nærmere.

Basert på en tilsvarende framgangsmåte vil en økning av statens tilskudd til 80 pst. innebære at tilskuddet som gis etter framdrift, økes fra 50 til 64 pst. Sammen med det fastsatte tilskuddet på 16 pst., vil dette utgjøre om lag 80 pst. fra og med 2023. Statens vegvesen har vurdert at en slik endring i tilskuddet vil øke tilskuddsbehovet ytterligere med om lag 3,1 mrd. kr. Denne økningen må i sin helhet finansieres etter 2025. Det samlede finansieringsbehovet i den nye planperioden blir dermed om lag 4 mrd. kr.

SPØRSMÅL NR. 1316**Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 29. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva er neste skritt for realiseringen av Nord-Norgebanen, og hva vil det koste å begynne realiseringen i den kommende NTP-perioden (2025-2036)?

BEGRUNNELSE:

Etter KVU Nord-Norge-banen ble lansert i høst har utredningen møtt skepsis fra flere hold. Norsk Bane leverte en rapport på oppdrag av daværende Troms og Finnmark fylkeskommune som konkluderer med at utredningen har flere mangler. Det er derfor grunn til å lure på om utredningen som foreligger er tilstrekkelig for å begynne real-

iseringen av Nord-Norge-banen, og hva som da skal til for å begynne realiseringen i kommende NTP.

Svar:

På bestilling fra regjeringen, har Jernbanedirektoratet gjennomført en konseptvalgutredning (KVU) for Nord-Norgebanen. Hovedoppgaven til KVU-en var å analysere aktuelle jernbanekonseppter mellom Fauske og Tromsø, inklusiv mulig arm til Harstad, sett i sammenheng med Nordlandsbanen og Ofotbanen. I tråd med mandatet har direktoratet også sett på ulike delstrekninger, og samlet et betydelig datagrunnlag for hver av disse.

Basert på analysene, anbefaler Jernbanedirektoratet ikke utbygging av Nord-Norgebanen eller deler av denne, men en videreutvikling av eksisterende infrastruktur på Nordlandsbanen og Ofoftbanen, det så kalte A1-konseptet. Dette vurderes å ha et bedre forhold mellom samfunnsøkonomisk nytte og kostnader, og vil gi økt

kapasitet på jernbanen til og fra landsdelen, samt redusere klimagassutslipp.

KVU-en har vært på høring, og er nå gjenstand for ekstern kvalitetssikring (KS1). Når KS1 er ferdig vil regjeringen ta stilling til konseptvalg og ev. videre planlegging.

SPØRSMÅL NR. 1317

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 4. mars 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Finnes det et estimat på hvor store investeringer Norge må gjøre hvert år for å nå vårt nasjonale klimamål for 2030, som er meldt inn under Parisavtalen, og hvis ikke, vil finansministeren vurdere å utrede et slikt estimat (Opplys gjerne om hvilke sektorer som krever de største investeringene)?

BEGRUNNELSE:

I en nylig publisert rapport fra den uavhengige tenketanken Institutt for klimaøkonomi (I4CE), ledet av økonomen Jean Pisany-Ferry, påpekes det et betydelig europeisk klimainvesteringsunderskudd. Rapporten estimerer at det kreves minst 813 milliarder euro årlig, fordelt på 22 økonomiske sektorer, for at EU skal nå sine avkarboniseringsmål om en reduksjon på 55 prosent i klimagassutslipp innen 2030, sammenlignet med 1990. I 2022 oppnådde EU realøkonomiske investeringer på 407 milliarder euro, noe som etterlater et investeringsunderskudd på 406 milliarder euro, eller 2,6 prosent av BNP.

Svar:

Finansdepartementet har ikke utarbeidet et slikt estimat og er heller ikke kjent med at andre har forsøkt å komme opp med et slikt anslag for Norge.

Regjeringen fører en ambisiøs klimapolitikk med omfattende virkemiddelbruk. Sektorovergripende virkemidler, som deltakelse i det europeiske kvotesystemet og prising av ikke-kvotepfiktige utslipp, er hovedvirkemidlene. Samtidig er regjeringen opptatt av at tiltakene skal treffe sosialt og geografisk rettferdig og har derfor f.eks. redusert vegbruksavgiften og trafikkforsikringsavgiften (årsavgiften). Dette gir både husholdninger, bedrifter

og statlig virksomhet insentiver til å redusere utslipp for eksempel gjennom å investere i teknologier med lavere eller ingen utslipp samtidig som man unngår usosiale utslag av klimapolitikken. I tillegg øker det lønnsomheten ved å investere i utvikling av ny klimavennlig teknologi. Selv om generelle tiltak øker lønnsomheten av klimatil- tak for folk og bedrifter, kan det likevel bli brukt for lite ressurser på utvikling av klimavennlig teknologi. Det skyldes at gevinsten av den nye teknologien tilfaller flere enn de som har investert i den. For å øke effektiviteten i klimapolitikken suppleres derfor generelle tiltak med brede støtteordninger til utvikling og innføring av teknologi. Det er derfor Regjeringen årlig foreslår store bevilgninger til bl.a. Enova, Innovasjon Norge og andre teknologiutviklingstiltak som Langskip.

Regjeringens klimastatus- og plan viser hvordan fremdriften i klimapolitikken bidrar til å oppfylle Norges klimamål for 2030 under Parisavtalen.

SPØRSMÅL NR. 1318**Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 29. februar 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Ukraina trenger akutt ammunisjon, blant annet til artilleri. Det nylige tapet av den strategisk viktige byen Avdiivka var varslet, blant annet som følge av mangel på ammunisjon. Tsjekkia har tatt initiativ til å skaffe store mengder artilleriammunisjon raskt, og ber andre stater om hjelp til finansiering. Mengdene er større enn det Norge vil produsere på like kort tid, og vil utgjøre en forskjell for Ukraina.

Vil regjeringen bidra til Tsjekkias initiativ med økonomisk støtte for ammunisjon som kan overføres raskt til Ukraina?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president til statsministeren av 22. februar 2024 med følgende spørsmål fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, som statsministeren har bedt meg svare på.

Gjennom Nansen-programmet bidro Norge i 2023 med om lag 10 milliarder kroner i militær støtte til Ukraina, i form av donasjoner, anskaffelser fra industrien, tilskudd til internasjonale fond og mekanismer og trening av soldater. Regjeringen har allerede fattet en rekke store beslutninger om militær støtte for 2024 og er til enhver tid i dialog med allierte og partnere om tiltak som kan bidra til å dekke høyt prioriterte ukrainske militære behov.

Regjeringen er kjent med det tsjekkiske initiativet men har foreløpig ikke tatt stilling til om Norge skal bidra med et tilskudd til Tsjekkia. En slik vurdering må ses i sammenheng med andre relevante tiltak og områder hvor den norske militære støtten gjennom Nansen-programmet gir størst effekt for Ukraina i deres frihetskamp.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 1293 til representanten Elvestuen vedrørende regjeringens tiltak for å bidra til økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien.

SPØRSMÅL NR. 1319**Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 4. mars 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvor mye av endringen i provenyet fra formuesskatten år for år fra 2013-2024 kan tilskrives regelendringer og hvor mye er et resultat av at skattegrunnlaget har endret seg på grunn av formuesvekst?

BEGRUNNELSE:

Skatteinntektene fra formuesskatt har økt de siste årene, både under årene med skatteutt under den forrige regjeringen, og de siste årene etter at en del av disse kuttene har blitt reversert.

Det kunne vært interessant å kunne skille mellom hvor mye av provenyendringen som kan forklares med ren formuesvekst, og hvordan veksten fordeler seg mellom

ulike formueskategorier som aksjer, driftsmidler, næringsseiendom, bankinnskudd, primærbolig, sekundærbolig, fritidseiendom og annet.

Svar:

Tabell 1 viser utviklingen i formuesskatteprovenyet for personlige skattytere. Tallseriene er i hovedsak basert på publiserte tallserier fra Statistisk sentralbyrå fram til 2022.

Tabell 1

Formuesskatteinntekter bosatte personer 17 år og eldre. Mrd. kroner.

År	Mrd. Kroner
2013	13,8
2014	13,4
2015	12,6
2016	13,7
2017	15,1
2018	15,3
2019	16,3
2020	16,9
2021	18,1
2022	25,9
2023*	30,4
2024*	33,2

*Anslag

Kilder: SSB skattestatistikk for personer (tabell 08564) og SSBs skattemodell LOTTE-Skatt.

Formuesskatteinntektene har endret seg fordi både reglene og formuen har endret seg. I perioden 2013–2024

har flere regler blitt endret (bunnfradrag, sats og verdsettelse), og det har samtidig vært sterkt vekst i formuen.

Det er krevende å skille effektene av regelendringer fra effekten av endret formue. En måte å tilnærme seg dette på, er å se hvor mye formuesskatt som ville blitt betalt for en gitt formue med reglene i forskjellige år.

I svar på spørsmål 127 fra Finanskomiteen/SVs fraksjon av 6.10.2023 anslås at inntektene fra formuesskatten ville økt med om lag 1,88 mrd. kroner dersom formuesskatte-reglene som gjaldt for 2013, ble innført i 2024. Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2024, og bunnfradraget i formuesskatten er lønnsjustert fra 2013. Beregningene er usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Disse beregningen tilsier at med 2013-regler ville formuesskatteinntektene i 2024 vært anslått til 35 mrd. kroner. Dette indikerer at økningen i formuesskatteinntektene fra 2013 til 2024 i hovedsak skyldes formuesvekst og i liten grad at formuesskatte-reglene er endret. Det har ikke vært mulig å gjøre slike beregninger for alle årene i perioden.

Formuesskatten er en progressiv skatt på et netto grunnlag (fratrukket gjeld), og den lar seg derfor ikke stykke opp i ulike grunnlagskomponenter.

SPØRSMÅL NR. 1320

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 4. mars 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Skjermingsrenta ble nylig fastsatt til 3,2 prosent for 2023, opp fra 1,7 prosent i 2022.

Kan statsråden legge fram anslag på hvor stor økning i skattefritt utbytte/gevinst dette vil føre til i 2023, og hvordan dette fordeles etter mottakernes nettoformue, gitt slik fordelingen av benyttet skjermingsfradrag var i seneste tilgjengelige år?

BEGRUNNELSE:

Skjermingsrenta i 2023 vil være den høyeste på 15 år. Et mindretall i Skatteutvalget pekte på at dagens skjermingsregler har "uheldige fordelingsvirkninger". Dette fordi skjermingsfradraget primært reduserer skatten på utbytte for personer med store formuer. Denne skjjevhet-

en forsterkes med at skattefradragene øker i takt med økt rentenivå.

Svar:

Skjermingsrenten er fastsatt som risikofri markedsrente med et påslag på 0,5 prosentenheter. Dette skal reflektere den avkastningen investoren kan oppnå ved å plassere kapitalen i et risikofritt alternativ til aksjer. Denne alternative avkastningen har en skattesats på 22 prosent, tilsvarende skatten på aksjeinntekter på selskapets hånd før utbytteskatt. Dette gir nøytralitet i valget mellom aksjeinvesteringer og andre investeringer. Når avkastningen på det risikofrie alternativet (markedsrenten) går opp, må også skjermingsfradraget øke for å beholde denne nøytraliteten.

Det foreligger ikke statistikk for skjermingsgrunnlag for 2023. For 2022 var totalt skjermingsgrunnlag om lag 217 mrd. kroner. Basert på dette grunnlaget vil en økning i skjermingsrenten fra 1,7 til 3,2 prosent gi en samlet økning i skjermingsfradraget på om lag 3,3 mrd. kroner. Det er grunn til å tro at skjermingsgrunnlaget er økt

noe fra 2022 til 2023, blant annet som følge av at ikke all skjerming benyttes hvert år.

Departementet bruker SSBs skattemodell Lotte til fordelingsberegninger. Denne modellen er ikke egnet til å fordele benyttet skjermingsfradrag etter nettoformue.

SPØRSMÅL NR. 1321

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 29. februar 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å forhindre at konsesjonsloven blir utvannet ved at kapitalsterke investorer kan kjøpe gårdsbruk med formål om utleie av bolighus og jord?

BEGRUNNELSE:

Etter tre år lang prosess er vilkårene for Ivar Tollefsens kjøpt av de to landbrukseiendommene Langetangen Øvre på Valberghalvøya, og Sæteren ved Østland I Kragerø avgjort. Konklusjonen er at Tollefsen får lov til å bli landbrukseier ved å leie ut bolighuset og jorda. Spørsmålstiller er bekymret for hvilken konsekvens dette vil ha for formålet i konsesjonsloven, andel leiejord og prisen på leiejorda.

Svar:

Spørsmålet gjeld kva for eigartilhøve og kva for bruksstruktur det er ønskeleg å ha i landet. Det har samanheng med både lokale omsyn og interesser og nasjonale mål. Det er difor kommunane som avgjer konsesjonssaker.

Eg er opptatt av at ressursane i landbruket blir haldne i hevd, og blir verande lokalt og nasjonalt eigde. Familielandbruket med eit personleg eigarskap til jorda bidreg til livskraftige lokalsamfunn og livskraftige distrikt.

Departementet har ved forskriftsendring 7. juli 2023 flytta avgjerdskompetansen frå kommunane til Statsforvaltaren i saker der søkjaren er eit selskap med avgrensa ansvar (mellom anna AS). Eg vurderer dessutan å senda på høyring forslag til nye innstramingar i konsesjonslova.

SPØRSMÅL NR. 1322

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 26. februar 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) la nylig frem rapporten "Du har ikke noe her å gjøre" om rusavhengiges opplevelser i møte med myndighetene. Rapporten dokumenterer stigma og negative holdninger

og viser at pasienter kastes ut fra behandling på grunn av rusavhengighet. MDG spurte statsråden (Dok 15:318 (22-23)) om hvordan hun ville følge opp lignende funn i NIMs rapport fra 2022 om rus og menneskerettigheter.

Hva har statsråden gjort siden 2022 for å styrke rusavhengiges rettigheter og vern mot diskriminering?

Svar:

Slik jeg også sa i mitt svar på representant Bastholms spørsmål nr. 318 fra 2022, så er diskriminering av mennesker med rusmiddelproblemer og lidelser i helsetjenesten noe jeg tar på største alvor. Jeg har hatt møte med Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) i forbindelse med rapporten fra 2023 og jeg har mottatt den nye rapporten fra 2024 om hvordan personer med rusmiddellidelser opplever diskriminering og stigmatisering. Jeg viste også i mitt svar til Bastholm at jeg ville komme tilbake til slike problemstillinger i stortings-meldingen om forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet.

Dette gjelder fremdeles, men jeg vil her peke på at for å redusere stigma og forskjells-behandling, må vi legge til rette for mer kunnskap og kompetanse om rusmiddelbruk og avhengighet i de samlede helse- og omsorgstjenestene, Vi må også bruke et språk som ikke opprettholder stigma og fordommer.

Å ivareta retten til nødvendig helsehjelp til personer med rusmiddelproblemer faller også inn i det overordnede arbeidet i helsesektoren når det handler om tilgjengelige tjenester av god kvalitet – til alle pasientgrupper. Regjeringen har styrket sykehusøkonomien for bedre tjenestetilbud innen psykisk helsevern og rusbehandling (TSB) og innværende år styrket kommunenes psykisk helse- og rusarbeid med 150 mill. kroner gjennom veksten i frie inntekter. Det kommer i tillegg til øremerkede bevilgninger til særlige områder innen psykisk helse- og rusmiddelfeltet.

SPØRSMÅL NR. 1323

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 29. februar 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I dagens regelverk tillates det 2 tonn tilleggsvekt for 2- og 3- akslede nullutslippskjøretøyer og vogntog. 4-akslede nullutslippskjøretøy, som i første rekke er dumpere og betongbiler, får ikke vektkompensasjon. Det er villet politikk at også disse kjøretøyene skal bli nullutslipp. Restriksjon på vekt kan gjelde noen få broer, og det vil være mer hensiktsmessig å sette restriksjon på disse fremfor å begrense hele kjøretøygruppen.

Hvordan ser statsråden på utfordringen og hvordan vil statsråden følge opp dette framover?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til regelverket for tillatte vekter for nullutslippsmotorvogner og vogntog, og implementeringen av EU/2019/1242 som tillater 2 tonn tilleggsvekt for nullutslippskjøretøyer og vogntog. Forordningen omhandler imidlertid kun tilleggsvekt for 2- og 3- akslede nullutslippsbiler, ikke 4-akslede som i første rekke er dumpere og betongbiler.

Det er villet politikk at også disse kjøretøyene skal over på nullutslippsteknologi, og det offentlige stiller krav om at bransjen skal investere i nullutslippskjøretøy.

Nå er imidlertid situasjonen den at vi har entreprenører som har investert i kjøretøy som ikke kan brukes. Inntil kjøretøyene er registrert er de avskåret fra å være med i anbudsrunder om fremtidige oppdrag. Det fremstår uforståelig at det ikke kan jobbes raskere med å få en avklaring rundt usikkerhetene som eventuelt er tilstede. Det haster med å få dette i orden.

Svar:

Statens vegvesen opplyser at gjeldende bestemmelser om tillatte vekter for kjøretøy på offentlig vei ikke åpner for at 4-akslede nullutslippskjøretøy kan ha inntil 2 tonn tilleggsvekt, i motsetning til 2- og 3-akslede kjøretøy. Dette skyldes at gjeldende bestemmelser er en gjennomføring av EØS-regler som ikke omfatter 4-akslede kjøretøy.

Statens vegvesen opplyser videre at bestemmelsene om tillatte vekter i forskrift om bruk av kjøretøy ikke i seg selv er til hinder for at 4-akslede nullutslippskjøretøy kan registreres og brukes. Bestemmelsene begrenser kun hvor stor totalvekt kjøretøyene kan ha, og dermed også nyttelasten sammenlignet med tilsvarende fossile kjøretøy.

4-akslede kjøretøy med totalvekt over de 32 tonn som i dag tillates for 4-akslede motorvogner, gir høy belastning på et større antall eldre bruer i det offentlige veinettet, kanskje så mange som 3 500 bruer. Høy totalvekt fordelt over en kort lengde gir en stor og konsentrert trafikklast som er av særlig betydning for bruens bæreevne.

Hvorvidt det vil være aktuelt å vurdere å endre regelverket for å tillate tilleggsvekt for 4-akslede nullutslippskjøretøy, avhenger blant annet av hvilke konsekvenser økte vekter vil få med hensyn til bru- og veibelastning.

2 tonn tilleggsvekt for 4-akslede nullutslippskjøretøy vil øke tillatt totalvekten med 6,3 % til 34 tonn. I forkant av en eventuell regelverksendring må brueierne (stat, fylker og kommuner) gjøre en omfattende jobb med å vurdere bruens bæreevne for å sikre at det ikke blir overbelastning av enkeltbruer.

Utfordringene med brubelastning kan reduseres med krav om tilstrekkelig avstand fra første til siste aksel. Det kan være usikkerhet om dette samsvarer med nærin-

gens behov ved bruk. Blant annet gir kortere akselavstand bedre manøvreringsmuligheter eksempelvis inne på byggeplasser.

Det er også spørsmål om hvordan man på en hensiktsmessig måte kan ivareta sikkerheten på de bruene som ikke vil tåle høyere konsentrert trafikklast. Det kan medføre behov for å nedskrive disse bruens generelle bruksklasse eller innføre skiltede bruksbegrensninger. Det kan være utfordrende å avgrense dette på en måte som er tilstrekkelig tydelig og som ikke begrenser bruken også for annen trafikk. Avhengig av det konkrete transportbehovet, vil enkeltbruer som ikke tåler økt vekt kunne bli «flaskehalser» som begrenser nytten, også av andre bruer.

Jeg er opptatt av at vi tilrettelegger for nullutslippskjøretøy, men dette må skje på en måte som ivaretar trafikksikkerheten og infrastrukturen vår. Vi må også se dette tiltaket i sammenheng med andre tiltak for å tilrettelegge for nullutslippskjøretøy, blant annet tilskuddsordningen for pilotprosjekter for utslippsfrie anleggsplasser i transportsektoren.

SPØRSMÅL NR. 1324

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 4. mars 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Vil statsråden gjøre noe med at det nå i offentlige utlysninger med henvisning til nytt innleieregelverk blir gitt beskjed om at leverandører ikke kan tilby konsulenter fra enkeltpersonforetak eller aksjeselskap der innehaver er eneste tilsatte i selskapet?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med ikrafttredelse av nye innleieregler fra 1. 2024 sendte spørsmålsstiller statsråden et spørsmål vedrørende konsekvenser for enkeltmannsforetak og AS der eier er eneste ansatt i foretaket. I sitt svar forsikret statsråden at de ikke skulle påvirkes av nye innleieregler og at bekymringen over 3 000 enkeltstående selvstendig næringsdrivende hadde for at regelendringene skulle gjøre at de ikke lenger kunne levere tjenestene sine var ubegrunnet. De nye reglene skulle ifølge Statsråden ikke være til hinder for at personer i slike foretak kan yte tjenester og inngå oppdragsavtaler med oppdragsgiver. Det er nå under to måneder siden reglene trådte i kraft. Disse

selskapene opplever nå at de nå i utlysningstekster i Brønnøysund, men henvisning til Arbeidstilsynets praktisering av nytt regelverk, ekskluderes fra å kunne levere tilbud til oppdrag i sitt tjenesteselement. Dette betyr at de, i motsetning til statsrådets svar i november i 2023, påvirkes av nye innleieregler og ikke lenger får lov til å levere sine tjenester.

Svar:

Jeg viser til mitt tidligere svar på spørsmål fra representanten om hvorvidt enkeltpersonforetak eller aksjeselskap, der eieren er eneste ansatte, er omfattet av de nye innleiereglene og godkjenningssplikten for bemanningsforetak. I mitt svar fremgikk det blant annet at:

«Som det fremgår av veilederen, har departementet lagt til grunn at kjøp av tjenester fra enkeltpersonforetak eller aksjeselskap (uten andre ansatte enn eieren selv) ikke omfattes av innleiereglene. Dette er likevel ikke til hinder for at personer i slike foretak kan yte tjenester og inngå oppdragsavtaler med oppdragsgiver. Som nevnt i veilederen vil det i disse tilfellene være viktig å være bevisst på skillet mellom et arbeidsforhold og et oppdragsforhold.»

At enkeltpersonforetak og aksjeselskap der eieren er eneste ansatte ikke anses som bemanningsforetak omfattet av innleieregelverket, men kan inngå oppdragsavtaler og levere tjenester, gjelder fortsatt. Departementet arbeider med å oppdatere veilederen til innleiereglene for å utdype dette.

De nye innleiereglene regulerer ikke hvilke krav som skal stilles i offentlige utlysninger eller hvilken tilknytningsform oppdragsgiver velger å benytte for å knytte til seg arbeidskraft. Dersom oppdragsgiver velger å leie inn arbeidskraft fra et bemanningsforetak, gjelder reglene om innleie fra bemanningsforetak, herunder krav om godkjenning.

SPØRSMÅL NR. 1325

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 27. februar 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden si hvor mye flaskehalsinntekter Statnett totalt tok inn i 2023, hvor disse inntektene kom fra, og hvor og hvordan de ble eller vil bli brukt?

Svar:

Flaskehalsinntekter oppstår nå det handles kraft mellom budområder med forskjellig pris, enten innenlands eller mellom land. Handlet volum multiplisert med prisdifferansen utgjør flaskehalsinntektene, og disse tilfaller eierne av utenlandsforbindelsen eller det aktuelle transmisjonsnett, det vil si Statnett i Norge.

Under følger en oversikt over Statnetts flaskehalsinntekter for 2023. Tallene er oppgitt i millioner kroner.

Norge internt	Sverige	Danmark	Nederland	Tyskland	Storbritannia	Sum
4076	1104	974	546	1155	1520	9375

Kilde: Statnett. Omregnet fra Euro 22. februar, 11,36 NOK/EUR

Det har vært svært viktig for regjeringen å begrense nivået på nettleien i en tid med høye strømreregninger. Regjeringen fikk derfor høsten 2022 på plass en midlertidig ordning for å sikre at de høye flaskehalsinntektene i transmisjonsnett tilbakføres til nettkundene raskere enn om det hadde blitt gjort gjennom reduksjoner i transmisjonsnettтарiffen.

I 2023 utbetalte Statnett om lag 2,59 mrd. kroner til underliggende nettselskaper gjennom den midlertidige ordningen. I tillegg satte Statnett fastleddet i transmisjonsnettariffen til null og satte et tak på energileddet i

tariffen. De øvrige flaskehalsinntektene brukes til å dekke kostnader i transmisjonsnettet i Norge. Slik bidrar flaskehalsinntektene til at nettleien blir lavere enn den ellers ville vært.

SPØRSMÅL NR. 1326

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 4. mars 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Bidrar myndighetene, for eksempel Luftfartstilsynet, til at informasjon om flyvehistorikken til private jettfly ikke er tilgjengelig (Ber eventuelt om svar på hvilken hjemmel de har til det)?

BEGRUNNELSE:

Tilsynelatende har flere av Norges kjente privatflyeiere i den senere tiden skjult flyvehistorikken (transponderdata) sin fra kjente offentlig tilgjengelige databaser på nett som viser hvor og når flyene har vært i lufta.

Dette er informasjon som myndighetene i utgangspunktet gjør tilgjengelig, men hvor det offentlige ikke selv har løsninger for å publisere informasjonen slik at den er tilgjengelig for allmennheten. Spørsmålet mitt dreier seg om hvilken rolle det offentlige, for eksempel Luftfartstilsynet, har i å unnta denne informasjonen fra offentligheten.

Svar:

Representanten viser i sin begrunnelse til at kjente privatflyeiere tilsynelatende skjuler sin flygehistorikk (transponderdata) fra offentlig tilgjengelige databaser på nett. Til dette vil jeg først påpeke at Luftfartstilsynet ikke påvirker tilgjengeliggjøring av historikk til flyginger i norsk luftrom. Som luftfartsmyndighet påser Luftfartstilsynet at regelverkskrav som gjelder for aktørene følges, og det er i denne sammenheng spesifikke krav til utstyr (transponder) for flyging i kontrollert luftrom.

Trafikk som har påslått transponder, kan plottes og tilgjengeliggjøres fritt. Dette er uavhengig av hvordan informasjonen brukes av den offentlige flysikringstjenesten. En mye brukt tjeneste tilbys av det private selskapet Flightradar24. Trafikkbildet bygges typisk opp basert på flyenes automatiske rapportering; Automatic dependent

surveillance – broadcast (ADS-B), men også andre teknologier brukes.

Luftfartstilsynet er godt kjent med at Flightradar24 benyttes og refereres til som kilde for informasjon om flybevegelser. Flightradar24 er en privat tjeneste som ikke benytter data fra Avinors lufttrafikkjeneste eller for den saks skyld fra Eurocontrols Network Manager, men baserer sine data fra private aktører som kontinuerlig laster flygedata til Flightradar24. Dekningsgrad på flyginger er variabel og helt avhengig av at det er tilgjengelige private mottakere/formidlere. I fremvisning på Flightradar 24 er det ikke uvanlig at deler av flygetrase simuleres når det ikke er tilstrekkelig dekning/informasjon.

Det fremgår av det som er sagt ovenfor at myndighetene ikke regulerer tilgangen eller informasjonen som publiseres gjennom tjenester som Flightradar24. I den grad enkeltaktører gis mulighet til å skjule egen flygehistorikk fra slike private tjenester er det ikke noe hverken Luftfartstilsynet eller Avinor har hjemmel til å påvirke.

SPØRSMÅL NR. 1327**Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde****Besvart 29. februar 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Kan Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet utarbeide en tabell over lønnveksten per virksomhet i staten?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar på mitt spørsmål 1274, hvor det ikke er vedlagt en slik oversikt.

Svar:

De tall for årslønnsvekst i staten som kommer frem av det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) sin foreløpige rapport, er et resultat av beregninger gjort av det partssammensatte statistikk- og beregningsutvalget i staten (SBU). Formålet med SBU og TBU er å legge fram det best mulige tallmessige bakgrunnsmateriale og presentere det i en slik form at partene så vidt mulig unngår uenighet om tallgrunnlaget under tarifforhandlingene.

Beregningene gjøres ut fra rapportert lønn fra de statlige virksomhetene til A-ordningen, og tar utgangspunkt i lønnsveksten fra septemberlønn til septemberlønn året etter. Resultatet av de årlige lokale forhandlingene i staten er ikke med i de innrapporterte data, men innarbeides med den sentralt avtalte økonomiske avsetningen til lokale forhandlinger i beregningene for årslønnsvekst. I modellen forutsettes ingen lønnsglidning fra september og ut året. Lønnsglidningen for disse tre månedene kommer først med året etter.

Dersom vi skulle bruke samme metode for å beregne årslønnsveksten for den enkelte virksomhet som man gjør for staten som helhet vil også mindre feilkilder kunne gjøre store utslag og kunne gjøre at en slik metode vil kunne bli misvisende sammenliknet med den faktiske situasjon i den enkelte virksomhet. Det er i tillegg svært tidkrevende.

Metoden for beregning av årslønnsvekst som brukes for tallene i rapportene fra TBU har sammenheng med at partene i arbeidslivet og staten skal få omforente tall tidnok til forberedelsene for oppgjøret og at det er denne måneden det er lettest å ha kontroll på hvilke tillegg som faktisk er utbetalt.

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet fikk tilgang til data om lønnsutbetalinger for de tre siste månedene av 2023 den 28. februar. Dette muliggjør en variant av en slik oversikt som representanten spør om. Dette

krever imidlertid en kvalitetssikring og en eventuell bearbeiding av innrapporterte tall. Dette vil ta noe tid, og være et arbeid departementet ellers ikke ville ha gjort. Representanten gjøres imidlertid oppmerksom på at disse tallene da bygger på et annet statistikkgrunnlag og vil kunne gi et annet resultat enn tallet for lønnvekst slik det rapporteres til TBU fra statistikk- og beregningsutvalget i staten og som partene i det statlige tariffområdet legger til grunn for årets lønnsoppgjør. Departementet vil påpeke at det vil bli utfordrende for årets lønnsoppgjør dersom departementet ovenfor Stortinget leverer tall som bygger på et annet statistikkgrunnlag enn det som bli lagt til grunn av de sentrale partene i staten. Det kan føre til at partene vil operere med to ulike tallsett inn i oppgjøret.

SPØRSMÅL NR. 1328**Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 4. mars 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

På bakgrunn av partnerdrapsutvalgets rapport i 2020, ble det høsten 2021 vedtatt å opprette en partnerdrapskommisjon. Denne ble lovet i løpet av 2023. Partnerdrapskommisjonen er fortsatt ikke opprettet og det er ikke oppnevnt medlemmer til denne.

Hvor langt har arbeidet med opprettelsen av kommisjonen kommet og når kan vi forvente at en partnerdrapskommisjon vil kunne starte sitt arbeid?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen satte ned et partnerdrapsutvalg i 2018, som en del av en opptrappingsplan mot vold og overgrep. To år etter kom utvalget med sin rapport. Den konkluderte med at forebyggingen av partnerdrap i Norge har et stort forbedringspotensial. Et funn var at i 70 prosent av drapsaker der offeret ble drept av partner, var det rapportert om vold i relasjonen før drapet skjedde.

Regjeringen besluttet derfor høsten 2021 å opprette en permanent undersøkelseskommisjon for partnerdrap. Partnerdrapskommisjonen skal fungere som en havarikommisjon for partnerdrap. Meningen er at kommisjonen skal rykke inn etter et drap er skjedd, for å se på om det har vært svikt i systemet rundt offeret.

Statssekretær Hans-Petter Aasen (Sp) i justisdepartementet sa høsten 2022 til Dagsavisen at kommisjonen skulle være på plass i løpet av 2023.

Men ved inngangen til 2024 er det ingen partnerdrapskommisjon på plass og det er usikkert når det vil skje. Stortinget behandler nå en ny opptrappingsplan mot vold mot barn og vold i nære relasjoner, og vi forventer at den vil resultere i viktige vedtak for å motvirke den tragiske bølgen av partnerdrap og drap i nære relasjoner vi har sett hittil i år. Men det burde ikke være noen grunn til å vente med å gjennomføre tiltak som allerede er besluttet.

Svar:

Regjeringen har tatt flere grep for at politiet og hjelpeapparatet skal være rustet til å forebygge og beskytte befolkningen mot alvorlig vold og drap. Jeg viser i den sammenheng blant annet til Prop. 36 S (2023–2024) Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028) — Trygghet for alle, som nå ligger til behandling i Stortinget. Planen inneholder over 100 tiltak, og

skal bidra til at vi forebygger og beskytter bedre, avdekker flere saker og ivaretar utsatte på en mer omsorgsfull måte. Partnerdrapsutvalgets utredning er ett av de sentrale bakgrunnsdokumentene for den nevnte opptrappingsplanen.

Etableringen av en partnerdrapskommisjon er også en viktig del av den økte innsatsen, er ett av flere tiltak fra denne utredningen som følges opp av regjeringen.

Arbeidet med å etablere partnerdrapskommisjonen er godt i gang. Statens Sivilrettsforvaltning skal ivareta sekretariatsfunksjonen, og forbereder nå en prosess for oppnevning av leder og medlemmer til kommisjonen. For å sikre god forankring i fagmiljøene legges det opp til en vervsbasert løsning for medlemmene.

Parallelt med dette arbeider departementet med å ferdigstille et høringsnotat med forslag til lov om kommisjonen. Lovforslaget skal blant annet gi regler om kommisjonens formål, informasjonstilgang, behandling av personopplysninger og organisering.

SPØRSMÅL NR. 1329**Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Irene Heng Lauvsnes****Besvart 4. mars 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva var lønnsveksten i politiet i 2023, og hva er årsaken til at lønnsveksten i politiet ble høyere enn frontfagsrammen?

BEGRUNNELSE:

TBU har beregnet lønnsveksten for staten til 6,4 prosent i 2023, betydelig over frontfagsrammen på 5,2 prosent. I svar på skriftlig spørsmål nr. 1274 peker digitaliserings- og forvaltningsministeren blant annet på at lønnsveksten i politiet har medvirket til den høye lønnsveksten i staten.

Svar:

Lønnsveksten i politiet består av flere komponenter enn det årlige lønnsoppgjøret. I 2023 er det tre komponenter som er hovedårsaken til lønnsutviklingen i politiet.

Lønnsoppgjøret i staten

Lønnsoppgjøret i politiet følger ikke automatisk frontfagsrammen. Rammen følger av lønnsoppgjøret i staten, hvor de statlige tariffpartene fremforhandler rammen for oppgjøret. Om rammen går utover frontfagsrammen tilligger de sentrale parter i staten. I 2023 fulgte po-

litiet rammen for det statlige lønnsoppgjøret på 5,2 % og hadde ingen ytterligere tilskudd til denne rammen.

Stillingsopprykk

Nye tariffavtaler i staten fra 2022 har påvirket rammene for ansiennitetsopprykk i 2023. Dette førte til at ansatte som tidligere var ferdige med automatiske opprykk likevel kan få årlige opprykk knyttet til stillingstypen og ikke år med tjeneste.

Særavtaler i politiet

Politiet har flere særavtaler hvor noen indeksreguleres, og andre har særskilte opprykk i henhold til gitte kriterier. Lønnsøkninger som følge av særavtalene kommer i tillegg til det årlige lønnsoppgjøret.

Andre faktorer som kan ha påvirket lønnsutviklingen i politiet i 2023 er at flere IT-konsulenter har blitt erstattet med faste ansatte og at det har blitt ansatt relativt få nyutdannede polititjenestepersoner.

Politiet arbeider med å se på den totale lønnsveksten og de konkrete årsakene til disse, og har opplyst at de på nåværende tidspunkt ikke kan si nøyaktig hva lønnsveksten var i 2023.

SPØRSMÅL NR. 1330**Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 4. mars 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Vil statsråden ta raskt initiativ til at det kommunale barnevernet kan kjøpe plasser direkte når Bufetat bryter bistandsplikten, og er hun villig til å se på lovverket på lenger sikt?

BEGRUNNELSE:

I et spørsmål til statsråden spurte jeg om dagens lovverk er utformet godt nok for å håndtere situasjoner der Bufetat ikke klarer å innfri sin pålagte bistandsplikt. Bakgrunnen var at oppvekstutvalget i Skien kommune ba om at statsråden tar grep etter at Bufetat det siste året har manglet ledige akutt plasser, og at dette har medført at mange

unge med store atferdsproblemer regelrett har blitt satt på gaten.

Svaret fra statsråden var at hun ser alvorlig på det dersom Bufetat ikke klarer dette eller dersom tilbudet ikke blir tilbydd raskt nok, og at man jobber for å øke kapasiteten. Det ble ikke svart på om dagens lovverk er godt nok de gangene et brudd skjer.

Medio februar sendte kommunedirektørutvalget i KS Agder et brev til Bufetat region sør. Der viser de til at Bufetat region sør i brev har skrevet at de har utfordringer med å tilby institusjonsplasser innenfor områdene behandling, rus og akutt plasseringer. Videre at det er et arbeid som vil ta tid å bygge opp og at det vil medføre risiko for brudd på bistandsplikten i tiden fremover til disse målgruppene.

Kommunedirektørutvalget skriver at det er kommuner i Agder som i dag har barn som er berørt av statens manglende oppfølging av bistandsplikten og de ser svært alvorlig på situasjonen, og ber Bufetat region sør/Bufdir om snarest å rette opp i en uholdbar situasjon.

All den tid regelverket i dag ikke tillater at en kommune kjøper plasser privat og direkte med leverandør om bistandsplikten brytes, så settes kommunene sjakk matt.

Svar:

Dagens regelverk er ikkje til hinder for at kommunar kan kjøpe godkjente institusjonstiltak direkte frå kommersielle eller ideelle leverandørar. Regjeringa ynskjer at kommunane utnytte handlingsrommet i anskaffelsesregelverket for å prioritere ideelle tenesteytarar. Skal Bufetat finansiere tiltak må kommunen nytte seg av tiltak som etaten tilbyr. Viss kommunar skulle kjøpt tiltak direkte frå leverandørar, for så å krevje refusjon frå etaten, ville ikkje staten kunne vareta sitt ansvar for kvaliteten på og dimensjoneringa av institusjonstilbodet i barnevernet. At Bufetat sitt betalingsansvar berre gjeld tiltak som Bufetat

tilbyr i den einskilde sak, vart presisert i forarbeida til ny barnevernslov jf. Prop. 133 L (2020–2021), ein proposisjon lagt fram av Solbergregjeringa.

Stortinget har, ved handsaminga av Prop. 73 L (2016–2017) Endringer i barnevernloven (barnevernsreform), slutta seg til Solbergregjeringa sitt forslag om at det bør vere eit nasjonalt ansvar å sørgje for institusjonstilbodet i barnevernet, fordi det er lite, spesialisert og krev høg kompetanse. Det er i proposisjonen spesifisert at dette òg gjeld forvaltnings-oppgåver som styring, anskaffing og inntak. Det blir vist til at eit statleg ansvar er naudsynt for å oppretthalde god kvalitet i tilbodet og for at samfunnets ressursar skal nyttast på ein best mogleg vis.

Eg forstår at spørsmålet til representanten gjeld i dei tilfella der Bufetat i dag ikkje klarar å tilby ein institusjonsplass og der det ut frå det er brot på bistandsplikta. Eg viser til at lova ikkje inneheld noko slikt unntak, og at dette i tilfelle må utgreiast.

Bufetat slit i mange saker, særleg i akuttsaker, med å vareta bistandsplikta. Dette er alvorleg. Situasjonen krev løysingar både her og no og på lengre sikt. Eg omtaler i svar på spørsmål nr. 1268 kva tiltak som er gjort og løyvingar som er gitt for å betre situasjonen. I tillegg er det behov for å vurdere meir grunnleggjande endringar. Regjeringa har derfor satt i gang ein områdegjennomgang av institusjonsbarnevernet. Denne skal, saman med forslag frå NOU 2023: 24 Med barnet hele veggen — Barnevernsinstitusjoner som har barnas tillit, gi grunnlag for ei betre innretning, finansiering og organisering av institusjonstiltaka i barnevernet. For å supplere kunnskapsgrunnlaget har departementet òg satt i gang ein ekstern gjennomgang av Bufetat si varetaking av bistandsplikta på fosterheims- og institusjonsområdet. Denne skal òg bidra med anbefalningar for betre varetaking av bistandsplikta og betre samhandling mellom kommunane og Bufetat.

SPØRSMÅL NR. 1331

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 29. februar 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

I brev av 22. april 2022 fra OED til NVE står bla følgende: "Dersom det planlegges nye vindkraftverk i samiske om-

råder, skal de samiske interessene involveres i alle stadier i prosessen. Tiltakshaver må ta kontakt med berørte reinbeitedistrikter i en innledende fase før et prosjekt meldes." I brev av 29. juni 2023 fra OED til NVE står det: "Fra

og med 1. juli 2023 vil instruksen av 8. april 2022 ikke lenger ha betydning for behandlingen av vindkraftanlegg."

Hva innebærer dette for hvor tidlig samiske interesser og rettighetshavere skal involveres i et vindkraftprosjekt?

Svar:

Den aktuelle setningen i brev av 29. juni 2023, som representanten trekker fram, står i dette avsnittet:

I brev av 8. april 2022 innførte departementet et krav om kommunalt samtykke for å ta til behandling meldinger og konsesjonssøknader for nye vindkraftverk på land, samt nærmere retningslinjer for koordinering med kommunene. Fra og med 1. juli 2023 vil instruksen av 8. april 2022 ikke lenger ha betydning for behandlingen av vindkraftanlegg.

Det følger av sammenhengen at det var kravet om kommunalt samtykke for at NVE skulle kunne ta til

behandling meldinger og konsesjonssøknader for nye vindkraftverk, som etter 1. juli 2023 ikke lenger ville ha betydning. Bakgrunnen var at endringene i plan- og bygningsloven og energiloven som blant annet satte krav om kommunal områderegulering for vindkraft, trådte i kraft den datoen. Utarbeidelse av kommunal område-reguleringsplan utløser i seg selv konsultasjonsplikt, og lovendringene innebærer således også en styrking av de samiske interessene, ved at det skal konsulteres både med lokale og nasjonale myndigheter om prosjektene.

Det som ellers står om konsesjonsbehandlingen i brev av 8. april 2022 til NVE, herunder omtalen av samiske interesser, er i stor grad henvisninger til vindkraftmeldingen (Meld. St. 28 (2019-2020)), og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 101 S (2020-2021), og skal selvfølgelig legges til grunn selv om kravet om samtykke ble trukket tilbake.

SPØRSMÅL NR. 1332

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 1. mars 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen følge opp rapporten fra Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom) om svakheter ved dagens legevaktordning?

BEGRUNNELSE:

Den 20. februar omtalte Aftenposten en rapport fra Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom) etter at en gravid kvinne og hennes ufødte barn døde av lungebetennelse.

Rapporten peker på flere svakheter ved dagens legevaktordning og kommer seks anbefalinger for et bedre legevakttilbud.

Funnene er alvorlige ettersom legevakten er en av våre aller viktigste helseinstitusjoner. Mangel på fagfolk er akutt i alle ledd i de offentlige helsetjenestene, og vi må se på nødvendige grep som gjør at flinke folk ønsker å stå lenger i jobb. Når det offentlige presser helsepersonell til å utføre oppgaver de ikke har kompetanse til så risikerer vi både feil og at folk slutter.

Svar:

Historien om den gravide kvinnen og hennes ufødte barn gjør sterkt inntrykk. Helsetjenestene og Helse- og omsorgsdepartementet jobber kontinuerlig for at slike hendelser ikke skal skje.

I Nasjonal helse- og samhandlingsplan presenterer regjeringen et nasjonalt faglig rammeverk for pasient- og brukersikkerhet med mål og konkrete tiltak. Regjeringen vil med dette bidra til at tjenestene skal være trygge, at vi skal lære av det som går galt og at det skal være trygt å melde om uønskede hendelser.

Regjeringen er i gang med arbeidet med en stortingsmelding om akuttmedisinske tjenester. Legevakt og nødmeldetjeneste er sentrale aktører i disse tjenestene. Viktige temaer i stortingsmeldingen vil være sammenhengen i den akuttmedisinske kjede og områder med forhøyet risiko. Funnene om svakheter ved dagens legevaktordning i rapporten til Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten, vil være et viktig underlag i dette arbeidet. Rapporten belyser hvor stor

betydning det har at alle leddene i akuttkjeden fungerer helhetlig og koordinert

Videre er også oppgavedeling og riktig bruk av personell og kompetanse viktig. Dette inngår i flere av regjeringens pågående arbeider. Regjeringen tar sikte på å sende på høring forslag om endringer i kompetansekrav for leger i kommunale helse- og omsorgstjenester høsten 2024. Videre har regjeringen lagt frem en opptrappingssplan for heltid og god bemanning i omsorgstjenesten. Målet med planen er å bistå kommunene med å møte personellutfordringene i tjenestene, både på kort og lang sikt.

For et godt øyeblikkelig hjelp-tilbud gjennom hele døgnet og i hele landet er en robust og stabil fastlegeordning avgjørende. Fastlegene bidrar til daglegevakt i kontortiden og deltar i legevaktene på kveld, natt og helg. En velfungerende fastlegeordning motvirker oppgaveforskyvning av fastlegetjenester til akuttkjeden, og bidrar til mer kapasitet i akuttkjeden for det som virkelig haster.

Denne regjeringen har prioritert å styrke allmennlegetjenestene og fastlegeordningen spesielt. Regjeringen har over to budsjettår tilført allmennlegetjenestene over 1 milliard kroner. Nå begynner vi å se resultatene, som viser en syvdobling av antall nyrekruttede fastleger i 2023 sammenlignet med 2021.

Som del av denne satsingen har regjeringen innført et tilskudd for å styrke legevakt-tjenesten i distriktskommuner hvor det er særlige rekrutteringsutfordringer. Tilskuddet har blitt godt mottatt og har siden innføring blitt utvidet til å dekke flere kommuner. I budsjettet for 2024 ble tilskuddsordningen styrket med 20 millioner kroner.

I tillegg til arbeidet med stortingsmeldingen om de akuttmedisinske tjenestene, fortsetter regjeringen arbeidet med å utvikle en attraktiv og framtidsrettet allmennlegetjeneste. Utviklingen av allmennlegetjenestene omtales nærmere i Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

SPØRSMÅL NR. 1333

Innlevert 22. februar 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 4. mars 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Statnett sjef Hilde Tonne kom nylig med flere uttalelser i politikkenes grenseland i en podcast. Hun argumenterte der for at strømstøtten burde fjernes, slik at folk kunne forstå at energi koster, og at man da ville komme til samme konklusjon som svenskene og danskene, hvor sol- og vindkraftutbygging ifølge Tonne er ønsket over alt, for å få ned strømprisene.

Deler statsråden og regjeringen Statnett sjefens tanker om at den norske strømstøtten må avvikles, slik at befolkningen aksepterer landvind, havvind, sol og mer over landet?

BEGRUNNELSE:

Statnett sjefen kom med en del ytringer i en podcast episode med Stavrum og Eikeland nylig, som det er ønskelig at statsråden avklarer om deles av regjeringen. Og ikke minst er det av interesse å få avklart om Energiministeren som politisk leder for Statnett støtter Tonnes uttalelser.

– Vi har ekstremt god råd, som har råd til la være å ta inn over oss hva energi faktisk koster, sier Tonne til Stavrum & Eikeland.

Hun viser til at norske myndigheter har satt en makspris på strøm til norske husholdninger på 77 øre kWh, som er unikt i Europa. Danskene, svenskene og europeere generelt, betaler mye mer for strømmen enn vi nordmenn." Sitater fra nettavisen.

Det er et trist skue med en Statnett sjef som harseLERER med de som mener ren og rimelig kraft skal være et norsk konkurransefortrinn og komme befolkningen til gode. Samtidig som Statnettsjef og mellom linjene idiotforklarer de som ikke nødvendigvis kjøper premisset om alskens "grønne satsinger" og "klimatiltak", men like spesielt er det å høre gjentatte ganger fra Tonne at strømstøtten slår inn på 77 øre/kwt, når den vitterlig slår inn på 73 øre/kwt. Dette er noe lederen for Norges statlige nettselskap burde vite, da dette prisnivået ikke er en trivialitet for mange strømkunder i Norge, etter vedvarende høyere strømpriser over lang tid. Ei heller burde det være ukjent for Statnett sjefen at prisnivået strømstøtten slår inn på,

ved 73 øre/kwt eks. mva, er 2,4x høyere enn historiske normal priser, og således allerede kostbart.

Bagatelliseringen av tilgangen på ren og rimelig kraft, som Norge er bygget på og industrien vår tuftet på var også urovekkende behandlet av Norges statlige nettsjef. All den tid alle styrende partier på Stortinget sier at det er viktig å beholde ren, rimelig og stabil kraft som norsk konkurransefortrinn fra Stortingets talerstol, titt og ofte, er det interessant å vite hvor Statnett sjefen virker å ha fått et mandat som sier annet enn dette.

Svar:

Rimelig tilgang på kraft er en viktig kvalitet ved det norske kraftsystemet, samtidig som prissignalene også har en

sentral funksjon. Jeg mener imidlertid det er en feilslutning å tro slik konsernsjefen i Statnett også har antydnet, at dersom bare strømprisen blir høy nok, så blir det automatisk aksept for økt kraftproduksjon. Høye energipriser skaper også uro, øker forskjellene i samfunnet vårt og svekker konkurransekraften til norsk industri. Strømstøtnadsordningen for husholdninger er et målrettet tiltak for å hjelpe husholdninger med de økonomiske konsekvensene av de ekstraordinært høye strømprisene. Strømstøtnadsordningen er vedtatt å vare ut hele 2024 og gir husholdningene mer forutsigbarhet og trygghet for egen økonomi. Jeg mener det er riktig og viktig at staten stiller opp for husholdninger og bidrar til å avbøte økonomiske konsekvenser av høye strømpriser.

SPØRSMÅL NR. 1334

Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 6. mars 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Finansministeren meiner det er «unorsk» og «gift i den norske modellen» å ville fjerne formuesskatten, og at den «bidrar på en god måte til å utjevne forskjeller mellom fattig og rik» (VG, 7/2).

Vil finansministeren vurdere å utvide grunnlaget for formuesskatt for landbrukseigedom, slik at også finansministeren gjennom si betydelege formuesplassering i landbrukseigedom som han i dag ikkje betaler formuesskatt på, får høve til å vere med og styrke den norske modellen og utjamne forskjellane mellom fattig og rik endå meir?

GRUNNGJEVING:

Formuesskatten skal i prinsippet betalast av alle nordmenn med formuesverdiar over 1,7 mill NOK. Det meste av formuer i Noreg som formuesskatten blir berekna frå, er knytt til norsk eigarskap i bedrifter, dvs. næringsinvesteringar som maskiner, varelager, kontor- og industribygg, aksjar med meir.

Svært mange bedriftseigarar har ikkje nok pengar tilgjengeleg privat til å betale formuesskatt på denne type bundne verdiar, og må difor ta ut utbytte frå selskap dei eig for å dekke skatten (etter selskapskatt på 22 %) - med påslag for utbytteskatt på 37,84 %. Det tappar bedriftene

for midlar som normalt ville ha blitt brukt til å utvikle selskapa vidare. Dersom selskapa ikkje har nok overskot til å ta ut utbytte, må eigarane anten låne pengar eller selje seg ned.

Etter regjeringsskiftet i 2021 har den samla formuesskattbelastninga for norske private eigarar i næringslivet blitt omlag dobla. Etter undertekna og Venstre sitt syn påvirker dette mange norskeide bedrifter negativt. Norskeide bedrifter blir tappa for likviditet år etter år, mens utanlandskeide bedrifter slepp. Dermed rammast norskeide private bedrifters levedyktigheit, konkurransevne, investerings- og innovasjonsevne, grøn omstilling og arbeidsplassar, ikkje minst i distrikta.

Eg registrerer at finansministeren ikkje deler Venstre sitt syn på desse skadelege verknadene av dagens formuesskattbelasting på bedriftene, men tvert imot meiner at vi er «unorske» og heller «gift i den norske modellen» når vi argumenterer på denne måten. Det kan då vere interessant å vite om finansministeren ut frå sin eigen logikk arbeider med planer om å utvide grunnlaget for formuesskatt, slik at også næringer som jordbruk/skogbruk, som i dag betaler minimalt med formuesskatt for relativt høge teoretiske formuesverdiar som også er bundne opp på same måte som i store deler av distriktsnæringslivet elles, også skal betale meir formuesskatt i framtida.

Svar:

Skattelovens hovedregel er at formuesobjekter skal verdsettes til omsetningsverdi ved fastsetting av formuesskattegrunnlaget, men det finnes flere unntak fra dette.

Blant annet er primærboliger, aksjer, driftsmidler og fritidsboliger verdsatt lavere. Vi har ikke registrert at Venstre har reagert i sin tid i Regjering på dette.

Formuesverdien av jordbrukseiendom er om lag verdsatt på samme måte som da Venstre satt i Regjering. De verdsettes under ett for bygninger og rettigheter som hører til eiendommen (driftsbygninger, våningshus, kår-bolig, jord og grunn). Den potensielle inntjeningsverdien er ofte lav. Formuesverdien på våningshus skal maksimalt utgjøre 25 pst. av markedsverdien, på samme måte som for annen primærbolig. Skattemessig formuesverdi av jordbrukseiendom skal ifølge Skattedirektoratets takseringsregler ikke utgjøre mer enn 80 pst. av markedsverdi eller kostpris (inkludert grunn). I mange tilfeller vil formuesverdien av jordbrukseiendom ta utgangspunkt i historisk kostpris for bygninger og grunn.

Formuesverdien av skogbrukseiendom settes til den avkastningsverdien (bruksverdien) skogen har på lengre sikt ved rasjonell drift og skjøtsel, og tar utgangspunkt i antall dekar med økonomisk drivbar skog som multipliseres med fastsatte sjablongsatser for å finne nettoavkastning per kubikkmeter.

Alle driftsmidler i enkeltpersonforetak gis en reduksjon på 30 pst. i den fastsatte formuesverdien. Større rabatt for driftsmidler enn for aksjer ble innført av den

nåværende Regjering for å minske skatten på arbeidende kapital. Dette gjelder ikke bare annen næringsvirksomhet, men også for jord- og skogbrukseiendom som er driftsmiddel i inntektsgivende aktivitet. Verdsettelsen av direkte eide driftsmidler (unntatt sekundærboliger og næringseiendom) i formuesskatten ble redusert fra 75 pst. til 70 pst. fra 2023, jf. punkt 4.4. i Prop. 1 LS (2022-2023). Begrunnelsen var et ønske om utjevne ulikhet i verdsettelse av eiendeler eid i enkeltpersonforetak og driftsmidler eid i aksjeselskap. Det letter skattebyrden for små og mellomstore bedrifter. Skattytere som driver virksomhet gjennom enkeltpersonforetak, får i praksis en mindre omfattende rabatt enn dem som driver virksomhet gjennom selskap og dermed får aksjerabatten på alle eiendelene, se omtale ved innføringen av rabatten i Prop. 1 LS (2016-2017) punkt. 4.1.3.

Som et generelt utgangspunkt bør formuesverdier i størst mulig grad baseres på antatt omsetningsverdi, og regjeringen er opptatt av å forbedre formuesgrunnlagene. Regjeringen har gitt lettelse i verdsetting av driftsmidler for å bedre skattesituasjonen for små- og mellomstore næringsdrivende. Jordbrukseiendommer har noen særtrekk som gjør det krevende å fastsette formuesgrunnlag som gjenspeiler reelle omsetningsverdier. Det er for eksempel konsesjonsregler som setter restriksjoner på fri omsetning og store variasjoner knyttet til jordbrukseiendommers avkastningsverdi. Jordbrukseiendommer har også ofte lav inntjeningsverdi.

SPØRSMÅL NR. 1335

Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 4. mars 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hva er gjennomsnittlig sykemelding det første året etter foreldrepermisjon for kvinner og menn, og hvor mange omsorgsdager (sykt barn-dager) tar de ut i snitt frem til barnet er 16 år?

BEGRUNNELSE:

Debatten rundt familieordninger er avhengig av et solid tallgrunnlag. Mange rapporterer at det er vanskelig å justere tilbake til jobblivet, men det er vanskelig å si med

sikkerhet hvor mange det gjelder. Gjennomsnittlig sykefravær det første året etter permisjonen gir innsikt i utfordringene knyttet til tilbakevending til arbeidslivet, og kan vise behovet for tilpassede politiske tiltak. Det samme gjelder gjennomsnittlig antall omsorgsdager. Tallene vil forhåpentligvis kunne si noe om fordelingen av ansvaret for syke barn mellom foreldrene.

Svar:

Om sykefravær

Det er ikke mulig å gi fullstendige tall for sykefraværsdager, da det ikke finnes noe register over egenmeldt sykefravær. Leger sender sykmeldinger til Arbeids- og velferdsetaten, men arbeidsgivere er ikke pålagt å sende oversikter over egenmeldt fravær til myndighetene. SSB gjennomfører en utvalgsundersøkelse blant rundt 10 000 virksomheter for å kunne estimere hvor mange sykefraværsdagsverk som dokumenteres med egenmelding. Tabell 1 viser derfor kun det legemeldte sykefraværet.

Alle arbeidstakere har rett til å benytte egenmelding i tre dager ved sykdom. En rekke virksomheter har

imidlertid avtalt rett til bruk av egenmelding i en større del av arbeidsgiver-perioden ved sykefravær. Retten til å bruke egenmelding gjelder for fire fravær i løpet av en 12-måneders periode. Arbeidstakere kan imidlertid velge å få sykmelding selv om de har rett til å benytte egenmelding. Det er derfor heller ikke slik at tabell 1 kun viser sykefravær ut over fravær innenfor retten til å bruke egenmelding.

Jeg gjør også oppmerksom på at tabell 1 ikke gir grunnlag for å konkludere med om det er en sammenheng mellom avslutningen av foreldrepenger og sykefraværet.

Tabell 1: Legemeldt sykefravær første år etter foreldrepermisjon 2022*

	Antall med foreldrepenger	Herav med minst ett sykefravær	Andel med sykefravær	Snitt tapte dagsverk blant de med sykefravær	Median tapte dagsverk blant de med sykefravær
Totalt	92 625	24 213	26,1	36	12
Kvinner	44 764	12 613	28,2	45	18
Menn	47 857	11 600	24,2	27	9

*Legemeldt sykefravær påbegynt i ettårsperioden etter siste måned med foreldrepenger; antall, andel og tapte dagsverk. Tapte dagsverk er korrigert for stillingsandel og gradering.

Om omsorgspenger

Det er ikke mulig å gi fullstendige tall for omsorgspengedager, da omsorgspenger i hovedsak er en sak mellom arbeidstaker og arbeidsgiver, og landets arbeidsgivere ikke har plikt til å rapportere bruk av slike dager til det offentlige.

Alle som har omsorg for barn under 12 år, har rett til ti dager med omsorgspenger. Disse utbetales av arbeidsgiver på samme måte som lønn, og staten har ikke oversikt over hvor mange av disse dagene som brukes. Dersom barnet er kronisk eller langvarig sykt eller funksjonshemmet, og dette fører til en markert høyere risiko for fravær fra arbeidet for å ta seg av barnet, gjelder retten til og med det året barnet fyller 18 år.

Noen grupper omsorgspersoner har rett til mer enn ti omsorgspengedager per år. Dette gjelder:

- De som er alene om omsorgen
- De som har mer enn to barn
- De som har kronisk eller langvarig syke eller funksjonshemmede barn, og dette fører til en markert høyere risiko for fravær fra arbeidet for å ta seg av barnet.

Disse tre situasjonene kan kombineres, slik at antall omsorgspengedager for ulike situasjoner legges sammen.

For personer som bare har rett til omsorgspenger for barn over 12, og for alle omsorgspengedager fra og med 11. dag, kan arbeidsgiver få refundert utbetalinger fra trygden. Tabell 2 viser tall for dette. Det foreligger ikke statistikk som skiller etter barnets alder, så tallene viser dager for barn fra nyfødt til 18 år.

Tabell 2: Omsorgspengedager betalt/refundert av Arbeids- og velferdsetaten 2023

	Antall	Beløp	Snitt dager**
Menn	2 021	18 855 691	4,9
Kvinner	4 598	36 743 472	4,3

**Viser gjennomsnittlig antall dager for stønadsperiode 2023, postert før 2024-02-26

SPØRSMÅL NR. 1336**Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 4. mars 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan jeg be om en oversikt over all bruk av eksterne kommunikasjonsbyrå knyttet til ny Nasjonal transportplan i de statlige transportvirksomhetene i perioden oktober 2021 til dags dato?

Svar:

Samferdselsdepartementet i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet har forelagt spørsmålet for de

seks transportvirksomhetene som er sentrale i arbeidet Nasjonal transportplan (Avinor, Bane NOR, Jernbanedirektoratet, Kystverket, Nye Veier og Statens vegvesen). Virksomhetene opplyser at ingen av dem har benyttet eksterne kommunikasjonsbyråer knyttet til ny Nasjonal transportplan i perioden oktober 2021 til dags dato. Et unntak er at Statens vegvesen benyttet Peter Gitmark i Hill+Knowlton strategies til å komme med et kort innspill til tekst til prioriteringsoppdraget som ble levert 3. oktober 2023.

SPØRSMÅL NR. 1337**Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 5. mars 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at norske kommuner kan viderefakturere staten for samtlige reelle kostnader knyttet til bosetting av flyktninger i stedet for at det er fastlagte summer som ikke tar høyde for lokale variasjoner?

BEGRUNNELSE:

Mange kommuner har bosatt et stort antall flyktninger de senere årene noe som skaper stor press. Flere kommuner melder at de er helt på bristepunktet av hva de kan tåle. Kommunene er avhengig av å foreta investeringer i f.eks. kommunale boliger for å sikre nok boliger til både ordinære innbyggere og flyktninger, skoler, barnehager, helsetjenester etc.

Svar:

Kommunene gjør en enorm innsats med å bosette og integrere historisk mange flyktninger. Bosettingen skjer i et høyt tempo, i små og store kommuner over hele landet. Samtidig som kommunene viser en stor bosettingsvilje, opplever flere kommuner kapasitetsutfordringer. Flere

kommuner melder om utfordringer med boligsituasjonen og kapasiteten i grunnleggende velferdstjenester, som barnehage, skole og helsetjenester. Regjeringen tar kommunenes utfordringer på alvor og har tatt flere grep for å håndtere situasjonen. Det er lagt til rette for et mer fleksibelt regelverk som skal gjøre bosettingen enklere for kommunene.

I arbeidet med bosetting og integrering av flyktninger tar vi utgangspunkt i Samarbeidsavtale om mottak og bosetting av flyktninger mellom KS, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Barne- og familiedepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet (2022–2025).

Finansieringen av kommunenes arbeid med bosetting og integrering skjer i hovedsak gjennom integreringstilskuddet, sammen med tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, tilskudd ved bosetting av personer med alvorlig nedsatt funksjonsevne eller atferdsvansker og særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Tilskuddene skal, iht. samarbeidsavtalen gi en rimelig dekning av kommunenes gjennomsnittlige merutgifter til bosettings-, kval-

ifiserings- og integreringsarbeidet i bosettingsåret og de neste fire årene.

Kommunene mottar tilskudd etter samme sats og struktur. Et beregningsutvalg kartlegger hvert år kommunenes gjennomsnittlige utgifter til bosetting og integrering av flyktninger. Siste rapport viser at kommunene i stor grad fikk dekket sine merutgifter, med en dekningsgrad for integreringstilskuddet på 97,3 pst. Regjeringen følger med på utviklingen i kostnadsdekningen. I tillegg til de særskilte tilskuddene mottar kommunene innbyggertilskudd for bosatte flyktninger per 1. juli året før budsjettåret, på samme måte som for andre innbyggere. Kommunenes

inntektssystem tar høyde for både inntektsforskjeller og utgiftsforskjeller mellom kommunene.

Innretningen av integreringstilskuddet bidrar til å gi kommunene gode insentiver til å arbeide effektivt og målrettet for at bosatte flyktninger raskt skal bli integrert i sine lokalsamfunn, komme i arbeid og kunne forsørges selv. Regjeringen ønsker ikke en modell som den representanten skisserer, som både er byråkratisk og som tar bort de økonomiske insentivene for effektiv ressursbruk. En utilsiktet konsekvens av representantens forslag er at staten mister kontrollen over utgiftene til bosetting og integrering av dem som får beskyttelse i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1338

Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 4. mars 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

I Sverige er det lovpålagt for bedrifter med mer enn 50 ansatte å ha et hvilerom. Flere fageksperter mener at hvilemuligheter på arbeidsplassen kan være bra for helsen og samlet sett for produktiviteten.

Vil regjeringen ta initiativ til lignende ordninger i Norge, og har regjeringen planer om å gjennomføre andre tiltak som kan skape bedre helse, arbeidsmiljø og produktivitet gjennom å tilrettelegge for mindre stress og press på arbeidsplassen?

Svar:

Jeg takker representanten for spørsmålet.

I Norge har arbeidsgiver etter arbeidsmiljøloven en generell plikt til å sørge for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Arbeidsgiver skal organisere og tilrettelegge arbeidet og arbeidsplassen slik at arbeidstakerne ikke utsettes for uheldige helsebelastninger. Arbeidsgiver skal kartlegge både fysiske og psykososiale forhold som kan medføre uheldige belastninger, herunder stress og tidspress i arbeidet, og iverksette nødvendige tiltak. Et aktuelt tiltak i denne sammenheng kan være å tilby egnet rom for hvile, pust i bakken osv.

Et eksempel er at vi har et obligatorisk krav om at gravide og ammende arbeidstakere skal ha mulighet for å legge seg ned og hvile under egnede forhold. Egnede hvileforhold kan være personalrom som bare brukes i en

begrenset tid, på eget arbeidsrom eller andre steder (spesielt tilrettede hvilerom) hvor de kan være uforstyrret. I praksis vil derfor svært mange virksomheter ha hvileromsfasiliteter som også øvrige ansatte ofte vil kunne nyte godt av ved behov.

Arbeidstilsynet har dessuten en anbefaling i sine veiledninger om hvilerom i spesielle yrker og utsatte bransjer, slik som for eksempel helse- og omsorgssektoren med høyt tidspress og skiftarbeid.

Forebygging av arbeidsrelaterte psykiske plager og muskel- og skjelettplager er et av Arbeidstilsynets satsningsområder. Arbeidstilsynet har i sitt tilsyn fokus på risikofaktorer som det er solid dokumentasjon fra forskning at har betydning for ansattes helse, fravær og frafall fra arbeidslivet. Her inngår arbeidspress og stress, og det gjennomføres en rekke tilsyn i utsatte bransjer. Arbeidspress og stress inngår også som et tema i Arbeidstilsynets veiledningsarbeid på dette området.

Avslutningsvis vil jeg vise til at det i regi av Arbeidstilsynet nå pågår et større arbeid sammen med partene i arbeidslivet med å vurdere endringer i reguleringen av det psykososiale arbeidsmiljøet som kan gjøre regelverket til et bedre verktøy for virksomhetene i deres HMS-arbeid, blant når det gjelder arbeidspress og stress.

SPØRSMÅL NR. 1339**Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 4. mars 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden det er forsvarlig at nyvalgte medlemmer i forliksrådene vil tiltre den 01.01.25, uten å ha fått opplæring i relevant lovverk eller innføring i forståelse av sin nye rolle?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 1175 av 08.02.24, samt til statsrådens besvarelse av spørsmålet den 15.02.24. Det vises særlig til følgende setninger fra statsrådens besvarelse:

«Oppdraget til Statens sivilrettsforvaltning er slik utformet at det forventes at det blir holdt opplæring for nye medlemmer i 2024. Slike kurs skal prioriteres foran kurs for de øvrige forliksrådsmedlemmene. Disse skal også få tilbud om opplæring, men det er ikke sikkert at det blir i 2024.»

Det tas her forbehold om at opplæringen for nye forliksrådsmedlemmer ikke nødvendigvis vil bli gjennomført før de tiltre den 01.01.25. Spørsmålsstiller har fått opplysninger om at Statens sivilrettsforvaltning den 11.12.23 i et møte med Samarbeidsutvalget for forliksråd og namsmenn, skal ha opplyst at det ikke vil bli gjennomført noen kurs for landets forliksrådsmedlemmer i 2024. Det ønskes på denne bakgrunn besvart om statsråden

mener det er forsvarlig at nyvalgte medlemmer i forliksrådene vil tiltre, uten å ha fått opplæring i relevant lovverk eller innføring i forståelse av sin nye rolle.

Svar:

Jeg mener det er svært viktig at alle nyvalgte medlemmer i forliksrådene får tilbud om grunnopplæring før de tiltre. Det er noe av den viktigste nyvinningen i det nye systemet for opplæring som Statens sivilrettsforvaltning nå arbeider med.

Jeg viser for øvrig til mitt svar 15. februar 2024 på ditt skriftlige spørsmål nr. 1175 datert 8. februar 2024. Jeg gjentar det jeg skrev i der:

«Oppdraget til Statens sivilrettsforvaltning er slik utformet at det forventes at det blir holdt opplæring for nye medlemmer i 2024. Slike kurs skal prioriteres foran kurs for de øvrige forliksrådsmedlemmene. Disse skal også få tilbud om opplæring, men det er ikke sikkert at det blir i 2024.»

Med andre ord så forventer jeg at nye medlemmer får opplæring i 2024, dvs. før de tiltre 1. januar 2025. Denne prioriteringen gjør at det ikke er sikkert at de øvrige medlemmene vil få tilbud om opplæring i 2024. Det mener jeg er forsvarlig, fordi de har fått tilbud opp opplæring hvert år etter oppnevningen.

SPØRSMÅL NR. 1340**Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 4. mars 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil ministeren sikre at man kan gi høyere parkeringsbøter for gjentatte overtredelser?

BEGRUNNELSE:

Bare i år har Oslos trikker blitt stanset av rundt 255 feilparkerte biler.

Tall fra Bymiljøetaten i Oslo viser at:

30 prosent av alle bøtelagte biler oppført med mer enn én bot. Av disse fikk:

28 186 mellom 2 og 4 parkeringsbøter.

2737 mellom 5 og 10 parkeringsbøter.

840 mellom 11 og 20 parkeringsbøter.

192 mellom 21 og 50 parkeringsbøter.

Samtidig står en liten gruppe på ni kjøretøy oppført med over 50 bøter hver.

I dag har ikke kommune mulighet til å gi økte bøter for gjentatte overtredelser. Det er åpenbart at for en gruppe oppleves ikke dagens bøtenivå som avskrekkende og korrigerer ikke sin adferd. Det har store konsekvenser. Det er derfor nødvendig med endringer i forskrift om offentlig parkering enten gjennom å skape et system for gjentakende overtredelser eller gjennom å gi kommune myndighet til selv å kunne regulere bøtenivå og lage ordninger for gjentatte overtredelser. Jeg håper regjeringen er enig i at dagens system ikke er tilstrekkelig og gjennom en forskriftsendring kan man få nye verktøy som vil bedre situasjonen for mange.

Svar:

Etter dagens regelverk kan feilparkerte biler enten ilegges kontrollsanksjon eller parkeringsgebyr avhengig av hvilken parkeringsovertredelse det er tale om. Satsene er forskriftsregulert. Parkeringsgebyret er på 900 kr. Det er tre satser for kontrollsanksjonen på 330 kr, 660 kr og 990 kr avhengig av hvilke bestemmelser som er overtrådt. Videre kan politiet straffeefølge parkeringsovertredelser som har eller kunne voldt alvorlig trafikkhindring eller fare for personer eller gods etter vegtrafikklovens alminnelige straffebestemmelse.

Kommunen kan også om nødvendig fjerne feilparkerte kjøretøy som står til hinder – eksempelvis dersom trikken blokkeres. Dersom kjøretøyet fjernes, må bileiere betale kostnadene forbundet med fjerningen for å få igjen bilen. Dette koster i Oslo 5 100 kroner.

Det er med andre ord utarbeidet et omfattende system for både kontroll og reaksjon over feilparkerte kjøretøy for å sikre trafiksikkerhet og fremkommelighet. Ved særskilte utfordringer vinterstid kan kommunen også iverksette forebyggende tiltak som parkeringsforbud og prioritert brøyting, blant annet for å sikre trikkens fremkommelighet.

Disse reglene er de samme i hele landet og det er overtredelsens karakter som er avgjørende, ikke i hvilken kommune den er begått. Jeg kan derfor ikke se at det er hensiktsmessig å vurdere særregler for en spesifikk kommune, og jeg kan heller ikke se at vi har hjemmel for slik særregulering.

Det er ingen regler for forhøyet reaksjon ved gjentatte overtredelser av parkeringsreglene, eller ved andre avkriminaliserte overtredelser av vegtrafikklovgivningen. Det er det gode grunner til. Overtredelsene er masseovertredelser av mindre alvorlig karakter som kan avgjøres på en forenklet og standardisert måte og hvor dette gjenspeiles i nivået på reaksjonen og at eier og fører i stor grad er solidarisk ansvarlige for betalingen. Det kan være mange grunner til at samme person overtrer parkeringsreglene flere ganger, uten at gjentakelse i seg selv medfører

at overtredelsen er mer alvorlig. Samme person kan også nytte ulike kjøretøy. Nivået på reaksjoner ved feilparkering må også sees i sammenheng med nivået ved andre avkriminaliserte overtredelser av vegtrafikklovgivningen. Det er i begrunnelsen for spørsmålet vist til statistikk fra Bymiljøetaten i Oslo for 2023. Jeg viser til at det på nrk.no 18. februar ([Bileiere i Oslo får gjentatte parkeringsbøter – SV vil ha tiltak – Stor-Oslo \(nrk.no\)](#)) er publisert statistikk også for foregående år som viser nedgang fra 2022 til 2023 for alle grupper av personer som er bøtelagt for flere overtredelser. Tallmaterialet som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet viser heller ikke noen sammenheng mellom gjentakende overtredere og feilparkeringens alvorlighet, eksempelvis at den hindrer trikken.

Jeg ser etter dette ikke at det er grunn til å vurdere særlige regler for forhøyede reaksjoner ved gjentatte overtredelser av parkeringsreglene.

Jeg gjør imidlertid oppmerksom på at det for kontrollsanksjoner som ikke betales, er særlige regler som muliggjør fjerning av kjøretøyet ved ubetalte kontrollsanksjoner fra samme virksomhet på over 6 000 kr. Jeg er ikke kjent med at det er lignende utfordringer med ubetalte parkeringsgebyr.

Jeg viser ellers til at kontrollsanksjonene reguleres hvert femte år i takt med endringer i konsumprisindeksen. De ble fastsatt i 2016, og ble indeksregulert med virkning fra 1. januar 2022 og høyeste sats er nå kr 990 kr. Gjeldende sats for parkeringsgebyr ble fastsatt i 2016, og ble da økt fra 500 til 900 kr. Det kan være aktuelt å vurdere indeksregulering også av parkeringsgebyret.

SPØRSMÅL NR. 1341**Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik****Besvart 4. mars 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å la arbeidsgruppen som har fått i oppdrag å utrede etablering av et hurtigspor i Oslo for lovbrutere under 18 år fortsette sitt arbeid parallelt med prosessen i departementet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på spørsmål 15:1236 (2023-2024). I sitt svar viser statsråden til at arbeidsgruppen peker på og stiller seg samlet bak «flere tiltak som kan medføre hurtigere behandling både internt i den enkelte etat og i samhandlingen mellom etatene», men at de ikke enda har rukket å foreta vurderinger av tiltakenes ressursbehov. Det etterlatte inntrykket er dermed at det kun er kostnadsvurderinger som gjenstår i utvalgets arbeid med et hurtigspor i Oslo.

I følgebrevet til delrapporten arbeidsgruppen leverte 19.01 beskrives det at fristen har vært for kort til en utredning og modellering av et hurtigspor i Oslo. Arbeidsgruppen gir også uttrykk for at de ønsker å fortsette sitt arbeid. Er motivert for videre arbeide med utredning og modellering av et hurtigspor. Dersom departementet ønsker det vil derfor gruppen fortsette sitt arbeid. [...]».

Til Advokatbladet uttaler avdelingsleder Lund i Oslo tingrett at delrapporten ikke inneholder noen utredet modell av et hurtigspor. Hun uttaler videre at:

«Rapporten gir kun en oversikt over enkelte tiltak som aktørene er enige om og som hovedsakelig er gjennomført allerede.»

Jeg har forståelse for at statsråden vurderer at arbeidet med hurtigspor haster og derfor vil sette i gang prosessen i departementet for å rekke å fremme lovendringsforslag ila våren 2024, slik Stortinget har bedt om, men jeg mener at det er uheldig at arbeidsgruppen ikke parallelt med dette får fortsette med sin del av arbeidet knyttet til et hurtigspor i Oslo.

Mens regjeringen arbeider med lovendringer er det samtidig nødvendig å sørge for at det lages et system for praktisk gjennomføring av et slikt hurtigspor for u18-sakene. Til Advokatbladet gir Lund uttrykk for at det både er fullt mulig og viktig å differensiere mellom de rettslige og praktiske sidene ved arbeidet. Lund uttaler følgende til Advokatbladet:

«Departementet har et overordnet ansvar for rammeverk, lovverk og finansiering. Men detaljer rundt hvordan aktørene i Oslo skal samhandle, organisere arbeidet og etablere hensiktsmessige rutiner, er det bare aktørene selv som kan bli enige om.

Det har ikke departementet forutsetninger for, og det skal de heller ikke ha.»

Svar:

Som nevnt i mitt svar 16. februar 2024 er det helt sentralt at aktørene i straffesaksjeden samarbeider og sikrer gode rutiner mv. for å nå målene om en effektiv saksbehandling som er satt av Stortinget og regjeringen – både i Oslo og ellers i landet. Dette er også formidlet til Domstolsadministrasjonen, som leder arbeidsgruppen om hurtigspor. Justis- og beredskapsdepartementets tilleggsoppdrag til arbeidsgruppen knyttet seg som kjent til behovet for lovendringer og finansiering. For øvrig vil det være opp til Domstolsadministrasjonen og etatene å organisere arbeidet med å tilrettelegge for effektive prosesser og god samhandling innenfor de rammene som fastsettes av Stortinget og regjeringen – slik også påpekt av Oslo tingrettsrepresentant i arbeidsgruppen. Dersom arbeidsgruppen eller etatene har ytterligere forslag til praktisk effektivisering enn det som fremgikk av rapporten 19. januar 2024, og som ikke krever lovendringer utover det som allerede er vedtatt eller ble sendt på høring 1. mars i år, så står arbeidsgruppen eller etatene fritt til å spille inn dette.

SPØRSMÅL NR. 1342**Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 4. mars 2024 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Tre ansatte fra hhv. NSF, Fagforbundet og verneombud ved sykehuset i Flekkefjord skriver i Avisen Agder (19.02.24) om bekymring for tilbud til pasienter og ytterligere utfordringer for rekruttering som følge av at ledelsen vil bygge om pasientrommene i 4.etasje til kontorer for ledelsen. Det spør også om det vil være plass til kirurgiske pasienter ved en re-åpning av akuttkirurgien.

Mener statsråden at dette bidrar til å rekruttere nødvendig helsepersonell, og deler hun vurderinga om at det signaliserer en nedbygging av sykehuset?

BEGRUNNELSE:

De ansatte ved sykehuset begrunner sine bekymringer slik:

«Klinikkledelsen ved SSF ønsker nå å slå sammen kirurgisk sengepost og medisinsk sengepost i 3. etasje. Det vil bety at kirurgisk sengepost i 4.etasje, blir flyttet ned i 3. etasje. Det er sendt ut et mandat for prosjektet, det er fortsatt ikke trådd i kraft. Per i dag er det samdrift i 3. etasje hver helg og i ferier. Ansatte opplever dette til tider krevende. Manglende plass er en hovedutfordring. Ved en permanent ordning vil nye utfordringer komme som følge av sammenslåingen.

Vi har for tiden en situasjon med stengt akuttkirurgi/traume. I styrevedtaket fra styremøtet 13.12.23, ble det bestemt at akuttkirurgien ikke er permanent nedlagt og at ledelsen fortsatt skal jobbe for å finne løsninger for re-åpning av denne. Per i dag er i hovedsak ortopediske og gynekologiske pasienter innlagt i 4. etasje.»

Det beskriver videre at det vil bli for liten plass, og forsetter slik:

«Vi tenker det er flere utfordringer med en slik endring, som; færre enerom, mer utfordrende hygiene for utsatte pasientgrupper, for få arbeidsstasjoner for ansatte. Det er allerede manglende oppholdsrom for pasienter (3. etasje), korridor-pasienter, manglende arbeidsstasjoner/hvilerom for ansatte. I helger løses dette med arbeidsstasjon ved at man låner kontor fra ledere.

Det vil ikke være plass til kirurgiske pasienter dersom det skulle bli aktuelt med re-åpning av akuttkirurgien, og sist men ikke minst; dette signaliserer en nedbygging av sykehuset og sykehustjenestene, og ikke det motsatte. Som en følge av dette, vil rekrutteringssituasjonen bli ytterligere utfordret.»

Svar:

Helse Sør-Øst RHF og Sørlandet sykehus HF viser til at det arbeides kontinuerlig med å forbedre driften av sykehuse-sene både i Arendal, Flekkefjord og Kristiansand. Helse Sør-Øst RHF viser til at Sørlandet sykehus HF høsten 2022 midlertidig måtte stenge akutt- og traumekirurgi ved Flekkefjord sykehus på grunn av manglende tilgang til nødvendig fast personell. Det oppgis at det er igangsatt tiltak for å opprettholde aktiviteten ved sykehuset, inkludert flytting av pasienter og helsepersonell fra andre klinikker i foretaket. Sørlandet sykehus HF arbeider med å ivareta nåværende akutte funksjoner med øyeblikkelig hjelp og døgnvakt innenfor fagområdene indremedisin, kirurgi (ortopedi, gynekologi), fødselshjelp og anestesi, samt bygge opp et spesialisert senter for planlagt kirurgi innen ortopedi og gynekologi.

Sørlandet sykehus HF viser til at den medisinske sengeposten og den kirurgiske (ortopedi og gynekologi) sengeposten ved Flekkefjord sykehus i 2023 har hatt en beleggspersent mellom 66 og 81 pst. Sengepostene driftes i dag samlet i helger og i sommerferien. Det opplyses at det over tid har vært vurdert om en samlet sengepost kunne fungere som en fast ordning. Bakgrunnen er ønske om mer effektiv drift, styrking av fagmiljøene ved å bruke kompetansen samlet, et bedre arbeidsmiljø og redusert uønsket overtid. Det er startet et arbeid med utarbeidelse av et mandat for å legge rammer for en vurdering av om det vil være mulig med en sammenslåing. Det opplyses at utarbeidelsen av mandatet, og en eventuell utredning, vil skje i samsvar med Helse Sør-Østs vedtatte prinsipper for medvirkning.

Jeg vil vise til at spørsmål knyttet til organisering av virksomhetene og daglig drift ligger til helseforetakenes og de regionale helseforetakenes oppgaver. Dette inkluderer tiltak for å tilpasse driften til nye behov og forutsetninger.

SPØRSMÅL NR. 1343**Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 4. mars 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Vil Regjeringen trekke forslaget?

BEGRUNNELSE:

En gjennomgang av høringssvar fra nær 100 kommuner, i regi av Barnehage.no, viser bred motstand mot regjeringens forslag til endringer i barnehageloven. På de to mest prinsipielle forslagene, likebehandling og foreldrenes valgfrihet, er det kun 1 av 10 kommuner som støtter regjeringen, og det er et svært høyt antall foreldre, inkl. samarbeidsutvalg, som i likhet med flertallet av kommunene sier klart nei til både § 15A og § 19.

Svar:

Kunnskapsdepartementet sendte forslag til nye regler om styring og finansiering av barnehagesektoren på høring 1. november 2023, og høringsfristen gikk ut 1. februar 2024. Siden høringen nylig ble avsluttet og det per nå ikke er fremmet noen forslag om endringer i barnehageloven for Stortinget er det uklart hvilke forslag representanten spør om skal trekkes.

Som representanten er kjent med er bakgrunnen for at Kunnskapsdepartementet sendte forslag til nye regler om styring og finansiering av barnehagesektoren på høring at dagens regelverk stammer fra tiden da barnehagesektoren var under utbygging og er i stor grad innrettet mot å oppnå prioriteringen om full barnehagedekning og vekst i sektoren. Ettersom barnehagesektoren er ferdig utbygd og vi framover kan måtte innrette sektoren for at det blir færre barn i barnehagealder, er det behov for nye rammer for å legge til rette for et fortsatt godt samarbeid om barnehage tilbudet til barna våre.

Det har kommet inn mange høringssvar og det er nyttig i det videre arbeidet at mange har brukt muligheten til å fortelle oss hva de mener er viktig for barnehagesektoren framover. Vi går nå gjennom alle høringssinnspillene. Jeg er opptatt av å sette meg grundig inn i synspunktene til de ulike aktørene i sektoren.

Jeg har merket meg at flere misforstår høringsinstanser hva enkelte av forslagene innebærer, og vil understreke at forslagene som ble sendt på høring ikke innebærer noen endring i foreldres rett til å velge barnehage for sitt barn og at kommunen fremdeles skal likebehandle private og kommunale barnehager, den likebehandlingen gjelder også når det er behov for å redusere antallet

barnehageplasser i kommunen. Jeg vil understreke at det er viktig at den videre debatten om styring og finansiering baseres på riktig informasjon slik at den ikke bidrar til ytterligere unødvendig bekymring om dette for foreldre og ansatte i private barnehager.

Regjeringens overordnede mål er at barn i hele Norge skal ha tilgang til et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet i både private og kommunale barnehager. Med dagens regelverk får private barnehager et driftstilskudd som gjenspeiler gjennomsnittskostnaden ved å drive en kommunal barnehageplass. Det vil si at de private barnehagene får det samme i tilskudd per barn, uavhengig av barnehagens størrelse, beliggenhet eller om barnehagen har barnegrupper med ekstra behov. Dagens system legger ikke til rette for mangfold eller likeverdige tilbud til barna.

Regjeringen mener det er behov for et regelverk som gjør det mulig å differensiere tilskuddene til barnehager med ulike behov. I høringen er det derfor foreslått å lovfeste at formålet med driftstilskudd og foreldrebetaling er at barna skal gis likeverdige barnehage tilbud av høy kvalitet. Kommunene skal likebehandle kommunale og private barnehager ved finansieringen av barnehagene i tråd med likebehandlingsregelen i barnehageloven § 11. Likebehandling i tråd med denne regelen betyr at like tilfeller skal behandles likt, mens ulike tilfeller kan behandles ulikt.

I høringen er det foreslått å videreføre dagens regler om at foreldrene skal kunne søke om plass i de barnehagene de ønsker, og at kommunene fortsatt skal legge stor vekt på foreldrenes ønsker og behov ved opptaket.

En utfordring framover er at det vil bli færre barn i barnehagealder og det kan være behov for å redusere antall barnehageplasser i en kommune på en forutsigbar måte, for å ivareta at kommunen kan ha et barnehage tilbud tilpasset hvor barnefamilier bor og som samtidig legger til rette for godt tilbud for barna og gode, forutsigbare vilkår for ansatte. I høringsforslaget foreslås det å gi kommunene mulighet til å redusere antall barnehageplasser ved overkapasitet. For private barnehager kan dette kun gjøres hvert tiende år og med to års forhåndsvarsel. Forslaget innebærer at kommunene skal behandle private og kommunale barnehager likt. Hovedregelen skal være at en reduksjon skal fordeles jevnt mellom private og kommunale barnehager. Kommunen skal ta hensyn til at det

kan være større etterspørsel etter plasser i noen områder eller noen typer barnehager, enn andre. Det er

foreslått å lovfeste hva kommunen skal legge vekt på når den fatter vedtak om reduksjon av plasser, og kommunen vil derfor ikke stå fritt til å velge hva den legger vekt på i vurderingen. Den foreslåtte regelen skal bare gjelde for framtidige opptak.

På den måten skal kommunene kunne redusere plasser der det er færre barn, og ikke måtte redusere kapasiteten der den trengs fordi private barnehager har et eget vern mot reduksjon av plasser. Jeg gjør oppmerksom på at kommunen fortsatt vil kunne redusere kapasiteten årlig i de kommunale barnehagene.

For regjeringen er barn og ansatte i både private og kommunale barnehager like viktige. Derfor ønsker vi et regelverk som setter barna i sentrum, samtidig som det tar hensyn til kommunenes behov for styring og de private barnehagenes behov for trygghet og forutsigbarhet. Høringsinnspillene fra kommuner, private barnehager, foreldre og andre vil derfor være viktige i det videre arbeidet med å utarbeide lovforslag som jeg vil fremme for Stortinget. Det samme vil høringsinnspill fra sentrale aktører i sektoren, som KS, Fagforbundet og Utdanningsforbundet.

SPØRSMÅL NR. 1344

Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 4. mars 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Elever med ulike sansetap har utfordringer som skolene ikke kan møte, og er derfor i behov av spesialkompetanse innenfor punktskrift, tegnspråk og praktiske ferdigheter. Statped har denne kompetansen og kan gi verdifulle kurs til den enkelte.

Hvorfor er det ikke ordinært opplegg med elevkurs for blinde, svaksynte og hørselshemmede, vil det blir gjennomført elevkurs i år, i så fall for hvilke grupper?

BEGRUNNELSE:

Flere organisasjoner som Norges Blindeforbund og Hørselshemmedes Landsforbund har etterlyst at såkalte elevkurs gjeninnføres som ett fast opplegg hos statped. I høst ble det gjennomført det som ble omtalt som pilot med elevkurs for hørselshemmede, og elevkurs for blinde og sterkt svaksynte som bruker punktskrift, hvert kurs over to dager. For svaksynte er det ikke gjennomført elevkurs på mange år. Tidligere var det fast tilbud om slike kurs, og blinde elever hadde kurs på 4 - 5 dager hvert år.

Svar:

Det er kommunene som har ansvaret for at elevene skal få den opplæringen de har krav på. Statped er en statlig spesialpedagogisk tjeneste som skal støtte kommunene og fylkeskommunene på områder der vi ikke kan forvente at kommunene har tilstrekkelig kompetanse selv. Dette gjelder blant annet innen fagområdene hørsel og syn.

Statped gjennomgår en omstilling i perioden 2020-2024. I det siste året av omstillingen er det mange faglige diskusjoner om hva som skal være Statpeds tjenestetilbud. Disse diskusjonene foregår sammen med kommuner, fylkeskommuner og brukerorganisasjoner.

Statped har tidligere arrangert elevkurs på sansetapsområdene hørsel og syn. Elevkursene er en av tjenestene som nå er gjenstand for vurdering. Etter ønske fra brukerorganisasjonene har Statped høsten 2023 gjennomført en pilot med elevkurs for elever som er sterkt svaksynte og blinde, og for elever med nedsatt hørsel som ikke benytter tegnspråk. Statped drøftet erfaringene etter høstens kurs med brukerorganisasjoner i Statpeds faglige brukerråd i februar. I brukerrådet sitter representanter fra en rekke brukerorganisasjoner.

Statped skal i tråd med tildelingsbrevet for 2024 involvere departementet i den videre vurderingen av elevkursene, før det tas en beslutning. Jeg vil følge med på prosessen og forsikre meg om at brukernes syn inngår som en del av beslutningsgrunnlaget.

SPØRSMÅL NR. 1345**Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 4. mars 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Norsk næringsmiddelindustri må melde inn til Tine ca. ¾ år før hvor stor kvote de ønsker å kjøpe av Myseprotein WPC80 for hele neste år. Når industrien melder om økte behov får de avslag da Tine bl.a. selger til selskap som sender Myseprotein ut av landet for bearbeiding og re-import i direkte konkurranse med norske arbeidsplasser.

Synes statsråden dette er en fornuftig praksis?

BEGRUNNELSE:

Tine er en mektig markedsregulator og praksisen deres skaper utfordringer for Norsk næringsmiddelindustri. Deler av industrien føler at kvoter blir solgt til firmaer som sender Myseprotein utenlands på bekostning av produsenter i Norge.

Svar:

Tine SA er markedsregulator for mjølk. Denne rolla medfører at Tine har ansvar for å balansere marknaden ved hjelp eit sett tiltak med mål om å ta ut målprisen for mjølk. I tillegg har Tine tre plikter som heng tett på an-

svaret med å vere markedsregulator, blant desse forsyningsplikta. Forsyningsplikta fører til at Tine har plikt til å forsyne alle meieriselskap som deltek i prisutjamningssordninga med mjølkeråvare til like vilkår. Forsyningsplikta til meieri utanfor Tine som produserer konsummjølk er avgrensa etter eigne reglar. Av dette følgjer at Tine ikkje har forsyningsplikt av myseprotein, men skal handle dette etter ordinære kommersielle vilkår. Eg legg til grunn at Tine som ein stor aktør i marknaden operer som ein ryddig og føreseieleg aktør opp mot sine kundar, både norske og utanlandske.

Landbruksdirektoratet har i rapport nr 3/2024 Markedsrapport 2023, ei omtale av eksport av meieriprodukt. Her skriv dei:

«Eksporten av mysepulver og myseproteinkonsentrat har vært betydelig siden 2013, men gikk ned i 2023. Reduksjonen var på 17 993 tonn til en verdi av 129 mill. kr. Nedgangen skyldes delvis redusert osteproduksjon for eksport, men også økt etterspørsel etter protein innenlands.»

Tala i rapporten viser at reduksjonen i eksport av mysepulver i 2023 var på 94 prosent frå 2022 til 2023. Dette kan isolert sett indikere at aktørar i den norske marknaden vert prioritert.

SPØRSMÅL NR. 1346**Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Erlend Svoldal Bøe****Besvart 5. mars 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvordan følger regjeringen opp arbeidet med å videreutvikle og styrke norske forsvarsindustri og norske forsvarsleveranser, og hva tenker forsvarsministeren om den store usikkerheten som er skapt for Drytech i Tromsø når det gjelder forsynings- og beredskapsavtale med Forsvaret, og konsekvensene det kan få for norsk forsyningsikkerhet?

BEGRUNNELSE:

Drytech i Tromsø har samarbeidet med Forsvaret i over 30 år og har spesialisert seg på feltrasjoner med hovedsakelig norske råvarer. Bedriften har 63 ansatte og åpnet i 2019 nye fabrikklokaler i Tromsø, som var bygget for å tilfredsstille krav til kapasiteter for beredskap og forsyning ved krise og krig. I 2015 inngikk Drytech en langsiktig forsynings- og beredskapsavtale med Forsvaret med en varighet på syv år. Denne avtalen ble forlenget i fjor, men er nå gått ut. Ingen av partene har inngått en ny kontrakt

og forhandlingene er kraftig på overtid. Drytech har blant annet full kontroll på hele verdikjeden med produksjon av måltider og feltrasjoner for bruk i strid, i tillegg til lang erfaring med å samarbeide med Forsvaret.

Vi er alle klar over den spenningen som er i Europa, og med det i en tid der det er viktig å sikre norsk forsvarsindustri og forsvarsleveranser. Mange andre land i Europa sikrer også sin industri og sine leveranser. Fraværet av en avtale vil kunne få store og negative konsekvenser, og svekke norsk forsyningssikkerhet. Det kan også sette en stopper for leveransene av de allerede produserte varene til vinterøvelsen Nordic Respons.

Det vises til Meld. St. 17 (2020 – 2021) Samarbeid for sikkerhet – Nasjonal forsvarsindustriell strategi for et høyteknologisk og fremtidsrettet forsvar. Her påpekes behovet for å ha en forsvarsindustri som bidrar til økt operativ evne og nødvendig beredskaps- og forsyningssikkerhet gjennom styrket kompetanse og konkurransevne i den nasjonale forsvarsindustrien. Dette underbygges også av Totalberedskapskommisjonen og Forsvarskommisjonens rapporter.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å styrke norsk forsvarsindustri. Regjeringen har derfor blant annet iverksatt en rekke store tiltak for å øke produksjonskapasiteten i norsk forsvarsindustri. Det inkluderer inngåtte avtaler med Nammo AS for å produsere artilleriammunisjon for 1,95 milliarder kroner. Norge deltar i et felles skandinavisk initiativ der

Norge har inngått avtale med Nammo AS for leveranse av artilleriammunisjon. Norges andel i initiativet er på 200 millioner kroner. Videre er vi med i EUs program ASAP hvor vi har satt av 190 millioner kroner til deltagelse i programmet og 950 millioner kroner til medfinansiering av norske bedrifters søknader. Regjeringen har også satt av ytterligere 2 milliarder kroner til tiltak for å øke produksjonskapasiteten i forsvarsindustrien.

Drytech har vært en viktig leverandør av stridsrasjoner til Forsvaret i mange år. Den siste rammeavtalen ble inngått i 2015 med en varighet på syv år. Avtalen ble forlenget underveis slik at den var gyldig til 31. desember 2023. Siden høsten 2023 har Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) på vegne av Forsvaret forhandlet med Drytech om en ny rammeavtale, men forhandlingene har foreløpig ikke resultert i en ny avtale. Jeg kan ikke gi detaljerte opplysninger om en pågående forhandling om en rammeavtale.

Jeg vil imidlertid følge opp at Forsvaret også i fremtiden skal ha en robust leverandør av stridsrasjoner som gir nødvendig forsyningssikkerhet gjennom avtaler som er inngått i henhold til de rettslige rammer som gjelder for offentlige anskaffelser. I mellomtiden benytter Forsvaret eksisterende avtaler gjennom NATO Support and Procurement Agency (NSPA) for å anskaffe stridsrasjoner. Disse leveransene er nødvendige for å dekke Forsvaret behov og krav til forsyningssikkerhet i påvente av en ny rammeavtale.

SPØRSMÅL NR. 1347

Innlevert 23. februar 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik

Besvart 4. mars 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å støtte kommunene når de blir bedt om å ta imot flyktninger, i lys av den pressede ressursituasjonen i flere norske kommuner?

BEGRUNNELSE:

I 2022-23 kom det ca. 72 000 fordrevne fra Ukraina og 10 000 ordinære asylsøkere, fordelt omtrent likt på de to årene. Til sammenlikning mottok Norge omtrent 35 000 asylsøkere under migrasjonskrisen i 2015-2016. I 2024

har kommune blitt anmodet om å ta imot ytterligere 37 000 flyktninger. Mange kommuner står i en krevende ressursituasjon – både økonomisk, og når det kommer til kapasitet i tjenestene. Vi kan daglig lese om manglende boligtilbud, arbeidstilbud, og integreringsutfordringer i lokalmiljøet. Disse utfordringene har medført at en rekke kommuner ikke lengre ønsker å bosette det antall de anmodes om, og dugnadsviljen vi har sett de siste to årene er i ferd med å dabbe av. Det vises bla til spørsmål 15:1248, 15:1188 og 15:1051.

Motvilligheten til å gi flyktninger beskyttelse fikk en ny dimensjon kvelden 13. februar 2024. Drammen kommune vedtok å kun bosette flyktninger fra Ukraina, ettersom det ble argumentert for at de var lettere å integrere i Drammen. Dette har fått stor oppmerksomhet i mediene, hvor blant annet FNs barnefond (UNICEF) har uttrykt bekymring for vedtaket, og pekt på at det å ha like muligheter i det samfunnet man lever i, og å bli respektert for den man er, er viktig for inkluderingen. Følelsen av forskjell vil på den annen side kunne føre til utenforskap, ensomhet og marginalisering. Dette vil være skadelig for både individet, og samfunnet som helhet. Motvilligheten i kommunene kan være en følge av deres følelse av ressursknapphet og manglende støtte fra regjeringen.

Svar:

Kommunene har vist en historisk vilje og evne til å bosette flyktninger og fordrevne de siste årene. I 2022–23 bosatte kommunene rundt 65 000 flyktninger. Også så langt i år går bosettingen raskt. Kommunene har i løpet av årets første to måneder i 2024 bosatt over 5 000 flyktninger. I tillegg er det inngått avtale om å bosette ytterligere 5 350 flyktninger. Det er fortsatt stor usikkerhet om hvor mange flyktninger og fordrevne som det vil bli behov for å bosette i løpet av året. Per 1. mars har 260 kommuner vedtatt at de kan bosette i underkant av 22 000 flyktninger i 2024. Vedtakene utgjør 78 pst. av det disse kommunene er anmodet om. Dersom de gjenværende kommunene gjør vedtak i tråd med dette, vil kommunene til sammen ha gjort vedtak om knapt 29 000 bosettingsplasser i 2024.

Mange kommuner varsler om økende kapasitetutfordringer. Regjeringen har helt siden våren 2022 løpende vurdert tiltak som kan støtte opp om arbeidet med å bosette og få flere arbeid. Det er bl.a. vedtatt en rekke midlertidige endringer i lovverkene, som avlastet krav til kommunen på ulike områder, blant annet ved å gjøre det enklere for kommunene å skaffe boliger. Forslag om videreføring av de midlertidige endringene i lovverket i en ytterligere periode, med enkelte forslag til endringer, har vært på høring. Regjeringen vil fremme lovproposisjonen for Stortinget i vår.

Regjeringen vil at de som kommer til oss skal få trygge og gode opphold, at barn skal få gå i skole og barnehage, og at voksne skal komme raskt i arbeid eller annen aktivitet. Noe av det viktigste vi gjør for dem som er bosatt i kommunene, er å sørge for at voksne kommer i jobb og kan forsørge seg selv og sin familie. Det gir nettverk, inntekt og mulighet for å lære språk og kultur på arbeidsplassen. Regjeringen har satt i verk en rekke tiltak som skal bidra til at arbeidet i kommunene blir effektivt og målrettet for å få flere i arbeid. Det handler om å mobilisere arbeidsgivere, om å ha gode og treffsikre tiltak for kvalifisering gjennom NAV og introduksjonsprogram, og om å legge til rette for den enkelte. Regjeringen bidrar

også til å etablere et nasjonalt digitalt tilbud om lærerstyrt språkopplæring, som skal gjøre det lettere å kombinere språkopplæring og jobb.

Et svært høyt ankomstnivå som vedvarer over tid, vil nødvendigvis legge stort press på kommunene, både som bosettingskommuner og som vertskommuner for mottak. Regjeringen er opptatt av at vi fortsatt skal ha kontroll på innvandringen og integreringen. Vi har derfor foreslått en rekke innstrammings tiltak som skal bidra til et mer bærekraftig ankomstnivå. Siden senhøsten 2023 har ankomstnivået gått ned betydelig. Så langt i 2024 er ankomstene mer enn 40 pst. lavere enn i samme periode i 2023. Det vil over tid avlaste presset i kommunene.

Tilskudd til bosetting, kvalifisering og integrering skal gi en rimelig dekningsgrad av kommunenes gjennomsnittlige merutgifter i bosettingsåret og de påfølgende fire årene. Dette følger av Samarbeidsavtale om mottak og bosetting av flyktninger mellom KS, AID, JD, BFD og KDD (2022–2025). Ved bosetting mottar kommunene særskilte tilskudd fra staten til arbeidet med bosetting, kvalifisering og integrering av flyktninger og fordrevne. Dette gjelder integreringstilskuddsordningen (inkluderer særskilt tilskudd ved bosetting av personer med alvorlig nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker), tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Kommunene mottar tilskudd etter samme sats og struktur. Bevilgningene justeres i tråd med antall personer i målgruppene for tilskuddene i de ulike budsjetrundene.

Et beregningsutvalg kartlegger hvert år kommunenes gjennomsnittlige merutgifter til bosetting, kvalifisering og integrering. Beregningsutvalgets siste kartlegging viser at dekningsgraden samlet sett er god. Andre kommunale integreringstiltak finansieres også av staten. Bevilgningen til kommunale integreringstiltak inkluderer blant annet ordninger som Jobbsjansen, Områdesatsing, Utvikling av kommunale integreringstiltak og Tilrettelagt fag- og yrkesopplæring for innvandrere. I tillegg til de særskilte tilskuddene mottar kommunene innbyggertilskudd for bosatte flyktninger på samme måte som for andre innbyggere som er bosatt i kommunen.

SPØRSMÅL NR. 1348**Innlevert 24. februar 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 4. mars 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Stemmer det at kommunene ikke har adgang til å gi barn i skolefritidsordninger regi av idrettslag og andre frivillige organisasjoner 12 timer gratis SFO i 1. og 2. klasse på lik linje med ordinære kommunale SFO tilbud, gjennom å la tilskuddene tilfalle idrettslagene eller ha en refusjonsordning og hva er i så fall hensikten med å forringe tilbudene hos idrettslagene?

BEGRUNNELSE:

Denne høsten ble det innført redusert foreldrebetaling for barn på SFO, med 12 timers gratis SFO for 1. og 2. klasse. De fleste barn går i SFO på sin skole og foreldrene kan nyte godt av den reduserte foreldrebetalingen. I mange kommuner har idrettslag og foreninger etablert tilbud som idretts fritidsordninger driver. Drammen Ballklubb, Mandalskameratene og Sandefjord ballklubb er eksempler på idrettslag som har dratt i gang skolefritidstilbud til barn i sine kommuner. Etter at endringen ble innført opplever foreldrene og idrettslagene at barna som bruker deres tilbud ikke får nyte godt av den reduserte foreldrebetalingen. Før den ble innført var idrettslag i norske kommuner bekymret for at tilbudene deres ble for dyre dersom de ikke kom innunder ordningen. Drammen kommune oppgir at de for 12 timer gratis for SFO i 1. og 2. klasse for om lag 200 barn i sine idretts fritidsordninger vil ha en merkostnad på kr 3 200 000. Kommunedirektøren i Drammen tolker i sine saksfremlegg reglene for den nye ordningen slik at de ikke ha lov til å gi moderasjon til barn i IFO. Det fremgår også at Trondheim, Tromsø, Fredrikstad, Trondheim, Sandnes, Oslo, Asker, Bærum, Lillestrøm, Sola, Tønsberg, Skien, Horten, Harstad og Frogn heller ikke finansierer moderasjonsordninger i tilvarende skolefritidsordninger. Det betyr at idrettslag i mange kommuner nå opplever de samme konsekvensene av innretningen i ordningen som Drammen Ballklubb, Mandalskameratene og Sandefjord ballklubb. Og tilbud som er bygget over tid og er en del av mange barns oppvekstmiljø står i fare for å bli borte.

Svar:

Kommunen har relativt stor frihet i hvordan de organiserer SFO-tilbudet, og de kan også benytte private til å oppfylle plikten til å ha et tilbud om skolefritidsordning så lenge kravene i opplæringsloven og rammeplanen for SFO oppfylles. Ettersom kommunen skal gi foreldrene

tilbud om å fordele de 12 timene på alle dagene kommunen til vanlig har et tilbud om SFO så langt det er praktisk mulig, kan de ikke bare gi et gratistilbud gjennom idretts-SFO som kun har tilbud 2 eller 3 dager i uka. Kommunen kan i stedet velge andre former for samarbeid.

Å gi barn like muligheter for deltakelse i skolefritidsordningen (SFO), inkludering av barn og unge og bekjempelse av fattigdom er viktige satsingsfelt for regjeringen. Høsten 2022 innførte regjeringen 12 timer gratis SFO for elever på 1. trinn. Fra høsten 2023 ble ordningen utvidet til 2. trinn, og fra og med neste skoleår vil også elever på 3. trinn være omfattet. Ordningen innebærer at kommunen skal tilby 12 timer gratis SFO i uka for elever på 1.-3. årstrinn som har plass i skolefritidsordningen. Kommunen skal gi foreldrene tilbud om å fordele de 12 timene på alle dagene kommunen til vanlig har et tilbud om SFO, så langt det er praktisk mulig. Dette betyr at de som har deltids plass som er inntil 12 timer i uken får denne gratis, og at prisen for et heltidstilbud også er blitt rimeligere for alle.

Kommunen har plikt etter opplæringsloven til å ha et SFO-tilbud før og etter skoletid for elever på 1.-4. årstrinn, og for barn med behov for særskilt tilrettelegging på 1.-7. årstrinn. Kommunen har også plikt til å gi 12 timer gratis SFO til elever på 1.-2. trinn, og fra høsten 3. trinn, som har plass i kommunens skolefritidsordning.

Kommunene finansierer som regel SFO-tilbudet gjennom foreldrebetaling. Kommunene kompenseres over rammetilskuddet for å erstatte bortfall av foreldrebetaling når 12 timer SFO skal være gratis. Det er ikke et øremerket tilskudd til kommunene for å finansiere ordningen med gratis SFO. Dermed er det ingen føringer fra departementet på hvordan kommunen kan disponere disse midlene, som inngår i kommunens frie inntekter. I tillegg er det innført en tilskuddsordning for privatskoler for at disse også kan tilby 12 timer gratis SFO på 1.-2. trinn, og til 3. trinn fra 1. august i år.

I tråd med rammeplanen skal skolefritidsordningen legge til rette for at barn får delta i variert bevegelseslek og fysisk aktivitet i SFO-tiden. SFO kan samarbeide med blant annet lokale lag, foreninger og organisasjoner for å gjennomføre og organisere innholdet og aktivitetene. At alle første-, andre- og tredjeklassinger over hele landet nå får gratis deltids plass i SFO har gjort det til en arena som er tilgjengelig for alle. Deltakelsen har økt betraktelig. Kommunen har handlingsrom til å samarbeide med lokale idrettslag om gode lokale samarbeid om tilbud og

satsinger om fysisk aktivitet i SFO-tiden, og gi alle barn på de aktuelle trinnene mulighet til å delta. Kommunen har også anledning til å utforme et eget tilskudd til private

idrettslag som driver fritidstilbud etter skoletid. Ofte vil tilskudd til idrettstilbud gå over kommunens kulturbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 1349

Innlevert 24. februar 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve
Besvart 5. mars 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Kan statsråden forklare kvifor Statsforvaltaren i denne saka har brote absolutt alle formål i reguleringsplan og arealplan for Stranda sentrum med tanke på trafikktryggleik jmf. juridisk bindande planar, der kommunen to gongar har avslått disp. søknad med bakgrunn i dette, samt barnas representant likeså, der Statsforvaltaren heller ikkje har brydd seg eit komma om det lokale sjølvstyret jf. forvaltningslova § 34, kommune er tilsidesatt, innbyggjarane likeså, og at dette ikkje kan påklagast, og er dette lokalt sjølvstyre?

GRUNNGJEVING:

Kvifor og av kva grunn ein faktisk skal kunne ha eit lokalt folkestyre/sjølvstyre i dette landet her, kan ein verkeleg stille spørsmål ikring. Dette med tanke på kva Statsforvaltar i Møre og Romsdal har prestert, der Stranda kommune to gongar har blitt grundig tilsidesett samrøystes vedtak.

4. september 2009 stadfesta Miljøverndepartementet reguleringsplan for Stranda sentrum, dette pga flodbylgjeproblematikken ang planen for cruisekaier og anna kaiinfrastruktur ikring dette.

Seinare har området Stranda sentrum rullert planane med vedtak 9. november 2011, samt kommunen sin arealdel for området 2020-2032, kva området både skal nyttast til og kva hensyn som skal takast. Desse planane er juridisk bindande, faktisk også for Statsforvaltaren.

Norconsult as har søkt på vegner av Fjord 1 den 18. november 2022 om rammeløyve og dispensasjon til etablering av ladeanlegg for ferjer på Stranda ferjekai Gnr. 52 Bnr. 299.

Stranda kommune har avslått denne dispensasjonssøknaden samrøystes 2 gongar, med bakgrunn i at der finst andre alternativ for plassering av ladeanlegget, trafikktryggleik og at det er massive protestar frå alle bebuarane i heile sentrum. Plasseringa av dette ladeanlegget midt i sentrum, som utfordrar trafikktryggleik be-

tydeleg, i eit område der hundrevis av person ferdast i dagar med stor aktivitet i Stranda sentrum eller pga. ferjetrafikken.

Det er både frå kommunen, el verket og alle bebuarane påpeika at dette ladeanlegget kan leggest ut av trafikkbildet, og utan hinder for nokon. Nokre titals meter med kabel er då nødvendig mellom ladeanlegget og til sjølve kaia.

Søklarane og Statsforvaltaren hevdar dette ikkje er mulig alternativ plassering, sjølv om plassering av ladeanlegg på Liabygda ferjekai på andre sida av fjorden har ladeanlegget, ja nemleg "fleire titals meter frå ferjekaia" men også her plassert trafikkfarleg.

Det skal mykje til for å kunne gje dispensasjon frå ein reguleringsplan, og i alle fall midt i eit trangt sentrum. Forholda til trafikktrygging skal vere absolutt, og dette frontar alt.

Tiltaket krev dispensasjon frå avstand til sjø, tiltaket er i strid med arealføremålet ang gang og sykkelveg, samt byggegrense mot veg (50) m.

Statsforvaltaren skal etter forvaltningslova § 34 legge stor vekt på det lokale sjølvstyret i vurderingane.

Svar:

Regjeringa og eg er opptekne av lokaldemokratiet og lokalt handlingsrom for kommunane. Statsforvaltarane skal ta omsyn til det lokale sjølvstyret ved behandlinga av plansaker og enkeltsaker etter plan- og bygningslova. Dette går fram både av lovgivinga og av signal regjeringa har gitt til statsforvaltarane. Eg viser blant anna til forvaltningslova § 34. Føreseigna seier at der eit statleg organ er klageinstans for vedtak treft av ein kommune eller fylkeskommune, skal klageinstansen leggje stor vekt på omsynet til det kommunale sjølvstyret ved prøving av det frie skjønnet. Vurderinga av dei konkrete sakene er det kommunen og statsforvaltarane som har ansvaret for. Sakene

må avgjerast etter ei nærmare vurdering av forholda i kvart enkelt tilfelle, det gjeld òg saka i Stranda kommune.

På generelt grunnlag meiner eg òg at viktige og konfliktfylte spørsmål knytt til arealbruk bør takast gjennom ordinære planprosessar i kommunen, og ikkje gjennom dispensasjon frå vedtekne planar.

Den nemnde saka i Stranda kommune gjeld ein konkret søknad om dispensasjon for å byggja ladeanlegg

for elektriske ferjer på Stranda ferjekai. Saka er ikkje handsama av departementet, og eg har derfor ikkje grunnlag for å kunne uttale meg spesifikt om saka. På denne bakgrunnen kan eg heller ikkje svare nærare på kvifor Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har sett til side reguleringsplanen i Stranda kommune.

SPØRSMÅL NR. 1350

Innlevert 24. februar 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 5. mars 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Er det Statsforvaltaren eller statsråden som tar ansvaret ved ulykker i Stranda sentrum i framtida, når plan og bygningslova no blir grundig sett til side der ein dispensasjon skal vere til vesentlig meir gang eller ulemper, og det i dette tilfellet er ein saksbehandlar hjå Statsforvalteren på Molde som utan synfaring, utan å bry seg om lokalt sjølvstyre ved samrøystes vedtak samt massiv motstand frå befolkninga beviser dette, likevel velger Statsforvaltaren å trosse absolutt alle grunnlag, og tar såleis på seg et alvorlig ansvar?

GRUNNGJEVING:

Kommunane er planmyndigheit også gjeldande dispensasjonssøknader som omhandlar vegformål, trafikktrygging, gang og sykkelveg, hensyn til barn og unge og trygg ferdsel, og avstandskrava til veglinje.

Stranda kommune i Møre og Romsdal, har vurdert søknaden frå Fjord 1 som søkte dispensasjon frå reguleringsplanen for Stranda sentrum for oppsett av eit gedigent ladebygg midt i Stranda sentrum. Kommunen har to gongar klart sakt nei til dette ved to behandlingar i kompetent organ.

Kommunen har i henhold til gjeldande lovverk, teke hensyn til alle faktorar som kommunen har ansvaret for, og kom fram til at plassering av ein ladestasjon som ikkje støttar krava i reguleringsplanen for Stranda sentrum, på dei fleste føremål og hensynsområder ang trafikk, veg, veglova samt forholdet for trygg ferdsel i eit trafikkert sentrumsområde.

Grunngjeving for plassering av dette ladeanlegget midt i Stranda sentrum, som bryt alle føresegner, lovverk

omtalt ovanfor, er at ladeanlegget må ligge heilt inn til ferjekaia pga. problem med kabling vert det hevda.

"Samtidig har Fjord 1 omsøkt same tiltaket med ladeanlegg på andre sida av fjorden, der det brått ikkje er problem med lang kabling frå ladestasjonen til ferjekaia."

Frå sentrale hold innan det lokale E-verket, er det hoderysting over argumentasjonen til Fjord 1, der det klart og tydeleg kjem fram at kabling til og frå ladestasjon til ferjekaia overhode ikkje er noko problem.

"Ein kabel, er ein kabel, her dreiar det seg sannsynligvis meir om kostnader."

Statsforvaltaren behandlar klagesak frå Fjord 1, og gjev søkjaren fullt medhald, der dei samtidig overkøyrer det lokala sjølstyret fullstendig, trafikktryggheta for gåande og syklande i Stranda sentrum blir ikkje levna ein tanke. Likeså dei massive protestane frå befolkninga som faktisk bur der.

"Statsforvaltaren tar seg heller ikkje bryet med ein biltur frå Molde til Stranda, for å faktisk sjå på saka eller drøfte dette med dei skadelidane eller kommuna."

Det er regulert inn cruisekai midt i Stranda sentrum, samt anlegg for mindre passasjerbåtar, reguleringsplanen er lagt til grunn for at svært mange personar kan ferdast trygt i Stranda sentrum, dette blir no grundig torpedert.

Trafikktryggleiken blir sett til side av Statsforvaltaren i Stranda sentrum.

Svar:

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal er som klageinstans ansvarleg for å fatta eit forsvarleg vedtak. Dei er likevel ikkje ansvarleg for all etterfølgjande prosjektering og utføring av konkrete tiltak. I mange plansaker og dispensasjonssaker er trafikktryggleik eit relevant omsyn. Dette gjeld òg den konkrete saka i Stranda kommune som er teke opp i spørsmålet frå representanten.

Basert på dei opplysningane eg har, ser det ut til at Statens vegvesen som sektorstyresmakt ikkje har hatt merknader til det aktuelle tiltaket, og plan- og bygningsstyresmaktene må leggja vurderinga til fagstyresmaktene til grunn. Saka frå Stranda kommune er ikkje handsama av departementet, og eg har derfor ikkje grunnlag for å uttale meg nærmare om forhold ved det konkrete ladeanlegget.

